

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ПРОФЕСОРИ
Одеського національного
університету
імені І. І. Мечникова

Біографічний довідник
У двох томах

ТОМ 2
ПРОФЕСОРИ
(2005–2020)

Одеса
ОНУ
2020

УДК 378.401.13-051(477.74-21)“2005/2020”(03)
П841

Головний редактор

І. М. Коваль, проф., д-р політ. наук

Відповідальний редактор

М. О. Подрезова, заслужений працівник культури України

Редакційна колегія:

В. В. Глебов, канд. іст. наук; *Л. М. Голубенко*, канд. філол. наук; *Л. М. Дунаєва*, д-р політ. наук; *В. В. Заморов*, канд. біол. наук; *О. В. Запорожченко*, канд. біол. наук; *В. О. Іваниця*, д-р біол. наук; *О. А. Іванова*, д-р наук із соці. комунікацій; *В. Є. Круглов*, канд. фіз.-мат. наук; *В. Г. Кушнір*, д-р іст. наук; *В. В. Менчук*, канд. хім. наук; *С. Ф. Скороход*, канд. фіз.-мат. наук; *Л. М. Солдаткіна*, канд. хім. наук; *В. І. Труба*, канд. юрид. наук; *В. М. Хмарський*, д-р іст. наук; *Є. А. Черкез*, д-р геол.-мінерал. наук; *Є. М. Черноіваненко*, д-р філол. наук.

Авторський колектив:

Т. М. Бикова, *О. І. Гришук*, *Н. Є. Данилюк*, *О. В. Данилюк*, *А. В. Зайченко*, *І. С. Канзафарова*, *Т. С. Кара*, *А. С. Коробчук*, *Н. В. Кула*, *Н. М. Купріянова*, *А. С. Ложешник*, *С. О. Мерзлякова*, *О. С. Мурашко*, *О. В. Побережець*, *М. О. Подрезова*, *В. П. Пружина*, *О. В. Садченко*, *В. В. Самодурова*, *К. В. Скалова*, *О. В. Сминтина*, *О. В. Суровцева*, *Н. О. Шамбра*, *Г. І. Шульга*

Упорядники та бібліографічні редактори:

О. С. Мурашко, *В. П. Пружина*, *В. В. Самодурова*

Рекомендовано до друку вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 8 від 30 червня 2020 р.

П841 **Професори** Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : біогр. довід. : у 2 т. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; голов. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; редкол.: В. В. Глебов [та ін.] ; авт. кол.: Т. М. Бикова [та ін.] ; упоряд. та бібліогр. ред.: О. С. Мурашко, В. П. Пружина, В. В. Самодурова. – Одеса : ОНУ, 2020. – Т. 2 : Професори (2005–2020). – 334 с.

ISBN 978-617-689-380-6

ISBN (т. 2) 978-617-689-382-0

Видання присвячено 155-річному ювілею Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Другий том являє собою біографічний довідник, що містить біографічні статті про професорів університету, які отримали вчене звання професора у період з 2005 по 2020 рр.

Для істориків науки і спеціалістів з історії класичних університетів, краєзнавців, бібліотечних працівників та для широкого загалу.

УДК 378.401.13-051(477.74-21)“2005/2020”(03)

ISBN 978-617-689-380-6
ISBN (т. 2) 978-617-689-382-0

© Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020
© Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова, 2020

Зміст

Від упорядників	5
БОГАТА Лідія Миколаївна	6
БРУСИЛОВСЬКА Ольга Іллівна	9
БУДІЯНСЬКИЙ Микола Федорович	14
ВАЙСФЕЛЬД Наталія Данилівна	18
ВОЙЦЕВА Олена Андріївна	23
ВОЛКОВ Віктор Едуардович	29
ГОЛУБОВИЧ Інна Володимирівна	33
ГОНЧАРУК Тарас Григорович	38
ГОРНЯК Ольга Василівна	43
ГРИЦУК Олександр Іванович	48
ГУНЧЕНКО Юрій Олександрович	51
ДІАНОВА Наталія Миколаївна	55
ДОВГОПОЛОВА Оксана Андріївна	59
ДУНАЄВА Лариса Миколаївна	64
ІВАНОВА Олена Андріївна	68
КАМЕНСЬКА Тетяна Григорівна	73
КАНЗАФАРОВА Ілона Станіславівна	76
КАРПЕНКО Олена Юріївна	82
КІРЕЄВА Зоя Олександрівна	87
КНЯЗЯН Маріанна Олексіївна	91
КОЛЕСНИК Валентина Олександрівна	96
КОНДРАТЕНКО Наталія Василівна	101
КОРЕНОВСЬКИЙ Анатолій Олександрович	106
КОРЧЕВНА Любов Олександрівна	110
КУЗНЕЦОВ Едуард Анатолійович	114
КУЛІНСЬКИЙ Володимир Леонідович	119
КУШНІР В'ячеслав Григорович	123
МАЛАХОВ Євгеній Валерійович	128
МАЛЮТІНА Наталя Павлівна	133

МАРЦИНКО Олена Едуардівна	138
МАСЛЕННИКОВ Євген Іванович	143
МАТУЗКОВА Олена Прокопівна	149
МИКОЛЕНКО Олександр Іванович	153
МІЛОВА Марія Іллівна	158
МОРОЗОВА Ірина Борисівна	162
МУСІЙ Валентина Борисівна	167
ОСИПОВ Василь Іванович	172
ПОБЕРЕЖЕЦЬ Ольга Валеріївна	175
ПОПКОВ Василь Васильович	181
ПРІСШКІНА Ольга Василівна	186
ПСЯДЛО Едуард Михайлович	190
РЕВА-ЛЄВШАКОВА Людмила Володимирівна	195
РОДІНА Наталія Володимирівна	200
САДЧЕНКО Олена Василівна	205
СЕКУНДАНТ Сергій Григорович	211
СТЕПАНОВА Тетяна Валеріївна	215
СТОЙЛОВСЬКИЙ Володимир Петрович	219
ТКАЧЕНКО Федір Петрович	223
ТРУБА Вячеслав Іванович	226
ЦОКУР Ольга Степанівна	231
ЧЕБОТАР Сабіна Віталіївна	236
ЧЕПІЖКО Олександр Валентинович	241
ЧЕРНЯВСЬКА Тетяна Павлівна	245
ЧУВАКОВ Олег Анатолійович	249
ШЕВЦОВ Сергій Павлович	254
ЩОГОЛЕВ Сергій Авенірович	257
ЯВОРСЬКА Вікторія Володимирівна	260
 Список літератури до історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова	 266
 Іменний покажчик	 315

Від упорядників

З нагоди 155-річчя ОНУ імені І. І. Мечникова здійснено видання біографічного довідника «Професори Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (Одеса, 2020), складовою частиною якого є другий том під назвою «Професори (2005–2020)».

Він містить статті про тих вчених університету, які протягом останніх 15 років (2005–2020) отримали вчене звання «професор». Кожна стаття дає інформацію про біографію вченого, про його участь у науковій, педагогічній, суспільно-політичній та державній діяльності сучасного університету. Всі статті біографічного довідника розташовані в алфавітному порядку.

При формуванні статей використані особисті анкети, які були розроблені редакційною колегією двотомника, та наукові видання. Біографічні статті мають документальні посилання на джерела (біобібліографічні праці, монографії, статті), а також на архів Наукової бібліотеки «Матеріали до біографій співробітників ОНУ імені І. І. Мечникова», фотодокументи та інформаційні ресурси Інтернет.

Кожна біографічна стаття вміщує власне життєпис, який становить виклад в хронологічному порядку даних про найважливіші факти біографії вченого, його наукову та педагогічну діяльність, про участь особи у суспільно-політичному, державному та культурному житті. Оцінку діяльності особи автори надавали, керуючись принципами науковості, об'єктивності та історизму. У біографічній статті зроблений наголос на результативність внеску діяча в науку. Перелік праць вченого включає авторські та колективні монографії, підручники та навчальні посібники, а також статті за останні три роки (зворотна хронологія). Всі ці дані доповнені бібліографічним матеріалом, який є невід'ємною складовою тексту, дає ключ до масиву джерел і літератури, використаних для підготовки і написання біографічної статті.

Другий том видання «Професори Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» має довідковий апарат. Він представлений списком літератури з історії університету за весь період його діяльності: енциклопедії, біографічні словники, бібліографічні покажчики, книги з історії університету, джерела до вивчення цієї історії тощо. Список побудований за хронологічним принципом. До довідкового апарату також відноситься й іменний покажчик до другого тому.

БОГАТА
Лідія Миколаївна

Філософ, фахівець у галузі соціальної філософії та філософії історії

Народилась 29 квітня 1958 р. у м. Одеса у родині військовослужбовця.

У 1981 р. Л. М. Богата закінчила Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «фізика, теоретична фізика».

Трудову діяльність розпочала 1 вересня 1981 р. в Одеській загальноосвітній школі № 27, де працювала вчителем фізики, а з 1986 р. по 1993 р. – заступником директора з навчально-методичної роботи.

З 1993 по 2000 рр. працювала заступником директора з наукової роботи в Одеському економічному ліцеї.

У 2000 р. закінчила аспірантуру Одеського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (ПДПУ) (нині – Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»; ПНПУ).

25 квітня 2001 р. Лідія Миколаївна захистила дисертацію на тему «Символ в функціонуванні соціального організму» на здобуття вченого ступеня кандидата філософських наук (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія

історії»; науковий керівник – д-р філос. наук, проф. М. С. Дмитрієва) на засіданні спеціалізованої вченої ради у ПДПУ. У 2008 р. присвоєно вчене звання доцента.

З 1997 по 2007 рр. Л. М. Богата працювала директором Одеського центру економічної освіти.

Трудову діяльність в ОНУ Лідія Миколаївна розпочала у 2002 р. на посаді доцента кафедри психології, а з 3 березня 2003 р. по 30 червня 2004 р. працювала доцентом кафедри загальної та соціальної психології Інституту математики, економіки, механіки (ІМЕМ) (нині – факультет математики, фізики та інформаційних технологій).

З 1 вересня 2004 р. по 30 червня 2005 р. Л. М. Богата працювала доцентом кафедри культурології, а з 1 вересня 2005 р. по 1 вересня 2011 р. – доцентом кафедри філософії природничих факультетів на філософському факультеті (нині – факультет історії та філософії).

Докторську дисертацію на тему «Уявлення про багатовимірне мислення, його прийоми та процедури» (спеціальність 09.00.02 – «діалектика і методологія пізнання»; науковий консультант – д-р філос. наук, проф. М. С. Дмитрієва) захистила 20 червня 2011 р. у спеціалізованій вченій раді у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Вперше в українській філософській традиції розроблена концепція багатовимірного мислення, в межах якої досліджені концепт та метаконцепт як елементарні форми багатовимірного мислення, встановлені та розглянуті фундаментальні прийоми й процедури багатовимірного мислення. Нова мисленнева практика зафіксована в контексті багатовимірного підходу, що знаходиться в стадії формування. Головною метою багатовимірного мислення визначено – оперування локальними просторами смислів для проведення мисленневого синтезу.

З 1 вересня 2011 р. по 2017 р. Лідія Миколаївна працювала на посаді професора кафедри культурології філософського факультету ОНУ.

25 лютого 2016 р. присвоєно вчене звання професора.

З 2018 р. – професор кафедри культурології факультету історії та філософії ОНУ.

До сфери наукових інтересів вченої відносяться: методологія пізнання, методологія гуманітарних досліджень (методологія гуманітаристики), філософія науки, філософія складності (синергетика), філософія мислення (багатовимірне мислення).

Як викладач читає лекційні курси: «Категорії сучасної гуманітаристики», «Методологія постмодерну», «Наука в системі культурологічного знання», «Філософія»; спецкурси: «Методика організації культурних проєктів», «Економіка культурних проєктів», «Практика з організації культурних проєктів» для студентів культурологічного відділення ОНУ.

Впродовж своєї педагогічної діяльності Лідія Миколаївна здійснює керівництво виконанням бакалаврських та магістерських дипломних робіт, роботою аспірантів.

Л. М. Богата є членом «Українського синергетичного товариства», заступник голови Одеського відділення. З 2019 р. є Вченим секретарем Одеського філософського товариства. Лідія Миколаївна – організатор проведення двох Літніх філософсько-культурологічних шкіл (2018, 2019 рр.). Має авторський сайт «Філософія багатомірності» (<https://bit.ly/2wtOk3e>). Є головним редактором та автором проекту електронного філософського журналу «ПЕРЕ-ПОСТ» (<https://bit.ly/3dhIIРс>). Лідія Миколаївна була ініціатором та випускаючим редактором трьох колективних монографій: Посвящення Марату (Одесса, 2012, 176 с.); Философия мышления (Одесса, 2013, 444 с.); Культура украинских философских сообществ: ситуация трансформации (Одесса, 2019, 233 с.).

У 1993 р. нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних робіт.

Наукові публікації Л. М. Богатої були надруковані у фахових виданнях України.

Пр.:

На пути к многомерному мышлению : монография / Л. Н. Богатая ; науч. ред. М. С. Дмитриева. – Одесса : Печ. дом, 2010. – 381 с.

Гештальт сознания : монография / Л. Н. Богатая. – Одесса : Альянс-Юг, 2004. – 221 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Методологічний семінар «Філософія багатомірності» (ч. 3, розд. 13, 13.3) / Л. М. Богата. С. 858.*

Culture of National Philosophical Communities: the Project Dedicated to the Research of Modern Ukrainian Philosophical Traditions / L. Bogataya // Future Human Image. – 2018. – Vol. 9. – P. 20–26.

Об идентичности и эпистемическом преодолении / Л. М. Богатая // Докса. – 2017. – Вып. 2 (28). – 2017. – С. 20–33.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 118-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WvAOUm> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3avfJ3g> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2pTDQGi> (дата звернення: 24.05.2019). – Загол. з екрана.

БРУСИЛОВСЬКА
Ольга Іллівна

Політолог, фахівець з міжнародних відносин

Народилася 7 листопада 1965 р. у м. Москва.

Навчалася на історичному факультеті Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – факультет історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ), який закінчила у 1988 р. З 1988 по 1991 рр. працювала вчителем історії та суспільствознавства в м. Херсон.

Ольга Іллівна почала працювати в ОДУ з 1991 р. аспіранткою, а у 1994–1998 рр. – доцентом кафедри нової та новітньої історії. У 1996 р. на базі ОДУ захистила дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата політичних наук на тему «Політика США щодо Східної Європи після Другої світової війни: аналіз концепцій сучасної американської політології» (спеціальність 23.00.04 – «політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку»; науковий керівник – канд. іст. наук, доц. І. М. Коваль). З 1998 р. працює на кафедрі міжнародних відносин ОНУ, у 2001 р. стала доцентом цієї кафедри.

У 2008 р. захистила докторську дисертацію на тему «Політико-системні трансформації в регіоні Східна Європа (1989–2004)» (спеціальність 23.00.04 – «полі-

тичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку»; науковий консультант – д-р політ. наук, проф. І. М. Коваль) в Інституті світової економіки і міжнародних відносин НАН України. Результати наукового дослідження використано в авторських курсах напрямку підготовки спеціальності «міжнародні відносини», які до сьогодні читаються нею в ОНУ: «Системна трансформація посткомуністичних країн Європи та Азії» та «Зовнішня політика країн Східної Європи після Другої світової війни».

З 2009 р. працювала на посаді професора кафедри міжнародних відносин, а 29 березня 2012 р. О. І. Брусиловській присвоєно вчене звання професора.

У 2015 р. була обрана на посаду завідувача кафедри міжнародних відносин ОНУ.

Наукові інтереси: теорія та історія міжнародних відносин; зовнішня політика та посткомуністична трансформація країн Європи та Азії.

О. І. Брусиловська є автором монографії «Посткомуністична Східна Європа: зовнішні впливи, внутрішні зміни» (2008). За словами професора історичних наук факультету історії та філософії ОНУ О. Б. Дьоміна: «досягненням науковця є компаративний вимір вивчення посткомуністичних змін в контексті впливу зовнішніх чинників на суспільні перетворення» (*Зап. іст. ф-ту. Одеса, 2007. Вип. 18. С. 290–293*).

Належить до Одеської школи міжнародників, засновником якої був академік С. Й. Аппатов. Наразі школа називається «Одеська школа історії, теорії та історіографії міжнародних відносин», керівником якої є ректор ОНУ І. М. Коваль. У статті «Становлення і розвиток школи політологів-міжнародників в Одеському університеті» Ольга Іллівна зробила історичний огляд й аналіз школи міжнародної політології С. Й. Аппатова (*Ювілейна збірка наукових праць, присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Одеса, 2015. С. 365–378*).

Під її керівництвом було захищено вісім дисертаційних робіт (Войтенко М. В., Задорожня А. Г., Габер Є. В., Майстренко Ю. І., Багацький Є. В., Русова О. С., Козловська Ю. І., Курандо О. С.)

Дослідниця активно співпрацює з польськими й болгарськими науковими центрами та часописами (Краків, Люблін, Ольштин, Софія). Вона є членом редакційних колегій: наукового журналу «Трансформації» (Варшава, Польща), електронного наукового журналу «Риторика та комунікації» (Софія, Болгарія), наукового журналу «Політологічний вісник» (Київ, Україна), наукового журналу «Політичне життя» (Вінниця, Україна). Виступає головним редактором наукового журналу

«Міжнародні та політичні дослідження» (до 2019 р. – «Вісник Одеського національного університету. Серія: Соціологія та політичні науки»; Одеса, Україна).

О. І. Брусиловська є членом українських та міжнародних професійних асоціацій та організацій: Клубу випускників Східної школи (Варшавський університет, з 2001 р.), Європейської асоціації міжнародних студій (EISA, з 2013 р.), Української асоціації європейських студій (UESA, з 2019 р.), Асоціації міжнародних студій (ISA, з 2019 р.), Асоціації політичних студій (PSA, з 2020 р.), ДискурсНет (DiscourseNet, з 2020 р.). Брала участь у багатьох міжнародних програмах та проектах у рамках CEU Summer University, ReSET, Jean Monnet Advanced Study Institute, Еразмус+, а також у роботі понад 100 міжнародних наукових конференцій.

За наукові досягнення нагороджена Подякою МОН України (2015).

О. І. Брусиловська є автором понад 80 наукових праць, зокрема авторських та колективних монографій, навчальних та навчально-методичних посібників, а також статей у наукових фахових виданнях та виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

Пр.:

Systemic Transformation of the Region Eastern Europe (1989–2004) : monograph / O. Brusylovska. – Saarbrücken : Lambert Academic Publishing, 2016. – 328 p.

Посткомуністична Східна Європа: зовнішні впливи, внутрішні зміни : монографія / О. І. Брусиловська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук, Каф. міжнар. відносин. – Одеса : Астропринт, 2007. – 352 с.

Baltic-Black Sea Regionalisms. Patchworks and Networks at Europe's Eastern Margins / Eds.: O. Bogdanova, A. Makarychev. – Springer, 2020. – 243 p. – «Russian World» in the Black Sea Region : The Case of Ukraine / O. Brusylovska, S. Glebov. P. 225–234.

Перспективи розвитку політики ЄС: глобальні та регіональні виміри = Prospects of development in EU politics: global and regional dimensions : монографія / О. І. Брусиловська [та ін.] ; за заг. ред.: О. І. Брусиловської, І. М. Коваля. – Одеса : ОНУ, 2019. – 198 с. – Розд. 1 : Особливості Європейського Союзу як міжнародного фактора: сучасний науковий дискурс / О. Брусиловська. С. 7–19 ; Розд. 5 : Відносини ЄС – РФ: основні проблеми та прогнози / О. Брусиловська. С. 73–92.

Міжнародні відносини та зовнішня політика в еру «пост-правди» = International relations and foreign policy in the «post-truth» era / О. І. Брусиловська [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Київ : Вадекс, 2018. – 367 с. – Розд. 1 : Концепт «пост-правди» у політологічних студіях XXI століття / О. Брусиловська, А. Філіпенко. С. 12–32 ; Розд. 2 : Україно-російські відносини крізь призму інформаційної війни / О. Брусиловська, І. Коваль. С. 33–70.

Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах : монографія / О. І. Брусиловська [та ін.] ; Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ : Вадекс, 2018. – 541 с. – (Трансатлантичні дослідження).

Стратегічна культура та зовнішня політика України = Strategic culture and foreign policy of Ukraine / за заг. ред.: І. М. Коваль, О. І. Брусиловської, В. А. Дубовика ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, ІСН. – Одеса : ОНУ, 2017. – 263 с. – Вступ / І. Коваль, О. Брусиловська, В. Дубовик. С. 5–6 ; Розділ 1 : Стратегічна культура як науковий інструмент дослідження зовнішньої політики України / О. Брусиловська, П. Сіновець С. 7–20 ; Розділ 6 : Чинники та еволюція україно-російських відносин / О. Брусиловська. С. 100–119 ; Висновки / І. Коваль, О. Брусиловська, В. Дубовик. С. 227–230.

Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки : монографія / О. І. Брусиловська [та ін.] ; ред.: І. М. Коваль, О. І. Брусиловська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – 408 с. – Політико-системні трансформації в регіоні Східна Європа у 1989–2004 рр.: аналіз політичної думки / О. І. Брусиловська. С. 154–182.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра міжнародних відносин (ч. 3, розд. 7, 7.1) / О. І. Брусиловська. С. 751–756.

Політологія : базовий підруч. для студентів вузів / І. М. Коваль, Л. О. Ануфрієв, О. І. Брусиловська. – Харків : Фоліо, 2012. – 411 с.

Системні трансформації посткомуністичних країн Європи. 1989–2009 : навч. посіб. для студентів вузів / О. Брусиловська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук, Каф. міжнар. відносин. – Одеса : Астропринт, 2011. – 444 с.

Посткомуністичні трансформації країн Східної Європи : навч. посіб. для студентів / О. І. Брусиловська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук, Каф. міжнар. відносин. – Одеса : Астропринт, 2007. – 360 с.

Гібридна стратегія адміністрації Д. Трампа у контексті реконфігурації світоустрою / О. І. Брусиловська // Міжнар. та політ. дослідж. – 2019. – Вип. 32. – С. 13–26.

Деструктивні комунікації в російсько-українських відносинах / О. І. Брусиловська // Міжнар. відносини. Серія: Політ. науки. – 2019. – № 21.

East-West Border: Possibilities of Poland's and Romania's CBC with Ukraine / O. Brusylowska, I. Maksymenko // Old Borders-New Challenges, New Borders-Old Challenges: De-Bordering and Re-Bordering in Contemporary Europe. – 2019. – Vol. 34. – P. 45–73.

Russian Politics toward Ukraine: Was there Ever a Strategic Partnership? / O. Brusylowska, I. Koval // Przegląd Strategiczny. – 2019. – Iss. 12. – P. 131–144.

Системная трансформация посткоммунистических стран Центральной и Восточной Европы: российские и украинские исследования в XXI ст. / О. Брусиловская // Środkowoeuropejskie Studia Polityczne. – 2018. – № 4. – P. 113–134.

The Re-Politicisation of Modern Russian–Ukrainian Relations / O. Brusylowska // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія та політ. науки. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (31) : Політ. науки. – С. 11–34.

Ісламський чинник у політиці країн ЄС: Приклад Франції / О. І. Брусиловська // Міжнар. відносини. Серія: Політ. науки. – 2017. – № 13.

Energy safety of Ukraine: Russian factor / O. Brusylowska // Modelling the New Europe. – 2017. – № 22. – P. 139–160.

Political transformations in the post-soviet states: methodological approaches and research problems // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія і політ. науки. – 2017. – Т. 22, вип. 2 (29) : Політ. науки. – С. 11–17.

Рец. на пр. вченого:

Дьомін О. Б. [Рецензія] / О. Б. Дьомін // Зап. іст. ф-ту. – Одеса, 2007. – Вип. 18. – С. 290–292. – Рец. на кн.: Брусиловська О. І. Посткомуністична Східна Європа: зовнішні впливи, внутрішні зміни : монографія / О. І. Брусиловська. Одеса : Астропринт, 2007. 352 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 152-а.

Наукова еліта Одещини : біографічна енциклопедія. Ч. 2 : Кандидати наук і доценти / М. Л. Тарасова, В. Ф. Коджебаш, Н. М. Бибкіна [та ін.]. – Одеса, 2006. – 360 с.

Брусиловська О. І. Становлення і розвиток школи політологів-міжнародників в Одеському університеті / О. І. Брусиловська // Ювілейна збірка наукових праць, присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 365–378.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WviHNC> (дата звернення: 27.03.2019). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bV8LK3> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2T5f5Rc> (дата звернення: 27.03.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bv5trR> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

БУДІЯНСЬКИЙ
Микола Федорович

*Філолог, психолог,
фахівець у галузі соціальної та прикладної психології*

Будіянський Микола Федорович народився 5 вересня 1945 р. в Одесі. Впродовж 1964–1972 рр. навчався в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) на російському відділенні філологічного факультету. У 1974–1978 рр. навчався в аспірантурі ОДУ (заочно).

20 вересня 1974 р. М. Ф. Будіянський розпочав трудову діяльність в ОДУ на посаді асистента кафедри психології.

З 1973 по 1977 рр. навчався в аспірантурі ОНУ за спеціальністю 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології» (заочно).

Кандидатську дисертацію на тему «Вплив фактора мотивації на сприйняття часу в діяльності» (спеціальність 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології»); науковий керівник – канд. психол. наук, доц. Т. М. Козіна захистив 11 вересня 1984 р. у Науково-дослідному інституті психології УСРС (нині – Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України).

Наукова новизна дослідження полягає в експериментальному вивченні впливу фактора мотивації на точність сприйняття часу в умовах різноманітних видів діяльності залежно від особистих якостей суб'єкта. Встановлено, що розвиток професійно важливих рис фахівця, під час навчання, забезпечується керуючою роллю мотиваційного фактора, поліпшуючого якість виконавчої діяльності загалом. У роботі розкрито вплив змістотворних мотивів, які впливають на процес виконання діяльності.

З 28 грудня 1982 р. працював на посаді старшого викладача кафедри психології.

З 26 листопада 1985 р. працював на посаді доцента в зв'язку з вибранням за конкурсом.

10 жовтня 1988 р. М. Ф. Будіянський отримав атестат доцента і продовжив роботу на кафедрі психології ОДУ; з 1 вересня 2005 р. – на посаді професора кафедри загальної та соціальної психології.

Вчене звання професора отримав 3 липня 2008 р. і до сьогоднішнього часу працює на кафедрі соціальної та прикладної психології ОНУ.

Зі студентських років до теперішнього часу коло наукових інтересів Миколи Федоровича включає проблеми юридичної психології, психології агресії і тероризму, психології управління, психологічного здоров'я особистості, вікової психології.

М. Ф. Будіянський – відомий вітчизняний вчений, який багато зробив для розробки теоретичних і практичних основ психології, талановитий представник одеської психологічної школи.

Він – розробник проекту кафедри соціальної та прикладної психології «Контекстність вищої освіти як фактор гуманітарної та міжнародної безпеки мультикультурного регіону».

Вчений є учасником низки наукових конференцій. 1 листопада 2013 р. він отримав сертифікат від МОН України за участь у Першій міжнародній науково-практичній конференції «Соціальні, психологічні та політичні проблеми транскордонної безпеки».

Під керівництвом М. Ф. Будіянського виконано і захищено 5 кандидатських дисертацій. Також він здійснює керівництво бакалаврськими та магістерськими роботами студентів-психологів та науково-дослідними роботами студентів.

Микола Федорович читає курс лекцій із загальної, соціальної та юридичної психології.

Неодноразово був головою державної екзаменаційної комісії в Криворізькому державному педагогічному університеті.

М. Ф. Будіянський є членом спеціалізованої вченої ради ОНУ для захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології».

У 2005 р. отримав нагрудний знак МОН України «Відмінник освіти». За успіхи в педагогічній і науковій діяльності у 2013 р. нагороджений Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації.

М. Ф. Будіянський є автором понад 100 друкованих праць, п'яти навчальних видань з грифом МОН України, публікацій у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science.

Пр.:

Потенціал особистості та тенденції його реалізації в умовах трансформаційних змін у суспільстві : [кол. монографія] / М. Ф. Будіянський [та ін.] ; за ред. В. І. Подшивалкіної. – Харків : Бурунік, 2012. – 356 с.

Соціально-правовые аспекты терроризма : [коллектив. моногр.] / Н. Ф. Будиянский [и др.] ; под ред. : С. В. Кивалова, В. Н. Дремина. – Одесса : Феникс, 2003. – 232 с.

Соціальні та правові проблеми боротьби з тероризмом : [кол. монографія] / Н. Ф. Будіянський [та ін.] ; ред. С. В. Ківалов ; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса : Юрид. л-ра, 2000. – 258 с.

Курс лекцій з загальної психології : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. Ф. Будіянський, О. Д. Вішталенко, Н. В. Юнг. – Одеса : Вид. Букаєв В. В., 2018. – 185 с.

The course of lectures of general psychology / N. F. Budiyanskiy, E. D. Vishtalenko, N. V. Yung. – Odessa : Publ. Bukaev V. V. 2016. – Pt. 1. – 103 p.

Кримінальна психологія : навч. посіб. / М. Ф. Будіянський. – Вид. 3-є, допов. – Одеса : Фенікс, 2011. – 381 с.

Психология в управлении и бизнесе : учеб. пособие / М. Ф. Будиянский. – Одеса : Фенікс, 2008. – 310 с.

Кримінальна психологія : навч. посіб. / М. Ф. Будіянський. – Вид. 2-є, змінене і допов. – Одеса : Фенікс, 2006. – 367 с. *Рекомендовано МОНУ*

Графико-модельный курс психологии (для непсихологических фак.) : учеб. пособие / Н. Ф. Будиянский, Е. Д. Погребная. – Одесса : ОНУ, 2005. – 118 с.

Правова конфліктологія : навч. посіб. для студентів вузів / М. Ф. Будіянський, А. О. Дмитрієв, С. І. Дмитрієва ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2005. – 118 с. *Рекомендовано МОНУ*

Психология судебной деятельности : навч. посіб. для студентів вузів / М. Ф. Будіянський ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2005. – 116 с. *Рекомендовано МОНУ*

Психология личности в сфере менеджмента : учеб. пособие / Н. Ф. Будиянский, Е. Д. Погребная ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : НУВД, 2004. – 115 с.

Кримінальна психологія : навч. посіб. для студентів вузів / М. Ф. Будіянський. – Одеса : Фенікс, 2003. – 228 с.

Психологія управління : учеб. пособие / Н. Ф. Будиянский. – Одесса : ЛАТСТАР, 2002. – 205 с.

Психологія управління : учеб. пособие / Н. Ф. Будиянский. – Одесса : Астропринт, 1998. – 140 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 157.1

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2016, 12 берез. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wpUQqT> (дата звернення: 20.02.2020). – Загол. з екрана.

Професор Микола Федорович Будіянський – відомий вітчизняний психолог (до 70-річчя від дня народження) // Ф-т психол. та соц. роботи, ОНУ імені І. І. Мечникова. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2015, 3 листоп., 13:39. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bVTGDK> (дата звернення: 20.02.2020). – Загол. з екрана.

ВАЙСФЕЛЬД
Наталія Данилівна

Математик

Народилася 5 липня 1966 р. у Києві. Її мати – д-р мед. наук, проф. І. В. Галіна, у 1988 р. створила і очолила Інститут реабілітації дітей (згодом – осіб) з вадами психофізичного розвитку імені Януша Корчака (Одеса).

У червні 1989 р. закінчила з відзнакою механіко-математичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, ОНУ) за спеціальністю «прикладна математика».

Працювала в Обчислювальному центрі Обласної ради профспілок (1984–1989). З 1989 р. працює в ОДУ: асистент, старший викладач кафедри методів математичної фізики механіко-математичного факультету (з 10 березня 1994 р. – Ін-т математики, економіки та механіки ОДУ (ІМЕМ)); з 1 січня 2018 р. – факультет математики, фізики та інформаційних технологій (ФМФІТ) ОНУ).

З березня 1995 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Нестационарні задачі дифракційних хвиль на пружних циліндричних тілах» (спеціальність

01.02.04 – «механіка деформівного твердого тіла»; науковий керівник – канд. фіз.-мат. наук, доц. В. Г. Попов) у спеціалізованій вченій раді ОДУ. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що автором побудовані розривні розв'язки хвильового рівняння та двовірних рівнянь лінійної теорії потужності в полярній системі координат; розроблений новий підхід до дослідження нестационарних задач дифракції хвиль на пружних циліндричних тілах шляхом застосування методу розривних розв'язків та узагальненого методу інтегральних перетворень; побудований розв'язок задачі дифракції хвиль на пружному циліндрі, розташованому на відстані від жорсткого дна; досліджена залежність нормальних контактних напружень від часу та величини заглиблення.

У 1997 р. отримала атестат доцента по кафедрі методів математичної фізики.

26 грудня 2005 р. захистила докторську дисертацію на тему «Нестационарні задачі пружності для тіл із границями і дефектами у циліндричній та сферичній системах координат» (спеціальність 01.02.04 – «механіка деформівного твердого тіла»; науковий консультант – д-р фіз.-мат. наук, проф. В. Г. Попов) на засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України. Новизна роботи полягає в тому, що було розроблено метод на основі застосування до рівнянь руху, що записані через хвильові функції, інтегральних перетворень за просторовою координатою і дискретизації за часовою змінною. У випадку задач для тіл з дефектами дискретизація проводиться на етапі розв'язання двовимірного інтегрального рівняння, до якого зводиться задача (застосовується інтегральне перетворення Лапласа за часом, після чого використовується метод ортогональних поліномів, що враховує особливості розв'язку на краях області інтегрування); вперше розв'язано задачі про дифракцію хвилі кручення на конічній тріщині і тонкому жорсткому включенні, розташованих у необмеженому пружному середовищі; досліджено динамічну концентрацію напружень поздовжнього зсуву біля сферичної тріщини і включення, розташованих у необмеженому пружному середовищі; розв'язано задачі про дифракцію хвилі кручення на сферичній тріщині, розташованій у нескінченному, зрізаному й двічі зрізаному круговому пружному конусі тощо.

Диплом доктора фізико-математичних наук видано на підставі рішення президії Вищої атестаційної комісії України 11 травня 2006 р.

З 2007 р. по теперішній час – завідувач лабораторії № 13 «Лабораторія проблем математики, економіки, механіки та психології» ОНУ та професор кафедри методів математичної фізики ІМЕМ (нині – факультет математики, фізики та інформа-

ційних технологій (МФІТ) ОНУ). Одночасно із викладанням в ОНУ, працювала викладачем кафедри вищої математики Одеської академії харчових технологій (2007–2008) та викладачем Одеської національної академії холоду (з 2012 р. – у складі Одеської національної академії харчових технологій; ОНАХТ)

Н. Д. Вайсфельд з 2009 р. є керівником секції «Математика» обласного відділення Малої академії наук (МАН).

Вчене звання професора кафедри методів математичної фізики ОНУ було присвоєно 14 квітня 2011 р.

З 2013 р. очолює кафедру методів математичної фізики ОНУ, а також всесвітньо відому наукову школу зі змішаних задач математичної фізики, досягнення якої сьогодні визнані найавторитетнішими міжнародними науковими школами і вченими. Ця школа об'єднує сьогодні численних випускників кафедри, що працюють в Україні, Росії, Німеччині, Австралії, Словаччині, Сполучених Штатах Америки та Ізраїлі.

Як викладач читає такі лекційні курси: «Рівняння математичної фізики», «Теорія ймовірностей і математична статистика», «Аналіз даних», «Динамічна теорія пружності», «Метод ортогональних многочленів», «Асимптотичний аналіз в математичній фізиці», «Завдання незв'язної нестационарної термопружності», «Електропружність», «Математичні проблеми механіки руйнування», «Теорія пружності», «Метод розривних рішень».

Професор Н. Д. Вайсфельд керує кафедральною науково-дослідною держбюджетною темою «Дослідження крайових задач пружності при наявності мішаних граничних умов та тріщин, що виходять на поверхню».

Наукові інтереси Н. Д. Вайсфельд зосереджені на задачах механіки руйнування, методах динамічних задач теорії пружності та розсіянні пружних і акустичних хвиль; диференціальних рівняннях зі змінними коефіцієнтами, сингулярних інтегральних рівняннях та застосуванні теорії операторів до задач механіки суцільного середовища.

Під її керівництвом було захищено 3 кандидатські дисертації, близько 100 магістерських робіт.

Н. Д. Вайсфельд є автором близько 200 наукових праць, зокрема 2 наукових монографій, 3 навчальних посібників та публікацій у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Пр.:

Мішані задачі теорії пружності для півнескінченного шару : монографія / Н. Д. Вайсфельд, Г. О. Фесенко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2019. – 116 с.

Плоскі мішані задачі теорії пружності для півнескінченної смуги : монографія / Н. Д. Вайсфельд, З. Ю. Журавльова, В. В. Реут ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т математики, фізики та інформ. технологій. – Одеса : ОНУ, 2019. – 159 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Теоретична математика. Прикладна математика (ч. 2, розд. 5, 5.5) / Н. Д. Вайсфельд [та ін.]. С. 539–551.*

Рівняння математичної фізики : навч.-метод. посіб. для студентів спец. «Прикладна математика» / Н. Д. Вайсфельд, В. В. Реут ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2018. – 194 с.

Рівняння математичної фізики. Метод ортогональних многочленів : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл., які навчаються за напрямом підготов. «Прикладна математика», «Механіка» / [Н. Д. Вайсфельд, та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2010. – 115 с.

The Investigation of Semi-Strip's Stress State with a Longitudinal Crack / N. Vaysfeld, Z. Zhuravlova // ZAMM Zeitschrift für Angewandte Mathematik und Mechanik. – 2020. – 24 Jan.

An Uncoupled Thermoelasticity Problem for a Semi-Infinite Layer with Regard to its Proper Weight / N. Vaysfeld, A. Fesenko // Frattura Ed Integrita Strutturale. – 2019. – Vol. 13, № 48. – P. 768–792.

Investigation of an Idealized Virus Capsid Model by the Dynamic Elasticity Apparatus / N. Vaysfel'd [et al.] // Journal of Mathematical Sciences (United States). – 2019. – Vol. 243, № 1. – P. 111–127.

Investigation of the Stress State of the Elastic Semi-Strip with a Transverse Crack / N. Vaysfeld [et al.] // Theoretical and Applied Fracture Mechanics. – 2019. – Vol. 100. – P. 105–109.

Elastic Crack-Tip Stress Field in a Semi-Strip / N. Vaysfeld [et al.] // Frattura Ed Integrita Strutturale. – 2018. – Vol. 12, № 44. – P. 82–93.

The Discontinuous Solutions of lame's Equations for a Conical Defect / N. Vaysfeld, O. Reut // Frattura Ed Integrita Strutturale. – 2018. – Vol. 12, № 45. – P. 183–190.

The Plane Mixed Problem for an Elastic Semi-Strip Under Different Load Types at its Short Edge / N. Vaysfeld [et al.] // International Journal of Mechanical Sciences. – 2018. – Vol. 144. – P. 526–530.

Two-Dimensional Mixed Problem of Thermoelasticity for a Semistrip / N. D. Vaisfeld, Z. Y. Zhuravlova // Journal of Mathematical Sciences (United States). – 2018. – Vol. 228, Iss. 2. – P. 105–121.

Exact Analytical Solution for a Pie-Shaped Wedge Thick Plate Under Oscillating Load / N. Vaysfeld, O. Menshykov, M. Menshykova // Acta Mechanica. – 2017. – Vol. 228, Iss. 12. – P. 4435–4450.

Modelling of Virus Vibration With 3-D Dynamic Elasticity Theory / N. Vaysfeld [et al.] // Engineering Mechanics. – 2017. – P. 1126–1129.

The Torsion Problem of a Multilayered Finite Cylinder with the Multiple Interface Cylindrical Cracks / N. Vaysfeld, Y. Protserov // Meccanica. – 2017. – Vol. 52, Iss. 15. – P. 3731–3742.

Torsion Problem for Elastic Multilayered Finite Cylinder with Circular Crack / N. Vaysfeld, Y. Protserov // Applied Mathematics and Mechanics. – 2017. – Vol. 38, Iss. 3. – P. 423–438.

Torsion Problems of Finite Cylinders Weakened by Ring-Shaped Cracks / N. Vaysfeld, Y. Protserov // Procedia Structural Integrity. – 2017. – Vol. 3. – P. 526–544.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 175.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2FTJBe5> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/323wgIh> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bquZue> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Ф-т математики, фізики та інформ. технологій. Каф. методів мат. фізики : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2CDvd5w> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

ВОЙЦЕВА
Олена Андріївна

Філолог, мовознавець, полоніст

Народилась 1 листопада 1952 р. у м. Хабаровськ Хабаровського краю (Росія) у родині інтелігенції.

Упродовж 1970–1975 рр. навчалась на російському відділенні філологічного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ).

З 1975 по 1981 рр. працювала старшим гідом-перекладачем польської мови у Бюро міжнародного молодіжного туризму «Супутник» Одеського обкому Ленінської комуністичної спілки молоді України.

У 1981 р. перейшла на роботу в ОДУ на посаду лаборанта, викладача кафедри російської мови для іноземців, з 1986 р. почала працювати на посаді викладача кафедри загального та слов'янського мовознавства філологічного факультету.

У 1987–1989 рр. навчалася в аспірантурі при кафедрі загального та слов'янського мовознавства філологічного факультету ОДУ під науковим керівництвом д-ра філол. наук, проф. Ф. П. Сергєєва.

З 1989 р. працювала асистентом за цільовим призначенням на кафедрі загального та слов'янського мовознавства.

Кандидатську дисертацію на тему «Процессы детерминологизации в русском языке: семантико-стилистическая характеристика существительных сферы искусства, военной и конфессиональной областей (на материале письменности XVIII–XX вв.)» (спеціальність 10.02.01 – «російська мова»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф. Ф. П. Сергеев) захистила 2 червня 1989 р. у спеціалізованій вченій раді в ОДУ.

У 1992 р. переведена на посаду доцента кафедри загального та слов'янського мовознавства. Вчене звання доцента присвоєно Атестаційною колегією МОН України 28 червня 1994 р.

З 2000 по 2003 рр. – докторант стаціонарної докторантури при кафедрі загального та слов'янського мовознавства ОНУ. Працювала над дисертацією в межах кафедральної теми «Норми та інновації у слов'янських мовах і діалектному континуумі» (держреєстраційний номер 0101U001409).

Після закінчення докторантури продовжила працювати доцентом кафедри загального та слов'янського мовознавства.

У 2000–2004 рр. стажувалася у закладах вищої освіти Польщі (Університет ім. Марії Склодовської-Кюрі (м. Люблін), Університет Кардинала Стефана Вишинського (м. Варшава), Педагогічний університет ім. Комісії національної освіти (м. Краків) тощо) та на курсах польської мови.

У 2004 р. за сприяння декана філологічного факультету Є. М. Черноіваненка та Генерального консульства Республіки Польща в Одесі О. А. Войцева організувала спеціалізацію з польської мови при кафедрі загального та слов'янського мовознавства на відділеннях «Українська мова і література», «Російська мова та література» (спеціалізація «Польська мова» існувала до 2018 р.).

Докторську дисертацію на тему «Динаміка номінації водогосподарських реалій у польській мові на тлі інших слов'янських мов» (спеціальність 10.02.03 – «слов'янські мови»; науковий консультант – д-р філол. наук, проф. А. К. Смольська) захистила 12 червня 2012 р. у спеціалізованій вченій раді в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні Національної академії наук України. Диплом доктора філологічних наук отримала 25 січня 2013 р.

О. А. Войцева займає керівні посади: заступника декана (з 2009 р.) з питань функціональної полоністичної спеціалізації та завідувача (з 2013 р.) кафедри загального та слов'янського мовознавства філологічного факультету ОНУ.

Вчене звання професора присвоєно Агестаційною колегією МОН України 23 вересня 2014 р. У тому ж році Олена Андріївна отримала грант «Еразмус Мундус 2011» програми Євросоюзу в галузі вищої освіти та проходила стажування на кафедрі полоністики Варшавського університету (Польська Республіка) (1–31 березня 2014 р.).

До сфери наукових інтересів дослідниці належать: лінгвістична полоністика, історичне й ономасіологічне термінознавство, лінгвокультурологія, лінгводидактика польської мови.

У 2011–2015 рр. під керівництвом О. А. Войцевої кафедра загального та слов'янського мовознавства здійснювала дослідження за комплексною кафедральною науково-дослідною держбюджетною темою «Сучасні проблеми лінгвістичної славістики в синхронії та діахронії» (держреєстраційний номер 0111U006701).

Дослідницею вперше в славістиці досліджено взаємозв'язок номінативних і когнітивних процесів у формуванні та функціонуванні субмови водного господарства польської мови на тлі інших слов'янських мов з погляду синхронії та діахронії, змодельовано фахово-мовну картину світу польського моряка, визначено її ключові елементи, що, на думку д-ра філол. наук, проф. М. А. Брицина, є безперечним внеском в історію славістичного мовознавства та ономасіологічного термінознавства (*Мовознавство. Київ, 2011. № 4. С. 83*).

О. А. Войцева провела комплексний ономасіологічний аналіз водогосподарської лексики (ВГЛ), виявила закономірні тенденції у її формуванні та становленні. Розробила концепцію лексики субмови водного господарства як структурно-функціонального різновиду науково-технічного стилю польської мови. Визначила особливості системної організації ВГЛ за лексико-семантичними групами в межах тематичних груп, з огляду на її походження, парадигматичні відношення й особливості лексико-семантичних процесів на різних етапах її формування.

Олена Андріївна – засновник і організатор одеської полоністичної школи на філологічному факультеті ОНУ.

Здійснює керівництво дипломними та магістерськими роботами студентів, а також науковими дослідженнями аспірантів. Під керівництвом О. А. Войцевої підготовлено та захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата філологічних наук, підготовлених на кафедрі загального та слов'янського мовознавства ОНУ (у 2011 р. та 2019 р.).

Як викладач читає лекційні курси: «Вступ до мовознавства», «Вступ до слов'янської філології», «Загальне мовознавство», «Польська мова» тощо. У зв'язку з відкриттям у 2004 р. при кафедрі загального та слов'янського мовоз-

навства спеціалізації з польської мови розробила дисципліни полоністичного циклу: «Країнознавство Польщі», «Історія польської мови», «Стилістика польської мови», «Практичний курс сучасної польської мови», «Польська мова (перший, четвертий та п'ятий роки підготовки)».

Професор О. А. Войцева працювала старшим науковим співробітником Одеської філії Інституту модернізації змісту освіти (до 2020 р.), входить до складу робочих груп зі створення та доопрацювання навчальних програм з польської мови для учнів 1–4, 5–9, 10–12 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, підготувала і видала до друку підручники «Польська мова» для 1, 4–10 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (у співавторстві з Т. Г. Бучацькою), рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Олена Андріївна входить до складу редакційних колегій фахових періодичних видань з філологічних дисциплін: «Слов'янський збірник» (головний редактор з 2012 р.), «Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія»; є рецензентом наукового збірника «Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka» (Жешувський університет, Польща) (2014–2019 рр.), членом Наукової ради міжнародного часопису «Media. Biznes. Kultura» (Гданський університет, Польща). Брала участь у роботі понад 60 національних і міжнародних наукових конгресів, конференцій, читань, круглих столів.

За досягнення у науці та освіті нагороджена Медаллю Сейму Республіки Польща (2004), за наукову діяльність, підготовку підручників з польської мови, виховання магістрів і бакалаврів полоністики нагороджена грамотою генерально-го консула Республіки Польща в Одесі (2018).

О. А. Войцева є автором понад 160 наукових і науково-методичних публікацій, зокрема монографій, підручників, словників, посібників та статей у фахових виданнях України, у наукових виданнях Білорусі, Росії, Польщі, Болгарії.

Пр.:

Водогосподарська лексика польської мови: від давнини до сучасності : монографія / О. А. Войцева ; відп. ред. В. О. Колесник. – Чернівці : Букрек, 2010. – 422 с.

Одеська лінгвістична школа: класичне і новітнє : [кол. монографія] / О. А. Войцева [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2019. – 376 с.

Одеська лінгвістична школа: модерні парадигми : [кол. монографія] / О. А. Войцева [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2018. – 246 с.

Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів : [кол. монографія] / О. А. Войцева [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської. – Одеса : ПолиПринт, 2016. – 361 с.

Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів : [кол. монографія] / О. А. Войцева, Т. Ю. Ковалевська, Н. В. Кондратенко ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2015. – 329 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Розвиток філологічних наук (ч. 1, розд. 3, 3.1) / О. А. Войцева [та ін.]. С. 107–120 ; Кафедра загального та слов'янського мовознавства (ч. 3, розд. 12, 12.4) / О. А. Войцева. С. 836–839.*

Одеська лінгвістична школа: координати сучасних пошуків : [кол. монографія] / О. А. Войцева [та ін.] ; ред. Т. Ю. Ковалевська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Вид. Букаєв В. В., 2014. – 558 с.

Відкрий таємниці польської мови : підруч. для студентів філол. ф-тів / О. А. Войцева ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Вид. 3-є, випр. і допов. – Чернівці : Букрек, 2018. – 271 с.

Польсько-український лінгвокраїнознавчий словник = Polsko-ukrainski slownik lingwoznawczy : навч.-довід. посіб. для закл. заг. серед. освіти / О. А. Войцева, Г. Ю. Касім, С. Ковалевський. – Київ : Інтерсервіс : Айс-принт, 2018. – 191 с.

Польсько-український лексико-тематичний словник : навч. посіб. з дисципліни «Польська мова» для студентів I курсу спец. «Українська мова і література» зі спеціалізації «Польська мова», [спеціальність] «Мова і література: російська» зі спеціалізації «Польська мова» / О. А. Войцева [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2016. – 82 с.

Польська мова : навч. посіб. / О. А. Войцева. – Вид. 2-є. – Чернівці : Букрек, 2010. – 381 с.

Польська мова : навч. посіб. для студентів вузів / О. А. Войцева. – Чернівці : Букрек, 2007. – 381 с.

Відкрий таємниці польської мови : підруч. для студентів філол. ф-тів / О. А. Войцева ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Вид. 2-є, випр. і допов. – Чернівці : Букрек, 2016. – 271 с.

Способы представления польской лингвоспецифической лексики в современном русском интернет-дискурсе / Е. А. Войцева // *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria: Filologiczna. Glottodydaktyka.* – 2019. – Vol. 11. – P. 68–76.

Linguistic markers of auto- and heterostereotypes in a literary text / О. Voitseva // *Слов'ян. зб.* – 2019. – Вип. 23. – С. 104–117.

Лексичні інновації в термінології моди на початку XXI ст. (на матеріалі української, російської, польської мов) / О. А. Войцева // *Срібний вік: діалог культур : зб. наук. ст.* – Одеса, 2018. – С. 438–449.

Парфумерно-косметична термінологія української мови / О. А. Войцева // *Слов'ян. зб.* – 2018. – Вип. 22. – С. 61–70.

Полисемия как проявление асимметрии номинации специальных понятий в судоходной терминологии русского, украинского и польского языков / Е. А. Войцева // *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria: Filologiczna. Glottodydaktyka.* – 2018. – Vol. 10. – P. 68–78.

Парцелляты модели номинации терминов, обозначающих элементы конструкции судов в русском и польском языках / Е. А. Войцева // *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria: Filologiczna. Glottodydaktyka.* – 2017. – Vol. 9. – P. 83–93.

Językowy obraz świata polskiego marynarza w marynistycznym dyskursie Zygmunta Batka / О. А. Войцева // *Слов'ян. зб.* – 2017. – Вип. 21. – С. 166–176.

Рец. на пр. вченого:

Брицин М. А. [Рецензія] / М. А. Брицин // Мовознавство. – 2011. – № 4. – С. 80–83. – Рец. на кн.: Войцева О. А. Водогосподарська лексика польської мови: від давнини до сучасності / О. А. Войцева. Чернівці : Букрек, 2010. 424 с.

Тропіна Н. П. Нове слово про полоністику / Н. П. Тропіна // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. – 2011. – Вип. 15. – С. 460–462. – Рец. на кн.: Войцева О. А. Водогосподарська лексика польської мови: від давнини до сучасності / О. А. Войцева. Чернівці : Букрек, 2010. 424 с.

Czapiga Z. [Recenzja] / Z. Czapiga // Komunikacja międzyludzka. Leksyka. Semantyka. Pragmatyka II / red.: E. Komorowska, K. Kondziola-Pich. – Szczecin. – 2011. – P. 342–345. – Рец. на кн.: Войцева О. А. Водогосподарська лексика польської мови: від давнини до сучасності / О. А. Войцева. Чернівці : Букрек, 2010. 424 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 222.

Філологічний факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : бібліографія, 1991–2001 / відп. ред. Н. М. Шляхова [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2003. – С. 82–83.

Кафедра загального і слов'янського мовознавства / Г. Ю. Касім, О. А. Войцева // Історія філологічного факультету [ОНУ ім. І. І. Мечникова] : зб. док.-худож. нарисів / відп. ред. Є. М. Черноіваненко. – Одеса : Астропринт, 2012. – С. 70–79.

Губич В. В. До 65-річчя доктора філологічних наук, професора О. А. Войцевої / В. В. Губич // Слов'ян. зб. – Чернівці, 2017. – Вип. 21. – С. 325–343.

«Золотий ювілей»: історія і сучасність кафедри загального та слов'янського мовознавства філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова / відп. ред. О. А. Войцева. – Одеса : Айс-Принт, 2018. – С. 23–25.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WvG4rt> (дата звернення: 22.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3avjue> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Філологічний факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2012–2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JjaSpX> (дата звернення: 22.04.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JoResq> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ВОЛКОВ
Віктор Едуардович

*Математик, фахівець в галузі механіки, газової динаміки
і автоматичного керування*

Народився в Одесі 2 січня 1964 р. в сім'ї вчених, діяльність яких була пов'язана з математикою. Батько, Кенігсберг Едуард Вольфович – кандидат технічних наук, доцент; бабуся, Наймарк Фріда Аронівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент; рідний брат бабусі, Наймарк Марк Аронович – видатний математик, доктор фізико-математичних наук, професор, який доказав теорему Гельфанда-Наймарка, в основі якої лежить ГНС-конструкція (Гельфанда-Наймарка-Сігала), та є автором понад 100 наукових робіт, присвячених теорії функцій і функціонального аналізу, зокрема монографій «Нормовані кільця» (1968), «Лінійні диференційні оператори» (1969), «Теорія представлення груп» (1976), які принесли вченому визнання як в рідній країні, так і за кордоном.

У 1981 р. В. Е. Волков із золотою медаллю закінчив середню школу № 56 м. Одеса (клас з поглибленим вивченням математики). Упродовж 1981–1985 рр. навчався на механіко-математичному факультеті Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені

І. І. Мечникова; ОНУ), після закінчення якого отримав диплом з відзнакою зі спеціальності «механіка».

З грудня 1986 р. по серпень 1989 р. навчався в аспірантурі при кафедрі теоретичної механіки ОДУ за спеціальністю 01.02.05 – «механіка рідини, газу та плазми». У 1992 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Стійкість та структура хвиль горіння і детонації» (спеціальність 01.04.17 – «хімічна фізика, в т. ч. фізика горіння і вибуху»; науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. С. К. Асланов) у спеціалізованій вченій раді ОДУ. Науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук присвоєно 31 січня 1992 р.

З 1 вересня 1989 р. по 31 січня 1992 р. та з 1 лютого 1992 р. по 4 вересня 2002 р. (за сумісництвом) працював на посаді асистента кафедри прикладної математики та обчислювальної техніки Одеського технологічного інституту харчової промисловості ім. І. І. Ломоносова (ОТІХП) (нині – Одеська національна академія харчових технологій; ОНАХТ).

З 1 лютого 1992 р. по 5 червня 2002 р. В. Є. Волков був начальником обчислювального центру ОТІХП (1994–2003 – Одеська державна академія харчових технологій; ОДАХТ).

У 1995 р. йому було присвоєно вчене звання доцента кафедри прикладної математики та обчислювальної техніки ОДАХТ.

З 6 червня 2002 р. по 31 червня 2003 р. В. Є. Волков – декан факультету автоматизації технологічних процесів ОДАХТ, а з 1 липня 2003 р. по 16 вересня 2012 р. – завідувач кафедри прикладної математики та обчислювальної техніки (пізніше – кафедри комп'ютерних систем і управління бізнес-процесами) і декан факультету автоматизації технологічних процесів (пізніше – факультет автоматизації, електромеханіки комп'ютерних систем і управління).

З 7 вересня 2012 р. по 31 січня 2018 р. Віктор Едуардович – директор Навчально-наукового інституту механіки, автоматизації і комп'ютерних систем ім. П. М. Платонова (пізніше – Навчально-науковий інститут механіки, автоматизації і робототехніки ім. П. М. Платонова) і завідувач кафедри комп'ютерних систем і управління бізнес-процесами (до 31 серпня 2015 р.) ОНАХТ.

У 2013 р. він захистив докторську дисертацію на тему «Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем керування потенційно вибухонебезпечними об'єктами» (спеціальність 05.13.07 – «автоматизація процесів керування»; науковий консультант – д-р техн. наук, проф. Е. Й. Жуковський) в Одеському національному політехнічному університеті (ОНПУ) та отримав на-

уковий ступінь доктора технічних наук. Диплом доктора технічних наук видано на підставі рішення президії ВАК України 21 листопада 2013 р.

Вчене звання професора було присвоєно 30 червня 2015 р.

З 1 вересня 2018 р. вчений займає посаду професора кафедри теоретичної механіки ОНУ. Сфери наукових інтересів В. Е. Волкова: газова динаміка, математична теорія горіння та вибуху (наукова школа професора С. К. Асланова), теорія автоматичного керування (наукова школа професора Е. Й. Жуковського).

В. Волков бере участь в організаційній діяльності в галузі освіти і науки: 2010–2018 рр. – заступник головного редактора журналу «Автоматизація технологічних і бізнес-процесів», з 2010 р. – член редакційної колегії журналу «Праці міжнародного геометричного центру»; з 2015 р. – член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій ОНПУ, з 2017 р. – член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ).

За плідну працю та досягнення в науково-педагогічній діяльності нагороджений: Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2006); Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (2013); Почесною грамотою Одеської міської ради (2002, 2012); Грамотою Південного наукового центру Національної академії наук України і Міністерства освіти і науки України та Ради ректорів вищих навчальних закладів Одеського регіону (2004).

В. Е. Волков є автором більше ніж 180 наукових праць.

Пр.:

Особенности информационной модели потенциально детонационноопасного объекта / В. Э. Волков, А. В. Коваленко // Інформаційні технології та автоматизація : монографія. – Одеса : Астропринт, 2020. – С. 134–141.

Проблемы коэволюции и социотехническое управление / В. Э. Волков [и др.]. – Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2010. – 624 с.

Человек: постижение простоты в беспредельной сложности : науч.-учеб. пособие для студентов и аспирантов вузов Украины / В. Э. Волков [и др.] ; под общ. ред. Г. В. Ангелова. – Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2013. – 637 с. – (Социальные и психолого-этические аспекты философской антропологии).

Задача оптимального управления уровнем взрывоопасности потенциально взрывоопасного объекта / В. Э. Волков, Ю. Г. Лобода, Н. А. Макоед // Автоматизация технологических и бизнес-процессов. – 2018. – Т. 10, № 3. – С. 23–28.

Основні напрямки та перспективи наукового розвитку інженерної механіки, автоматизації та комп'ютерних наук в Одеській національній академії харчових технологій / В. Волков [та ін.] // Автоматизація технологічних і бізнес-процесів. – 2017. – Т. 9, вип. 3. – С. 63–68.

Estimation of the width of the stationary detonation wave in the model of Zel'dovich-Neumann-Döring / V. E. Volkov, A. S. Tityapkin // Automation of Technological and Business-Processes. – 2017. – Vol. 9, Iss. 1. – P. 42–47.

Vocational training of competitive engineers through the use of computer technologies / V. E. Volkov, Yu. G. Loboda, E. U. Orlova // Automation of Technological and Business-Processes. – 2017. – V. 9, Iss. 3. – P. 58–63.

Deflagration-to-detonation transition and the detonation induction distance estimation / V. E. Volkov // Пр. Одес. політехн. ун-ту. – Одеса, 2014. – Вип. 1 (43). – С. 120–126.

Geometrical shape of the detonation front and instability of the detonation in a round tube / V. E. Volkov // Proceedings of the International Geometry Center. – 2014. – Vol. 7, № 3. – P. 14–20.

Mathematical simulation of laminar-turbulent transition and the turbulent scale estimation / V. E. Volkov // Пр. Одес. політехн. ун-ту. – Одеса, 2014. – Вип. 2 (44). – С. 155–159.

Неустойчивость и структура детонации в схематизированной камере сгорания / В. Э. Волков, С. К. Асланов // Хим. физика. – 2005. – Т. 24, № 7. – С. 86–90.

On the instability and cell structure of flames / V. Volkov, S. Aslanov // Archivum combustionis. – 1992. – Vol. 12, № 1/4. – P. 81–90.

Интегральный метод анализа устойчивости ламинарного пламени / В. Э. Волков, С. К. Асланов // Физика горения и взрыва. – 1991. – Т. 27, № 5. – С. 44–50.

The integral method of studying the hydrodynamic stability of laminar flame / V. E. Volkov, S. K. Aslanov // Combustion, Explosion, and Shock Waves. – 1991. – Iss. 5. – P. 553–558.

Instability and Structure of Detonation in a Model Combustor / V. E. Volkov, S. K. Aslanov // Application of Detonation to Propulsion. – Moscow : TORUS PRESS, 2004. – P. 17–25.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 222-а.

Кафедра механіки : офіц. сайт. – Електрон. дан. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2MRT4EZ> (дата звернення: 24.05.2019). – Назв. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3dBifwX> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QS703f> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ГОЛУБОВИЧ
Інна Володимирівна

Філософ, фахівець у галузі соціальної філософії та філософії історії

Народилася 10 вересня 1966 р. у м. Чимкент (нині – м. Шимкент) (Казахстан) у сім'ї інтелігенції. У 1989 р. закінчила історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – факультет історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ).

У 1990–1995 рр. продовжила навчання в аспірантурі (спочатку – очна, а потім – заочна форма навчання) під науковим керівництвом д-ра філос. наук, проф. кафедри філософії та основ загальногуманітарного знання ОДУ І. Я. Матковської.

Кандидатську дисертацію на тему «Методологічні проблеми ситуаційного підходу та його застосування в сучасних гуманітарних дослідженнях» (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії») захистила 19 грудня 1997 р. у спеціалізованій вченій раді в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського). У 2001 р. їй було присвоєно вчене звання доцента кафедри філософії.

З 1994 по 2005 рр. І. В. Голубович працювала в Одеському державному медичному університеті (нині – Одеський національний медичний університет; ОНМедУ) на різних посадах: 3 листопада 1994 р. – 1 квітня 1998 р. – викладач; 1 квітня 1998 р. – 14 вересня 2000 р. – старший викладач; 14 вересня 2000 р. – 4 травня 2005 р. – доцент кафедри філософії. З 2015 р. за сумісництвом працює на кафедрі філософії та біоетики ОНМУ, викладає курси філософського циклу англійською мовою для іноземних студентів.

У 1999 р. І. В. Голубович була координатором виконання проєкту «Регіональні комуналістські зв'язки за місцем проживання та їх роль в трансформуванні громадянського суспільства в Україні» (Програма Малих грантів Всесвітнього банку), брала участь у роботі Міжнародної філософської школи «Глобалізація і трансформація сучасного світу» (Інститут відкритого суспільства (Будапешт), Програма Фулбрайт, Український філософський фонд).

З 2005 р. діяльність Інни Володимирівни пов'язана з ОНУ: 5 травня – 31 жовтня 2005 р. – доцент кафедри філософії природничих факультетів, 1 листопада 2005 р. – 31 жовтня 2008 р. – докторант кафедри філософії та основ загальногуманітарного знання, 1 листопада 2008 р. – 1 квітня 2010 р. – доцент, 1 квітня 2010 р. – 31 серпня 2013 р. – професор кафедри філософії природничих факультетів, 1 вересня – 8 жовтня 2013 р. – завідувач, з 1 вересня 2014 р. – професор кафедри філософії та основ загальногуманітарного знання ОНУ.

З 2009 р. І. В. Голубович працює за сумісництвом в Одеській національній музичній академії імені А. В. Нежданової, де викладає курси «Соціологія», «Культурна антропологія», «Антропологія культури». Лекції і семінарські заняття тісно пов'язує з музичним профілем академії та проблемами соціокультурного розвитку сучасної України. Інна Володимирівна розробила та опублікувала навчально-методичні рекомендації до вивчення курсу. Згідно з ними вона застосовує свою авторську версію біографічного методу, при вивченні якої студенти беруть участь у створенні архіву біографічних та автобіографічних інтерв'ю.

Після закінчення докторантури, захистила дисертацію на тему «Біографія як соціокультурний феномен: соціально-філософський аналіз» (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»; науковий консультант – д-р філос. наук, проф. І. Я. Матковська) на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук 19 жовтня 2009 р. у спеціалізованій вченій раді в ОНУ. Вчене звання доктора філософських наук присвоєно у 2010 р.

У результаті дослідження нею було вперше розроблена концепція біографії як соціокультурного феномена, визначені сутність і специфіка соціально-філо-

софського підходу до феномена біографії, сформульована проблематика «нового біографізму» як вираження «онтологічного» та «антропологічного повороту» в сучасній філософії й гуманітаристиці, проведено комплексний узагальнюючий аналіз взаємного становлення Humanities («наук про дух») і біографічного підходу як методологічної настанови соціогуманітарного знання, здійснено комплексний теоретико-методологічний аналіз основних форм, умов і процедур біографічної й автобіографічної рефлексії в контексті соціокультурної практики.

Наукові дослідження І. В. Голубович здійснює у рамках напрямку філософії та методології гуманітарного знання, який був сформований проф. І. Я. Матковською. Базові наукові орієнтири, визначені традицією філософської герменевтики та феноменології, яка сформувалась у науковому товаристві «Одеська гуманітарна традиція» (керівник, канд. філос. наук, проф. кафедри філософії та гуманітарних наук Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової О. М. Роджеро).

Інна Володимирівна є відповідальним виконавцем факультетської наукової комплексної теми «Дослідження процесів інтеграції й диференціації в сучасному науковому та філософському знанні» (термін виконання 01.01.2017 – 31.12.2021; науковий керівник теми – доц. О. В. Чайковський).

Професор І. В. Голубович є членом і заступником голови спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальностей: 09.00.02 – «діалектика і методологія пізнання», 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії» в ОНУ.

Неодноразово за час роботи в ОНУ професор І. В. Голубович брала участь у міжнародних проектах: «Пошук витоків. Історія багатонаціонального міста», науково-освітньому семінарі (Одеса–Штутгарт (Німеччина) Інститут «Haus der Heimat» (Das Haus der Heimat des Landes Baden-Württemberg (HdH BW)), травень–серпень 2012); «Границі в Європі», науковому семінарі «Jewish Experience and European Crises: Negotiating Jewish-European Borders in History, Literature and Art» (ОНУ, Одеса, Україна – Університет Бергена, Норвегія за участю Посольства Норвегії в Україні, жовтень 2013).

У 2006 р. вона брала участь у програмі Центрального Європейського університету «Thinking and Moving Forward: Action and Direction»; упродовж 2007–2010 рр. – у Регіональному семінарі «Excellence in Teaching» (Higher Education Program of the Open Society Institute), який проводився в Центрі вивчення античної філософії та класичної традиції Новосибірського державного університету за програмою «Teaching Classics: Fundamental Values in Changing World» (м. Новосибірськ, Росія); з 2010 р. – у Регіональному семінарі «Excellence in

Teaching» (Higher Education Program of the Open Society Institute), який проводить Центр вивчення античної філософії та класичної традиції Новосибірського державного університету за програмою «TEXNH: Theoretical Foundation of Art, Sciences and Technology in the Greco-Roman World»; «Testimonies and Teaching: New Sources and Methodologies for Jewish Studies and Visual History Archive» (Curriculum Resource Center, Central European University 2011). У 2013–2014 рр. пройшла стажування в Університеті Нью-Йорку (New York University, USA) за програмою академічних обмінів Fulbright Program у якості Visiting Scholar.

Інна Володимирівна є членом Фулбрайтівського кола України, Міжнародної асоціації Гуманитаріїв (Міжнародна наукова організація, МАГ (США, Нью-Йорк), Південноукраїнського відділення Соціологічної Асоціації України, засновником та координатором публічного освітнього проекту «INTELLECTUARIUM», керівником науково-дослідного та просвітницького Центру імені Г. В. Флоровського, правління громадського науково-просвітницького товариства «Одеська гуманітарна традиція», правління Українського філософського фонду, редколегій наукових фахових журналів: «Докса», «Актуальні проблеми духовності», «Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філософія. Політологія», «Актуальні проблеми філософії та соціології», міжнародного часопису «Evropský filozofický a historický diskurz» («Європейський філософський та історичний дискурс»), збірника статей молодих науковців з історії, філософії та культурології «Полілог». У вересні 2019 р. обрана головою Філософської спілки м. Одеси (при Будинку вчених).

І. В. Голубович підготувала і видала понад 90 наукових праць, брала участь у колективних монографіях: «"Понемногу приспособляюсь к независимым обстоятельствам": П. М. Бицилли и семья Флоровских в первые годы эмиграции» (Софія, 2015) та «Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога – професора Миколи Яковича Грота (1883–1886)» (Одеса, 2016). Наукові публікації були надруковані як у фахових виданнях України, так і в періодичних виданнях, зокрема у виданні, що включене до наукометричної бази Scopus.

Пр.:

Биография: силуэт на фоне Humanities (методология анализа в социогуманитарном знании) / И. В. Голубович. – Одесса : ФЛП Фридман, 2008. – 372 с.

Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога – професора Миколи Яковича Грота (1883–1886) : монографія / В. І. Подшивалкіна, І. В. Голубович, М. О. Подрезова [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2016. – 456 с.

«Понемногу приспособляюсь к независящим обстоятельствам»: П. М. Бицилли и семья Флоровских в первые годы эмиграции / И. В. Голубович, Т. Н. Галчева. – София : Солнце, 2015. – 320 с.

Основы теоретической биографистики : учеб. пособ. для студ. спец. «Философия» и «Культурология» / И. В. Голубович ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак. – Одеса : Акватория, 2015. – 124 с.

Усна історія філософії та усна історія філософів у соціокультурному та інтелектуальному контекстах / І. Голубович // Філософ. думка. – 2019. – № 6. – С. 105–114.

Историческая философия и богословие истории отца Георгия Флоровского: теоретико-концептуальные основания / И. В. Голубович, А. В. Голубицкая // Тр. Київ. Духов. Акад. – 2018. – № 28. – С. 181–192.

Контури євхаристійної антропології Олександра Філоненка / І. В. Голубович // Докса : зб. наук. пр. з філософії та філології. – 2018. – Вип. 2 (30) : Про сакральне-2. – С. 200–211.

«...он был таким проникновенным, тонким историком»: письма Н. Л. Горфинкель о П. М. Бицилли / И. В. Голубович, Т. Н. Галчева // Докса. – 2018. – Вип. 1 (29) : Про сакральне-1. – С. 195–215.

Ситуационные этюды о «ситуации», философско-методологические и социокультурные смыслы / И. В. Голубович // Срібний вік: діалог культур : зб. наук. ст. / ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2018. – С. 373–396.

П. М. Бицилли и Г. В. Флоровский о формах исторического истолкования / И. В. Голубович // Гуманитарная наука в России и перелом 1917 года: экзистенциальное измерение / под. ред.: О. А. Довгополовой, А. А. Каменских. – СПб. : Алетейя, 2017. – С. 193–206.

Час і безсмертя (пам'яті Неллі Адольфівни Іванової-Георгієвської) / І. Голубович, О. Кирилюк // Докса. – 2017. – Вип. 1. – С. 302–320.

Intellectuarium: перші кроки / І. Голубович // Філософ. думка. – 2017. – № 4 : Спадщина Провісництва. – С. 98–101.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 379-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Rp2E11> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x5mv0H> (дата звернення: 17.04.2019). – Загол. з екрана.

Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2018. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QSmcGQ> (дата звернення: 20.04.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QPW9He> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ГОНЧАРУК
Тарас Григорович

Історик, краєзнавець

Народився 18 квітня 1969 р. у м. Одеса в сім'ї відомого історика, доктора історичних наук, професора Григорія Івановича Гончарука та вчительки математики Ніни Михайлівни Гончарук.

У 1992 р. закінчив з відзнакою історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), отримавши спеціалізацію «історія». З першого року навчання Тарас Григорович, під керівництвом проф. В. П. Ващенко, проявив цікавість до історії становлення Одеси кінця XVIII – першої половини XIX ст., звертаючи увагу передусім на економічні та правові аспекти розбудови найбільшого в тодішній Україні міста.

Після закінчення університету був зарахований до стаціонарної аспірантури при кафедрі історії України ОДУ.

Педагогічну діяльність розпочав в 1995 р. в ОДУ, де працював на посаді асистента кафедри історії України до 1999 р.

Кандидатська дисертація на тему «Торгівля України першої половини XIX ст.: історія вивчення» (спеціальність 07.00.01 – «історія України») була захищена в 1998 р. під керівництвом канд. іст. наук, проф. В. П. Ващенко у спеціалізованій вченій раді в ОДУ.

У 2000–2011 рр. Тарас Григорович, за умовами строкового трудового договору, був переведений на посаду доцента кафедри історії України ОНУ.

Визначившись з тематикою докторської дисертації, з жовтня 2004 р. вчений був зарахований до стаціонарної докторантури ОНУ.

Докторська дисертація на тему «Транзитна торгівля в Україні кінця XVIII – першої половини XIX ст.» (спеціальність 07.00.01 – «історія України»; науковий консультант – д-р іст. наук, проф., чл.-кор. НАН України О. П. Реєнт) була захищена в 2010 р. у спеціалізованій вченій раді в Інституті історії України у Києві.

З 2011 р. вчений займає посаду професора кафедри історії України ОНУ.

29 вересня 2015 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України Т. Г. Гончаруку було присвоєно вчене звання професора кафедри історії України ОНУ.

До сфери наукових інтересів дослідника відносяться такі основні питання як: історія дослідження торгівлі України першої половини XIX ст. (зокрема внеску у її вивчення А. Скальковського, М. Слабченка, О. Оглоблина та ін.); транзитна торгівля XIX ст.; одеське порто-франко 1819–1859 рр.; роль козацьких нащадків та інших визначних діячів в історії Одеси кінця XVIII – початку XX ст. Низка наукових та науково-популярних публікацій вченого стосується історії Хаджибея XV–XVIII ст. У них професор виступає як прихильник перегляду офіційного початку історії Одеси в бік її розширення. Вчений був нагороджений Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації за особистий внесок у популяризацію історії м. Одеси та активну участь у підготовці та відзначенні 600-річчя першої писемної згадки про місто.

Тарас Григорович є представником та продовжувачем наукової школи вивчення соціально-економічної історії України, що була започаткована у 1920-х рр. академіком М. Є. Слабченком та продовжена у 1960–1980-х рр. професором В. П. Ващенко.

Як викладач читає лекційні та спеціальні курси: «Історія України (середина XVII–XVIII)», «Економічна історія України», «Економічна історія та історія економічної думки України», «Соціально-економічний розвиток Південної України кінця XVIII – першої половини XIX ст.», «Історія соціально-економічної

думки України», «Історія України», «Історія Одеси Пізнього Середньовіччя та Нового часу: загальноукраїнський та світовий контекст».

Т. Г. Гончарук здійснює керівництво науковою роботою аспірантів, зокрема під його керівництвом було захищено 2 кандидатські дисертації.

Науковець входить до складу спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій – «історичні науки» в ОНУ. Також є членом організаційного комітету міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Тарас Григорович входить до складу редакційних колегій низки наукових часописів: «Українське порто-франко» (головний редактор), «Лукомор'я: археологія, етнологія, історія Північного Причорномор'я» (заступник головного редактора), «Чорноморська минувшина» (відповідальний секретар), «Інтелігенція і влада», «Південний-Захід. Одесика». Окрім цього, вчений протягом більш ніж двох десятиліть здійснює керівництво обласною секцією Малої академії наук «Історичне краєзнавство».

Т. Г. Гончарук бере активну участь у громадській роботі міста. Наприклад, він є членом Українського геральдичного товариства, у листопаді 2014 р. був серед найактивніших організаторів відновлення надгробка на могилі історика О. І. Маркевича на Другому християнському цвинтарі. Згодом, у жовтні 2015 р., взяв активну участь в організації встановлення на головному корпусі ОНУ меморіальної дошки видатному одеському історичному академіку М. Є. Слабченку.

Тарас Григорович має численні грамоти ОНУ, Міністерства освіти та науки України, Одеської обласної державної адміністрації, Одеської обласної організації Національної спілки художників України та Державне агентство України з туризму та курортів, зокрема, вченому 26 червня 2018 р. на засіданні вченої ради ОНУ було вручено свідоцтво про присвоєння Національною спілкою краєзнавців України звання «Почесний краєзнавець України». А також 19 липня 2018 р. професор був удостоєний звання лауреата премії «Лицарі українського чину».

Окрім цього, його методичний посібник «Визначні українські козаки в історії Одеси та Одещини XVI–XIX ст.» був нагороджений грамотою Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді

Професор Т. Г. Гончарук є автором 12 монографій та понад 200 наукових статей та тез конференцій.

Пр.:

Кошовий отаман Петро Калнишевський та Хаджибей (Одеса): до 270-річчя походу запорожців на місто Хаджибей та в землі сучасної Одещини в червні-вересні 1770 р. : наук.-попул. нарис / Т. Г. Гончарук ; наук. ред. О. А. Бачинська. – Одеса : Фенікс, 2011. – 192 с.

Транзит західноєвропейських товарів через Наддніпрянську Україну першої половини XIX ст. / Т. Г. Гончарук ; за ред. О. П. Реєнта. – Одеса : Астропринт, 2008. – 279 с.

Нащадки українських козаків та «народження Одеси» / Т. Г. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 2006. – 143 с.

Одеське порто-франко: історія 1819–1859 рр. / Т. Г. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 2005. – 308 с.

Григорій Потьомкін – гетьман українського козацтва : наук.-попул. нарис / Т. Г. Гончарук. – Одеса : Астропринт, 2002. – 141 с.

История Хаджибея (Одессы) 1415–1795 : популярный очерк / Т. Г. Гончарук. – Одесса : Астропринт, 1997. – 88 с.

Життя фронтиру: соціокультурна історія Українського Придунав'я : нариси / О. А. Бачинська, Т. Г. Гончарук, Н. В. Агафонова [та ін.]. – Ізмаїл : ІРБІС, 2017. – 247 с. – *Дунайські походи українського козацтва в XVI–XVIII століттях* / Т. Г. Гончарук. С. 40–60; «...Затворив Дунаю ворота»: *дунайська транзитна торгівля та російська політика в першій половині XIX століття* / Т. Г. Гончарук. С. 152–162.

Хаджибей-Одеса та українське козацтво (1415–1797 роки) / Т. Г. Гончарук, С. Б. Гуцалюк, І. В. Сапожников, Г. В. Сапожникова ; відп. ред. І. В. Сапожников ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОКФА, 1999. – 399 с.

Стаття на шпальтах «Одесского вестника» про шкідливість панування іноземців в зовнішній торгівлі Одеси / Т. Г. Гончарук // Юго-Запад. Одессика = Південний захід. Одесика : ист.-краевед. науч. альм. – Одесса, 2019. – Вып. 26. – С. 110–117.

До історії вивчення Куяльницького (Сотниківського) кладовища м. Одеси / Т. Г. Гончарук // Чорноморська минувшина : зап. від. історії козацтва на Півдні України. – 2018. – Вип. 13. – С. 107–113.

Передмова / Т. Г. Гончарук, О. А. Бачинська // Українська вишивка. Північно-Західне Причорномор'я / кер. проєкту: В. Г. Вігос, В. І. Устянський ; упоряд. текстів Л. Дем'янишина. – Одеса, 2018. – С. 6–8.

[Рецензія] / Т. Г. Гончарук, О. Є. Музичко // Юго-Запад. Одессика = Південний захід. Одесика : ист.-краевед. науч. альм. – 2018. – Вып. 24. – С. 265–270. – Рец. на кн.: Skrukwa G. O Czarnomorska Ukraine. Procesy Narodo-Wotworcze w Regionie Nadcarnomorskim do 1921 roku w Ukrainskiej Perspektywie Historycznej / G. Skrukwa. Poznan : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2016. 493 s.

Стаття Костянтина Зеленецького 1842 р. перше дослідження мови одеситів / Т. Г. Гончарук // Юго-Запад. Одессика = Південний захід. Одесика : ист.-краевед. науч. альм. – Одесса, 2018. – Вып. 25. – С. 55–63.

Газета «Одесский листок» про перебування в Одесі М. Муравйова у лютому – березні 1918 року / Т. Г. Гончарук // Юго-Запад. Одессика = Південний захід. Одесика : ист.-краевед. науч. альм. – Одесса, 2017. – Вып. 23. – С. 88–106.

Пропозиції створення «вільної гавані» в Одеському порту за часів гетьманату П. Скоропадського 1918 р. (за матеріалами місцевої преси) / Т. Г. Гончарук // Юго-Запад. Одессика = Південний захід. Одессика : ист.-краевед. науч. альм. – Одесса, 2017. – Вып. 22. – С. 85–96.

Стаття професора Рішельєвського ліцею Платона Симоновича 1833 р., як спроба вивести дискусію навколо одеського порто-франко на теоретичний рівень / Т. Г. Гончарук // Інтелектуальна історія та духовна спадщина України XIX ст. : зб. наук. пр. – Одеса : Одес. нац. ун-т. – 2017. – С. 66–72.

Тост за українську громаду Одеси / Т. Г. Гончарук, К. І. Сорокіна // Чорномор. новини. – 2017. – 24 черв. № 59/60. – 2017. – С. 5.

Рец. на пр. вченого:

Парієнко Г. К. Рецензія / Г. К. Парієнко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія. – Одеса, 2009. – Вип. 15. – С. 294–295. – Рец. на кн.: Гончарук Т. Г. Транзит західноєвропейських товарів через Наддніпрянську Україну першої половини XIX ст. / Т. Г. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2008. 279 с.

Сушинський Б. Козацька душа Одеси / Б. Сушинський // Одес. вісті. – 2006. – 26 груд. – Рец. на кн.: Гончарук Т. Г. Нащадки українських козаків та «народження Одеси» / Т. Г. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2006. 143 с.

Зленко Г. Кто дал имя Одессе? Эврика Тараса Гончарука / Г. Зленко // Веч. Одесса. – 2000. – 8 февр. – Рец. на ст.: Гончарук Т. Г. Українець, який подарував Одесі назву / Т. Г. Гончарук // Думська площа. 2000. 28 січ.

Сапожников И. По законам науки / И. Сапожников // Юг. – 1998. – 14 янв. – Рец. на кн.: Гончарук Т. Г. История Хаджибея (Одессы) 1415–1795 : популярный очерк / Т. Г. Гончарук. Одесса : Астропринт, 1997. 88 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 283-а.

Хмарський В. М. Кафедра історії України / В. М. Хмарський // Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. сл.: І. М. Коваль, В. М. Хмарський. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 776–779.

Мельник О. Краєзнавчий внесок історика Тараса Гончарука (спроба біоісторіографічного дослідження) / О. Мельник // Чорном. новини. – 2018. – № 67. – С. 3.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2HF5ZJM> (дата звернення: 18.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33XGaw7> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vdkXQ> (дата звернення: 18.06.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JntEfK> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ГОРНЯК
Ольга Василівна

*Економіст, фахівець з економічної теорії
та історії економічної думки*

Горняк Ольга Василівна народилася 19 грудня 1954 р. у с. Ревівка (нині – м. Світловодськ) Кіровоградської обл., Новогеоргіївського р-ну.

У 1971 р. із золотою медаллю закінчила Світловодську середню школу № 5. У цьому ж році вступила до Київського державного університету імені Тараса Шевченка (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка) на економічний факультет за спеціальністю «політична економія», який закінчила у 1976 р., отримавши диплом з відзнакою.

У 1979 р. Ольга Василівна закінчила аспірантуру Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) і залишилася працювати асистентом на кафедрі політичної економії (1979–1988). 24 червня 1983 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Виробничі об'єднання та їх вплив на ефективність суспільного виробництва в умовах розвинутого соціалізму» (спеціальність 08.00.01 – «політична еко-

номія»; науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Н. І. Шутова) у спеціалізованій вченій раді ОНУ.

О. В. Горняк 16 лютого 1989 р. отримала атестат доцента кафедри політичної економії.

З 1988 по 2006 рр. – доцент кафедри політекономії (з 1996 р. – кафедра теоретичної економіки) ОНУ.

22 жовтня 2004 р. О. В. Горняк захистила докторську дисертацію на тему «Закономірності формування і розвитку сучасних підприємств в умовах ринкової трансформації економіки» (спеціальність 08.01.01. – «економічна теорія»; науковий консультант – д-р екон. наук, проф. Л. К. Безчасний) в ОНУ. У дисертації використана система методів, що дозволила реалізувати концептуальну єдність дослідження структури сучасного підприємства. Метод єдності історичного та логічного підходів був покладений в основу дослідження розвитку організаційних структур і сучасних підприємств. Новація одержаних результатів полягає в обґрунтуванні суті підприємства як цілісної єдності факторів. Розроблено класифікацію теоретичних моделей підприємства, розкрито закономірності організаційного розвитку сучасних підприємств, введено в науковий ужиток поняття «розсипання (атомізація) підприємств», запропоновано застосування кластерної теорії регіонального розвитку щодо підприємств Одеського регіону.

У 2005 р. Ольга Василівна отримала диплом доктора наук. З 2005 по 2008 рр. займала посаду професора кафедри теоретичної економіки. Вчене звання професора цієї ж кафедри присвоєно 21 червня 2007 р. З 2007 р. кафедра була перейменована на кафедру економічної теорії та міжнародних економічних відносин; з 2008 р. – розділилася на дві кафедри: одна – світового господарства і міжнародних економічних відносин, інша – економічної теорії та історії економічної думки, завідувачем якої і стала О. В. Горняк (з 01.09.2018 р. – кафедра економіки та підприємництва).

Наукова діяльність О. В. Горняк стосується таких напрямів сучасної економічної теорії як: нова інституціональна економічна теорія, яка вивчає сучасні інститути, що формуються на різних рівнях економіки і функціонують у взаємозв'язку та взаємодії з соціальними, політичними інститутами, та функціонування таких інститутів на мікрорівні; теорія фірми; теорія трансакційних витрат; агентські відносини; еволюційна теорія економічних змін; нова політична економія; теорія компетенцій; поведінкова економіка; теорія організації; теорія економічного розвитку.

Особливу увагу О. В. Горняк приділяє підготовці аспірантів та керівництву дослідженнями, які проводяться викладачами кафедри в рамках держбюджетних науково-дослідних тем. Починаючи з середини 90-х років ХХ ст. вона постійно здійснювала керівництво держбюджетними науково-дослідними темами кафедри. У 2018–2020 рр. кафедра виконує тему «Інституціоналізація соціально-економічної діяльності в умовах трансформації економіки» (номер держреєстрації 0118U0071741).

Як викладач читає на економіко-правовому факультеті наступні дисципліни: «Економічна теорія», «Вступ до спеціальності», «Економіка підприємства», «Сучасні економічні системи» (для бакалаврів); «Сучасні економічні теорії та актуальні проблеми економічної політики», «Економічний розвиток сучасних цивілізацій» (для магістрів); «Історія, концепції і проблеми науки», «Методологія наукових досліджень, аналіз та презентація результатів» (для аспірантів).

О. В. Горняк є членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій ОНУ та Одеського національного економічного університету. Керує секцією «Економіка» Малої академії наук при Одеському обласному центрі позашкільної освіти. Також є науковим редактором журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка». Член Асоціації економістів-міжнародників.

Нагороджена Почесною грамотою посольства КНР 2012) як науковий керівник кращого аспіранта року, грамотами ОНУ (2014, 2015, 2019), Одеського гуманітарного центру позашкільної освіти (2006), Міжнародної асоціації економістів (2018).

Автор та співавтор монографій, навчальних посібників та низки статей у фахових виданнях України та виданнях, включених у міжнародну наукометричну базу Web of Science.

Пр.:

Фірми в економічній теорії та практиці господарювання / О. В. Горняк ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, ІМЕМ, Каф. теорет. економіки. – Одеса : Астропринт, 2004. – 226 с.

Концепція підприємства в перехідній економіці / О. В. Горняк ; ОДУ ім. І. І. Мечникова, Каф. теорет. економіки. – Одеса : АстроПринт, 1999. – 164 с.

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 6 / О. В. Горняк [та ін.] ; ред. Е. А. Кузнецов. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 358 с. – *Методологія дослідження віртуальної економіки в сучасній економічній теорії* / О. В. Горняк. С. 10–24.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : [кол. монографія]. Вип. 3 / О. В. Горняк [та ін.] ; за ред. Є. І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 634 с. – *Формування мережевої концепції у контексті сучасних теорій організації* / О. В. Горняк, О. А. Прокоф'єв. С. 599–609.

Sozioökonomische und Rechtliche Faktoren der sozialen Entwicklung unter der Bedingung der Globalisierung : monographie. Bd. 1. – Steyr, Österreich. 2018. – *Порівняльний аналіз концепцій дослідження економічного розвитку* / О. В. Горняк, Г. С. Прокоф'єва. С. 30–38.

Закономірності розвитку підприємств в умовах невизначеності економічного середовища : монографія / О. В. Горняк [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Горняк ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 214 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Становлення економічної теорії (ч. 1, розд. 5, 5.2)* / О. В. Горняк, Л. Х. Доленко. С. 222–225 ; *Економічна наука (ч. 2, розд. 5, 5.10)* / О. В. Горняк. С. 590–591.

Економіка і управління в умовах глобальних трансформацій / О. В. Горняк [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, ІМЕМ. – Одеса : Гельветика, 2013. – 369 с.

Ціннісні орієнтири інституціоналізації економічного розвитку : монографія / О. В. Горняк [та ін.] ; за заг. ред. О. А. Задоя ; Нац. гірн. ун-т. – Дніпропетровськ, 2010. – 768 с.

Індустріальна економіка: теорія, фірма, регіон / за заг. ред. Л. Х. Доленко. – Одеса : Одес. міськ. друк. (КП ОМД), 2002. – 314 с. – *Розд. 2 : Природа фірми у ринковій економіці* / О. В. Горняк. С. 87–186.

Проблеми создания малых предприятий (на примере Украины и Франции) / О. В. Горняк, Г. Бойгон ; ОГУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 1998. – 111 с.

Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / О. В. Горняк [та ін.] ; за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 304 с. – *Розд. 9 : Міжнародний бізнес в системі міжнародних економічних відносин* / О. В. Горняк. С. 231–264.

Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / О. В. Горняк, І. А. Ломачинська ; за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2012. – 260 с.

Теорії фірми : навч. посіб. / О. В. Горняк ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, ІМЕМ, Каф. економ. теорії та історії економ. думки. – Одеса : Астропринт, 2010. – 122 с.

Экономическая теория : учеб. пособие / О. В. Горняк [и др.] ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Юрид. літ., 2006. – 410 с.

Основы экономической теории : учеб. пособие / О. В. Горняк [и др.]. – Одесса : Одиссей. 2005. – 309 с.

Економіка підприємства : навч. посіб. / О. В. Горняк, Л. Х. Доленко – Одеса : Астропринт, 2001. – 508 с.

Економіка підприємства : учеб. пособие : в 2 ч. / О. В. Горняк [и др.]. – Одесса : Астропринт, 1998. – Ч. 1. – 101 с. ; Ч. 2. – 188 с.

Міжорганізаційні мережі в структурі сучасної національної економіки / О. В. Горняк, Л. Х. Доленко, І. Ф. Примаченко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2019. – Вип. 4 (77). С. 9–12

Formation of Components of Economic Development of the Country and its Regions Within the Framework of Decentralization / Gornyak O. [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. – 2019. – № 5 (3). – P. 37–43.

Віртуалізація економічної діяльності в мережевій економіці / О. В. Горняк // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2017. – Т. 22, вип. 7 (60). – С. 78–81.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 291.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UM3GYv> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України – еліта держави. Т. 3 / редкол.: В. П. Шевченко, В. В. Скороход, Ю. Ф. Снежкін. – Київ : Логос України, 2014. – Відомості доступні також через Інтернет: <https://bit.ly/2x4epFT> (дата звернення: 20.03.2020).

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/3asdU7e> (дата звернення: 22.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3awQo8S> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UvO9xk> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

**ГРИЦУК
Олександр Іванович**

Хімік, спеціаліст з біологічної хімії

Народився 25 травня 1949 р. в м. Златоусті Челябінської обл., в сім'ї службовця.

У 1968 р. після закінчення з відзнакою медичного училища, вступив до Свердловського державного медичного інституту (нині – Уральський державний медичний університет), який закінчив в 1974 р. і був залишений працювати асистентом кафедри біоорганічної і біологічної хімії.

18 травня 1981 р. у спеціалізованій вченій раді Челябінського державного медичного інституту (нині – Південно-Уральський державний медичний університет) захистив кандидатську дисертацію «Дослідження деяких сторін енергетичних процесів в організмі при гіпокінезії різної тривалості» (спеціальність 03.00.04 – «біологічна хімія»; науковий керівник – д-р мед. наук, проф. Н. А. Глотов). З 1983 р. обраний на посаду доцента, а 3 жовтня 1984 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри біоорганічної і біологічної хімії.

14 грудня 1995 р. у спеціалізованій вченій раді Челябінського державного медичного інституту (нині – Південно-Уральський державний медичний університет) захистив докторську дисертацію «Особливості енергетичного обміну і пулу

вільних амінокислот тканин в умовах гіпокінезії різної тривалості» (спеціальність 03.00.04 – «біологічна хімія»; наукові консультанти: чл.-кор. АМН СРСР, д-р мед. наук, проф. А. П. Ястребов і д-р мед. наук, проф. Н. А. Глов). 30 квітня 2003 р. присвоєно вчене звання професор за фахом «хімія».

О. І. Грицук – фахівець у галузі біоенергетики (тканинного дихання і окисного фосфорилування), радіаційної та клінічної біохімії. Вивчав стан аеробного енергетичного обміну організму в умовах тривалого обмеження рухової активності – гіпокінезії, що є фактором ризику в розвитку більшості захворювань сучасної людини. Вперше детально описав вплив гіпокінезії на стан тканинного дихання міокарда, скелетної мускулатури, печінки та нирок експериментальних тварин, встановив розвиток при гіпокінезії т. зв. гіпокінетичного парадоксу – активацію дихальної активності м'язової тканини на тлі зниження її функції.

У 1992 р. був запрошений в знову організований Гомельський державний медичний інститут (нині – Гомельський державний медичний університет), де під його керівництвом була створена кафедра біохімії, співробітники якої вивчали медико-біологічні наслідки аварії на ЧАЕС. Зокрема – вплив інкорпорації ^{137}Cs , що є основним дозоутворюючим радіонуклідом забруднених територій на аеробний енергетичний метаболізм та функціональний стан різних тканин організму, а також можливості метаболічної корекції радіаційних уражень. В експериментальних дослідженнях, виконаних під його керівництвом, вперше виявлена кардіотропність ^{137}Cs , яка проявляється у вигляді метаболічної кардіоміопатії. Це корелює з більш високою, ніж в середньому в популяції, захворюваністю хворобами серцево-судинної системи у ліквідаторів та осіб, які проживають на забруднених територіях. Досліджував вплив зовнішнього гамма-опромінення на стан мітохондріального окислення цитоскелету і топологію поверхні тімоцитів.

Є членом президії Білоруського товариства біохіміків і молекулярних біологів і членом Українського біохімічного товариства. Професор О. І. Грицук підготував 8 кандидатів наук, він активно працює в якості експерта наукових досліджень і на теперішній час є членом двох спеціалізованих вчених рад, працював у складі експертної ради ВАК Білорусі, тривалий час очолював роботу Проблемної ради Гомельського державного медичного університету.

О. І. Грицук читає курси лекцій з біоорганічної хімії, сучасних методів дослідження в біохімії, загальної біохімії, медичної біохімії, клінічної біохімії, молекулярної біології, загальної та молекулярної фармакології, фізико-хімічної фармакології, біотехнології, фармакогенетики.

Активно виступав на радіо і телебаченні, зокрема за його безпосередньої участі створено телесеріал «Тіло людини». Він нагороджений нагрудним знаком «Відмінник охорони здоров'я Білорусі».

У 2019 р. запрошений на завідування кафедрою фармакології та технології ліків в Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

Автор понад 240 наукових робіт, зокрема публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science і 2-х патентів.

Пр.:

Виноград : колектив. моногр. / [В. В. Власов, А. И. Грицук, Н. А. Мулюкина и др.] ; под ред. В. В. Власова ; Нац. акад. аграр. наук України, Нац. науч. центр «Ин-т виноградарства и виноделия им. В. Е. Таирова». – Одесса : Астропринт, 2018. – 615 с. – Разд. 16 : Виноград, вино и здоровье (Ампело- и эно-терапия) / А. И. Грицук [и др.]. С. 468–528.

Современные проблемы биохимии. Методы исследований : учеб. пособие / А. И. Грицук [и др.] ; Белорус. гос. ун-т ; Витеб. гос. ун-т им. П. М. Машерова ; ред. А. А. Чиркин. – Минск : Вышэйшая школа, 2013. – 491 с.

Тканевое дыхание и топология поверхности тимоцитов крыс при однократном общем γ -облучении / А. И. Грицук, И. А. Никитина // Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. – Київ, 2017. – Вип. 22. – С. 216–223.

Літ.:

Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. / рэдкал.: Г. П. Пашкоў [і інш.]. – Мінск : БелЭн, 2004. – Т. 18, кн. 1. – С. 375.

Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск, 2006. – Т. 3. – С. 215.

Гомельский государственный медицинский университет. Кафедра общей, биоорганической и биологической химии. – Электрон. дан. – Гомель, 2020. – Режим доступа: <https://bit.ly/2xzrlmZ> (дата обращения: 26.03.2020). – Загол. с экрана.

Google Академия. – Электрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UoxH1C> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ГУНЧЕНКО
Юрій Олександрович

Фахівець з інформаційних технологій

Народився 25 листопада 1973 р. у м. Одеса.

У червні 1997 р. закінчив Одеський державний політехнічний університет (ОДПУ) (нині – Одеський національний політехнічний університет; ОНПУ) за спеціальністю «промислова електроніка». З 1997 по 2000 рр. навчався в аспірантурі ОДПУ.

З 2000 по 2009 рр. працював у Одеській національній академії зв'язку імені О. С. Попова на посадах асистента, методиста та старшого викладача.

Паралельно з основною роботою, починаючи ще з 1996 р., працював позаштатним консультантом у Науковому центрі точного машинобудування Національного космічного агентства України (нині – Державне космічне агентство України) (Київ), ТОВ «Автоматика-сервіс», ПП «Іва», ТОВ «Проект-центр» та в інших приватних фірмах з питань силової перетворювальної техніки, систем автоматизації різного призначення, систем реального часу, програмування мікроконтролерів.

Кандидатську дисертацію за спецтемою (спеціальність 20.02.14 – «озброєння та військова техніка»; науковий керівник – канд. техн. наук, ст. наук. співроб.

О. В. Селюков) захистив у 2009 р. у спеціалізованій вченій раді Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

З 2009 р. працює в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (ОНУ) на кафедрі математичного забезпечення комп'ютерних систем Інституту математики, економіки та механіки (у 2018 р. відбулася реорганізація, нині – факультет математики, фізики та інформаційних технологій) на посадах старшого викладача, доцента, з 2013 р. – професора.

З 2011 по 2013 рр. Юрій Гунченко навчався в докторантурі ОНПУ, яку було завершено раніше, у зв'язку з достроковим захистом дисертаційного дослідження.

У 2013 р. Ю. О. Гунченко здобув другу вищу освіту в ОНПУ та отримав диплом магістра за спеціальністю «інформатика».

У цьому ж році присвоєно вчене звання доцента кафедри математичного забезпечення комп'ютерних систем.

Докторську дисертацію на тему «Інформаційна технологія синтезу тренажерно-моделюючих систем інтенсивної підготовки підрозділів спеціального призначення» (спеціальність 05.13.06 – «інформаційні технології»; науковий консультант – д-р техн. наук, проф. С. А. Шворов) захистив 17 жовтня 2013 р. у спеціалізованій вченій раді Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Наукова новизна роботи полягає у тому, що було розроблено систему (інформаційну технологію), яка дозволяє навчати спецпідрозділ оптимально – за мінімальний час або з кращими результатами за заданий час, за умови мінімальних витрат та інших сукупних параметрів, що ставить замовник.

Диплом доктора технічних наук видано на підставі рішення Атестаційної колегії 17 січня 2014 р.

З 2018 р. Ю. О. Гунченко працює на посаді завідувача кафедри (до 31 жовтня 2019 р. – кафедра системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання комп'ютерних систем та технологій) факультету математики, фізики та інформаційних технологій ОНУ.

Вчене звання професора кафедри комп'ютерних систем та технологій було присвоєно 26 лютого 2020 р.

Як викладач читає лекційні курси: «Комп'ютерна схемотехніка», «Організація і проектування систем на базі контролерів», «Спеціалізовані комп'ютерні системи», «Обчислювальні системи», «Теорія планування експерименту» та магістерський семінар.

Наукові інтереси зосередженні на дослідженні спеціалізованих та нетрадиційних обчислювальних систем; систем елетроживлення постійного і змінного стру-

му; автоматизованих та дистанційних систем навчання; низькорівневого програмування мікроконтролерів.

З 2015 р. Юрій Олександрович є членом редакційної колегії наукового журналу «Сенсорна електроніка і мікросистемні технології = Sensor electronics and microsystem technologies», з 2019 р. – «Збірника наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

Ю. О. Гунченко – автор понад 250 наукових праць, зокрема 4 монографій, 3 навчальних посібників. Має 15 патентів.

Пр.:

Методи побудови навчальних систем з елементами штучного інтелекту : монографія : в 2 ч. / Ю. О. Гунченко [та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2015. – Ч. 1. – 290 с. ; Ч. 2. – 292 с.

Автоматизовані навчальні системи з елементами штучного інтелекту для вивчення технічних дисциплін : монографія / Ю. О. Гунченко [та ін.] ; за заг. ред. С. В. Ленкова ; Одес. держ. акад. техн. регулювання та якості. – Одеса : ВМВ, 2012. – 295 с.

Контрольно-вимірювальні прилади систем керування : навч. посіб. / Ю. О. Гунченко [та ін.]. – Миколаїв : Тріада, 2016. – 652 с.

A method for planning the routes of harvesting equipment using unmanned aerial vehicles / Y. Gunchenko [et al.] // Intelligent Automation and Soft Computing. – 2020. – Vol. 26, № 1. – P. 119–130.

Suitable site selection using two-stage GIS-based fuzzy multi-criteria decision analysis / Y. Gunchenko [et al.] // Advances in Intelligent Systems and Computing IV (Lviv, 17–20 Sept. 2019). – Lviv, 2019. – P. 214–230.

Нечітка модель обробки геопросторових даних в мультикритеріальному аналізі придатності територій / Ю. О. Гунченко [та ін.] // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2018. – № 61. – С. 90–102.

Development of a multicriteria model for making decisions on the location of solid waste landfills / Y. Gunchenko [et al.] // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. – 2018. – № 2/3 (92). – P. 21–30.

Method for the Forecasting Solar Radiation in the Systems of Technical Vision / Y. Gunchenko [et al.] // Advanced Science Letters. – 2018. – Vol. 24, № 10. – P. 7519–7523.

Special Features of Grain Crops Spectral Analysis Using UAV / Yu. O. Hunchenko [et al.] // Техніка та енергетика. – 2018. – Т. 9, № 2. – С. 45–52.

Концепція побудови комплексу програмного забезпечення для дослідження заводостійких кодів / Ю. О. Гунченко [та ін.] // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2017. – № 55. – С. 125–135.

Методи аналізу та синтезу розробки WEB-додатків / Ю. О. Гунченко [та ін.] // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2017. – № 57. – С. 96–103.

Методи та алгоритми розробки WEB-додатків / Ю. О. Гунченко, В. М. Джулій, Д. В. Чешун // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2017. – № 56. – С. 107–114.

Сайт як передумова успішної підприємницької діяльності / Ю. О. Гунченко, С. Р. Красильников, Б. Б. Баніт // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2017. – № 58. – С. 99–106.

Система підтримки прийняття рішень при плануванні та дистанційному керуванні рухом мобільних об'єктів / Ю. О. Гунченко, І. В. Ковалець, С. А. Шворов [та ін.] // Інформатика та математичні методи в моделюванні. – 2017. – Т. 7, № 1–2. – С. 127–134.

Технологія планування траєкторій руху мобільних об'єктів з урахуванням перешкод на складній місцевості / Ю. О. Гунченко [та ін.] // Енергетика і автоматика. – 2017. – № 1. – С. 110–122.

Features of modeling failures of recoverable complex technical objects with a hierarchical constructive structure / Y. Gunchenko [et al.] // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. – 2017. – № 4/4 (88). – P. 34–42.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 328-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2KYX7O3> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2RkSlhh> (дата звернення: 07.04.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/34gTDza> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана.

ОНУ ИМЭМ Кафедра МОКС : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2013–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2XgewsD> (дата звернення: 07.04.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/34jLgTj> (дата звернення: 07.04.2020). – Загол. з екрана.

ДІАНОВА
Наталія Миколаївна

Історик, фахівець у галузі історії України

Народилась 28 травня 1956 р. у м. Шпола Черкаської обл., де у 1973 р. закінчила середню школу № 3. У 1973–1978 рр. навчалася в Одеському технологічному інституті харчової промисловості імені М. Ломоносова (нині – Академія харчової промисловості), після закінчення якого отримала диплом зі спеціальності «інженер-технолог».

Трудову діяльність розпочала в 1981 р., працюючи у Централізованій бібліотечній системі імені І. Франка. З 1988 р. працювала викладачем історії та суспільних дисциплін в Одеському професійно-технічному училищі № 8. Одночасно з цим, у 1988–1993 рр., заочно навчалася в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), де отримала диплом зі спеціальності «історик, викладач історії». З вересня 1994 р. стала працювати асистентом кафедри історії України на історичному факультеті ОДУ, одночасно (до 1997 р.) навчаючись там у заочній аспірантурі. З вересня 1999 р. отримала посаду старшого викладача.

У 2003 р. Н. М. Діанова захистила кандидатську дисертацію на тему «Формування населення міст Південної України у дореформений період (кінець XVIII ст. – 1861 р.)» (спеціальність 07.00.01 – «історія України»; науковий керівник – д-р. іст. наук, проф. О. А. Бачинська). З червня 2004 р. вона – доцент кафедри історії України ОНУ. У межах загального наукового проєкту з Науковою бібліотекою ОНУ почала працювати над дослідженням внеску вищого православного духовенства у розвиток історичної науки, освіти та православної церкви в південних епархіях країни впродовж XIX ст. Друк бібліографічного покажчика «Розвиток православ'я на Півдні України, кінець XVIII – початок XX ст.» (*Одеса, 2010. 440 с.*) став помітним явищем у вітчизняному науковому середовищі. Історія формування та всебічного розвитку православної церкви на землях Південної України у зазначений період є актуальною і цікавою, належить до недостатньо розроблених і складних тем. Наукова новизна роботи полягає у залученні величезного пласту архівних і опублікованих джерел і літератури, які дозволили висвітлити дану проблему.

З жовтня 2008 р. по жовтень 2011 р. Н. М. Діанова перебувала у докторантурі ОНУ, у 2013 р. захистила докторську дисертацію на тему «Науково-просвітницька діяльність вищого православного духовенства Південної України (кінець XVIII – початок XX ст.)» (спеціальність 07.00.01 – «історія України»; науковий консультант – д-р іст. наук, проф. О. А. Бачинська). Захист відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради в Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара. Захисту дисертації передувала монографія «Внесок вищого православного духовенства Південної України у розвиток історичної науки і освіти (кінець XVIII – початок XX ст.)» (*Одеса, 2012. 319 с.*), яка за словами д-ра іст. наук, проф. І. М. Петренко «стала логічним завершенням наукових доробок автора, пов'язаних із підготовкою дисертаційного дослідження найвищого гатунку із надзвичайно важливої тематики, присвяченого висвітленню внеску вищого православного духовенства у розвиток історичної освіти і науки на теренах Південної України наприкінці XVIII – на початку XX ст.» (*Гілея. 2012. Вип. 62 (7). С. 689*).

Диплом доктора наук видано Н. М. Діановій на підставі рішення Атестаційної колегії від 10 жовтня 2013 р. З 2013 р. вона працює на посаді професора кафедри історії України історичного факультету (з 2018 р. – факультету історії та філософії) ОНУ. Атестат професора був виданий рішенням Атестаційної колегії від 26 лютого 2015 р.

До сфери наукових інтересів вченої можна віднести соціально-економічну, інтелектуальну та церковну історію Південної України кінця XVIII – почат-

ку ХХ ст. Вона є членом колективу Відділу історії козацтва на Півдні України як філії Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України, який діє на базі факультету історії та філософії ОНУ (керівник – д-р іст. наук, проф. О. А. Бачинська).

Н. М. Діанова здійснює наукове керівництво роботою докторантів та аспірантів, одна з таких праць вже успішно захищена.

Як викладач читає загальні та спеціальні лекційні курси на факультеті історії та філософії та інших факультетах: «Історія України», «Новітня історія України», «Україна в національному та світовому інтеграційних процесах», «Християнство на півдні України», «Історія релігії та церкви в Україні в національному та європейському контексті».

Н. М. Діанова є автором та упорядником понад 100 наукових праць, зокрема 2 монографій, бібліографічного й навчальних посібників та низки наукових статей, зокрема у виданнях, що включені до міжнародної наукомеричної бази Scopus.

Пр.:

Внесок вищого православного духовенства Південної України у розвиток історичної науки і освіти (кінець XVIII – початок ХХ ст.): [монографія] / Н. М. Діанова. – Одеса : Фенікс, 2012. – 319 с.

Розвиток православ'я на півдні України кінець XVIII – початок ХХ ст. (на матеріалах Херсонської губернії та Південної Бессарабії) : бібліогр. покажч. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; авт.-упоряд.: В. В. Самодурова, Н. М. Діанова, В. С. Кочмар ; наук. ред. та авт. вступ. ст. Н. М. Діанова; відп. ред. М. О. Подрезова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 440 с.

Формування етно-конфесійної структури населення міст Південної України (кінець XVIII – перша половина ХІХ ст.): [монографія] / Н. М. Діанова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 176 с.

Історія релігії та церкви в Україні в національному та європейському контекстах : навч. посіб. / Н. М. Діанова ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2019. – 250 с.

Історія релігії та церкви в Україні : навч. посіб. Ч. 1 : ІХ–ХІХ ст. / Н. М. Діанова ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2006. – 101 с.

Українська інтелігенція в контексті становлення модерної нації / Н. М. Діанова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1 (21). – С. 189–192.

Особливості соціально-економічного розвитку Південної України в першій половині ХІХ ст. у контексті досліджень М. Є. Слабченка / Н. М. Діанова // Чорноморська минувшина : зап. відділу історії козацтва на півдні України : зб. наук. пр. – Одеса, 2018. – Вип. 13. – С. 15–23.

Інтелектуальне оточення архієпископа Інокентія (Борисова) на прикладі Філарета (Гумилевського) / Н. М. Діанова // Інтелектуальна історія та духовна спадщина України ХІХ ст. : зб. наук. пр. – Одеса : ОНУ, 2017. – С. 96–103.

Інтелектуальні зв'язки митрополита Української Греко-Католицької церкви Андрея Шептицького з православним митрополитом Антонієм (Храповицьким) / Н. М. Діанова // Емінак : наук. щоквартальник. – Київ ; Миколаїв. – 2017. – Т. 3, № 3 (19) (лип.–верес.). – С. 47–52.

Формування міського населення та релігійні аспекти соціокультурного розвитку краю в першій половині XIX ст. / Н. М. Діанова // Життя фронтиру. Соціокультурна історія українського Придунав'я : нариси / Н. В. Агафонова, О. А. Бачинська, Н. М. Діанова [та ін.]. – Ізмаїл, 2017. – С. 138–151.

Рец. на пр. вченого:

Петренко І. М. [Рецензія] / І. М. Петренко // Гілея : зб. наук. пр. – Київ, 2012. – Вип. 62 (7). – С. 689–690. – Рец. на кн.: Діанова Н. М. Внесок вищого православного духовенства Південної України у розвиток історичної науки і освіти (кінець XVIII – початок XX ст.) / Н. М. Діанова. Одеса : Фенікс, 2012. 319 с.

Білоусова Л. Г. Святині православної духовності / Л. Г. Білоусова, С. А. Желясков // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2011. – Т. 16, вип. 1/2 (5/6). – С. 303–305. – Рец. на кн.: Розвиток православ'я на півдні України кінець XVIII – початок XX ст. (на матеріалах Херсонської губернії та Південної Бессарабії) : бібліогр. покажч. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; авт.-упоряд.: В. В. Самодурова, Н. М. Діанова, В. С. Кочмар ; наук. ред. та авт. вступ. ст. Н. М. Діанова ; відп. ред. М. О. Подрезова. Одеса : Астропринт, 2010. 440 с.

Новікова Л. В. Етнічна та конфесійна історія південноукраїнських міст кінця XVIII – першої половини XIX ст. у виданнях одеських науковців: новий етап наукового синтезу / Л. В. Новікова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2010. – Т. 15, вип. 21. – С. 221–227. – Рец. на кн.: Діанова Н. М. Формування етно-конфесійної структури населення міст Південної України (кінець XVIII – перша половина XIX ст.) / Н. М. Діанова. Одеса : Астропринт, 2010. 176 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 353-а.

Дослідники історії Південної України : біобібліогр. довід. / упоряд. І. Лиман. – Київ, 2013. – Т. 1. – С. 114–116.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2D92Uga> (дата звернення: 05.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wRslmH> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2U57TV2> (дата звернення: 09.04.2019). – Загол. з екрана.

ДОВГОПОЛОВА Оксана Андріївна

Філософ, фахівець в галузі філософії історії та філософії середніх віків

Оксана Андріївна Довгополова народилася 15 травня 1969 р. у м. Рига, Латвія. У 1986 р. отримала диплом про вищу історичну освіту в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ).

З 1991 р. майбутня вчена працювала учителькою історії в Одеській загальноосвітній школі № 27. У 1996 р. О. А. Довгополова закінчила аспірантуру по кафедрі філософії та основ загальногуманітарних знань ОДУ. З цього ж року вона працювала редактором у видавництві «Поліс».

Кандидатську дисертацію на тему «Принцип толерантності в контексті духовної культури перехідних епох» (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»); науковий керівник – д-р філос. наук проф. І. Я. Матковська) захистила 19 грудня 1997 р. на засіданні спеціалізованої ради у Південноукраїнському державному педагогічному університеті ім. К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського). Дослідниця у своїй дисертаційній роботі, яка має історико-те-

оретичний характер, показала еволюцію принципу толерантності у західноєвропейській свідомості й визначила можливості його практичного втілення.

У 1998 р. вона обіймала посаду доцента кафедри морського права Національного університету «Одеська морська академія» (НУ «ОМА»). У 2002 р. О. А. Довгополовій було присвоєно звання доцента вищезазначеної кафедри. З 2004 р., розпочавши трудову діяльність на кафедрі філософії природничих факультетів ОНУ, дослідниця продовжила роботу за сумісництвом в НУ «ОМА».

Упродовж 2004–2007 рр. підвищувала кваліфікацію в докторантурі на кафедрі філософії та основ загальногуманітарних знань ОНУ. Докторську дисертацію на тему «Метафорична схема обжитого простору: місце Іншого, Чужого, Відторгненого» (спеціальність 09.00.03. – «соціальна філософія та філософія історії»); науковий консультант – І. Я. Матковська) захистила 25 червня 2008 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради в ОНУ. О. А. Довгополова створила авторську концепцію «забуття як символічного бунту». Вона, користуючись розробленою в постструктуралістській традиції термінологією, довела можливість ефективного опору нормалізуючій активності «коду» всередині повсякденного буття в ситуації відмови від активних дій.

З 2008 р. О. А. Довгополова займає посаду професора кафедри морського права НУ «ОМА». 29 вересня 2015 р. дослідниці було присвоєно вчене звання професора кафедри філософії природничих факультетів ОНУ.

Наукові інтереси вченого охоплюють широке коло актуальних проблем в галузях філософії історії, філософії середніх віків, Memory Studies.

Як викладач читає лекційні курси та спецкурси: «Філософія середніх віків», «Філософія історії», «Методологія сучасних філософсько-історичних досліджень», «Антропологія історичного», «Філософські проблеми сучасного історичного знання», «Флоренція XIII–XVI ст. (основні тенденції культурного розвитку)», «Політична думка середніх віків».

О. А. Довгополова керує аспірантськими дослідженнями. В 2016 р. під її керівництвом захищено дві дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук.

При кафедрі філософії діє факультатив з юдаїки (партнери проєкту – Ізраїльський культурний центр у м. Одесі, Центр Чейза з розвитку юдаїки (Єврейський університет Єрусалима), яким керують професор О. А. Довгополова та доцент О. С. Петриківська.

О. А. Довгополова є організатором міжнародної дослідницької групи «Есхатос», яка займається дослідженнями в галузі філософії історії. Вона також була редактором наукових збірок «Эсхатос» та «Эсхатос-II».

Брала участь у декількох програмах з підвищення якості викладання у закладах вищої освіти: міжнародний міждисциплінарний семінар з удосконалення викладання у вищій школі (ReSET; Regional Seminar for Excellence in Teaching) «Класичне викладання: фундаментальні цінності у світі, що змінюється» («Teaching Classics: Fundamental Values in the Changing World») (м. Новосибірськ, Росія; 2009, 2010); керівник студентської групи на Міжнародному семінарі взаємозв'язку студентів «Відродження у Флоренції» («Renaissance in Florence»), який був організований Фондом Ромуальдо дель Біанко (2010); міжнародний семінар «Нові підходи та методологічні виклики в єврейських дослідженнях: критичні читання свідчень» («New Approaches and Methodological Challenges in Jewish Studies: Critical Readings of Testimonies») в Центральноевропейському університеті в Будапешті (2011); керівник студентської групи міжнародного студентського семінару «Last Supper Images in Florence» (2012); школа передового досвіду викладання «Техне: теоретичні основи мистецтв, наук і технологій у греко-римському світі» («Tekhne: Theoretical Foundations of Arts, Sciences and Technology in the Greco-Roman World») (м. Новосибірськ, Росія; 2010–2013); програми Британської Ради в Україні з підвищення якості викладання в вищій школі (2015–2016).

З 2010 р. брала участь у роботі наукового центру «Іудаїка в Одесі» ОНУ; у 2013 р. – організатор міжнародного науково-освітнього семінару «Феномен університету та доля гуманітарних традицій (пам'яті П. Біцилли та Г. Флоровського)»; з 2013 р. – організатор та учасник наукового семінару дослідницької групи «Межі Європи» («The Borders of Europe») (Університет м. Берген, Норвегія), з 2016 р. – член Міжнародної Асоціації Гуманітаріїв та Memory Studies Association.

О. А. Довгополова також була учасником міжнародних та регіональних конференцій та круглих столів, які проходять в США, Норвегії, Литві, Росії, Польщі та Україні. Зокрема, у 2008 р. долучилась до міжнародної наукової конференції «Political Hebraism: Jewish Sources in the History of Political Thought», яка проходила у м. Нью-Джерсі, США. У 2019 р. професор у рамках тижня України в Баварії виступила з лекцією в Regensburg World Heritage Visitor Centre (Німеччина). Цього ж року вона прочитала лекцію про пам'ять Бабиного Яру в Лундському університеті (Швеція).

Професор О. А. Довгополова отримувала гранти на реалізацію наукових проєктів та організацію наукових заходів: грант Російського фонду наукових до-

сліджень на проведення наукового міжнародного семінару з філософії історії «Людський вимір часу» (2013; спільно з колегами з Пермського відділення Вищої школи економіки); грант Міністерства іноземних справ Німеччини в рамках програм Східного партнерства на реалізацію проєкта «Культура примирення: нова історична свідомість в Україні» (2015); грант ASEEES-MAG на організацію панелі «Відображення минулого та майбутнього в образі Іншого: досвід пострадянських держав» на міжнародному конгресі ASEEES-MAG, що проводився в Українському католицькому університеті (Львів, Україна) (2016); грант фонду «Надав» (Ізраїль) на реалізацію наукового проєкту «Стратегії репрезентації інаковості: регіональна юдаїка в Одесі» (2017; спільно з доц. О. С. Петриківською).

Член редакційної колегії наукових журналів «Докса» (включений в перелік фахових видань з філософії та філології МОН України) та «European Philosophical and Historical Discourse» (Прага, Чеська Республіка).

Науковий доробок О. А. Довгополової нараховує більше 80 наукових праць, зокрема монографії та колективні праці, а також навчальні посібники.

Пр.:

Другое, Чужое, Отторгаемое как элементы социального пространства : монография / О. А. Довгополова. – Одесса : СПД Фридман, 2007. – 300 с.

Толерантність як соціально-культурний феномен: світоглядно-методологічний аспект : кол. монографія / О. А. Довгополова [та ін.]; за заг. ред. В. П. Мельника. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 330 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Особливості викладання філософії та психології (ч. 1, розд. 3, 3.3) / О. А. Довгополова [та ін.]. С. 147–154; Розвиток філософської думки (ч. 2, розд. 5, 5.6) / О. А. Довгополова [та ін.]. С. 556–562; Науково-дослідний та освітній центр імені Г. В. Флоровського (ч. 3, розд. 13, 13.1) / О. А. Довгополова, О. С. Петриківська. С. 854–855.*

Толерантність як соціально-культурний феномен: світоглядно-методологічний аспект : кол. монографія / О. А. Довгополова [та ін.]; за заг. ред. В. П. Мельника. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 330 с.

Новые традиции : коллектив. монография / О. А. Довгополова [и др.]; под ред.: Е. Э. Суровой, С. А. Рассадной. – СПб. : Петрополис; Центр изучения культуры, 2009. – 372 с.

Антропология исторического : учеб. пособ. для студентов специальностей «Философия» и «Культурология» / О. А. Довгополова; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак., Каф. философии естеств. фак. – Одесса : Феникс, 2015. – 100 с.

Философия средних веков: способ мыслить : учеб. пособ. для студентов специальности «Философия» / О. А. Довгополова; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак., Каф. философии естеств. фак. – Одесса : Феникс, 2014. – 135 с.

Competing Pasts in the Contemporary Ukrainian Political Project / O. Dovgoplova // *Bordering Europe. Our Marginals: Old and New. Perspectives from Literature, Philosophy and Art.* – București : Editura Universității din București, 2018. – P. 153–167.

Мануали зі зшивання часу / О. А. Довгополова // Достлєв А. Окупація = Occupation : альбом. – [Б. м.] : Turbiniarpus Books, 2017. – С. 47–61. – Відновлення пам'яті : кураторський проект Л. Достлєвої А. Достлєва / МБФ «Ізоляція. Платформа культурних ініціатив». – Режим доступу: <https://bit.ly/2WnJyxx> (дата звернення: 15.03.2020). – Загол. з екрану ; То же англ. мовою (Manuals on stitching time). – Режим доступу: <https://bit.ly/2CEEExtj>

Територія нашої відповідальності: Бабин Яр та сучасна історична пам'ять в Україні // *Иудаика в Одессе.* – Одесса : Феникс, 2017. – Вып. 4. – С. 201–213.

Про регіональну історичну пам'ять: 600-річчя Одеси та європейський проект України / О. А. Довгополова // *Європейський Форум для України = European Forum for Ukraine.* – Електрон. дані. – Франція, 2015, 23 лют. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UakWYp> (дата звернення: 15.03.2020). – Загол. з екрана.

Літ.:

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2DJpooZ> (дата звернення: 16.04.2020). – Загол. з екрана.

Кафедра філософії та методології пізнання. Філософський факультет Одеського національного університету. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 19 верес. 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3aMjxgb> (дата звернення: 12.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JoOYRU> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3avCfcg> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ДУНАЄВА
Лариса Миколаївна
Політолог

Народилась 24 грудня 1967 р. у м. Христинівка Черкаської обл. в родині держслужбовця та вчительки.

У 1990 р. закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ).

Трудову діяльність розпочала у 1990 р. в ОДУ на кафедрі політичних наук.

У 1995 р. закінчила аспірантуру кафедри політології ОДУ під керівництвом д-ра політ. наук проф. О. В. Бабкіної. З 1996 р. працювала методистом вищої категорії Інституту післядипломної освіти (ІПО) ОДУ, а з 1997 р. – асистентом. З 1998 р. – старший викладач кафедри соціальних теорій, з 1999 р. – заступник директора ІПО.

У 2000 р. отримала диплом про перепідготовку зі спеціальності «правознавство» в ІПО ОНУ.

У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Партійна система в умовах модернізації суспільства: світовий досвід та Україна» (спеціаль-

ність 23.00.02 – «політичні інститути та процеси») в Інституті держави та права ім. В. М. Корецького НАН України. Вчене звання «доцент» отримала в цьому ж році та переведена на посаду доцента кафедри соціальних теорій ІПО ОНУ.

З 2007 р. працює на посаді професора кафедри соціальних теорій, а у 2008 р. стала директором Інституту інноваційної та післядипломної освіти (ІІПО) ОНУ.

Докторську дисертацію «Співвідношення влади та самоврядування у процесі здійснення політичного управління сучасними суспільствами» (спеціальність 23.00.02 – «політичні інститути та процеси»); науковий консультант – д-р політ. наук, проф. С. М. Наумкіна захистила у 2009 р. Вчене звання професора кафедри соціальних теорій присвоєно Атестаційною колегією МОН у 2011 р.

З 2018 р. Л. М. Дунаєва займає посаду декана факультету психології та соціальної роботи (ФПСР) ОНУ. Професор Л. М. Дунаєва є головою вченої ради ФПСР та членом вченої ради ОНУ.

Наукові інтереси вченої охоплюють питання про світовий досвід становлення систем соціального захисту в різні історичні періоди, проблеми формування правового регулювання цивільних свобод, трансформаційні процеси у соціальній політиці, проблеми європейської інтеграції України, соціальне та психологічне здоров'я особистості, теоретичні та методологічні підходи до дослідження співвідношення влади та самоврядування у сучасному політико-правовому просторі, дослідження історико-теоретичних питань художніх стилів, течій, напрямів.

Л. М. Дунаєва – організатор та керівник експериментального майданчику Міністерства освіти та науки України – Навчально-наукового комплексу «Школа-Коледж-Університет». У 2010 р. ННК «Школа-Коледж-Університет» обрано переможцем XIII міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2010» та нагороджено Золотою медаллю у номінації «Крок в майбутнє – післядипломна освіта».

У педагогічній діяльності Л. М. Дунаєва розробила робочі навчальні програми, читала лекції, проводила семінарські та практичні заняття з дисциплін «Політологія» та «Інтелектуальна власність» для студентів спеціальностей «Соціальна робота», «Економічна кібернетика», «Фінанси та кредит», «Психологія», денної та заочної форм навчання студентів Навчально-наукового інституту інформаційних та соціальних технологій ІІПО.

У 2015 р. Л. М. Дунаєва розробила навчальні дисципліни для здобувачів вищої освіти (доктора філософії) (спеціальність 231 – «соціальна робота»): «Історія, концепції та проблеми соціальної роботи»; «Методи наукових досліджень, аналіз

та презентація результатів дослідження»; «Теорія і методика управління соціальними системами».

Впродовж своєї педагогічної діяльності Л. М. Дунаєва здійснює керівництво дипломними та магістерськими роботами, а також науковими дослідженнями аспірантів.

Професор Л. М. Дунаєва є членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій у Південноукраїнському національному університеті імені К. Д. Ушинського. З 2005 р. Л. М. Дунаєва – член громадської організації «Одеська міська рада багатодітних сімей».

Професор брала участь у роботі низки наукових конференцій, як всеукраїнських, так і міжнародних.

За досягнення у науці, освіті та громадській діяльності Л. М. Дунаєва нагороджена почесними грамотами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2008), Грамотою Президента України, почесною відзнакою Асамблеї ділових кіл «Інтелект нації» (2010), почесною грамотою управління освіти і наукової діяльності Одеської облдержадміністрації (2010), іменним годинником голови Одеської обласної ради (2011) та почесною грамотою ректора ОНУ імені І. І. Мечникова проф. І. М. Ковалю (2012), нагороджена нагрудним знаком «Відмінника освіти України» (2015), орденом матері-героїні (2017).

Професор Л. М. Дунаєва є автором понад 125 наукових і науково-методичних праць, зокрема двох монографій: «Роль українських партій у процесі переходу від експансії до консолідації демократії» (Одеса, 2000) та «Влада і самоврядування: еволюція діалогу» (Одеса, 2009), також навчально-методичних видань (навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій) для студентів політологів і соціологів та статей у наукових фахових виданнях та виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science.

Пр.:

Влада і самоврядування: еволюція діалогу : монографія / Л. М. Дунаєва ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Поліграф, 2009. – 356 с.

Роль українських партій у процесі переходу від експансії до консолідації демократії : монографія / Л. М. Дунаєва ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2000. – 44 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Інститут інноваційної та післядипломної освіти* (ч. 3, розд. 5, вступ) / Л. М. Дунаєва. С. 728–729 ; *Навчально-науковий комплекс «Школа-Коледж-Університет»* (ч. 3, розд. 5, 5.2) / Л. М. Дунаєва. С. 730–731 ; *Кафедра соціальної роботи* (ч. 3, розд. 5, 5.9) / Л. М. Дунаєва. С. 739–740.

Довідник з соціальної роботи : навч. посіб. / Л. М. Дунаєва, Л. А. Снігур, А. Ф. Аблов ; за наук. ред. Л. М. Дунаєвої ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 400 с.

Політологія : підруч. для студентів вузів / І. М. Коваль, Л. М. Дунаєва [та ін.]. – Харків : Фоліо, 2012. – 410 с.

Основи теорії та методології соціальної роботи : підруч. для студентів ВНЗ / Л. М. Дунаєва [та ін.] ; за ред. Л. М. Дунаєвої ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ВМВ, 2011. – 389 с.

Принципи ненасильницького спілкування як основа взаємодії у співзалежній родині / Л. М. Дунаєва, Ю. І. Чернецька, С. В. Гладченко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Психологія. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (48). – С. 146–155.

Соціальне та духовне служіння В. Ф. В. Войно-Ясенецького (Св. Луки) / Л. М. Дунаєва [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Психологія. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (48). – С. 66–75.

Анархістські вчення про сутність і значення самоврядування / Л. М. Дунаєва // Політикус : наук. журн. – 2017. – № 1. – С. 6–9.

Теоретичні та методологічні підходи до дослідження співвідношення влади та самоврядування у сучасному політико-правовому просторі / Л. М. Дунаєва // Молодий вчений. – 2017. – № 3 (43). – С. 135–138.

World Experience in Improving Quality of Education: Directions, Means, Norms / L. Dunaieva, V. Zakharchenko, N. Zakharchenko // Science and Education. – 2017. – № 6. – P. 119–128.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 383.1.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UKzehu> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3dZOHWp> (дата звернення: 09.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3aybq2C> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ІВАНОВА
Олена Андріївна

*Філолог, літературознавець, фахівець із соціальних та масових комунікацій,
журналістики, реклами, піару*

Народилася 5 лютого 1974 р. у м. Гадяч Полтавської обл.

У 1991 р. О. А. Іванова вступила на російське відділення філологічного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), по закінченні якого, 29 червня 1996 р. отримала диплом з відзнакою зі спеціальності «російська мова та література».

У 1996–1999 рр. навчалася в аспірантурі при кафедрі теорії літератури та компаративістики ОДУ під науковим керівництвом канд. філол. наук, доц. Є. М. Черноіваненка. Працювала над дисертацією у рамках кафедральної теми «Інтеграція і модифікації в родах і жанрових різновидах літератури ХХ століття».

Кандидатську дисертацію на тему «Художній світ Пастернака-лірика» (спеціальність 10.01.02 – «російська література») захистила 26 жовтня 2000 р. на за-

сіданні спеціалізованої вченої ради ОНУ. Диплом кандидата філологічних наук отримала 11 квітня 2001 р.

О. А. Іванова працювала на посадах асистента кафедри новітньої літератури та журналістики (2000–2001) та доцента кафедри журналістики (2001–2011) ОНУ. Вчене звання доцента присвоєно Атестаційною колегією МОН України 21 жовтня 2004 р.

У 2004–2006 рр. проходила стажування в Європейському центрі комунікації і культури (м. Варшава, Польща).

У 2005–2008 рр. – докторантка кафедри журналістики ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Літературно-мистецька періодика в соціальнокомунікаційному просторі України початку ХХІ століття» (спеціальність 27.00.01 – «теорія та історія соціальних комунікацій»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. О. В. Александров) захистила 18 січня 2011 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Диплом доктора наук із соціальних комунікацій отримала 31 травня 2011 р.

О. А. Іванова працювала на посадах професора кафедри журналістики (2011–2012) та завідувача кафедри реклами та зв'язків з громадськістю (2013–2014) ОНУ.

З 2014 р. Олена Андріївна – медіаексперт Всеукраїнського моніторингу регіональної преси, який проводиться Інститутом демократії імені Пилипа Орлика (м. Київ) з метою підвищення рівня медіаграмотності українського суспільства, стимулювання медіа до відповідальності та дотримання журналістських стандартів.

Окрім незалежної наукової експертизи та оцінювання медійної діяльності, як експерт бере участь у прес-конференціях, звітах, круглих столах та інших формах спілкування з діячами медіагалузі та громадськістю задля підвищення рівня українських медіа та спонукання їх до налагодження порозуміння та співпраці у соціальному просторі. Проводить тренінги з журналістики, соціальних комунікацій, сучасних медіа, реклами та піару на відкритих лекційних майданчиках Одеси та України.

Вчене звання професора кафедри реклами та зв'язків з громадськістю присвоєно Атестаційною колегією МОН України 26 лютого 2015 р.

З 2015 р. О. А. Іванова перебуває на посаді декана факультету журналістики, реклами та видавничої справи ОНУ.

Наукові інтереси вченої зосереджені у сферах методології вивчення сучасних соціальнокомунікаційних процесів та технологій, теорії і практики реклами та піару, мистецької періодики, медіа в умовах інформаційного суспільства, новітнього досвіду текстотворчості та рецепції вербальних творів, інтегрованих маркетингових комунікацій, медіаграмотності, медіамоніторингу, медіапланування та медіаантропології.

З 2015 р. під керівництвом О. А. Іванової кафедра журналістики, реклами та медіакомунікацій проводить дослідження за фундаментальною науковою темою № 153 «Дослідження ефективності систем та інструментів соціальних комунікацій у комерційному, суспільному, культурному та комунікативному вимірах». У рамках теми здійснюється моніторинг місцевих медіа на предмет дотримання професійних стандартів, неналежно маркованої реклами і матеріалів із ознаками замовності та цензури, вивчаються провідні комунікаційні стратегії місцевих друкованих та мережових видань; окреслюються особливості сучасної політичної комунікації.

Дослідницею вперше у вітчизняній журналістиці здійснено системний кількісно-якісний моніторинг сучасної української літературно-мистецької журнальної періодики на основі дослідження її контенту, комунікативних намірів, аудиторної орієнтації, потенціалу формату. Розроблена методика аналізу журнальної періодики. До наукового обігу введено категорію «культура тотальної інформаційності», описано її комунікаційні особливості. Побудовано концептуальну модель літературно-мистецького журнального видання, здійснено діагностику та прогнозування стану справ у стосунках соціуму й літератури в умовах культури тотальної інформаційності, описано його комунікаційний потенціал.

На думку проф. Н. В. Зелінської, підхід Олени Іванової до наукового осмислення літератури та рецепції літератури як «саду», зокрема в журнальній оптиці сучасності, тобто через посередництво масмедіа, демонструє новаторський підхід та появу нових можливостей оцінювання літературних творів як елементів соціальнокомунікативного середовища, а запропонований підхід та методи оцінювання можуть ефективно екстраполюватися на інші медіаконтексти та об'єкти дослідження (*Діалог: Медіа-студії. Одеса, 2010. Вип. 10. С. 217–218*).

Наукові праці вченої відрізняються теоретичною ґрунтовністю, принциповістю міркувань, аргументованістю та особливим авторським стилем. Як дослідник вона успішно поєднує практичний аналіз з теоретичним узагальненням та моделюванням, синтезує набутки літературознавства, журналістикознавства, комуні-

кативістики для вирішення проблемної ситуації (*Історико-літературний журнал. Одеса, 2010. № 17. С. 463*).

Під керівництвом О. А. Іванової у 2011 р. на кафедрі журналістики ОНУ підготовлена та захищена 1 дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата наук із соціальних комунікацій.

Олена Андріївна розробила методичне забезпечення для підготовки фахівців зі спеціальності «журналістика», серед яких унікальний онлайн-посібник для журналістів «Місцева преса: посібник для ЗМІ, або як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії», в якому вона виступила редактором та одним із трьох авторів.

О. А. Іванова – член робочої групи в спільному багатонаціональному ТЕМПУС-ПРОСКТі ОНУ (2012–2013); Науково-методичної комісії з журналістики та інформації МОН України (з 2015 р.); Експертної ради Стипендіальної програми Бориса Кауфмана ОНУ; засновник та керівник аналітичного центру «Медіапарадигма».

Олена Андріївна входить до складу редакційних колегій збірників наукових праць: «Діалог: медіа-студії» та «Світ соціальних комунікацій» (фахові видання із соціальних комунікацій).

За результатами наукової діяльності удостоєна титулу «Достояние Одессы» (Думська.TV) у 2016 р.

О. А. Іванова є автором понад 90 наукових та навчально-методичних публікацій з літературознавства, теорії та практики соціальнокомунікаційної діяльності, журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, зокрема 1 монографії, 4 навчальних посібників, 86 наукових статей у фахових наукових виданнях, зареєстрованих ВАК України, матеріалах та тезах доповідей наукових конференцій.

Пр.:

Сад літератури в журнальній оптиці сучасності. Медіакомунікації з, для і про літературу : монографія / О. А. Іванова. – Одеса : Астропринт, 2009. – 364 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю (ч. 3, розд. 10, 10.3) / О. А. Іванова. С. 808–810.

Управління громадською думкою в умовах інформаційного суспільства: стратегічний підхід / О. А. Іванова // Діалог: Медіа-студії : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 24. – С. 8–41.

Про читацькі зусилля в медіатизованій культурі / О. А. Іванова // Читач. Рецепція. Інтерпретація : матеріали наук. круглого столу / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; за ред. Н. М. Шляхової. – Одеса : Астропринт, 2017. – С. 21–31.

Рец. на пр. вченого:

Зелінська Н. [Рецензія] / Н. Зелінська // Діалог: Медіа-студії. – Одеса, 2010. – Вип. 10. – С. 216–218. – Рец. на кн.: Іванова О. Сад літератури в журнальній оптиці сучасності: Медіа-комунікації з, для і про літературу: монографія / О. Іванова. Одеса: Астропринт, 2009. 368 с.

Фінклер Ю. Е. [Рецензія] / Ю. Е. Фінклер // Іст.-літ. журн. – Одеса, 2010. – № 17. – С. 460–463. – Рец. на кн.: Іванова О. А. Сад літератури в журнальній оптиці сучасності: медіа-комунікації з, для і про літературу: монографія / О. А. Іванова. Одеса, 2009. 368 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 463.

10 років журналістській освіті в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова / О. В. Александров [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2009. – С. 28.

Філологічний факультет Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова: бібліографія, 1991–2001 / відп. ред. Н. М. Шляхова [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2003. – С. 82–83.

Вчені ОНУ: інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2SfquyK> (дата звернення: 08.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України: інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QYLBfw> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

КАМЕНСЬКА
Тетяна Григорівна

Соціолог, фахівець з теорії соціології

Народилась 17 березня 1958 р. у с. Слободзея, Молдавської Радянської Соціалістичної Республіки (нині – м. Слободзея, Республіка Молдова).

Навчалася на факультеті романо-германської філології за спеціальністю «німецька мова і література» в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), який закінчила у 1980 р. Після закінчення університету працювала шкільним учителем німецької мови (в середній школі з поглибленим вивченням німецької мови) м. Роздільна Одеської обл.

З 1984 по 1990 рр. працювала в ОДУ на посаді молодшого наукового співробітника у науково-дослідній лабораторії з прикладних соціологічних досліджень за госпрозрахунковою тематикою. У період з 1990 по 1997 рр. працювала соціологом в Одеському обласному центрі профорієнтації молоді.

У 1996 р. Тетяна Григорівна вступила до аспірантури кафедри соціології ОДУ, де за сумісництвом працювала, а з 1997 р. прийнята на посаду старшого викладача цієї ж кафедри.

Кандидатську дисертацію на тему «Професійне самовизначення випускників вузів в умовах становлення ринку праці в Україні» (спеціальність 22.00.06 – «соціологія культури, науки та освіти»; науковий керівник – канд. соц. наук, доц. В. І. Подшивалкіна) захистила 28 квітня 1998 р. у Харківському державному університеті (нині – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) та отримала ступінь кандидата соціологічних наук. Вона вперше визначила і сформулювала поняття професійного самовизначення випускників вишів як процес переоцінки доучбового професійного вибору та вироблення стратегії застосування професійних навиків молодими фахівцями відповідно їхніх особистісних резервів, соціально-статусної позиції батьків і ситуації на ринку праці.

У 2003 р. Т. Г. Каменська займала посаду доцента кафедри соціології Інституту соціальних наук (з 2018 р. – факультет міжнародних відносин, політології і соціології) ОНУ.

6 травня 2010 р. захистила дисертацію на тему «Соціальне знання як категорія соціологічної науки: епістемологічний вимір» (спеціальність 22.00.01 – «теорія та історія соціології»; науковий консультант – д-р соц. наук, проф. В. І. Подшивалкіна) на здобуття наукового ступеня доктора соціологічних наук у Класичному приватному університеті (м. Запоріжжя). Дослідниця вперше в українській соціології представила концепцію соціального знання і визначила його сутнісні властивості й характеристики; розробила модель механізму формування соціального знання. Результати досліджень було застосовано в розробці соціологічних понять. Її авторське визначення поняття «знання політичне» увійшло в енциклопедичний словник «Соціологія політики» (Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2009. 442 с.).

З 2011 р. Тетяна Григорівна почала працювати на посаді професора в ОНУ, а 14 лютого 2014 р. отримала вчене звання професора.

Наукові інтереси вченого торкаються соціології знання, соціології освіти, конструктивізму як науково-практичного підходу, віртуалістики і процесів віртуалізації, якісної методології і соціальної епістемології, соціоінженерної діяльності і соціальної роботи.

Корисними для соціологічної науки стали переклади українською та російською мовами праць зарубіжних вчених, зроблені Т. Г. Каменською. Наприклад, фрагменти монографії проф. Р. Утца «Соціологія інтриги. Таємне суперництво у тріаді, вивчене на прикладі трьох історичних подій» («Soziologie der Intrige. Der geheime Streit in der Triade, empirisch untersucht an drei historischen Fällen») (Берлін, 1997), які опубліковані у фаховому соціологічному журналі «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (2012. № 4. С. 74–86); інформація з офіційного сайту Фрайбурзького університету, яка увійшла до методичного посібника «Сучасні

проблеми гуманізації вищої освіти й роль соціологічної освіти в цьому процесі» (Одеса, 2002).

Розробила для студентів-магістрів ОНУ курс «Соціологія знання» і «Соціальні стереотипи образів».

Т. Г. Каменська – голова Наукової секції соціології при Одеському будинку вчених; член Південно-Українського відділення Соціологічної асоціації України.

Дослідниця є автором 1 наукової монографії, підрозділу у 1 колективній науковій монографії, 22 статей у фахових та 6 статей у нефахових виданнях з соціології.

Пр.:

Социальное знание и виртуализация социальной реальности : монография / Т. Г. Каменская ; науч. ред. В. И. Подшивалкина. – Одесса : Астропринт, 2009. – 277 с.

Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом? : кол. монографія / Т. Г. Каменская [та ін.] ; наук. ред. В. І. Подшивалкіна ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 543 с.

Социальные идентичности в динамике институционального и самоорганизационного : [коллектив. моногр.] / Т. Г. Каменская [и др.] ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : ВМВ, 2013. – 306 с.

Социология образования: традиции и перспективы : учеб. пособие / Т. Г. Каменская. – Одесса : Печ. дом, 2013. – 171 с.

Макро- і мікросоціальна інженерія: соціоінженерний практикум : зб. практич. та тестових завдань : навч. посіб. для студентів вузів / Т. Г. Каменська [та ін.] ; за заг. ред.: М. П. Лукашевич, В. І. Подшивалкіної ; Ін-т вищ. освіти АПН України, ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2001. – 234 с.

Українсько-російський білінгвізм на прикладі Одеського регіону / Т. Г. Каменська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. – 2019. – Вип. 83. – С. 174–182.

Коммуникативная креативность и деструктивность / Т. Г. Каменская // Журн. Белорус. гос. ун-та. Серия: Философия. Психология. – 2018. – № 2. – С. 56–61.

Нарративный метод в социологии: структура нарративного интервью и анализа / Т. Г. Каменская // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2018. – Вип. 77. – С. 6–12.

Репродуктивні проблеми розвитку сім'ї у сучасному суспільстві / Т. Г. Каменська, О. Ю. Трофименко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія і політ. науки. – 2018. – Т. 23, вип. 1 (30) : Соціологія. – С. 49–57.

Самиздат в системі «знання – влада – соціальне знання» / Т. Г. Каменская // Mass-media. Действительность. Литература : сб. ст. – Тверь, 2018. – Вып. 17. – С. 67–71.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 494-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UKmj1K> (дата звернення: 18.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/ZawVorB> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2CWj8ID> (дата звернення: 18.04.2019). – Загол. з екрана.

КАНЗАФАРОВА
Ілона Станіславівна

Правознавець

І. С. Канзафарова народилася 18 грудня 1962 р. у м. Нікополь Дніпропетровської області.

У 1980 р. закінчила загальноосвітню школу. Через деякий час переїхала до м. Ленінград (нині – Санкт-Петербург, РФ), де проживала протягом двох років.

У 1983–1988 рр. – студентка денного відділення юридичного факультету (спеціальність «правознавство» Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – економіко-правовий факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ). У 2003 р. закінчила заочне відділення економіко-правового факультету ОНУ за спеціальністю «облік та аудит».

Після отримання вищої юридичної освіти працювала юрисконсультком на підприємствах м. Одеса. Перше місце роботи за фахом – Чорноморське виробниче об'єднання рибної промисловості «Антарктика».

З 1 вересня 1993 р. по теперішній час (безперервно) є співробітником ОНУ. Основні етапи науково-педагогічної діяльності в університеті: вересень

1993 р. – серпень 1997 р. – асистент кафедри цивільного права і процесу Юридичного інституту ОДУ (у 1997 р. реформований у дві незалежні структури: економіко-правовий факультет ОДУ та Одеську державну юридичну академію, нині – Національний університет «Одеська юридична академія»); вересень 1997 р. – січень 1998 р. – старший викладач кафедри цивільного права і процесу Юридичного інституту ОДУ; січень 1998 р. – травень 1999 р. – старший викладач кафедри галузевих правових дисциплін публічного та приватного права економіко-правового факультету; травень 1999 р. – серпень 2008 р. – доцент кафедри цивільно-правових дисциплін економіко-правового факультету; вересень 2008 р. – березень 2016 р. – професор кафедри цивільно-правових дисциплін економіко-правового факультету (одночасно з вересня 2015 р. виконувала обов'язки завідувача цієї кафедри); з квітня 2016 р. – завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін економіко-правового факультету.

З 2012 р. по теперішній час (за сумісництвом) є провідним науковим співробітником сектору авторського права відділу авторських і суміжних прав Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (НАПНУ).

12 березня 1999 р. в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України (м. Київ) захистила кандидатську дисертацію на тему «Договірна відповідальність юридичних осіб у комерційному обігу» (спеціальність 12.00.03 – «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»); науковий керівник – канд. юрид. наук, проф. Ю. С. Червоний).

17 жовтня 2007 р. у тій же науковій установі у спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій захистила докторську дисертацію на тему «Теоретичні основи цивільно-правової відповідальності в Україні» (спеціальність 12.00.03 – «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»); науковий консультант – д-р юрид. наук., проф., акад. НАПНУ).

У 2002 р. І. С. Канзафаровій було присвоєно вчене звання доцента кафедри цивільно-правових дисциплін, а 26 вересня 2012 р. – професора тієї ж кафедри.

Основним науковим здобутком Ілони Станіславівни як вченого-цивіліста є розробка нової системної концепції цивільно-правової відповідальності, яка була визнана фахівцями як така, що розроблена вперше за весь час існування науки цивільного права як такої.

Крім того, її наукові інтереси охоплюють широке коло питань приватно-правового регулювання суспільних відносин, теорії держави і права, методології юридичних наук, а також окремі аспекти міжнародного публічного права.

Під час роботи в ОНУ І. С. Канзафарова проявила себе не лише як талановитий вчений, а і як чудовий організатор. У 2006–2010 рр. вона була головою Навчально-методичної комісії економіко-правового факультету, протягом 2010 р. – відповідальним секретарем приймальної комісії ОНУ, з 2008 р. по 31 березня 2015 р. – заступником декана економіко-правового факультету з наукової роботи, координатором постійно діючого науково-методологічного семінару з проблем правознавства.

Протягом 2008–2014 рр. була заступником наукового редактора фахового видання «Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство», у 2015–2019 рр. – науковим редактором даного видання. Також з грудня 2015 р. по теперішній час Ілона Станіславівна є головним редактором офіційного веб-сайту кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ (onucivil.com.ua), який було створено за її ініціативою.

Бере активну участь у популяризації університету як закладу вищої освіти. Була ініціатором, керівником та одним із основних авторів проекту «Служителі Феміди», який завершився виданням у 2015 р. однойменного фоліанту, присвяченого 150-річчю заснування ОНУ.

Є членом вченої ради економіко-правового факультету, членом вченої ради ОНУ, членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій.

І. С. Канзафарова – член фахових громадських організацій: «Асоціація цивілістів України» (з 2011 р.); «Ліга професорів права, докторів юридичних наук та докторів філософії у галузі права» (з 2016 р.); «Союз юристів Одеської області» (з 2018 р.).

Згідно з рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації при Національній асоціації адвокатів України № 50 від 26 квітня 2016 р. має право на організацію та/або проведення заходів з підвищення кваліфікації адвокатів України за темою «Соціальний генезис правотворчої діяльності» (сертифікат № 1084/Е).

Велику увагу І. С. Канзафарова приділяє педагогічній роботі. У Юридичному інституті ОДУ вона читала лекції та проводила практичні заняття з навчальних дисциплін «Договірна відповідальність юридичних осіб у комерційному обігу»,

«Цивільне та торгове право зарубіжних країн», а також проводила практичні заняття з курсу «Цивільне право» (частини 1 та 2) та «Правове регулювання підприємницької діяльності».

Протягом перших років існування економіко-правового факультету читала лекції з навчальних дисциплін: «Основи римського цивільного права», «Цивільне право. Частина 2», «Цивільне та торгове право зарубіжних країн», «Право інтелектуальної власності», «Правове регулювання кредитування». У наступні роки перелік зазначених дисциплін зазнавав змін. Так, з нього спочатку були виключені курси «Право інтелектуальної власності» та «Правове регулювання кредитування», а згодом – і курс «Основи римського цивільного права», але включені нові дисципліни – «Методологія юридичних наук» та «Проблеми цивільного права».

Починаючи з травня 1999 р., протягом п'ятнадцяти навчальних років, проводила підсумкове заняття з навчальної дисципліни «Основи римського цивільного права» (для студентів денної форми навчання спеціальності «Правознавство») у вигляді театралізованої постанови «Ex libris». Однією із перших на економіко-правовому факультеті почала активно використовувати в навчальному процесі таку форму проведення практичних занять, як ділова гра.

Під її науковим керівництвом студенти-юристи неодноразово ставали переможцями конкурсів наукових студентських робіт різних рівнів.

Зараз І. С. Канзафарова читає лекції з таких навчальних дисциплін: «Цивільне право. Частина 2» (перший освітній рівень); «Цивільне та торгове право зарубіжних країн» (другий освітній рівень); «Методи наукових досліджень, аналіз та презентація результатів дослідження» (третій освітній рівень).

За значний особистий внесок у розвиток юридичної науки та правової вищої освіти, вагомі наукові здобутки в галузі цивільного права і цивільного процесу, підготовку висококваліфікованих фахівців-юристів Ілона Станіславівна неодноразово нагороджувалась Почесними грамотами Одеської обласної держадміністрації, Одеського міського голови. Указом Президента України № 475 від 23 червня 2009 р. їй було присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України». У 2015 р. була нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти та науки України.

Вона є першим в ОНУ імені І. І. Мечникова, з часів Новоросійського університету, доктором цивільного права.

Пр:

Теорія цивільно-правової відповідальності: монографія / І. С. Канзафарова. – Одеса : Астропринт, 2006. – 264 с.

Правовое регулирование отношений в сфере частного права: традиции и современность : к 150-летию со дня рождения Е. В. Васильковского : [монография] / под ред. И. С. Канзафаровой. – Одесса : Астропринт, 2016. – 500 с. – *Евгений Владимирович Васильковский: страницы жизни и научного творчества / И. С. Канзафарова, М. А. Подрезова. С. 7–16.*

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. сл.: І. М. Ковалья, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Подальший розвиток юридичної науки (ч. 1, розд. 5, 5.1) / І. С. Канзафарова, Б. С. Бачур. С. 215–222 ; Юридичні науки (ч. 2, розд. 5, 5.9) / І. С. Канзафарова, Б. С. Бачур. С. 586–590.*

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) : посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / И. С. Канзафарова [и др.] ; под ред. и сост. И. С. Канзафаровой ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 670 с.

Острів Зміїний. Інформаційні джерела = Zmiinyi Island. Informational sources / И. С. Канзафарова [та ін.] ; відп. ред., вступ. резюме М. О. Подрезова ; авт.-уклад.: Г. П. Бахчиванжи [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2008. – 389 с.

Основы теории права и государства в вопросах и ответах : учеб. пособие / И. С. Канзафарова [и др.] ; под общ. ред. А. С. Васильева. – Харьков : Одиссей, 2002. – 399 с.

Расчетные правоотношения в хозяйственном обороте Украины : учеб. пособие / И. С. Канзафарова, Р. Н. Минченко. – Одесса : БАХВА, 1997. – 82 с.

Енциклопедія цивільного права України / І. С. Канзафарова [та ін.] ; відп. ред. Я. М. Шевченко ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корсецького НАН України. – Київ : Ін Юре, 2009. – 952 с.

Дистрибуторський договір та його місце в системі цивільно-правових договорів / І. С. Канзафарова, Л. П. Мартинюк // *Правова держава*. – 2018. – Вип. 31. – С. 163–170.

Он сыграл существенную роль в моей жизни / И. С. Канзафарова // *Памяти учителя : к 90-летию со дня рождения Ю. С. Червоного / ОНУ им. И. И. Мечникова ; отв. ред. и сост.: И. С. Канзафарова, В. М. Зубарь*. – Одесса, 2017. – С. 23–28.

Правова доктрина та її роль у соціально-правовій сфері / І. С. Канзафарова // *Спогади про Людину, Вченого, Цивіліста-епоху (до 85-річчя від дня народження академіка Ярослави Миколаївни Шевченко) / за заг. ред. Р. О. Стефанчука*. – Київ : АртЕк, 2017. – С. 118–126.

Рец. на пр. вченого:

Кучеренко І. М. Сучасне комплексне дослідження загальнотеоретичних проблем цивільно-правової відповідальності / І. М. Кучеренко // *Унів. наук. зап. : часоп. Хмельн. ун-ту упр. та права*. – 2006. – № 3–4. – С. 522–523. – Рец. на кн.: Канзафарова І. С. *Теорія цивільно-правової відповідальності : монографія / І. С. Канзафарова*. Одеса : Астропринт, 2006. 264 с.

Саніахметова Н. О. Цивільно-правова відповідальність: новий погляд на традиційний інститут цивільного права / Н. О. Саніахметова // *Наук. зап. Міжнар. гуманітар. ун-ту*. – 2006. – Вип. 4. – С. 155–157. – Рец. на кн.: Канзафарова І. С. *Теорія цивільно-правової відповідальності : монографія / І. С. Канзафарова*. Одеса : Астропринт, 2006. 264 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 497.

Співробітники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – лауреати державних нагород України : інформ. вид. / авт.-упоряд.: А. П. Бахчиванжи, В. П. Пружина ; відп. ред. М. О. Подрезова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2010. – С. 49–50.

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском – Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) / И. С. Канзафарова, Б. С. Бачур, М. А. Подрезова [и др.] ; рук. проекта, сост. И. С. Канзафарова ; под ред. И. С. Канзафаровой. – Одесса : Астропринт, 2015. – С. 299–310, 541–550.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QDvMnM> (дата звернення: 14.02.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33XPVuf> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/33VQ4TE> (дата звернення: 14.02.2020). – Загол. з екрана.

КАРПЕНКО
Олена Юріївна

Філолог, фахівець з когнітивної ономастики

Народилася 18 липня 1967 р. у м. Чернівці у родині мовознавців. Батько – Ю. О. Карпенко – член-кореспондент Національної академії наук України, академік Академії наук вищої школи України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор філологічних наук, професор, фундатора літературної ономастики в Україні. Мати – М. В. Карпенко – мовознавець, кандидат філологічних наук, працювала в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ). Розробляла питання антропоніміки, зокрема літературної.

У 1989 р. О. Ю. Карпенко закінчила з відзнакою факультет романо-германської філології ОДУ за спеціальністю «англійська мова та література».

У 1992 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Комунікативно-прагматичний потенціал власних назв у науково-фантастичному тексті» (спеціальність 10.02.04 – «германські мови»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф. В. А. Кухаренко) у спеціалізованій вченій раді ОДУ.

З 1992 по 2008 рр. О. Ю. Карпенко працювала викладачем, старшим викладачем, доцентом на кафедрі лексикології та стилістики англійської мови ОНУ.

У 1995 р. проходила стажування в Університеті Сент-Ендрюс (Шотландія).

У 1998 р. отримала вчене звання доцента кафедри лексикології та стилістики ОДУ.

Визначальною стала монографія О. Ю. Карпенко «Проблематика когнітивної ономастики» (Одеса, 2006). Один з рецензентів книги В. В. Лучик підкреслював: «Уже саме по собі звернення до окресленої проблеми є сміливим рішенням, бо, по-перше, відповідного досвіду немає в слов'янській та європейській ономастиці, по-друге, розкриття суті й механізму семантичної трансформації в мозку людини такого специфічного класу слів, якими є власні назви, належить до надскладних наукових завдань, по-третє, автор здійснювала свій задум на матеріалі кількох мов ...» (*Філологічні дослідження : зб. наук. пр. Одеса, 2009. С. 144–146*).

У 2007 р. О. Ю. Карпенко захистила докторську дисертацію на тему «Когнітивна ономастика як спосіб пізнання власних назв» (спеціальність 10.02.15 – «загальне мовознавство»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. І. М. Колегаєва) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. У результаті дослідження, проведеного О. Ю. Карпенко на матеріалі кількох мов (української, російської, англійської та ін.), було впроваджено нову методологію концептуального аналізу власних назв, які виявляють значну специфіку в ментальному лексиконі; з'ясовано когнітивну і текстову роль онімів та особливості набуття ними статусу концептів; визначено співвідношення між мовним символом і концептом та між власною назвою й апелятивом; зроблено аналіз структури реальних, віртуальних або сакральних ономастичних фреймів: антропонімічного, топонімічного, теонімічного, ергонімічного та ін.; вивчено взаємокогнітивні (концептуальні) і психолінгвістичні типи асоціацій.

З 2008 р. О. Ю. Карпенко очолює кафедру граматики англійської мови. Коло наукових інтересів охоплює психолінгвістику, структуру ментального лексикону, фреймову ономастику, когнітивну ономастику, трансформацію онімів у мовній ментальності, питання літературної ономастики. О. Ю. Карпенко розробила новий напрям вивчення власних назв – когнітивну ономастику.

14 квітня 2011 р. отримала звання професора кафедри граматики англійської мови. З 2012 р. призначена науковим керівником держбюджетної науково-дослідної теми «Когнітивно-дискурсивна категоризація різнорівневих мовних й мовлен-

невих явищ в синхронії та діахронії» (Держ. № 0113U002692, № 102, наказ по ОНУ № 3946 – 18 від 23.10.2012 р.).

За роки науково-педагогічної діяльності під керівництвом О. Ю. Карпенко захищено десять кандидатських та одна докторська дисертація.

О. Ю. Карпенко викладає низку теоретичних та практичних курсів: «Історія англійської мови», «Психолінгвістика», «Когнітивна ономастика», «Актуальні проблеми германістики», «Синтаксис сучасної англійської мови», «Сучасні граматичні течії».

О. Ю. Карпенко член спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій в ОНУ.

З 2010 р. вона – головний редактор фахового збірника наукових праць «Записки з ономастики» та член редакції фахових збірників: «Записки з романо-германської філології», «Слов'янський збірник», «Науковий вісник ПНПУ» та «Проблеми прикладної лінгвістики».

Професор О. Ю. Карпенко є дійсним членом Української ономастичної комісії Національної академії наук України та Української асоціації когнітивної лінгвістики і поетики, міжнародних наукових ономастичних організацій American Names Society та ICOS. Працювала в експертній комісії ВАК України.

О. Ю. Карпенко брала участь у низці міжнародних конференцій, які проходили у Черкасах, Києві, Херсоні, Одесі, Флоренції (Італія), Аріелі (Ізраїль), Глазго (Великобританія) та ін.

Професор О. Ю. Карпенко автор понад 100 наукових публікацій, зокрема авторських та колективних монографій та навчального посібника.

Пр.:

Проблематика когнітивної ономастики : монографія / О. Ю. Карпенко. – Одеса : Астропринт, 2006. – 325 с.

Одеська лінгвістична школа: класичне і новітнє : кол. монографія / за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2019. – 376 с. – *Ментальне буття космопоетонімів / О. Ю. Карпенко, О. Д. Полянйчко. С. 17–28.*

Концепты и контрасты : коллектив. моногр. / Н. В. Петлюченко [и др.] ; общ. ред. Н. В. Петлюченко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одесса : Гельветика, 2017. – 628 с. – (Одесские студии по лингвистике и социальным наукам). – *Онiмійний концептуальний простір циклу романів С. Мейер «Сутінки»: асоціативний експеримент / О. Ю. Карпенко, В. В. Серебрякова. С. 547–553.*

Інтегральна теорія англомовної комунікації : кол. монографія учнів д-ра філол. наук, проф. І. М. Колегасової : присвяч. Ірині Михайлівні Колегасовій з нагоди 65-річчя від дня народж. /

О. Ю. Карпенко [та ін.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова ; під заг. ред. Т. І. Домброван. – Одеса : Одес. міська друкарня (КП ОМД), 2015. – 798 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Факультет романо-германської філології (1960–1991) (ч. 2, розд. 5, 5.12) / О. Ю. Карпенко [та ін.]. С. 611–617 ; Кафедра граматики англійської мови (ч. 3, розд. 9, 9.1) / О. Ю. Карпенко. С. 786–787.*

Когнітивна ономастика : навч. посіб. / О. Ю. Карпенко. – Одеса : Фенікс, 2010. – 158 с. *Рекомендовано МОНУ.*

Англомовні гемероніми: структурний аспект / О. Ю. Карпенко, О. О. Васильєва // Зап. з укр. мовознавства. – 2019. – Вип. 26 (1). – С. 134–142.

Мотиваційний аналіз англомовних артіонімів / О. Ю. Карпенко, О. О. Васильєва // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філол. – 2019. – Вип. 71 (1). – С. 199–211.

Напрямки асоціативної ідентифікації онімів / О. Ю. Карпенко, Т. В. Стоянова // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Лінгвіст. науки. – 2019. – № 28. – С. 118–128.

Пам'яті Юрія Олександровича Карпенка / О. Ю. Карпенко, Т. І. Крупеньова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філол. – 2019. – Вип. 71 (1). – С. 96–101.

Особливості відтворення китайськомовного військового дискурсу українською мовою / О. Ю. Карпенко, О. В. Попова, Д. І. Безай // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Лінгвіст. науки. – 2018. – № 26. – С. 89–99.

Особливості функцій навантаження ароматонімів / О. Ю. Карпенко, Є. С. Біла // Любов к слову : філол. заметки в честь юбілея проф. В. А. Кухаренко : сб. науч. ст. – Одеса, 2018. – С. 128–136.

Функційне навантаження ідеонімів / О. Ю. Карпенко, Л. М. Голубенко, О. О. Васильєва // Зап. з ономастики. – 2018. – Вип. 21. – С. 117–131.

Екзотичність фентезійних поетонімів / О. Ю. Карпенко, В. В. Серебрякова // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філол. – 2017. – Вип. 64 (2). – С. 10–17.

Концептуалізація антропонімного сектору поетонімосфери циклу романів С. Мейер «Сутінки» / О. Ю. Карпенко, Л. М. Голубенко, В. В. Серебрякова // Зап. з ономастики. – 2017. – Вип. 20. – С. 117–136.

Рец. на пр. вченого:

Лучик В. Про нові напрями української ономастики / В. Лучик // Філологічні дослідження : зб. наук. пр. з нагоди 80-річчя чл.-кор. НАН України, д-ра філол. наук, проф. Юрія Олександровича Карпенка. – Одеса, 2009. – С. 144–146. – Рец. на кн.: Карпенко О. Ю. Проблематика когнітивної ономастики : монографія / О. Ю. Карпенко. Одеса : Астропринт, 2006. 325 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 506.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2J3Tgyf> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vFBvqg> (дата звернення: 17.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QSjvMb> (дата звернення: 27.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QxiI2X> (дата звернення: 19.02.2020). – Загол. з екрана.

Студії Карпенко О. Ю. // Філологічна школа Юрія Олександровича Карпенко : некомерц. освіт. філол. проєкт. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vJGDFu> (дата звернення: 19.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UFHWik> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

КІРЕЄВА
Зоя Олександрівна

Психолог,

фахівець з проблем розвитку темпоральної свідомості

Народилася 22 січня 1971 р. у м. Одеса.

У 1994 р. закінчила з відзнакою біологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), де отримала вищу освіту за спеціальністю «біологія». З 1994 по 1997 рр. продовжила навчання в аспірантурі при кафедрі психології ОДУ.

Трудову діяльність розпочала 1 вересня 1998 р. в ОДУ, де працювала на посаді асистента кафедри психології до 1 вересня 2000 р.

Кандидатська дисертація на тему «Розвиток понять та уявлень про час в свідомості дітей та юнацтва» (спеціальність 19.00.07 – «вікова та педагогічна психологія»; науковий керівник – д-р психол. наук, проф. Б. Ю. Цуканов) була захищена в 2000 р. у спеціалізованій вченій раді у Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського).

З 1 вересня 2000 р. по 1 вересня 2004 р. Зоя Олександрівна була переведена на посаду доцента кафедри психології за умовами строкового трудового договору, після закінчення якого, з 1 вересня 2004 р. по 1 липня 2011 р., обіймала посаду доцента кафедри диференціальної та експериментальної психології ОНУ.

Докторська дисертація на тему «Час як детермінанта онтогенетичного розвитку свідомості» (спеціальність 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології»; науковий консультант – д-р психол. наук, проф. Т. П. Вісковатова) була захищена в 2011 р. у спеціалізованій вченій раді в ОНУ.

З 1 липня 2011 р. вчена обіймає посаду завідувача кафедри загальної психології та психології розвитку особистості ОНУ, на яку була обрана за конкурсом.

10 жовтня 2013 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту З. О. Кіреєвій було присвоєно вчене звання професора.

До сфери наукових інтересів вченої відносяться такі основні питання, як: проблеми розвитку темпоральної свідомості, сімейне консультування, вікова психологія, онкопсихологія, зокрема професор З. О. Кіреєва вперше запропонувала модель генезису темпоральної свідомості і надала визначення поняттю «репрезентація часу».

Останнім часом Зоя Олександрівна окреслила нові аспекти своїх наукових досліджень – вивчення феноменів резилентності та нереалістичного оптимізму, особливостей адаптації тау-типів до життєвих криз, особливостей проектування життєвого шляху за допомогою нарративного підходу, сенсів, цілей та психологічного здоров'я (Mental Health) часової перспективи особистості. Окрім цього вона також представила авторське визначення важкої життєвої ситуації, як об'єктивного ненормативного «crash-етапу» на життєвому шляху, в якому відбувається втрата відносної рівноваги і усвідомлення зруйнованості життя в сьогоденні і невизначеності майбутнього. «Crash-етап» поділяється на декілька етапів, в «crash-точці» активізується стан резилентності, який сприяє збереженню/підтримці самоідентичності і самооцінки у важкій життєвій ситуації.

Зоя Олександрівна є продовжувачем наукової школи «Психологія часу», яку започаткували професори Д. Г. Елькін та Б. Й. Цуканов. За словами проф. З. О. Кіреєвої, однією із особливостей наукової школи стало те, що кожному своєму учневі професор Б. Й. Цуканов пропонував напрямок для наукового пошуку, не стримуючи і не обмежуючи студента або аспіранта в його наукових пошуках, при цьому вчений завжди враховував індивідуально-особистісні особливості, інтереси в поєднанні з прогресивним баченням розвитку наукової школи. У 1990–2010 рр. З. О. Кіреєва, Л. Н. Акімова, В. М. Буганова, Ю. Б. Цуканова та багато

інших представляли творчий колектив, який не мав формальної приналежності до структурного підрозділу ОНУ, але був об'єднаний єдиним науковим інтересом до вивчення різних темпоральних феноменів, з високим рівнем досліджень, їх оригінальністю і вагомими науковими репутацією та традиціями (*Ювілейна збірка наукових праць присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Одеса, 2015. С. 282*). Наразі ця школа функціонує на базі факультету психології та соціальної роботи.

За роки науково-педагогічної діяльності вченою було підготовлено 13 кандидатів психологічних наук.

З. О. Кіреєва розробила та читає навчальні лекційні курси для студентів факультету психології та соціальної роботи із таких дисциплін: «Психологія розвитку», «Сімейне консультування: системно-структурний підхід», «Психолінгвістика», «Загальна психологія» (цей курс читає також для студентів біологічного факультету).

Зоя Олександрівна входить до складу спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології» в ОНУ (голова) та Східноукраїнському національному університеті імені Лесі Українки, крім того вона також входить до експертної групи з розроблення стандартів вищої освіти України (бакалавр, магістр). Вона – дійсний член Української психологічної асоціації (УПА) та Американської психологічної асоціації (АРА); член редакційної колегії наукового фахового журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія» (з 2019 р. журнал має назву «Психологія та соціальна робота»).

Кафедра загальної психології і психології розвитку особистості ОНУ, зокрема її викладачі в індивідуальному порядку беруть участь у міжнародних проєктах. Так, наприклад, професор З. О. Кіреєва брала участь у Міжнародному науковому проєкті програми TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» (ELITE – Education for Leadership, Intelligence and Talent Encouraging).

Окрім цього, науковець є практикуючим психологом у сфері вікової, сімейної психології з питань подружніх (дошлюбне консультування, ревності, зради, ситуації до і після розлучення) і дитячо-батьківських відносин, володіє проєктивним методом метафоричних асоціативних карт, як інструментом психологічного консультування. Так, наприклад, Зоя Олександрівна довгий час (8 років) була психологом у гімназії № 2 (м. Одеса).

З. О. Кіреєва є автором низки наукових робіт, зокрема 3 монографій, що стосуються досліджень проблем часу, розвитку темпоральної свідомості, феномену резилентності, та статті у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science.

Пр.:

Развитие сознания детерминированное временем / З. А. Киреева. – Одесса : ВМВ, 2010. – 379 с.
Дифференциация уровней отражения времени в сознании / З. А. Киреева. – Одесса : Пальмира, 2009. – 185 с.

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія / З. О. Кіреєва, І. І. Либ ; за ред. Е. А. Кузнецова. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 660 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Психологія (ч. 2, розд. 5, 5.13) / З. О. Кіреєва [та ін.]. С. 617–619.*

Особливості проектування життєвого шляху жінками / З. О. Кіреєва, В. М. Мазурик // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2017. – № 1 (42). – С. 100–108.

Особливості психологічного благополуччя у індивідів з порушенням серцево-судинної системи / З. О. Кіреєва, С. А. Швайкін // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2017. – № 1 (42). – С. 108–118.

Порівняння особливостей розвитку темпоральної свідомості у дітей і підлітків із нормою, ДЦП і олігофренією / З. Кіреєва // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. – Харків, 2017. – № 1 (81). – С. 31–44.

Использование нарративного подхода при проживании «crash-этапа» / З. А. Киреева, Е. С. Односталко // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2018. – № 2 (46). – С. 153–162.

Трансформація компонентів стану резилентності в трудній життєвій ситуації / З. А. Кіреєва, Е. С. Односталко // Вісн. Херсон. держ. ун-та. Серія: Психол. науки. – 2018. – Т. 1, № 2. – С. 52–57.

Особливості зв'язку між психоемоційним станом підлітка і фазою біологічного циклу / З. О. Кіреєва, Я. Г. Кушнерова // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2018. – № 2 (46). – С. 162–169.

Відображення проживання важкої життєвої ситуації («crash-етапу») за допомогою нарративу / З. О. Кіреєва, О. С. Односталко // Актуальні проблеми психології. – 2018. – Т. 10 : Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія, вип. 32. – С. 42–49.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 519.1.

Кіреєва З. О. Становлення, розвиток та сучасність наукової школи «Психології часу» / З. О. Кіреєва // Ювілейна збірка наукових праць присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – С. 278–284.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vfyEMu> (дата звернення: 22.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/39qKiWx> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x2aCsO> (дата звернення: 26.03.2019). – Загол. з екрана.

КНЯЗЯН
Маріанна Олексіївна

Педагог, фахівець в галузі методики викладання іноземної мови

М. О. Князян народилась 11 грудня 1970 р. в м. Одеса. У 1993 р. отримала диплом про вищу філологічну освіту в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), здобувши кваліфікацію «філолог, викладач французької і англійської мови і літератури» та розпочала трудову діяльність як викладач кафедри французької мови в Ізмаїльському державному педагогічному інституті (ІДПІ), (нині – Ізмаїльський державний гуманітарний університет; ІДГУ).

М. О. Князян захистила кандидатську дисертацію на тему «Навчально-дослідницька діяльність студентів як засіб актуалізації професійно значущих знань (на базі вивчення іноземних мов)» (спеціальність 13.00.01 – «теорія та історія педагогіки»; науковий керівник – д-р пед. наук, проф. Н. В. Кічук) 17 листопада 1998 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського; ПДПУ). Дослідниця у своїй дисертаційній роботі вперше здійснила комплексний теоретичний аналіз

умов актуалізації професійно значущих знань студентів у процесі вивчення ними іноземних мов із залученням навчально-дослідницької діяльності. М. О. Князьян розробила методичні матеріали щодо стимулювання навчально-дослідницької діяльності, яка має на меті актуалізацію знань майбутніх вчителів. 12 травня 1999 р. присвоєно науковий ступінь кандидата педагогічних наук рішенням президії Вищої атестаційної комісії України.

З 1 вересня 1999 р. М. О. Князьян обійняла посаду доцента кафедри романської філології в ІДПІ. У 2000 р. стала завідувачем кафедри романської філології ІДПІ. 20 червня 2002 р. М. О. Князьян отримала вчене звання доцента.

Докторську дисертацію на тему «Система формування самостійно-дослідницької діяльності майбутніх учителів іноземних мов у процесі ступеневої підготовки» (спеціальність 13.00.04 – «теорія і методика професійної освіти»; науковий консультант – д-р пед. наук, проф. Н. В. Кічук) захистила 10 квітня 2007 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради ПДПУ. М. О. Князьян розробила навчально-методичний супровід системи формування самостійно-дослідницької діяльності студентів. Вченою було утворено цілісну систему компетентностей майбутніх учителів іноземних мов та методичний інструментарій її розвитку в процесі ступеневої освіти.

З 11 квітня 2007 р. працювала на посаді професора кафедри романської філології ІДГУ, а з 1 вересня 2007 р. М. О. Князьян працює професором кафедри французької філології ОНУ. 8 листопада 2007 р. їй було присвоєно науковий ступінь доктора педагогічних наук. Вчене звання професора кафедри французької філології отримала 14 квітня 2011 р.

Наукові інтереси М. О. Князьян охоплюють широке коло питань: проблеми реалізації гуманістично орієнтованої освіти, компетентнісного, синергетичного, акмеологічного підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців, формування системи самостійної роботи студентів, оптимізації науково-дослідної діяльності майбутніх філологів, створення ефективних методів викладання іноземних мов.

М. О. Князьян викладала такі теоретичні курси: «Теоретична граматики французької мови», «Порівняльна типологія французької та української мов», «Основи педагогічної майстерності», «Історична лексикологія французької мови», «Методологія компетентнісного підходу в системі сучасної освіти», «Оцінювання та сертифікація в методиці викладання іноземних мов»; наразі викладає такі навчальні дисципліни: «Методика навчання іноземних мов у середній школі», «Методика навчання іноземних мов у вищій школі».

У 2007 р. була нагороджена Грамотою управління освіти і наукової діяльності облдержадміністрації за багаторічну сумлінну працю в системі вищої освіти, вагомий внесок у розвиток вітчизняної освіти та науки, значні досягнення у професійній діяльності. В 2015 р. М. О. Князян отримала звання почесного професора ІДГУ. У 2018 р. з нагоди Дня працівників освіти професор отримала Грамоту міського голови м. Ізмаїл за особистий внесок у розвиток вищої освіти міста, вагомі успіхи в науковій діяльності, творче ставлення до навчання й виховання молоді.

Науковий доробок М. О. Князян нараховує значну кількість наукових праць, серед яких є 3 монографії та колективна праця. М. О. Князян – автор 7 та співавтор 4 навчальних посібників. Має статті у фахових виданнях, у тому числі в журналах категорії «А» (Web of Science).

Пр.:

Компетентнісна модель підготовки вчителя іноземних мов : монографія / М. О. Князян. – Ізмаїл : Сміл, 2008. – 168 с.

Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: теорія і практика : монографія / М. О. Князян. – Ізмаїл : Сміл, 2006. – 242 с.

Система формування самостійно-дослідницької діяльності студентів : монографія / М. О. Князян. – Ізмаїл : Сміл, 2006. – 224 с.

Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі : монографія / О. О. Біла, Н. В. Кічук, М. О. Князян [та ін.]. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2007. – 234 с. – *Науково-дослідницька діяльність студентів – передумова випереджувального саморозвитку фахівця / М. О. Князян. С. 113–146.*

Lecture suivie (à partir du roman de Gustave Flaubert «Madame Bovary») / М. О. Kniastian, I. V. Pantchenko. – Beau Bassin : Éditions universitaires européennes, 2019. – 95 p.

Домашнє читання (на матеріалі творів Андре Моруа, Гі де Мопассана, Проспера Меріме, Ерве Базена) : навч. посіб. для студентів II курсу від-ня фр. філології / М. О. Князян, Т. В. Весна, А. В. Млинчик. – Одеса : Персей, 2014. – 144 с.

Науково-дослідницька діяльність студентів з методики навчання іноземних мов : навч. посіб. / М. О. Князян. – Одеса : Астропринт, 2011. – 72 с.

Домашнє читання (для студентів відділення французької філології факультету РГФ) : навч. посіб. / М. О. Князян, І. В. Панченко. – Одеса : Астропринт, 2010. – 96 с.

Організація самостійної роботи з практичної граматики французької мови (для студентів 1–2 курсів) : навч. посіб. / М. О. Князян. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2008. – 100 с.

Самостійна робота з французької мови в кредитно-модульній системі організації навчального процесу (для студентів 1–2 курсів факультету романо-германської філології) : навч. посіб. / М. О. Князян. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2008. – 96 с.

Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента : навч. посіб. / М. О. Князян. – 2-ге вид. – Ізмаїл : Сміл, 2008. – 176 с. *Рекомендовано МОНУ.*

Технологія підготовки магістерської роботи / М. О. Князян // Магістерська робота з іноземної філології (поради і рекомендації) : навч. посіб. / Л. М. Голубенко, М. О. Князян, О. С. Цокур. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2008. – С. 38–72.

Самостійно-дослідницька діяльність майбутнього педагога: структура, функції, засоби активізації : навч. посіб. / М. О. Князян. – Ізмаїл : Сміл, 2006. – 136 с.

Актуалізація знань студентів засобами учбово-дослідницької діяльності : навч. посіб. / М. О. Князян. – Одеса : Принт-майстер, 1998. – 92 с. *Рекомендовано МОНУ.*

Organization of Research Work of Future Pedagogues in Higher Education Institutions : Experiential Learning Results / M. Kniastian [et al.] // Revista Românească pentru Educație Multidimensională. – 2020. – Vol. 12, Iss. 1. – P. 265–290.

Відображення особливостей поведінки та діяльності молодших школярів у творі Рене Госінні «Маленький Нікола» / М. О. Князян, І. В. Панченко // Мова. – 2019. – № 31. – С. 69–74.

Les exercices d'activité créative (à partir de la nouvelle de Pierre Gamarra «La Dame aux cerises») / M. O. Kniastian, I. V. Pantchenko // Вісн. Київ. нац. лінгвіст. ун-ту. Серія: Педагогіка та психологія. – 2019. – № 30. – С. 103–109.

The ESP Lecturers' Self-Development Competence in Higher Educational Context / M. Kniastian, O. Khromchenko // The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes. – 2019. – Vol. 7, № 3. – P. 385–393.

La formation de la compétence communicative dans le cadre de la lecture suivie / M. O. Kniastian, I. V. Pantchenko // Вісн. Київ. нац. лінгвіст. ун-ту. Серія: Педагогіка та психологія. – 2019. – № 29. – С. 135–141.

The Formation of Translators' Research Competence at the Universities of Ukraine / M. Knyazyan, N. Mushynska // The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes. – 2019. – Vol. 7, № 1. – P. 85–94.

Social Innovations in the Professional Training of Managers under the Conditions of Knowledge Economy Development / N. Mushynska, M. Kniastian // Baltic Journal of Economic Studies. – 2019. – Vol. 5, № 2. – P. 137–143.

The Methods to form the Future Teachers' Analytical and Interpretative Writing (in Universities of Izmail and Odessa) / M. Kniastian // Journal of Danubian Studies and Research. – 2018. – Vol. 8, № 2. – P. 310–320.

Життєва компетентність та комунікативна компетентність у професійній підготовці майбутніх фахівців: теоретико-компаративний аналіз сутності та методичні засоби формування / М. О. Князян // Наук. вісн. Ізмаїл. держ. гуманітар. ун-ту. Серія: Пед. науки. – 2017. – № 36. – С. 122–126.

Засоби створення комічного ефекту в прозі Степана Олійника (на матеріалі збірки «З книги життя») / М. О. Князян // Держава та регіони. Серія: Гуманітар. науки. – 2017. – № 2 (49). – С. 27–31.

Засоби формування життєвої компетентності майбутніх фахівців у контексті міжкультурної комунікації / М. О. Князян // Пед. альм. – 2017. – Вип. 36. – С. 105–110.

Компаративний аналіз стилістичних засобів відображення особливостей поведінки дітей у творах Р. Бредбері «Кульбабове вино» та О. Довженка «Зачарована Десна» / Д. Х. Князян, М. О. Князян // Кременецькі компаративні студії : [наук. часоп.]. – 2017. – Вип. 7, т. 2. – С. 30–38.

Педагогічна технологія підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до особистісно-професійного саморозвитку / М. О. Князян // Засоби навч. та наук.-дослід. роботи. – 2017. – Вип. 48. – С. 5–20.

Самостійна робота як засіб формування предметних компетентностей студентів (на базі гуманітарних спеціальностей) / М. О. Князян // Засоби навч. та наук.-дослід. роботи. – 2017. – Вип. 49. – С. 128–141.

Система підготовки майбутніх учителів-філологів до науково-дослідної діяльності / М. О. Князян // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2017. – Вип. 53 (106). – С. 160–165.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 539.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bDBfTG> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QzWxsZ> (дата звернення: 22.02.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WSaYMW> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

КОЛЕСНИК
Валентина Олександрівна

Мовознавець, фахівець у галузі діалектології та етнолінгвістики

Народилась 12 липня 1952 р. у м. Миколаїв у родині судобудівельника та фармацевта.

У 1969 р. В. О. Колесник закінчила середню школу № 48 м. Миколаїв та поступила на філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), який закінчила у 1974 р. (спеціальність «російська мова та література»).

У 1974 р. розпочала трудову діяльність у Відкритому акціонерному товаристві «Інтурист» (м. Одеса), де працювала гідом-перекладачем до 1977 р.

З жовтня 1977 р. по 1978 р. В. О. Колесник працювала на кафедрі загального та слов'янського мовознавства ОДУ на посаді старшого лаборанта, з 1978 р. – на посаді асистента.

Кандидатську дисертацію на тему «Болгарская антропонимия юга Украины» (спеціальність 10.02.03 – «слов'янські мови (західні та південні)»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф. Ю. О. Карпенко) захистила 2 листопада 1984 р. у спе-

ціалізованій вченій раді Білоруського державного університету ім. В. І. Леніна (нині – Білоруський державний університет; БДУ) у м. Мінськ. Наукова новизна дослідження полягла в тому, що вперше у радянській науці було здійснено монографічний опис антропонімії болгарських поселенців півдня України.

Вчене звання доцента отримала 25 серпня 1987 р. З 8 жовтня 1987 р. працювала на посаді доцента кафедри російської мови. З 1 вересня 1997 р. – доцент кафедри загального та слов'янського мовознавства.

Докторську дисертацію на тему «Дебалканізація болгарських переселенських говірок в Україні» (спеціальність 10.02.03 – «слов'янські мови»; науковий консультант – д-р філол. наук, проф. А. К. Смольська) захистила 15 березня 2005 р. у спеціалізованій вченій раді в Інституті мовознавства імені О. О. Потебні НАН України (м. Київ). У дисертації вперше у слов'янському мовознавстві досліджено визначальні риси граматичної структури болгарських переселенських говірок в Україні через призму їх динаміки внаслідок дії внутрішньомовних і позамовних факторів.

Вчене звання професора отримала 20 січня 2011 р.

З 1 квітня 2006 р. В. О. Колесник переведена на посаду професора кафедри загального та слов'янського мовознавства. З 1 квітня 2007 р., коли в ОНУ була відкрита кафедра болгарської філології, до 1 липня 2019 р. займала посаду завідувача цієї кафедри. З 1 вересня 2019 р. – професор кафедри загального та слов'янського мовознавства.

Головним напрямком наукової роботи В. О. Колесник є діалектологія та етнолінгвістика – дослідження матеріальної та духовної культури болгар Півдня України. Наукові інтереси пов'язані з дослідженням літературних слов'янських мов та їх діалектів, укладанням діалектних та етнолінгвістичних словників, дослідженням культури діаспоральних груп Півдня України, процеси дебалканізації в болгарських говірках Півдня України, проблеми болгарської ономастики. За її ініціативою та безпосередньою участю було укладено словник болгарських говірок Півдня України.

Як викладач читає лекційні курси: «Сучасна болгарська мова (лексикологія, словотвір, морфологія)», «Діалектологія», спецкурси «Основи балканістики», «Основи міжкультурної комунікації», «Лінгвістичні основи балканської картини світу» та ін.

В. О. Колесник брала участь у роботі низки наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних.

Професор В. О. Колесник є головою Одеського наукового товариства болгаристів при Асоціації болгар України. Відповідальний редактор наукового видання «Българските говори в Украйна» та «Одеська болгаристика». Входить до складу редакційної колегії наукових збірників: «Българський щорічник», «Слов'янський збірник», «Българите в Северното Причерноморіе».

З 2017 р. В. О. Колесник член міжнародного наукового проекту «Обмін знаннями та академічними культурами в гуманітарних науках. Європа та Чорноморський регіон кінця XVIII–XX ст.» (Knowledge Exchange and Academic Cultures in the Humanities. Europe and the Black Sea Region (KEAC-BSR) у межах програми Horizon 2020 Marie Skłodowska-Curie RIS.

За досягнення у науці та освіті В. О. Колесник нагороджена почесною грамотою Българської академії наук «За заслуги към българистиката» (2003), медалями «Отец Паисий Хилендарский – за заслуги към българското образование» (2004), «Іван Вазов» (2010) та «Отец Паисий Хилендарский» (2013), Почесною відзнакою Одеської обласної ради (2009), Почесною грамотою ОНУ (2012), Подякою міського голови (2012).

В. О. Колесник є автором 195 наукових і науково-методичних праць, зокрема 7 монографій, 3 з яких написані у співавторстві.

Пр.:

Говірка болгар с. Городнього (Чийшія), Бессарабія. Словник. = Говорът на българите в с. Городне (Чийшія), Бессарабія. Речник / В. О. Колесник. – Одеса : Астропринт, 2019. – 684 с. – (Българските говори в Украйна ; т. 8).

Говорът на българите в с. Кричино (Чушмелий), Бессарабія. Речник / В. О. Колесник. – Одеса : Друк, 2008. – 376 с. – (Българските говори в Украйна ; вип. 4).

Дебалканізація болгарських переселенських говірок в Україні. Граматична система / В. О. Колесник. – Одеса : Астропринт, 2003. – 352 с.

Евгеновка (Арса). Ономастика. Говор. Словарь / В. О. Колесник. – Одеса : Гермес, 2001. – 287 с. – (Българските говори в Украйна ; т. 3).

Говорът на българити в с. Кирнички, Бессарабія / З. Барболова, В. Колесник. – Одеса : Астропринт, 1998. – 160 с. – (Българските говори в Украйна ; вип. 1).

Очерки истории, языка и культуры ольшанских болгар / В. Колесник [и др.]. – 2-е изд. – Киев : изд. дом «Скиф», 2019. – 391 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Розвиток філологічних наук (ч. 1, розд. 3, 3.1) / В. О. Колесник [та ін.]. С. 107–120 ; Кафедра болгарської філології (ч. 3, розд. 12, 12.5) / В. О. Колесник. С. 839–840.*

Българські говірки Півдня України : хрестоматія ; тексти : [навч. посіб.] / В. О. Колесник, С. І. Георгієва. – Ізмаїл : ІРБІС, 2016. – 216 с.

Посібник з болгарської діалектології : навч. посіб. для студентів II курсу спец. «Болгарська мова та література» / В. О. Колесник. – Одеса : Ден, 2013. – 204 с.

Български език (Основен курс) : підруч. для студентів I курсу спец. «Болгарська мова та література» / В. О. Колесник. – Одеса : Астропринт, 2011. – 274 с.

Български език (Основен курс) : підруч. для студентів I курсу спец. «болгарська мова та література» / В. О. Колесник ; відп. ред. М. С. Мижлекова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 232 с.

Български език : пробно учебно помагало за ученици от 7 клас изучаващи факултативно български език / В. О. Колесник, В. М. Терзи. – Киев : Рад. шк, 1989. – 256 с.

Български език : пробно учебно помагало за ученици от 8 клас изучаващи факултативно български език / В. О. Колесник, В. М. Терзи. – Киев : Рад. шк., 1989. – 260 с.

The education system in the German and Bulgarian villages of the Northern Black Sea region (in the late XIX – early XX century) / V. O. Kolesnik // Migration: Knowledge Exchange in Academic Cultures: Europe and the Black Sea Region before WWI – Skopje Matica, 2020. – S. 186–198.

Відтопонімі прізвища болгар півдня України / В. О. Колесник // Слов'ян. зб. – Одеса, 2019. – № 23. – С. 17–30.

К вопросу о греках и болгарях с. Малый Буялык / В. А. Колесник // Дунав-Днестър : годишник. – Тараклия, 2019. – Т. 6. – С. 185–197.

К вопросу о карпатизмах и балканизмах в болгарских говорах юга Украины: овцеводство / В. А. Колесник // Русин. – 2019. – Т. 55 – С. 371–390.

Фамилии жителей села Огородное (Чийшия) в свете языковой археологии / В. О. Колесник // Буджак: от пришлого к настоящему : сб. ст. к 80-летию И. Ф. Грека. – Кишинев, 2019. – С. 461–476.

Болгары – выпускники Рижского лицея / В. А. Колесник // Наук. пр. [Чорном. ун-ту імені Петра Могили]. – 2018. – Т. 299, вип. 287 : Філологія. Мовознавство. – С. 125–130.

До питання про карпато-балканські сходження: назви одягу / В. О. Колесник // Наук. вісн. Ізмаїл. Держ. гуманітар. ун-ту. Серія: Філол. науки : зб. наук. пр. – Ізмаїл, 2018. – Вип. 38. – С. 7–14.

До питання про традиційну класифікацію болгарських говірок в Україні / В. О. Колесник // Българите в Северното Причерноморие : изследвания и материали. – Одеса ; Велико Търново, 2018. – Т. 13. – С. 403–420.

Класифікація болгарських говірок в Україні / В. О. Колесник // Культурний простір бессарабських болгар. – Болград, 2018. – С. 91–106.

Матеріали до словника катаржинської говірки / В. О. Колесник // Одеська болгаристика. – Одеса, 2017–2018. – № 15–16. – С. 75–79.

Одеса в творчості болгарських письменників епохи Відродження / В. О. Колесник // Одеса та Чорне море як літературний простір. – Білосток ; Одеса, 2018. – С. 71–80. – (Colloquia Orientalia Bialostocensia (33). Studia odeskie ; т. 2).

Этнолингвистический портрет фамилии Ильев / В. О. Колесник // Слов'янські наукові читання: літературознавчий та культурологічний аспекти. – Одеса, 2018. – С. 427–437.

Балканизмы в чушмелийском говоре (Бессарабия) / В. О. Колесник // Дриновський збірник. – Харків ; Софія, 2017. – Т. 10. – С. 325–331.

До питання про конвергенцію мов Балканського мовного союзу / В. О. Колесник // Одес. лінгвіст. вісн. – 2017. – Вип. 10, т. 2. – С. 25–29.

Пространство в болгарской картине мира / В. О. Колесник // Мова. – 2017. – № 28. – С. 65–69.

Съртските говори в Бесарабия (Україна) / В. О. Колесник // Езиков свят (Orbis linguarum). – 2017. – Т. 15, кн. 2. – С. 20–29.

Черты южного наречия в говоре с. Терновка) / В. А. Колесник // Человек в истории и культуре : сб. науч. работ в честь 80-летия проф. В. Н. Станко. – Одеса, 2017. – С. 673–677.

Рец. на пр. вченого:

Калюта А. М. [Рецензія] / А. М. Калюта // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя 4, Філалогія. Журналістыка. Педагагіка. Псіхалогія. – 1992. – № 1. – С. 79. – Рец. на кн.: Колесник В. О. Говорите по-болгарски правильно : болгарско-руско-український діалектний словарь / В. О. Колесник. Одеса : Маяк, 1991. 173 с.

Желязкова В. Ценный вклад в изучение болгарских говоров в Украине / В. Желязкова // Слов. зб. – 2002. – Вип. 9. – С. 236–241. – Рец. на кн.: Колесник В. О. Евгеновка (Арса). Ономастика. Говор. Словарь / В. О. Колесник. Одеса : ОНУ, 2001. 287 с. (Българските говори в Украйна ; т. 3).

Стоїчкова Л. [Рецензія] / Л. Стоїчкова, О. В. Коваль-Костинська // Мовознавство. – 2005. – № 1. – С. 83–84. – Рец. на кн.: Колесник В. О. Дебалканізація болгарських переселенських говірок в Україні. Граматична система / В. О. Колесник. Одеса : Астропринт, 2003. 352 с.

Илиев И. Г. [Рецензия] / И. Г. Илиев, М. Р. Георгиева // Слов. зб. – Одеса, 2018. – № 22. – С. 139–141. – Рец. на кн.: Колесник В. О. Болгарські говірки Півдня України : хрестоматія ; тексти : [навч. посіб.] / В. О. Колесник, С. І. Георгієва. Ізмаїл : ІРБІС, 2016. 216 с.

Илиев И. Г. [Рецензия] / И. Г. Илиев // Българистика = *Bulgaria*. – 2020. – № 40. – Рец. на кн.: Колесник В. О. Говорка болгар с. Городнього (Чийшія), Бесарабия. Словник. = Говорът на българите в с. Городне (Чийшія), Бесарабия. Речник / В. О. Колесник. Одеса : Астропринт, 2019. 684 с. (Българските говори в Украйна ; т. 8).

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 559.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Uo17vx> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

Лукінова Т. Б. Нариси з історії славістики в Україні / Т. Б. Лукінова. – Київ : Наук. думка, 2018. – С. 83–85.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JsNgzg> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2020. – Режим доступу: <https://cutt.ly/WrCt9qW> (дата звернення: 15.02.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3au1JwR> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

КОНДРАТЕНКО
Наталія Василівна

*Філолог, фахівець у галузі дискурсології, текстолінгвістики
та політичної лінгвістики*

Народилася 24 квітня 1974 р. у м. Одеса в сім'ї службовців.

У 1997 р. Н. В. Кондратенко закінчила з відзнакою філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «російська мова та література», а у 1999 р. – за спеціальністю «українська мова та література».

Трудову діяльність розпочала старшим бібліотекарем відділу мистецтв Одеської наукової бібліотеки імені М. Горького (нині – Одеська національна наукова бібліотека), де працювала з 1997 по 1999 рр. Після закінчення аспірантури (2001) успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Питальні речення в українському поетичному мовленні» (спеціальність 10.02.01 – «українська мова»; науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Л. М. Гукова) у спеціалізованій вченій раді ОНУ. Наукову новизну дослідження зумовлено новим потрактуванням традицій-

ної синтаксичної одиниці – питального речення. Виокремлено не лише формальні характеристики питань, а й функціонально-семантичні, що є доміантними для питальних речень у поетичному мовленні. Питальні речення проаналізовано як компоненти авторського світу українських і російських поетів ХХ століття, що уможливило визначення питань як синтаксичних маркерів національної лінгвоментальності. Аналіз текстотвірного потенціалу питальних речень дав змогу розробити авторську типологію комунікативних ситуацій, характерних для поетичного мовлення.

З 1999 по 2002 рр. Н. В. Кондратенко працювала асистентом, потім – старшим викладачем кафедри української філології Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського). З 2002 р. працює в ОНУ, спочатку – на кафедрі журналістики, а з 2010 р. – на кафедрі прикладної лінгвістики, яку очолює з 2011 р.

Докторську дисертацію на тему «Український модерністський і постмодерністський дискурс: комунікативно-прагматичний та текстово-синтаксичний аспекти» (спеціальність 10.02.01 – «українська мова»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф., зав. відділу граматики Інституту української мови НАН України – К. Г. Городенська) захистила 24 жовтня 2012 р. у спеціалізованій вченій раді в Інституті української мови НАН України (Київ). Оригінальність цієї роботи полягає в тому, що вперше в українському мовознавстві комплексно проаналізовано модерністський і постмодерністський художній дискурс як вияв неklasичного типу вербальної творчості. У дисертації обґрунтовано комунікативно-прагматичний характер художнього тексту неklasичної парадигми відповідно до актуалізації дискурсивних маркерів; встановлено основні принципи створення, функціонування та інтерпретації художнього дискурсу неklasичної парадигми, що визначають мовні характеристики текстових компонентів.

28 квітня 2015 р. Н. В. Кондратенко отримала вчене звання професора.

Основний напрям наукової діяльності – дискурсологія, лінгвістика тексту та політична лінгвістика. Н. В. Кондратенко розробила оригінальну теорію ігрової природи політичної комунікації та заснувала науковий напрям в україністиці – художня дискурсологія. Теоретичну роботу Наталя Василівна поєднує з практикою створення політичних текстів й підготовкою промов українським політикам.

Н. В. Кондратенко є автором двох монографій: «Український політичний дискурс: текстуалізація реальності» (Одеса, 2007), «Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу» (Київ, 2012). Як зазначила доцент Н. В. Кутуза, у першій монографії науковцем було запропоновано новий термін «текстуалізація», а друга монографічна праця репрезентує не лише аналіз художнього дискурсу неklasичної парадигми у функціонально-граматичному, академічному аспекті – системоцентричному, а й розкриває новітні аспекти дослідження синтаксису – вивчення тексту із застосуванням прагматичного та когнітивного підходів (Мова. 2012. Вип. 18. С. 240–241).

Наталія Василівна також брала участь у колективних монографіях: «Реклама та PR в масово-інформаційному просторі» (Одеса, 2009) та «Лінгвопрагматика політичного дискурсу» (Одеса, 2019).

Як викладач вона читає такі навчальні дисципліни: «Лінгвопрагматика», «Політична лінгвістика», «Філософія мови та методологія лінгвістики», «Лінгвістична типологія та мовні ареали», «Вступ до перекладознавства та загальний і прикладний синтаксис».

Під науковим керівництвом Н. В. Кондратенко успішно захищено 10 кандидатських дисертацій.

Н. В. Кондратенко очолює Одеське обласне відділення Всеукраїнської асоціації викладачів української мови і літератури та секцію «Українська мова» Малої академії наук.

За досягнення у науці та освіті має нагороди: Почесна грамота ОНУ імені І. І. Мечникова (2005), Почесна грамота Академії педагогічних наук України (2010), подяка Національної академії наук України (2010).

Н. В. Кондратенко є автором понад 180 наукових і науково-методичних праць.

Пр.:

Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу : монографія / Н. В. Кондратенко ; за ред. К. Г. Городенської. – Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2012. – 328 с.

Український політичний дискурс: текстуалізація реальності : монографія / Н. В. Кондратенко. – Одеса : Черномор'я, 2007. – 156 с.

Лінгвопрагматика політичного дискурсу : монографія / Н. В. Кондратенко, Л. І. Стрій, О. С. Билінська. – Одеса : Астропринт, 2019. – 236 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра прикладної лінгвістики (ч. 3, рзд. 12, 12.7) / Н. В. Кондратенко, Н. В. Бардіна. С. 845–846.

Реклама та PR в масово-інформаційному просторі / Н. В. Кондратенко [та ін.]. – Одеса : Аспропринт, 2009. – 400 с.

Одеська лінгвістична школа: класичне і новітнє : [кол. монографія] / Н. В. Кондратенко [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2019. – 376 с.

Одеська лінгвістична школа: модерні парадигми : [кол. монографія] / Н. В. Кондратенко [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2018. – 246 с.

Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів : [кол. монографія] / Н. В. Кондратенко [та ін.] ; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ПолиПринт, 2015. – 329 с.

Українська мова за професійним спрямуванням: юридичний дискурс / Н. В. Кондратенко, Н. М. Шаповаленко. – Одеса : ОДУВС, 2012. – 144 с.

Жанрові особливості ток-шоу в українському політичному дискурсі / Н. В. Кондратенко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Філологія. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (18). – С. 58–68.

Комунікативно-дискурсивні дослідження в сучасному українському мовознавстві: тенденції та перспективи / Н. В. Кондратенко // Укр. мова. – 2018. – № 1 (65). – С. 64–73.

Сучасні тенденції текстотворення художнього і публіцистичного дискурсів: взаємодія / Н. В. Кондратенко // Срібний вік: діалог культур : зб. наук. ст. – Одеса, 2018. – С. 363–396.

Іміджево-презентаційні жанри українського політичного дискурсу / Н. В. Кондратенко // Слов'ян. зб. – 2017. – Вип. 21. – С. 190–200.

Лексичні особливості текстів мовленнєвого жанру «політична програма» / Н. В. Кондратенко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Філологія. – 2017. – Т. 22, вип. 2 (16). – С. 85–90.

Рецепція українського постмодерністського тексту: мовний аспект / Н. В. Кондратенко // Читач. Рецепція. Інтерпретація : матеріали наук. круглого столу / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; за ред. Н. М. Шляхової. – Одеса : Аспропринт, 2017. – С. 38–45.

Рец. на пр. вченого:

Бибик С. П. Становлення сучасної політичної дискурсології / С. П. Бибик // Укр. мова. – 2019. – № 3 (71). – С. 139–143. – Рец. на кн.: Кондратенко Н. В. Лінгвопрагматика політичного дискурсу : монографія / Н. В. Кондратенко, Л. І. Стрій, О. С. Билінська. Одеса : Аспропринт, 2019. 236 с.

Кульбабська О. В. Політична комунікація під лінгвопрагматичним мікрокопом / О. В. Кульбабська // Персональний сайт д-ра філол. наук, проф. Кульбабської О. В. – Електрон. дані. – Чернівці, 8 верес. 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/32xMlrJ> (дата звернення: 26.02.2020). – Назва з екрана. – Рец. на кн.: Кондратенко Н. В. Лінгвопрагматика політичного дискурсу : монографія / Н. В. Кондратенко, Л. І. Стрій, О. С. Билінська. Одеса : Аспропринт, 2019. 236 с.

Копусь О. [Рецензія] / О. Копусь // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Лінгвістика. – 2011. – Вип. 15. – С. 391–392. – Рец. на кн.: Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу / Н. В. Кондратенко. Київ : Вид. дім Д. Бураго, 2012. 328 с.

Кутуза Н. В. [Рецензія] / Н. В. Кутуза // Мова. – 2012. – Вип. 12. – С. 240–241. – Рец. на кн.: Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу : монографія / Н. В. Кондратенко ; за ред. К. Г. Городенської. Київ : Вид. дім Д. Бураго, 2012. 328 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 574-а.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UJU6XA> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

10 років журналістській освіті в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова / О. В. Александров [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2009. – С. 28.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2B8igkf> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bDvkho> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WWH0j> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

КОРЕНОВСЬКИЙ Анатолій Олександрович

Математик

Народився 13 лютого 1958 р. у с. Шевченкове Кілійського р-ну Одеської обл. у сім'ї вчителів.

У 1974–1979 рр. А. О. Кореновський навчався на механіко-математичному факультеті Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – факультет математики, фізики та інформаційних технологій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ) зі спеціальності «прикладна математика».

Трудову діяльність Анатолій Олександрович розпочав у Миколаївському обчислювальному центрі, де працював інженером-програмістом (1979–1980).

В ОДУ почав працювати з 17 грудня 1980 р. на посаді інженера-математика обчислювального центру.

У 1981–1983 рр. проходив службу у лавах Радянської армії, після якої повернувся до ОДУ на посаду асистента кафедри математичного аналізу, де працював до 16 жовтня 1991 р.

З 26 грудня 1985 р. по 18 липня 1988 р. навчався в аспірантурі кафедри математичного аналізу ОДУ. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук на тему «Свойства функций, определяемые в терминах средних колебаний» (спеціальність 01.01.01 – «математичний аналіз»; науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. В. І. Коляда) захистив 17 червня 1988 р. у спеціалізованій вченій раді в ОДУ. Вчене звання доцента кафедри математичного аналізу присвоєно 23 лютого 1993 р.

З 16 жовтня 1991 р. по 1 квітня 2008 р. працював доцентом кафедри математичного аналізу.

З 15 жовтня 2000 р. по 15 жовтня 2003 р. – докторант кафедри математичного аналізу Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Після закінчення докторантури продовжив працювати доцентом кафедри математичного аналізу ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Середні коливання, обернені нерівності та рівновимірні переставлення функцій» (спеціальність 01.01.01 – «математичний аналіз»; науковий консультант – д-р фіз.-мат. наук, проф. І. О. Шевчук) захистив 6 березня 2007 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту математики НАН України. Вперше в дисертаційній роботі отримані границі самопокращення показників класів Макенхаупта та Геринга, а також встановлена точна залежність між показниками у вкладеннях цих класів один в один в одновимірному випадку. Більш того, отримані точні границі самопокращення показників класів функцій, що задовольняють більш загальну обернену нерівність Гельдера при будь-яких значеннях ненульових параметрів. Показано, що в анізотропному багатовимірному випадку ці показники залишаються такими ж, як і в одновимірному.

З 1 квітня 2008 р. по 1 жовтня 2009 р. працював на посаді професора кафедри математичного аналізу, з 1 жовтня 2009 р. – завідувач кафедри математичного аналізу.

Вчене звання професора кафедри математичного аналізу А. О. Кореновському присвоєно 4 липня 2013 р.

До сфери наукових інтересів вченого належать дослідження з гармонічного аналізу, теорії функцій дійсної змінної, нерівності. А. О. Кореновський провів порівняльний аналіз максимальних операторів Харді–Літтлвуда та Феффермана–Стейна у термінах їх дії у класах Орлича; довів обмеженість максимального оператора Гільберта у класах функцій з обмеженим середнім коливанням; знайшов точну сталу у показнику експоненти у нерівності Джона–Ніренберга, отримав багатовимірний аналог леми Рисса «про сонце, що сходить»; отримав точні оцінки рівновимірних перестановок функцій, що задовольняють обернену нерів-

ність Гельдера; знайшов точні граничні показники сумовності функцій з класів Макенхаупта, Геринга, Гурова–Решетняка та близьких класів.

А. О. Кореновський – керівник наукової школи «Теорія функцій дійсної та комплексної змінної», яку організувала проф. Е. О. Стороженко у 2001 р.

Проф. А. О. Кореновський брав участь у роботі наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних.

Впродовж своєї педагогічної діяльності здійснював керівництво дипломними та магістерськими роботами, а також науковими дослідженнями аспірантів.

Як викладач Анатолій Олександрович читає лекційні курси: «Математичний аналіз», «Теорія функцій дійсної змінної», «Теорія функцій комплексної змінної», «Функціональний аналіз», «Теорія міри та інтегралу», спецкурси щодо функцій з обмеженим середнім коливанням, вагових оцінок операторів, диференціальних властивостей функцій, методів доведення нерівностей, рівновимірних переставлень функцій та їх застосувань.

Він був запрошеним професором в університетах Франції (Марсель, Тулон, 1994, 1999, 2003), Італії (Неаполь, 1994), Фінляндії (Гельсінкі, 2005), Польщі (2006), Брунею (2011, 2012, 2013, 2015), Сінгапура (2012), Швеції (2013, 2015) та країн СНД.

А. О. Кореновський – член вченої ради Інституту математики, економіки, механіки (ІМЕМ) ОНУ (нині – факультет математики, фізики та інформаційних технологій ОНУ); спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій: вчений секретар (з 2005 р.), заступник голови ради (з 2013 р.) ОНУ; голова Державної екзаменаційної комісії з математики в Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського (2009–2010, 2014); член експертної комісії з математики Вищої Атестаційної Комісії України (2008); член експертної комісії з математики Державної Атестаційної Колегії України.

Отримав Соросівські гранти (1993, 1995, 1997), диплом Соросівського доцента (1997), грант за спільний українсько-французький проєкт наукових досліджень «Дніпро» (2001–2003), член групи дослідників, які одержали грант Державного фонду фундаментальних досліджень України (ДФФД) (2001–2006). Рецензент періодичних видань: «Український математичний вісник», «Український математичний журнал», «Математичні студії» та низки закордонних наукових журналів.

За досягнення у науці та освіті має Грамоту управління науки і наукової діяльності Одеської облдержадміністрації.

Автор низки наукових і науково-методичних праць, зокрема публікацій у виданнях, що включені у наукометричні бази Web of Science та Scopus.

Пр.:

Mean Oscillations and Equimeasurable Rearrangements of Functions : monograph / A. Korenovskii. – Heidelberg ; Berlin : Springer-Verlag, 2007. – 188 p. – (Lecture Notes of the Unione Matematica Italiana ; Bd. 4).

Introduction to Fourier Analysis : textbook / A. A. Korenovskiy, V. I. Kolyada ; Odessa I. I. Mechnikov nat. univ., Inst. of mathematics, economics and mechanics. – Odessa : ONU, 2015. – 138 p.

Введение в анализ Фурье : учеб. пособие / А. А. Кореновский, В. И. Коляда ; ОНУ им. И. И. Мечникова, ИМЭМ. – Одесса : ОНУ, 2014. – 138 с.

Курс лекцій по математическому анализу : в 2 ч. / А. А. Кореновский, В. И. Коляда ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Ин-т математики, економіки і механіки. – Одесса : Астропринт, 2010. – Ч. 1. – 367 с. ; Ч. 2. – 291 с.

Fejér Polynomials and Control of Nonlinear Discrete Systems / A. Korenovskiy [et al.] // Constructive Approximation. – 2020. – Vol. 51. – P. 383–412.

Estimation of the rate of decrease (vanishing) of a function in terms of relative oscillations / A. A. Korenovskii // Ukrainian Mathematical Journal. – 2019. – Vol. 71, Iss. 2. – P. 278–295.

A Generalization of Cauchy–Bunyakovsky Integral Inequality Via Means with Max and Min Values / A. A. Korenovskii [et al.] // Advances in Mathematical Inequalities and Applications. – 2018. – P. 333–349.

Numerical Interpretation of The Gurov–Reshetnyak Inequality on The Real Axis / A. A. Korenovskii [et al.] // Ukrainian Mathematical Journal. – 2017. – Vol. 68, Iss. 12. – P. 1860–1873.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 584.

Вчені вузів Одеси : біобібліогр. довід. Вип. 2. Природничі науки, 1946–2010, ч. 2 : Математики. Механіки / Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. І. Е. Рікун. – Одесса, 2010. – С. 98–100.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2014. – Т. 14. – С. 476.

Стороженко Э. А. Путь в науку: о работе научного семинара по теории функций / Э. А. Стороженко ; авт. вступ. ст. О. И. Вавилова. – Одесса : ОНУ, 2014. – 88 с. – (Вони родом із університету).

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2S9TSZc> (дата звернення: 23.04.2020). – Назва з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JsoquY> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2017, 16 січ. – Режим доступу: <https://bit.ly/3989xwk> (дата звернення: 20.03.2020). – Загол. з екрана.

КОРЧЕВНА
Любов Олександрівна

*Юрист, фахівець з теорії держави і права,
історії політичних і правових учень*

Л. О. Корчевна народилась 5 вересня 1953 р. у с. Хрустальне Краснолуцького р-ну, Ворошиловградської обл. (нині – Луганська обл.). У 1986 р. закінчила геолого-географічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), здобувши кваліфікацію викладача фізичної географії. У тому ж році розпочала трудову діяльність в ОДУ.

Упродовж 1993–1996 рр. Л. О. Корчевна очолювала відділення післядипломної освіти Юридичного інституту ОДУ (нині – економіко-правовий факультет ОНУ). У 1997 р., здобувши у стінах alma mater другу вищу освіту за спеціальністю «правознавство», стала заступником декана економіко-правового факультету ОДУ.

Кандидатську дисертацію на тему «Компенсація моральної шкоди, завданої порушенням особистих немайнових прав, у цивільному праві України» (спеціальність 12.00.03 – «цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»; науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. Р. Б. Шишка) захис-

тила у 1998 р. у спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій Харківського інституту внутрішніх справ (нині – Харківський національний університет внутрішніх справ; ХНУВС). У 2001 р. Л. О. Корчевній було присвоєно вчене звання доцента кафедри кримінально-правових дисциплін, судових та правоохоронних органів ОНУ. З 2002 по 2008 рр. завідувала кафедрою конституційного права та правосуддя економіко-правового факультету ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Проблема різноджерельного права. Дослід порівняльного правознавства» (спеціальність 12.00.01 – «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»; науковий консультант – д-р юрид. наук, проф. Л. В. Петрова) захистила 23 грудня 2005 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України.

Л. О. Корчевна вперше систематизувала і типологізувала норми західних і східних правоустроїв за суб'єктом правотворчості, а саме: встановлені звичаєм (звичаєве право); встановлені договором (договірне право); створені державним законодавцем (законодавче право); вироблені правовою доктриною (доктринальне право); створені судовою практикою (судове право). Дослідницею було доведено, що обґрунтуванням і виправданням плюралістичної теорії джерел права є ідея природної або приватної юрисдикції. Вона типологізувала правові вчення азійсько-мусульманських країн як теоцентристські, брахмацентристські і даоцентристські й системно виявлено принципи східноазійського права.

Упродовж 2008–2010 рр. Л. О. Корчевна працювала генеральним директором державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості».

З 2010 р. Л. О. Корчевна обіймала посаду завідувача кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ. Вчене звання професора кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ Л. О. Корчевній було присвоєно у 26 лютого 2015 р.

Наукова діяльність Л. О. Корчевної пов'язана з дослідженнями у галузі порівняльного правознавства, судових та правоохоронних органів, теоретичних та практичних проблем сучасної правової системи України. Сфера наукових інтересів охоплює порівняльно-правові дослідження, конвергенцію сучасних правових систем, проблему різноджерельного права України, специфіку західного та східного права, співвідношення права та держави, моралі та права, проблеми праворозуміння та правореалізації. Дослідниця є прихильником природно-правової концепції права та відстоює позиції цієї школи.

Л. О. Корчевна бере активну участь у багаточисельних наукових конференціях, круглих столах, симпозиумах, які проводяться різними навчальними закладами та органами державного та місцевого самоуправління. Професор Л. О. Корчевна співпрацює в науковій і експертній діяльності з комітетами Верховної Ради України, Кабінетом Міністрів України, Конституційним Судом України.

Як викладач професор Л. О. Корчевна читає лекційні курси з порівняльного правознавства, організації судових та правоохоронних органів, сучасних досягнень правової науки. Під керівництвом Л. О. Корчечної було захищено 3 кандидатські дисертації зі спеціальностей: 12.00.02 – «конституційне право, муніципальне право»; 12.00.07 – «адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право»; 12.00.01 – «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень».

Л. О. Корчевна є членом редколегій наукового фахового видання «Правова держава», фахового науково-теоретичного журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство», член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук приватного Університету економіки та права «КРОК» (м. Київ).

За високі досягнення в освітньо-науковій сфері Л. О. Корчевна нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (1999), Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (2002), Почесною відзнакою обласної ради (2002), Почесною грамотою виконавчого комітету Одеської міської ради (2008), почесним знаком Української секції Міжнародної поліцейської асоціації «За мужність і професіоналізм» (2008), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2009), Почесною грамотою Верховної ради України (2013), нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення» (2015), Подякою Кабінету Міністрів України (2018).

Науковий доробок дослідниці становить близько 90 наукових праць, зокрема 3 монографії, 6 посібників з грифом МОН, 2 навчальних посібників, 5 науково-методичних розробок для навчальних курсів, наукових статей та тез доповідей на конференціях.

Пр.:

Проблема різноджерельного права: дослід порівняльного правознавства: монографія / Л. О. Корчевна. – Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. – 360 с.

Імплементация міжнародних стандартів у сфері дотримання і захисту прав людини в правову систему України : [кол. монографія] / Л. О. Корчевна [та ін.] ; ред.: Л. О. Корчевна, З. В. Кузнецова ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2017. – 216 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра конституційного права та правосуддя (ч. 3, розд. 4, 4.5) / Л. О. Корчевна. С. 720–722.*

Возмещение морального вреда и иные актуальные вопросы современного гражданского права : [кол. монографія] / Л. А. Корчевна, В. И. Труба, И. С. Канзафарова ; ОГУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 1998. – 44 с.

Основы государства и права Украины в вопросах и ответах : учеб. пособие / Л. А. Корчевна [и др.]. – Изд. 3-е, испр., доп. – Харьков : Одиссей, 2003. – 431 с.

Судебные и правоохранительные органы Украины : учебное пособие / Л. А. Корчевна [и др.] ; под ред. : А. С. Васильева, Е. Л. Стрельцова. – Харьков : Одиссей, 2002. – 320 с. (перевидання 2003, 2004, 2005, 2006, 2011).

Інститут спеціалізованого омбудсмена в механізмі захисту прав людини та перспективи його запровадження в Україні / Л. О. Корчевна, А. В. Левенець // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Правознавство. – 2018. – Т. 23, вип. 1 (32). – С. 7–14.

Щодо проблеми визначення права / Л. Корчевна, О. Дергунова // Нац. юрид. журн.: теорія і практика. – 2017. – № 4 (26). – С. 22–25.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 592-а.

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.): посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / И. С. Канзафарова [та ін.] ; под ред. и сост. И. С. Канзафаровой ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 670 с.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://clck.ru/Me9xH> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33X6aYa> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://cutt.ly/ftbHnVE> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vYurk7> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

КУЗНЕЦОВ
Едуард Анатолійович

Економіст, фахівець у галузі менеджменту та інновацій

Е. А. Кузнецов народився 23 червня 1955 р. у м. Ямпіль Вінницької обл.

У 1972 р. закінчив Ямпільську середню школу № 1. Навчався на економічному факультеті Московського державного університету імені М. В. Ломоносова (МДУ), який закінчив у 1981 р. за спеціальністю «політична економія». У 2000 р. закінчив економіко-правовий факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) й отримав повну вищу освіту за спеціальністю «правознавство».

З 1981 по 1984 рр. працював викладачем на кафедрі політичної економії Кишинівського політехнічного інституту імені С. Лазо (КПІ) (нині – Технічний університет Молдови).

У 1984–1987 рр. Е. А. Кузнецов навчався в аспірантурі МДУ. Впродовж 1987–1991 рр. займав посаду старшого викладача КПІ.

26 січня 1989 р. Е. А. Кузнецов захистив в МДУ кандидатську дисертацію на тему «Соціально-економічні умови і форми інтеграції науки та виробництва в

АПК» (спеціальність 08.00.01 – «політична економія»; науковий керівник – д-р екон. наук, проф. С. С. Ільїн) та отримав науковий ступінь кандидата економічних наук.

У 1991 р. йому присвоєно вчене звання доцента по кафедрі основ економічної теорії КПІ.

У 1991–1995 рр. – доцент кафедри соціології Одеського інституту політології та соціального управління.

З 1995 по 1998 рр. – завідувач кафедри менеджменту ОДУ, а впродовж 1998–2019 рр. – завідувач кафедри економіки та управління ОНУ. З 2019 р. Е. А. Кузнєцов завідує кафедрою менеджменту та інновацій економіко-правового факультету ОНУ.

У 2015 р. Е. А. Кузнєцов захистив докторську дисертацію на тему «Методологія професіоналізації управлінської діяльності в Україні» (спеціальність 08.00.03 – «економіка та управління національним господарством»; науковий консультант – д-р екон. наук, проф. Ю. М. Сафонов) у Львівській комерційній академії (нині – Львівський торговельно-економічний університет). 25 лютого 2016 р. здобув науковий ступінь доктора економічних наук. 15 грудня 2015 р. отримав вчене звання професора.

Дослідником розроблено методологічні аспекти професіоналізації управлінської діяльності в Україні. У системі процесів професіоналізації управлінської діяльності розглянуто концептуальні та практичні проблеми формування та розвитку інноваційної динаміки професійної системи менеджменту, механізму професійної підготовки управлінських кадрів, системні й інтегральні показники ефективності управлінської праці. Досліджено категорію «професіоналізація менеджменту», а також концепцію механізму професіоналізації управлінської діяльності, включаючи структурні компоненти механізму, стадії процесу взаємодії науки, аналітики та практики менеджменту, рівні освітньої та професійної підготовки управлінського персоналу, інноваційну роль соціокультурних факторів для розвитку професійних якостей такого персоналу з метою формування в Україні механізму стійкого економічного зростання. Здійснено системне оцінювання теоретико-методологічних передумов розвитку процесу професіоналізації менеджменту. Введено системні категорії дослідження професійної системи менеджменту та сучасні критерії оцінювання управлінського дослідження. Структуровано історичні передумови формування сучасної системи менеджменту, базові елементи та сполучні процеси системи менеджменту. Запропоновано концептуальну логістичну модель професійної системи менеджменту з позицій її формування та

інноваційного розвитку, форм управлінської спеціалізації, наукового дослідження, практичного використання в контексті професійної підготовки та критеріїв оцінювання управлінського персоналу. Створено методологічну та концептуальну основу для розвитку практичних технологій професійної підготовки управлінського персоналу в межах проектних дій щодо створення корпоративної вищої школи менеджменту, розвитку технологій інтелектуалізації управлінської діяльності, технологій моделювання рівнів професійної компетенції менеджерів, технологій пришвидшеної підготовки управлінських кадрів для наукомістких підприємств і пропозицій до проекту Закону України «Про професійну підготовку управлінських кадрів».

Сфера його наукових інтересів охоплює дослідження професійної системи менеджменту, проблеми історії менеджменту, інноваційного менеджменту, управлінського супроводу інноваційної економіки, професіоналізації управлінської діяльності, розвитку консалтингового бізнесу, розвитку процесу капіталізації інтелектуальних людських ресурсів та формування інтелектуального та управлінського капіталів.

Е. А. Кузнецов бере активну участь у науковій, науково-організаційній та навчально-методичній роботі. Він є головним редактором наукового збірника «Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління», засновником і науковим редактором спеціалізованого періодичного видання «Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика».

Е. А. Кузнецов є головою спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій з економічних наук в ОНУ.

Особливу увагу приділяє роботі зі студентами та міжнародному співробітництву. Як викладач читає такі курси лекцій: «Вступ до фаху (менеджмент)», «Історія управлінської думки (період модерну та постмодерну)», «Менеджмент (загальний курс)», «Інноваційний менеджмент», «Управлінський капітал», «Професіоналізація управлінської діяльності», «Управлінська теорія біфуркації».

Автор монографій та понад 100 наукових публікацій, зокрема у виданнях, що включені у міжнародні наукометричні бази Scopus та Web of Science.

Пр.:

Методологія професіоналізації управлінської діяльності в Україні : монографія / Е. А. Кузнецов. – Херсон : ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 382 с.

Инновационная роль университета в системе развития лидерства и профессионализации управленческой деятельности в Украине : [монография] / Э. А. Кузнецов. – Одесса : Пресс-курьер, 2015. – 106 с.

Актуальные проблемы экономики и менеджмента: теория, инновации и современная практика : [монография] : в 6 кн. / Э. А. Кузнецов [и др.] ; под ред. Э. А. Кузнецова. – Харьков : Бурун Книга, 2011. – Кн. 1. – 511 с. ; 2014. – Кн. 2. – 498 с. ; 2014. – Кн. 3. – 583 с. ; 2016. – Кн. 4. – 659 с. ; 2017. – Кн. 5. – 363 с. ; 2018. – Кн. 6. – 357 с. – (3 кн. 2 місце видання – Херсон ; з кн. 4 – «Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика»).

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : міжунів. кол. монографія / Е. А. Кузнецов [та ін.] ; за ред. Є. І. Масленніков. – Херсон : Гринь Д. С. [вид.], 2018. – Вип. 3. – 633 с.

Междисциплинарно-инновационные проблемы истории экономики и менеджмента : [монография] / Э. А. Кузнецов, Н. А. Уперенко. – Одесса : Наука и техника, 2015. – 178 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра економіки та управління (ч. 3, розд. 4, 4.1) / Е. А. Кузнецов. С. 713–714.*

Вступ до проектного аналізу : конспект лекцій та практ. завдання : навч. посіб. / Е. А. Кузнецов, В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов. – Одеса : Астропринт, 2001. – 119 с.

Сингулярність як фактор інтегрального розвитку управлінського капіталу / Е. А. Кузнецов, З. В. Кузнецова // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2020. – Т. 19, вип. 1 (44). – С. 9–33.

Актуалізація передумов формування професійного управлінського капіталу в Україні / Е. А. Кузнецов // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2019. – Т. 18, вип. 2 (42). – С. 9–22.

Конкурентоспроможна система менеджменту як умова соціально-економічного суверенітету держави / Е. А. Кузнецов // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2019. – Т. 18, вип. 1 (41). – С. 9–24.

Управлінський капітал: елементи системної якості / Е. А. Кузнецов // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2019. – Т. 18, вип. 3 (43). – С. 11–25.

Новаторський підхід у підвищенні якості надання інтегрованих послуг споживачам / Е. А. Кузнецов, Н. В. Захарченко // Вісн. Львів. торг.-екон. ун-ту. Серія: Економ. науки. – 2018. – Вип. 54. – С. 29–34.

Управлінські та економічні погляди С. Ю. Вітте на принципи формування національної економіки / Е. А. Кузнецов // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2018. – Т. 17, вип. 2 (39). – С. 19–33.

Evolution of social responsibility applied to the concept of sustainable development: mainstream of the 20-th century / E. Kuznetsov [et al.] // Journal of Security and Sustainability. – 2018. – Iss. 8 (1). – P. 6–78.

Ways of development of the potential of state in the marine economic complex: ecological and economic aspects / E. Kuznetsov [et al.] // Baltic Journal of Economic. – 2018. – Studies 4 (4). – P. 62–68.

Стратегія підприємств роздрібної торгівлі України в період четвертої точки біфуркації / Е. А. Кузнецов, О. С. Мазур // Підприємництво і торгівля : зб. наук. пр. – Львів, 2017. – Вип. 21. – С. 36–41.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 639-а.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. сл.: І. М. Ковалю, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UzOu0v> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2017, 25 квіт. – Режим доступу: <https://bit.ly/3duarXJ> (дата звернення: 23.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3aiLOLw> (дата звернення: 23.03.2020). – Загол. з екрана.

КУЛІНСЬКИЙ
Володимир Леонідович

*Фізик-теоретик, фахівець у галузі теорії критичних явищ
та фазових переходів*

Народився 2 листопада 1968 р. у м. Одеса.

У 1992 р. закінчив Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «фізика». З 1987 по 1989 р. проходив службу в лавах Радянської Армії.

В. Л. Кулінський розпочав трудову діяльність у 1991 р. в ОДУ, де працював молодшим науковим співробітником кафедри теоретичної фізики фізичного факультету (нині – кафедра теоретичної фізики та астрономії факультету математики, фізики і інформаційних технологій).

З 1992 по 1995 рр. навчався в аспірантурі ОДУ на тій же кафедрі. У 1996 р. працював асистентом кафедри теоретичної фізики.

У 1996 р. В. Л. Кулінський захистив дисертацію на тему «Канонічний формалізм опису критичних явищ у простих системах» (спеціальність 01.04.02 – «теоретична фізика»; науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. М. П. Маломуж) на

здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук у спеціалізованій вченій раді в ОДУ.

З 1996 по 2001 рр. працював старшим викладачем, а з 2001 по 2008 рр. – доцентом кафедри теоретичної фізики.

Вчене звання доцента присвоєно 17 квітня 2003 р.

У 2008–2011 рр. – докторант кафедри молекулярної фізики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Після закінчення докторантури продовжив працювати професором кафедри теоретичної фізики та астрономії ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Асиметрія критичної поведінки рідинних систем» (спеціальність 01.04.14 – «теплофізика та молекулярна фізика»; науковий консультант – д-р фіз.-мат. наук, проф., акад. НАН України Л. А. Булавін) захистив 27 вересня 2011 р. у спеціалізованій вченій раді у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. У дисертаційній роботі вперше розвинута теорія опису ефектів асиметрії критичної поведінки рідинних систем на основі концепції глобального ізоморфізма з моделлю Ізинга (граткового газу). Отримано пояснення ряду відомих емпіричних фактів теорії рідин (прямолінійний діаметр, Зено лінія, кубічна форма купола бінодалі) як наслідків наявності однозначної відповідності між флюїдними станами простої рідини і граткового газу. На цій основі отриманий зв'язок термодинамічних потенціалів, координат критичних точок таких систем. Розроблена непертурбативна процедура побудови канонічної форми ефективного гамільтоніану. Проаналізована структура ведучих сингулярних доданків в діаметр густини та ентропії. Показана наявність $t^{2\beta}$ -сингулярності в діаметрі густини. На основі врахування поляризаційних ефектів обумовлених аномальними флуктуаціями густини, дано пояснення ряду особливостей критичної поведінки рідких систем з кулонівською компонентою (розчини електролітів, іонні рідини). Зокрема дано пояснення аномальному зменшенню флуктуаційної області при наявності кулонівської компоненти і чутливості іонізаційної рівноваги по відношенню до зміни густини. Пояснюється факт аномально високої чутливості координат критичної точки розчинника при додаванні електроліту. Вперше запропоновано вирішення проблеми розміру Б'єррума для іонної пари.

З 2011 р. В. Л. Кулінський працює на посаді професора кафедри теоретичної фізики фізичного факультету ОНУ. Вчене звання професора присвоєно 29 липня 2016 р.

З 2018 р. – професор кафедри теоретичної фізики та астрономії факультету математики, фізики та інформаційних технологій ОНУ.

До сфери наукових інтересів професора належать дослідження в галузі статистичної та математичної фізики.

Як викладач читає лекційні курси: «Статистична фізика та термодинаміка», «Квантова механіка», «Основи фізики надпровідності», «Вибрані задачі статистичної фізики та квантової теорії поля», «Нерівноважна термодинаміка та випадкові процеси», «Комп'ютерне моделювання фізичних процесів (у середовищі Wolfram Mathematica)».

В. Л. Кулінський здійснює керівництво дипломними та магістерськими роботами, а також науковими дослідженнями аспірантів. Під його керівництвом було захищено три дисертації.

Він є членом Українського фізичного товариства, науковим консультантом та керівником команд Всеукраїнських турнірів юних фізиків, членом журі Всеукраїнської олімпіади з фізики та міжнародних турнірів юних фізиків (2005, 2015, 2017, 2019).

Отримував стипендію Кабінету Міністрів України (1992–1993), стипендію Фонду Сороса для аспірантів (1993–1994), Fulbright Research Scholar (2017–2018; PE grant PS00245791).

За досягнення у науці та освіті В. Л. Кулінський має звання «Відмінник освіти України» (2002).

Автор понад 40 наукових, науково-методичних та науково-популярних праць, надрукованих як у фахових виданнях України, так і в періодичних виданнях, що входять у міжнародні наукометричні бази Scopus, Web of Science, Mendeley, Publons.

Пр.:

Singular spin-flip interactions for the 1D Schrödinger operator / V. L. Kulinskii, D. Y. Panchenko // *Physica Scripta*. – 2020. – Vol. 95, № 1.

Mass-jump and mass-bump boundary conditions for singular self-adjoint extensions of the Schrodinger operator in one dimension / V. L. Kulinskii, D. Y. Panchenko // *Annals of Physics*. – 2019. – Vol. 404. – P. 47–56.

Point-Like Rashba Interactions as Singular Self-Adjoint Extensions of the Schrodinger Operator in One Dimension / V. L. Kulinskii, D. Y. Panchenko // *Frontiers in Physics*. – 2019. – Vol. 7. – P. 1–8.

Surface tension of molecular liquids: Lattice gas approach / V. L. Kulinskii, A. Maslechko, K. Glavatskiy // *Journal of Molecular Liquids*. – 2017. – Vol. 235. – P. 119–125.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 639-а.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QG23KM> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JabQ7Q> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Каф. теоретичної фізики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2X4VFRr> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2y88Kip> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

КУШНІР В'ячеслав Григорович

*Етнолог, краєзнавець, археолог, історик,
фахівець з етнокультурних процесів в українському порубіжжі*

Народився 25 січня 1951 р. у с. Стримба Кодимського р-ну Одеської обл. Після завершення у 1977 р. історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) працював там молодшим науковим співробітником, а згодом – лаборантом відділу археології Північно-Західного Причорномор'я Інституту археології НАН України, вчителем історії, заступником директора школи № 120 м. Одеса з навчально-виховної роботи, методистом з виховної роботи Іллічівського районного відділу народної освіти м. Одеса. Від початку заснування кафедри археології та етнології України на історичному факультеті ОНУ працює там старшим викладачем, доцентом (2000–2003), заступником декана (2000–2003), деканом (за 1 вересня 2003 р.). Від 1 січня 2018 р. – декан факультету історії та філософії ОНУ.

У 1999 р. він захистив в ОНУ кандидатську дисертацію «Господарство і побут населення південно-західної України в епоху розпаду первісного суспільства» (спеціальність 07.00.01 – «історія України»; науковий керівник – д-р іст. наук, проф. В. Н. Станко). В результаті вивчення систем скотарства і землеробства населення степової зони Північно-Західного Причорномор'я В. Г. Кушнір вніс доповнення до дефініцій та критеріїв визначення первісних форм скотарства в регіоні (1990, 1999), а також до ідентифікації форм скотарського господарства ногайців у Північно-Західному Причорномор'ї (1991).

Не менш важливим напрямом наукових досліджень В. Г. Кушніра від початку 1990-х рр. є вивчення традиційної культури українців лісостепової зони Подністров'я (Україна, Молдова), степових районів Буго-Дністровського межиріччя, півдня Буджака та нижнього Подунав'я (Україна, Румунія). Регулярні експедиції та розвідки, які здійснюються з його ініціативи, дали можливість зібрати багатий емпіричний матеріал стосовно етнокультурних особливостей українців нижньодунайського регіону та північних районів Одещини. Це дало В. Г. Кушніру можливість вирізнити специфічних нижньодунайській варіант традиційної культури українців (2006). Результати цього напряму досліджень В. Г. Кушніра були узагальнені ним у докторській дисертації «Господарсько-побутова адаптація українців південно-західного степу і Нижнього Подунав'я (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття), що була ним захищена у 2013 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. За результатами цих досліджень В. Г. Кушніром були розроблені унікальні для освітнього простору України курси «Українське народне образотворче мистецтво», «Українці порубіжжя Степу і Лісостепу», «Українська етнологія і етнопсихологія», які він викладає для студентів спеціальностей «історія та археологія», а також «журналістика та видавнича справа».

З початку 1990-х рр. В. Г. Кушнір активно займається розробкою проєктів дослідження історичного краєзнавства, народної культури та впровадженням у навчальний процес результатів краєзнавчих та народознавчих досліджень. Заснував і видавав серійні наукові часописи: «Історичне краєзнавство Одещини» (1992–1996), «Старожитності Причорномор'я» (1995), Етнографія Півдня України» (1996), «Одеські етнографічні читання» (2010). Автор першого регіонального навчального посібника з етнографії «Народознавство Одещини» (1998) (перевиданий з рекомендацією МОНУ – лист № 1.4/18-Г-1831 від 15.07.08 – у 2008 р.), співавтор підручника «Історія України» для 7 класу з розділами краєзнавчого характеру (1999). З 1993 р. – організатор щорічної міжнародної етнографічної кон-

ференції «Одеські етнографічні читання» (з 2010 р.), етнографічних експедицій, за наслідками яких видано монографію «Українці за Дунаєм» (2002), перевидану в Румунії румунською мовою (2008). Автор альбому «Ștergarul din regiunea dunării de jos. Editura muzeului de istorie Galați. Galați» (2012), навчального посібника «Історія і культура українців Північної Добруджі» (2019).

Головний редактор наукового видання «Записки історичного факультету», збірки матеріалів щорічної міжнародної наукової конференції «Одеські етнографічні читання (з 2010 р.), один з наукових редакторів збірок матеріалів (2006–2008) українсько-польської наукової конференції в Одесі під загальною назвою «Одеса і південь України в українській і польській історіографії». Він є членом редакційної колегії фахового наукового журналу «Народна творчість та етнографія» та серії наукових праць «Етнографічний образ українців зарубіжжя: Корпус експедиційний фольклорно-етнографічних матеріалів».

В. Г. Кушнір – голова правління Одеського етнологічного товариства (з 2017 р.), Центру по роботі з українцями за кордоном (з 2019 р.). Здійснює плідну співпрацю з Генеральними консульствами Румунії та Польщі в Одесі, Союзом українців Румунії та іншими установами.

Він є представником наукової школи «Давня історія, археологія та етнологія Південного Заходу України» та є дійсним членом Академії наук вищої школи України. У 2010–2019 рр. очолював Одеське обласне відділення Спілки краєзнавців України. Від 2019 р. – експерт Наукової ради МОН України, експерт Українського культурного фонду (2020 р.). Заступник голови спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук в ОНУ, член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського (Київ).

Заслуги В. Г. Кушніра відзначені державними нагородами України та заоченнями інших країн. Він – заслужений працівник освіти України. Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2007), медалями Республіки Польща «Pro memoria» (2010), «Zasłużony dla Kultury Polskiej» (2014), ювілейною медаллю «25 років Академії наук вищої школи» (2016), медаллю «За збереження історії» Всеукраїнського об'єднання «Країна» (2019), Почесною відзнакою Одеського міського голови «Подяка». Лауреат премії імені В. Вернадського Фонду інтелектуальної співпраці «Україна – XXI століття» (2006), академіка П. Т. Тронька Національної спілки краєзнавців України. За активну краєзнавчу і дослідницьку роботу в 2000 р. отримав звання лауреата конкурсу газети «Вечерня Одесса» – «Люди дела» пам'яті Б. Ф. Дерев'янка.

Пр.:

Господарсько-побутова адаптація українців південно-західного степу і Нижнього Подунав'я (друга половина XIX – перша половина XX ст.) / В. Г. Кушнір ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т, Каф. археології та етнології України, Одес. від-ня Нац. спілки краєзнавців України. – Одеса : Одеськ. міськ. друк. (КП ОМД), 2012. – 192 с.

Нижньодунайський рушник / В. Г. Кушнір ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т. – Galati : Editura Muzeului de istorie Galati, 2012. – 141 с.

Українці за Дунаєм / В. Г. Кушнір ; ред.: І. Робчук, Й. Ковач. – Бухарест : RCR Editorial, 2008. – 255 с.

Українці за Дунаєм / В. Г. Кушнір ; відп. ред. В. Борисенко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Упр. у справах нац. і міграції Одес. обл. адміністрації. – Одеса : Гермес, 2002. – 138 с.

Господарство і побут населення південно-західної України в епоху розпаду первісного суспільства : [монографія] / В. Г. Кушнір ; ОДУ ім. І. І. Мечникова, Каф. археол. та етнології України. – Одеса : Гермес, 1999. – 203 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Відповідь на виклики часу (ч. 3, розд. 1) / В. Г. Кушнір [та ін.]. С. 645–651 ; Історичний факультет (ч. 3, розд. 8, вступ) / В. Г. Кушнір. С. 763–770.*

Крутянський ключ: нарис з історії Кодимського району / В. Г. Кушнір, С. С. Аргатюк ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. фак. ; Одес. спілка краєзнавців. – Одеса : Одес. міськ. друк. (КП ОМД), 2010. – 254 с.

Нариси традиційної культури українців Одещини (Миколаївський р-н) / В. Г. Кушнір, Н. О. Петрова, В. М. Поломарьов. – Одеса : СМІЛ, 2010. – 392 с.

Традиційна весільна обрядовість українців Одещини (20–80-ті рр. XX ст.) / В. Г. Кушнір, Н. О. Петрова ; відп. ред. В. К. Борисенко ; літ. ред. Т. С. Мейзерська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т, Каф. археології та етнології України [та ін.]. – Одеса : Гермес, 2008. – 255 с.

У скорботних 1932–1933 роках / В. Г. Кушнір, Н. О. Петрова, В. М. Поломарьов ; відп. ред. В. К. Борисенко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т. – Одеса, 2008. – 293 с.

Археологічні пам'ятки Тилігуло-Куяльницького міжлімання / В. Г. Кушнір, С. П. Смольянінова, А. С. Островерхов. – Одеса : Гермес, 1996. – 122 с.

Вороновка П. Поселення позднего бронзового века в Северо-Западном Причерноморье / В. Г. Кушнір, В. П. Ванчугов, А. Г. Загинайло, В. Г. Петренко ; [отв. ред. В. Н. Станко] ; АН УССР, Одес. археол. музей. – Киев : Наук. думка, 1991. – 94 с.

Історія і культура українців Північної Добруджі : навч. посіб. / В. Г. Кушнір. – Одеса : ОНУ, 2019. – 108 с.

Народне образотворче мистецтво українців Південно-Західної України : навч.-наоч. посіб. / В. Г. Кушнір. – Одеса : ОНУ, 2016–2017. – Ч. 1 : Настінний розпис. – 2016. – 46 с. ; Ч. 2 : Ткацтво. – 2017. – 74 с.

Народознавство Одещини / В. Г. Кушнір ; відп. ред. О. В. Сминтина ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т, Каф. археології та етнології України [та ін.]. – Одеса : Сміл, 2008. – 205 с.

Історія України для 7 класу : підручник / В. Г. Кушнір, Л. В. Кушнір. – Одеса, 1999.

Народознавство Одещини : навч. посіб. / В. Г. Кушнір. – Одеса : Гермес, 1998. – 245 с.

«Ми – одесити» : посібник для 9 кл. / В. Г. Кушнір. – Одеса, 1997.

Народознавство Одещини : навч. посіб. для учнів серед. та ст. шк. віку / В. Г. Кушнір ; відп. ред. В. Н. Станко. – Одеса : Гермес, 1996.

Дунавецька Січ як чинник консолідації українців Північної Добруджі / В. Г. Кушнір // Українське пограниччя: варіативність традиційної культури : одеські етнографічні читання : зб. наук. пр. /

ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії, Каф. археології та етнології України [та ін.] ; наук. ред. В. Г. Кушнір. – Одеса : ОНУ, 2018. – С. 183–189.

Орнаментика ткацьких виробів населення українсько-молдовського порубіжжя: традиційне і новаційне / В. Г. Кушнір // Зап. іст. ф-ту. – 2018. – Вип. 29. – С. 27–37.

Студентська етнографічна практика в контексті вивчення традиційної культури українців Одщини / В. Г. Кушнір, Н. О. Петрова // Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини Південно-Східної Європи : зб. наук. робіт, присвяч. 25-річчю каф. археології та етнології України Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії ; відп. ред. О. В. Сминтина ; редкол.: В. Г. Кушнір [та ін.]. – Одеса : ОНУ, 2018. – С. 460–470.

Кодимський етнофест і «конфлікт ідентичностей» (рефлексія на епізод з підготовки заходу) / В. Г. Кушнір // Зап. іст. ф-ту. – 2017. – Вип. 28. – С. 432–436.

Рец. на пр. вченого:

Борисенко В. Нове слово про традиційну культуру українців південно-західного степу і Нижнього Подунав'я / В. Борисенко // Українознавство. – 2013. – № 1 (46). – С. 276–277. – Рец. на кн.: Кушнір В. Господарсько-побутова адаптація українців південно-західного степу і Нижнього Подунав'я (друга половина XIX – перша половина XX ст.) / В. Кушнір. Одеса : Одес. міськ. друк. (КП ОМД), 2012. 192 с.

Глушко М. Нове слово про історію, культуру і побут українців Одщини / М. Глушко // Народознавчі зошити. – 2015. – С. 268–271. – Рец. на кн.: Кушнір В. Господарсько-побутова адаптація українців південно-західного степу і Нижнього Подунав'я (друга половина XIX – перша половина XX ст.) / В. Кушнір. Одеса : Одес. міськ. друк. (КП ОМД), 2012. 192 с.

Глушко М. Регіональні посібники з українського народознавства // Україна модерна. – Київ ; Львів : Критика, 2003. – Ч. 8. – С. 213–226. – Рец. на кн.: Кушнір В. Г. Народознавство Одщини : навч. посіб. / В. Г. Кушнір. Одеса : Гермес, 1998. 245 с.

Черевиченко В. З народних ручаїв / В. Черевиченко // Думська площа. – 2008. – 22 лют. (№ 6 (601)). – С. 8.

Евгеньев Г. Выдох удивления / Г. Евгеньев // Веч. Одесса. – 1992. – 9 сент. (№ 157). – С. 3.

Глушак А. ...История есть воскресение / А. Глушак // Веч. Одесса. – 1999. – 7 дек. (№ 187 (7123)). – С. 3.

Щур Е. Шляхами героїв Гулака-Артимовського / Е. Щур // Укр. кур'єр. – 2002. – Листоп.

Літ:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 351-а.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2U6rhnn> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

Українська фольклористична енциклопедія. – Київ : Сталь, 2018. – Т. 1. – С. 700.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QVgPCs> (дата звернення: 14.02.2020). – Загол. з екрана.

Кафедра археології та етнології України. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Факультет історії та філософії / розробка сайта А. Гончаренко. – Електрон. дані. – Україна, 2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QCx56h> (дата звернення: 15.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2ULIKkr> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2xvQijn> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МАЛАХОВ
Євгеній Валерійович

Інженер, фахівець у галузі інформаційних технологій

Народився 12 вересня 1965 р. у м. Одеса в родині відомого вченого у галузі технічної кібернетики. Батько – Валерій Павлович Малахов, Почесний громадянин м. Одеса, Повний кавалер ордену «За заслуги», член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, академік Академії наук вищої школи України, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, заслужений працівник народної освіти України, ректор Одеського національного політехнічного університету (1987–2010).

У 1982 р. Є. В. Малахов вступив до Одеського політехнічного інституту (ОПІ) (нині – Одеський національний політехнічний університет; ОНПУ), який закінчив у 1989 р., отримавши диплом інженера-системотехніка з відзнакою, зі спеціальності «електронні обчислювальні машини». У цьому ж році він став аспірантом Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (Київ), де навчався до 1992 р.

Протягом 1991–1993 рр. дослідник працював молодшим науковим співробітником відділу цифрових моделюючих систем Інституту проблем реєстрації інформації НАН України.

У 1993 р. Є. В. Малахов захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження і розробка інформаційно-обчислювальної системи управління процесами обслуговування рухомих об'єктів» (спеціальність 05.13.13 – «обчислювальні машини, комплекси, системи та мережі»; науковий керівник – д-р техн. наук, проф. О. Г. Додонов) в Київському політехнічному інституті (нині – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»). Одразу після цього він розпочав трудову діяльність у стінах ОПІ на посаді асистента, а з вересня 1994 р. – доцента.

З 1995 по 2010 рр. був науковим керівником Науково-дослідного відділу комп'ютерних технологій і лабораторії інформаційних технологій ОНПУ та з 1998 по 2012 рр. – головою науково-технічної ради ОНПУ з розвитку інформаційної інфраструктури. Впродовж 2001–2012 рр. керував трьома держбюджетними науково-дослідними роботами (НДР) за програмою МОН України та трьома держбюджетними НДР ОНПУ по кафедрі економічної кібернетики та інформаційних технологій.

З 2000 по 2012 рр. Є. В. Малахов очолював кафедру економічної кібернетики та інформаційних технологій ОНПУ. Докторську дисертацію на тему «Інформаційна технологія моделювання складно-структурованих предметних областей в системах організаційного управління (теорія та реалізація)» (спеціальність 05.13.06 – «інформаційні технології»; науковий консультант – д-р техн. наук, проф. О. Л. Становський) захистив у 2010 р. у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Вчене звання професора Євгеній Валерійович отримав 1 липня 2011 р.

У результаті досліджень вченим було вперше запропоновано метод вибору міри невизначеності оцінок різних статистичних характеристик властивостей універсальних сутностей на підставі посиленого закону великих чисел, для чого сформульовано відповідні математичні твердження, що дозволяє оцінити інформативність властивостей універсальних сутностей та створити методику оцінки. Новизною дисертації Є. В. Малахова стало представлення мета-моделі у вигляді матриці інцидентності, яка дозволяє описати універсальну сутність з врахуванням різної потужності множин властивостей її проєкцій на різні предметні області.

Практичні результати роботи, як інструментарій організаційного управління складно-структурованими предметними галузями, випробувані та впро-

ваджені в Одеському науково-дослідному інституті телевізійної техніки, ТОВ «АКВАФРОСТ» (м. Чорноморськ), Центрі реконструктивної та відновної медицини (м. Одеса), Одеському міському пологовому будинку № 2, Одеському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України та в Одеському обласному центрі екстреної медичної допомоги і медицини катастроф з позитивним технічним ефектом, що підтверджено актами впровадження.

З вересня 2012 р. Є. В. Малахов працює в ОНУ, де у червні 2013 р. був обраний на посаду завідувача кафедри математичного забезпечення комп'ютерних систем.

Основні напрямки наукових досліджень вченого: розвиток теоретичних засад баз та сховищ даних; математичне, інформаційне та структурне моделювання предметних галузей.

Професор Є. В. Малахов регулярно виступає з результатами своїх досліджень на наукових конференціях як всеукраїнського, так і міжнародного рівня.

Навчальна діяльність охоплює викладання дисциплін: організація баз даних, імітаційне моделювання систем, OLAP-системи, управління проектами.

Він є рецензентом журналів: «SienceAsia», «Електротехнічні та комп'ютерні системи», «Праці Одеського політехнічного університету», «Прикладні аспекти інформаційних технологій», «Інформатика та математичні методи в моделюванні»; членом редакційних рад журналів: «International Journal of Software Engineering and Computer Systems (IJSECS) (Faculty of Computer System s & Software Engineering, University Malaysia Pahang)», «Вісник сучасних інформаційних технологій» (Одеса, Україна).

Є. В. Малахов – член вченої ради ОНПУ (2001–2010) та член вченої ради Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій ОНПУ (2000–2012), член спеціалізованої ради із захисту дисертацій. Протягом багатьох років є науковим керівником дипломних робіт магістрантів, наукових робіт аспірантів (під його керівництвом було захищено 4 кандидатські дисертації), консультантом докторантів та здобувачів. Дійсний член (з 2002 р.), віце-президент (2008–2012) Української академії економічної кібернетики; член IEEE (Інститут інженерів з електротехніки й електроніки) (з 2011 р.). З 2019 р. член Наукової ради Міністерства освіти і науки України секції 02 «Інформатика та кібернетика» та секретар підкомісії 126 «Інформаційні системи та технології» Науково-методичної комісії 7 з інформаційних технологій, автоматизації та телекомунікацій МОНУ.

За високі досягнення в освітньо-науковій сфері Є. В. Малахов нагороджений нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (1998) та нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Петро Могила» (2008). У 2011 р. Міжнародний біографічний центр (Кембридж, Англія) включив ім'я Є. В. Малахова в збірники «Top 100 Educators» і «2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century».

Автор та співавтор монографій, близько 70 наукових статей у фахових виданнях та виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Web Science та Scopus, понад 70 тез доповідей на конференціях, має 9 патентів України.

Пр.:

Моделирование сложно-структурированных предметных областей : монография / Е. В. Малахов. – Одесса : ВМБ, 2013. – 170 с.

Інформаційні технології в управлінні соціально-економічними об'єктами : монографія / Є. В. Малахов, О. О. Арсірій, Т. В. Філатова [та ін.]. – Одеса : Бондаренко М. О., 2016. – 214 с.

Моделі, методи і засоби управління соціально-економічними об'єктами : монографія / Є. В. Малахов, О. О. Арсірій, Т. Л. Будорацька [та ін.]. – Одеса : ОНПУ, 2016. – 225 с.

Проектування баз даних та їх реалізація засобами стандартного SQL та PostgreSQL : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / Є. В. Малахов, О. А. Блажко, М. Г. Глава. – Одеса : ВМБ, 2012. – 248 с.

Основи проектування баз даних : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / Є. В. Малахов. – Одеса : Наука і техніка, 2006. – 156 с.

Delphi в прикладах та задачах : навч. посіб. / Є. В. Малахов, З. М. Соколовська, О. А. Клепікова. – Одеса : Астропринт, 2005. – 334 с.

Algorithms of Classification of Mass Problems of Production Subject Domains / E. Malakhov, D. Shchelkonogov, V. Mezhyuev // 8th International Conference on Software and Computer Applications. – 2019. – P. 149–153.

Comparison of numeric properties of objects of different data domains in relational databases / E. V. Malakhov, M. G. Glava // Electronics and Control Systems. – 2018. – № 2 (56). – P. 99–105.

Метод виділення властивостей, які характеризують об'єкт предметної області / Є. В. Малахов, М. Г. Глава // Холодильна техніка та технологія. – Одеса, 2018. – Т. 54, № 2. – С. 72–76.

Основа всех основ – математика! / Е. Малахов, А. Л. Рачинская ; интервью брала Н. Новицкая // Фаворит удачи. – 2018. – № 3 (117). – С. 26–27.

Рец. на пр. вченого:

Антошук С. Г. [Рецензія] / С. Г. Антошук // Економ. журн. Одес. політехн. ун-ту. – 2018. – № 1 (3). – Рец. на кн.: Інформаційні технології в управлінні соціально-економічними об'єктами : монографія / Є. В. Малахов, О. О. Арсірій, Т. В. Філатова [та ін.]. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2016. 214 с.

Ковальов В. Г. [Рецензія] / В. Г. Ковальов // Економіка: реалії часу. – 2016. – № 6 (34). – Рец. на кн.: Моделі, методи і засоби управління соціально-економічними об'єктами : монографія / Є. В. Малахов, О. О. Арсірій, Т. Л. Будорацька [та ін.]. Одеса : ОНПУ, 2016. 225 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 714-а.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2xAi4ey> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2GbPNga> (дата звернення: 09.04.2020). – Загол. з екрана.

Кафедра математичного забезпечення комп'ютерних систем ОНУ імені І. І. Мечникова. – Електрон. дані. – Україна, 2013. – Режим доступу: <https://bit.ly/2uX3nOj> (дата звернення: 08.04.2019). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Jp151k> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bDJoaB> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МАЛЮТИНА
Наталія Павлівна

Літературознавець, фахівець в галузі драматургієзнавства

Народилася 19 грудня 1963 р. в м. Одеса.

У 1985 р. закінчила російське відділення філологічного факультету Одеського державного університету імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), після закінчення якого працювала два роки у середній загальноосвітній школі (м. Одеси).

Кандидатську дисертацію на тему «Характеры в маленьких трагедиях А. С. Пушкина» (спеціальність 10.01.02 – «російська література»; науковий керівник – канд. філол. наук., доц. А. О. Слюсар) захистила у 1991 р. у Харківському педагогічному інституті Григорія Сковороди (нині – Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди).

Диплом кандидата філологічних наук видано на підставі рішення ВАК України у 1992 р.

Наталія Павлівна працювала на кафедрі української літератури ОДУ старшим лаборантом (1992–1996), викладачем (1996–2001), доцентом (2002–2007).

Працюючи в ОДУ на кафедрі української літератури, Н. Малютіна у 1999 р. закінчила Одеську державну консерваторію ім. А. В. Нежданової (нині – Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової) за спеціальністю «вокал».

Вчене звання доцента було присвоєно у 2001 р.

Докторську дисертацію на тему «Родо-жанрові трансформації в українській драматургії кінця XIX – початку XX століття» (спеціальності: 10.01.01 – «українська література» та 10.01.06 – «теорія літератури»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. Т. С. Мейзерська) захистила 11 червня 2007 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

На основі отриманих результатів дослідження вперше здійснено спробу створення класифікаційної системи родо-жанрових трансформацій в українській драматургії кінця XIX – початку XX ст.; проаналізовано різні види інтертекстуального перенесення ознак архетипних містерійних і трагедійних прототипів на рівні метасюжету, архітектоніки, пафосу, хронотопу, поетики тексту; доведено, що пародійно-іронічне одивнення сталих жанрових ознак містерії, трагедії, мелодрами, водевілю зумовлює комедійно-фарсову інтерпретацію жанрових ознак тексту, актуалізацію сатиричного спрямування п'єси, модальності іронічної драми; проаналізовано два основні способи взаємодії різних типів драматургічного висловлювання: зближення (інтеграції) і віддалення (диференціації) як кардинальних векторів жанрової трансформації; зафіксовано появу жанрових форм синтетичного характеру, як-от: мелодрами-фрашки, мелодрами-водевілю, мелодрами з ознаками іронічної драми та трагікомедії, що зумовлено інтеграцією типів драматичного висловлювання (зокрема комедійного і мелодраматичного, сатирично-комедійного і драматичного, трагедійного і комедійного); виявлено суттєві зміни родо-жанрової природи драматичного тексту внаслідок адаптації фольклорного нарративу та певних романно-повістевих сюжетів; вперше представлено і проаналізовано значний корпус маловідомих і ще не досліджених одноактних українських драм кінця XIX – початку XX ст. в аспекті артикуляції родо-жанрових властивостей різних типів висловлювання. Аргументується, що максимально стислий обсяг тексту унаочнив структурну специфікацію висловлювання у зв'язку із взаємодією ліричного, епічного та драматичного начал, а експериментальний характер одноактівок допоміг драматургам застосувати класичні способи висловлювання у нових функціях.

Диплом доктора філологічних наук видано на підставі рішення Атестаційної колегії 13 грудня 2007 р.

З 2007 р. переведена на посаду професора кафедри української літератури ОНУ. Водночас з 2008 р. – професор кафедри російської філології філологічного факультету Жешувського університету (Польща).

Вчене звання професора було присвоєно 14 квітня 2011 р.

Як викладач читає лекційні курси: «Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.», «Історія української літератури 1970–1990-х років XIX ст.», а також спеціальні курси для магістрів та аспірантів «Літературознавство у контексті гуманітаристики», «Перформативні практики в контексті культурних поворотів сучасності».

Наукові інтереси зосередженні на: історії української літератури; теорії та історії української та російської драматургії; перформативних практиках в сучасному гуманітарному світі.

Під її науковим керівництвом захищено 6 кандидатські дисертації та 1 докторська дисертація.

Керівник наукової держбюджетної теми кафедри української літератури ОНУ «Жанрова система української літератури: аспекти історичної динаміки» (номер державної реєстрації 0108U003678) (2009–2014). «Жанрові процеси в українській літературі XIX–XXI століть: між каноном і некласичними формами» (2014–2019).

Відповідальний редактор «Історико-літературного журналу» (2009–2011). Член спеціалізованої вченої ради ОНУ із захисту кандидатських дисертації за спеціальностями 10.01.01 – «українська література» та 10.01.02 – «російська література» (з 2008 р.).

Професор Н. П. Малютіна бере участь у роботі цілої низки наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних, зокрема була одним із організаторів Першої міжнародної наукової конференції «Образ Одеси в слов'янських літературах» (2013 р.)

Автор понад 100 наукових та науково-методичних праць.

Пр.:

Поэтика высказываний в пьесах одесских драматургов Анны Яблонской и Александра Марданя / Н. П. Малютіна. – Rzeszów, 2016. – 180 с.

Польська та українська модерна драма: перехрестя традицій: монографія / Н. П. Малютіна; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса: ОНУ, 2013. – 173, [12] с.

Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: аспекти родо-жанрової динаміки: монографія / Н. П. Малютіна. – Одеса, 2006. – 350 с.

Проблема культурної (само)ідентифікації героя в новітній постсовєтській драмі: переформативка / Н. Малютіна, А. Маронь. – Краков ; Белосток, 2019. – 220 с.

Авторські світи в художественному тексті. Стратегії аналізу : [монографія] / Н. П. Малютіна [и др.] ; ред. Н. М. Раковська ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2014. – 357 с.

Від модерну до авангарду: жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття / Н. П. Малютіна [та ін.] ; Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – Черкаси, 2009. – 598 с.

Авторські світи в художественному тексті : учеб. посіб. / Н. П. Малютіна [и др.] ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2011. – 302 с.

Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст. : навч. посіб. / Н. П. Малютіна. – Київ : Академвидав, 2010. – 256 с.

Літературні 1920-ті крізь призму інтертекстуальності (Скорина Л. В. «Гомін і відгомін»: дискурс інтертекстуальності в українській літературі 1920-х років) / Н. П. Малютіна // Слово і Час. – 2019. – № 9. – С. 115–118.

Образ дождя як феномен воображення гротескного суб'єкта в п'єсах Александра Строганова Чайная церемония и Долгая жизнь дождя / Н. П. Малютіна // Antropologiczne aspekty literatury / pod red. Weroniki Biegluk-Leś. – Białystok, 2019. – С. 229–247.

Рец. на пр. вченого:

Korzeniowska-Bihun A. O dramacie modernistycznym polskim i ukraińskim w ujęciu porównawczym / A. Korzeniowska-Bihun // Wiek XIX. – Rok VII (XLIX) 2014, Iss. 7. – С. 486–491. – Рец. на кн.: Малютіна Н. П. Польська та українська модерна драма: перехрестя традицій : монографія / Н. П. Малютіна. Одеса : ОНУ, 2013. 173, [12] с.

Тхорук Р. Згідно з традиціями і всупереч їм / Р. Тхорук // Іст.-літ. журн. – 2006. – № 12. – С. 232–236. – Рец. на кн.: Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття: аспекти родо-жанрової динаміки : монографія / Н. П. Малютіна. Одеса, 2006. 352 с.

Шумило Н. [Рецензія] / Н. Шумило // Слово і Час. – 2006. – № 10. – С. 90–92. – Рец. на кн.: Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття: аспекти родо-жанрової динаміки : монографія / Н. П. Малютіна. Одеса, 2006. 350 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 723.

Історія кафедри української літератури Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : персоналії і факти : у 2 т. / упоряд. та бібліогр. ред.: В. П. Пружина, Т. С. Кара. – Одеса : ОНУ, 2018. – Т. 1 : Біобібліографічний показник. – С. 238–250. – (Розвиток науки в Одеському національному університеті ; Філологія).

Філологічний факультет Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова : бібліогр., 1991–2001 / відп. ред. Н. М. Шляхова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Філол. ф-т, Наук. б-ка. – Одеса : Астропринт, 2003. – С. 115–116. – (Праці вчених Одеського (Новоросійського) університету).

Ісаєнко Л. М. Енергетичний позитив: Кілька ювілейних штрихів до портрета літературознавця – професора Наталії Павлівни Малютіної / Л. М. Ісаєнко // Чорном. новини. – 2013. – 19 груд. (№ 100).

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2OTjS8i> (дата звернення: 14.02.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bG5YiX> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2St2Q2Q> (дата звернення: 14.02.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wEVIOA> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МАРЦИНКО
Олена Едуардівна

Хімік, фахівець в галузі координаційної хімії

Народилася 29 березня 1974 р. у м. Котовськ (нині – м. Подільськ) Одеської обл.

У 1996 р. закінчила з відзнакою хімічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) та працювала на посаді лаборанта кафедри загальної хімії та полімерів ОДУ. У 1996–2002 рр. навчалася в аспірантурі кафедри загальної хімії та полімерів ОНУ під науковим керівництвом д-ра хім. наук, проф. І. Й. Сейфуліної.

Кандидатську дисертацію на тему «Однорідно- та різнометальні комплексолати германію(IV)» (спеціальність 02.00.01 – «неорганічна хімія») захистила на засіданні спеціалізованої вченої ради Фізико-хімічного інституту імені О. В. Богатського НАН України (м. Одеса) (2005).

О. Е. Марцинко працювала молодшим науковим співробітником (2002–2004), науковим співробітником (2002–2004), доцентом (2005–2015), з 2015 р. – професором кафедри загальної хімії та полімерів ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Координаційна та супрамолекулярна хімія комплексних аніонів германію(IV), стануму(IV) з комплексонами та гідроксикарбонowymi кислотами» (спеціальність 02.00.01 – «неорганічна хімія»; науковий консультант д-р хім. наук, проф. І. Й. Сейфулліна) захистила у 2014 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Інституту загальної та неорганічної хімії імені В. І. Вернадського НАН України (м. Київ). У 5 липня 2018 р. отримала вчене звання професора.

О. Е. Марцинко створила різнопланові курси лекцій з хімії: «Супрамолекулярна хімія», «Координаційні сполуки в хімії високомолекулярних сполук», робочі програми з курсів «Хімія з основами геохімії», «Хімія неорганічна», «Методика викладання хімії», «Біологічна активність неорганічних речовин».

Вона є керівником нового наукового напрямку «Біокоординаційна хімія германію(IV)», дослідження з якого в Україні проводяться тільки на хімічному факультеті ОНУ.

О. Е. Марцинко розроблено системний підхід до спрямованого синтезу супрамолекулярних структур з комплексними комплексонато (гідроксикарбоксилато) германатними (станатними) аніонами, що базується на використанні їх здатності виступати в ролі конструктивних блоків. Під її керівництвом вперше з водних розчинів виділені та структурно охарактеризовані 35 нових однорідно- та різнометальних комплексонатів германію(IV) на основі діетилентриамінпентаоцтової та 1-гідроксіетиліден- дифосфонової кислот і двох молекулярних комплексів тетралориду германію з ніотиновою кислотою та нікотинамідом, а також проведено повний рентгеноструктурний аналіз 5 сполук (з них 3 – гетерометалічних). На їх основі розроблені нові субстанції для фармакологічних засобів нейротропної, церебропротекторної, протиішемічної дії, в тому числі біологічно активні речовини (індуктор інтерферону та ін.), які необхідні для виробництва засобів регулювання дисбалансу імунної системи. Доклінічні дослідження розроблених засобів довели їх переваги над існуючими аналогами. Створено базу експериментальних даних для хемоінформатики (139 координаційних сполук), у тому числі і структурних (44 комплекси) для Кембриджського банку.

За результатами проведених хімічних та медико-біологічних досліджень одержано 18 патентів України на нові субстанції фармакологічних препаратів (гепатопротекторних, серцево-судинних, протигіпоксичних, детоксикуючих, церебропротекторних тощо) з широким спектром фізіологічної дії.

Наукова діяльність кафедри здійснюється в межах наукової школи «Координаційна хімія металів з органічними молекулами» (керівник І. Й. Сейфул-

ліна) і спрямована на розвиток науки й техніки у пріоритетному напрямку «Нові речовини й матеріали».

Велику увагу приділяє формуванню якісного складу студентів, проводить лекції та семінари з координаційної хімії для учнів старших класів середніх шкіл, гімназій та ліцеїв, а також виступає керівником наукових робіт школярів на конкурс Малої академії наук.

О. Е. Марцинко – член Наукової ради НАН України з проблеми «Неорганічна хімія», вченої ради хімічного факультету ОНУ.

За результатами наукової діяльності отримала нагороди: премію імені О. В. Богатського (2004), стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених (2006–2008), за цикл статей «Синтез та особливості будови гомо- й гетероядерних комплексів германію(IV) з карбоновими та амінокарбонowymi кислотами» (разом з В. С. Сергієнко, Л. Х. Міначевою, І. Й. Сейфулліною, А. Г. Песарогло, Т. А. Сивак (Шур), С. С. Смолою) нагороджена премією міжнародної видавничої компанії «Наука/Інтерперіодика» за найкращу публікацію (2010), Грамотою ректора ОНУ (2012) та Почесною грамотою Одеської обласної ради (2016). Відзначена подякою за високий рівень підготовки учнів-переможців II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2012/2013 н. р.

О. Е. Марцинко є автором та співавтором понад 220 наукових друківаних праць, в тому числі 4 монографій, 10 методичних та 5 навчальних посібників, 1 підручника з грифом МОН України, 130 статей у фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.

Пр.:

Координаційні сполуки Co(II), Ni(II), Cu(II), Mn(II), Zn(II), Sn(IV) з 2-(7-бромо-2-оксо-5-феніл-3H-1,4-бенздіазепін-1-іл)ацето-гідразидом та продуктами його конденсації: монографія / О. Е. Марцинко [та ін.]. – Одеса : ОНУ, 2019. – 128 с.

Дизайн і синтез молекулярних комплексів та комплексонатів германію(IV) з широким спектром фармакологічної дії: монографія / О. Е. Марцинко, І. Й. Сейфулліна. – Одеса : ОНУ, 2018. – 142 с.

Координационные соединения германия(IV) с анионами лимонной, винной и ксиларовой кислот: монографія / Е. Э. Марцинко, И. И. Сейфуллина. – Одесса : ОНУ, 2015. – 146 с.

Гомо- і гетерометаллические комплексонаты германия (IV): монографія / Е. Э. Марцинко, И. И. Сейфуллина. – Одесса : Фенікс, 2011. – 165 с.

Неорганічна хімія. Хімія s-, p- та d-елементів, їх роль у природі та біологічних процесах: навч. посіб. / О. Е. Марцинко, І. Й. Сейфулліна. – Одеса : ОНУ, 2015. – 306 с.

Хімія: посіб. для вступників до вищих навч. закладів / О. Е. Марцинко, І. Й. Сейфулліна [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2008. – 407 с.

Синтез и строение 1-гидроксиэтилидендифосфонатогерманата(IV) магния, его влияние на рост и развитие озимой пшеницы / О. Е. Марцинко [и др.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2019. – Т. 24, вип. 1 (69). – С. 6–13.

Antiviral Properties of the New Coordination Compound Silver Bis(Citrato)Germanate / E. E. Martsinko [et al.] // *Pharmaceutical Chemistry Journal*. – 2019. – Vol. 53, № 4. – P. 318–321.

Complex Formation Products in the GeO₂-Tartaric Acid-CuCl₂·1,10-Phenanthroline System: Syntheses and Structures / E. E. Martsinko [et al.] // *Russian Journal of Coordination Chemistry*. – 2019. – Vol. 45, № 7. – P. 496–504.

Glycosidase Activity of Bacteria the Genus Bacillus, Isolated from the Black Sea / E. E. Martsinko [et al.] // *Mikrobiologichnyi Zhurnal*. – 2019. – Vol. 81, № 3. – P. 14–26.

Supramolecular organization and structure of Cu(II) and Ni(II), 2,2'-bipyridine cations with tartratogermanate anions / E. E. Martsinko [et al.] // *Polyhedron*. – 2019. – № 169. – P. 261–265.

Synthesis and Structure of Frame Xylaratogermanate Salts with Protonated Phenanthroline and Its Complexes with Fe(III) and Ni(II) as Cations / E. E. Martsinko [et al.] // *Russian Journal of Inorganic Chemistry*. – 2019. – Vol. 64, № 9. – P. 1132–1137.

Synthesis and Structure of Heterometallic Copper(II)-Germanium(IV) Complex with Citric Acid and 2,2'-bipyridine / E. E. Martsinko [et al.] // *Voprosy Khimii i Khimicheskoi Tekhnologii*. – 2019. – № 6. – P. 164–169.

Різномігандні комплекси германію(IV) з мигдальною, галовою кислотами та гетероциклічними амінами / О. Е. Марцинко [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2018. – Т. 23, вип. 3 (67). – С. 86–95.

Синтез, молекулярная и кристаллическая структура комплекса на основе тартратогерманатного(IV) аниона и катиона трисбипиридинжелеза(II) / О. Е. Марцинко [и др.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2018. – Т. 23, вип. 1 (65). – С. 6–15.

Синтез, строение и термическая устойчивость комплексов германия(IV), олова(IV) с RS-миндальной кислотой / Е. Э. Марцинко, Е. А. Чебаненко, И. И. Сейфуллина // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (66). – С. 18–25.

Modification of Bis(Citrato)Germanates with Hexaaquocations of Cobalt(II) and Manganese(II) by 1,10-Phenanthroline / E. E. Martsinko [et al.] // *Voprosy Khimii i Khimicheskoi Tekhnologii*. – 2018. – № 6. – P. 49–55.

1,3-Diamino-2-Hydroxypropane-N,N,N',N'-Tetraacetic Acid: Crystal and Molecular Structures / E. E. Martsinko [et al.] // *Russian Journal of Coordination Chemistry*. – 2018. – Vol. 44, № 2. – P. 155–161.

Structure of the { Cu₂Ge(mu-Cit)(2)(mu-INH)(2) center dot 4H(2)O } (n) Coordination Polymer Where H(4)Cit is Citric Acid, INH is Isonicotinic Acid Hydrazide / E. E. Martsinko [et al.] // *Journal of Structural Chemistry*. – 2018. – Vol. 59, № 1. – P. 154–159.

Structural Features And Properties of Heteronuclear Germanium(IV) and Some 3d Metal Complexes with Xylaric Acid and 2,2-Bipyridine / E. E. Martsinko [et al.] // *Journal of Structural Chemistry*. – 2018. – Vol. 59, № 6. – P. 1462–1468.

Synthesis and Crystal Structure of Bis(Citrato)Germanate and Stannate with Tris(Phenanthroline)Nickel(II) Cation / E. Martsinko [et al.] // *Chemistry Journal of Moldova*. – 2018. – Vol. 13, № 2. – P. 56–62.

Synthesis and Structure of Different-Metal Different-Ligand Germanium(IV) and Cobalt(II) or Copper(II) Complexes with 1-Hydroxyethylidenediphosphonic Acid and 1,10-Phenanthroline / E. E. Martsinko [et al.] // *Russian Journal of Coordination Chemistry*. – 2018. – Vol. 44, № 6. – P. 393–399.

Влияние разнометалльно-разнолигандных комплексов германия(IV) с лимонной кислотой и фенантролином на синтез полигликольмалеинатфталата и свойства его сополимеров / Е. Э. Марцинко [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2017. – Т. 22, вип. 4 (64). – С. 37–44.

Гетероядерные бис(галактаро)германты кобальта(II), никеля(II), меди(II): синтез, строение и физико-химическая характеристика / Е. Э. Марцинко [и др.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2017. – Т. 22, вип. 2 (62). – С. 15–21.

Синтез и строение разнометалльных и ониевых комплексных соединений германия(IV) с галактаровой кислотой, ионами Mg^{2+} , Ca^{2+} , Ba^{2+} , изониазидом и никотинамидом / Е. Э. Марцинко [и др.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Хімія. – 2017. – Т. 22, вип. 1 (61). – С. 30–37.

Structure of bis(citrato)germanates with different types of cations: $(Hphen)_2[Ge(HCit)_2 \cdot 3H_2O]$, $[CuCl(phen)_2]_2[Ge(HCit)_2 \cdot 6H_2O]$, where H_4Cit is citric acid, phen is 1,10-phenanthroline / E. E. Martsinko [et al.] // Journal of Structural Chemistry. – 2017. – Vol. 58, № 3. – P. 532–538.

Synthesis, Thermal Stability, and Structure of Bis(citrato)germanates: $Co(Phen)_3 Ge(HCit)_2$ center dot $2H_2O$, $Fe(Phen)_3 Ge(HCit)_2$ center dot $4H_2O$ (H_4Cit = Citric Acid, $Phen$ = 1,10-Phenanthroline) / E. E. Martsinko [et al.] // Russian Journal of Coordination Chemistry. – 2017. – Vol. 43, № 8. – P. 505–511.

Synthesis, Structure and Investigation of Germanium(IV) and Copper(II) Complexes with Malic Acid and 1,10'-Phenanthroline / E. E. Martsinko [et al.] // Chemistry Journal of Moldova. – 2017. – Vol. 12, № 2. – P. 28–33.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 738-а.

Антонова Е. Химия в жизнь / Е. Антонова // Юг. – 2013. – 25 мая (№ 3). – С. 3, 5.

Комисаренко С. Наука, созидающая здоровье / С. Комисаренко // Одес. изв. – 2013. – 25 мая (№ 55). – С. 4.

Сейфулліна І. Й. Від кафедри фізико-хімії полімерів та колоїдів до кафедри загальної хімії та полімерів / І. Й. Сейфулліна, Ю. М. Анісімов // Ювілейна збірка наукових праць, присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / голов. ред. І. М. Коваль. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 148–158.

База патентів України. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UWkivo> (дата звернення: 02.04.2019). – Загол. з екрана.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2HRq5QU> (дата звернення: 02.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Uv1100> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

МАСЛЕННИКОВ Євген Іванович

Фахівець в галузі економіки та управління

Масленніков Євген Іванович народився 29 вересня 1976 р. у м. Одеса. У 1993 р. закінчив Одеську загальноосвітню середню школу № 49. Упродовж 1993–1998 рр. навчався в Одеській державній академії харчових технологій (ОДАХТ; нині – Одеська національна академія харчових технологій; ОНАХТ) на інженерно-економічному факультеті. З 1999–2002 рр. навчався в аспірантурі на кафедрі фінансів, обліку і аудиту ОДАХТ за спеціальністю «економіка промисловості».

Є. І. Масленніков з 1998 по 1999 рр. працював спеціалістом в Одеському територіальному управлінні Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Впродовж 2000–2001 рр. був бухгалтером-ревізором Одеської філії аудиторської фірми «Мульти-Аудит». З 2000–2003 рр. – головний бухгалтер ЗАТ «Південний регіональний депозитарно-конвертаційний центр «Фондовий банк»». Сфера його діяльності охоплювала зберігання цінних паперів у бездокументарній формі, депозитарна діяльність, торгівля цінними паперами. З 2001–2002 рр. працював у галузі торгівлі цінними паперами головним бухгалтером ТОВ «Компанія з цінних паперів “Фондовий комерсант”».

З 2002 по 2004 рр. Є. І. Масленніков обіймав посаду асистента кафедри фінансів, обліку і аудиту ОДАХТ. У 2004 р. розпочав працювати на посаді доцента кафедри економіки та менеджменту Іллічівського інституту Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ОНУ). Тоді ж став головним бухгалтером «Українсько-арабської міжнародної асоціації економічного співробітництва та культурного розвитку».

Кандидатську дисертацію на тему «Пріоритети використання інвестиційного потенціалу у борошномельно-круп'яній та комбікормовій промисловості» (спеціальність 08.07.01 – «економіка промисловості»; науковий керівник – д-р екон. наук, проф. В. І. Захарченко) захистив 13 жовтня 2005 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. Дослідником вперше було розроблено методичні підходи до оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів інвестиційного середовища на ефективність розвитку борошномельно-круп'яної і комбікормової промисловості в сучасних умовах господарювання. Є. І. Масленніков створив модель визначення підприємницького ризику, яка охоплює галузеві підприємства області в залежності від їх кількості та рівня рентабельності.

З 2007 р. по 2009 р. Є. І. Масленніков працював заступником директора з навчальної роботи Іллічівського інституту ОНУ. З 1 вересня 2007 р. – доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту Одеського національного політехнічного університету (ОНПУ) за сумісництвом. З 2009 р. по теперішній час – заступник завідувача з навчальної роботи кафедри економіки та управління ОНУ. З 2009 р. по 2015 р. обіймав посаду доцента кафедри економіки та управління економіко-правового факультету ОНУ.

У 2014–2015 рр. керівник консультаційного проекту впровадження обліково-аналітичного забезпечення в системі управління на ТОВ «Югметалсервіс» (Одеса, Україна). Результатом проекту стало створення систему обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві.

Докторську дисертацію на тему «Забезпечення системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства: теорія і методологія» (спеціальність 08.00.04 – «економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»; науковий консультант – д-р екон. наук, проф. Ю. М. Сафонов) захистив 1 липня 2015 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради у ПВНЗ «Європейський університет». Є. І. Масленніков уперше запропонував концепцію створення аналітичного забезпечення системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства на основі облікової складової, з метою формування потоків

структурованої інформації про активи, зобов'язання, капітал, прибутки, витрати та фінансові результати, що відповідає принципам релевантності та оперативності, для оцінювання фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Дослідник обґрунтував науково-методичні положення щодо використання сегментної складової в аналітичному забезпеченні системи управління промисловим підприємством, що передбачає варіативність використання сегментів системи управління та відповідних до них концепцій аналітичного забезпечення.

Диплом доктора економічних наук видано на підставі рішення Атестаційної колегії від 29 вересня 2015 р.

З 2016 р. по теперішній час – професор кафедри менеджменту та інновацій економіко-правового факультету ОНУ. За сумісництвом з 2017 р. по теперішній час – професор кафедри міжнародних економічних відносин Одеського національного економічного університету.

Вчене звання професора було присвоєно 5 липня 2018 р.

Наукові інтереси вченого охоплюють: питання забезпечення системи управління суб'єкта господарювання, проблеми податкового менеджменту, організації облікового процесу, звітності суб'єктів господарювання.

Науковий керівник науково-дослідної кафедральної теми № 124 «Соціальна відповідальність бізнесу та інституціональні новації» (номер державної реєстрації № 0114U001555).

Є. І. Масленніков керує підготовкою аспірантів, докторантів та пошукувачів наукових ступенів, а також здійснює керівництво дослідженнями, які проводяться в рамках держбюджетних науково-дослідних тем.

Педагогічна діяльність професора пов'язана з викладанням таких навчальних дисциплін як «Методологія наукових досліджень», «Податкова система», «Податковий менеджмент», «Звітність підприємств».

У 2012–2014 рр. Є. І. Масленніков – член спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій в ОНПУ.

З 2017 р по теперішній час член спеціалізованої вченої ради в ОНУ та член спеціалізованої вченої ради у Львівському торговельно-економічному університеті Центральної спілки споживчих товариств України. Він – консультант з питань оподаткування юридичних і фізичних осіб та облікового процесу у суб'єктах господарювання та засновник і науковий редактор міжвузівської колективної монографії «Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти»; заступник головного редактору збірника наукових праць ОНУ «Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління» (з 2019 р); член редакційних колегій наукового фа-

хового видання «Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка» та науково-періодичного видання «Економіка харчової промисловості» (з 2018 р.) Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України і ОНАХТ.

У 2019 р. Є. І. Масленніков отримав сертифікат щодо закінчення онлайн-тренінгу експерта з акредитації освітніх програм із забезпечення якості вищої освіти на платформі «Prometheus» та став експертом Національного агентства із забезпечення якості освіти.

Дослідник є автором низки монографій та наукових публікацій, зокрема у фахових виданнях України та виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази Scopus та Web of Science, співавтором підручників та навчально-методичних посібників

Пр.:

Методичні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства : [монографія] / Є. І. Масленніков. – Одеса : Прес-кур'єр, 2015. – 316 с.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / за ред.: Л. О. Волощук, Є. І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – Вип. 4. – 524 с. – *Інструменти оцінки фінансової стійкості у харчовій промисловості / Є. І. Масленніков. С. 89–101 ; Концепція управління результатами діяльності у телекомунікаційній салузі / Є. І. Масленніков. С. 400–408 ; Концептуальні засади діагностичного аналізу диверсифікації інвестиційно-інноваційного розвитку бізнес-структур / Є. І. Масленніков. С. 454–464.*

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : міжуніверситет. кол. монографія / за ред.: О. М. Коваленко, Є. І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – Вип. 3. – 634 с. – *Методичні основи розроблення цінової стратегії на підприємствах готельно-ресторанної діяльності / Є. І. Масленніков. С. 76–83 ; Теоретичні та інноваційні аспекти туристичної та готельно-ресторанної діяльності / Є. І. Масленніков. С. 464–473.*

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / за ред.: К. В. Ковтуненко, Є. І. Масленнікова. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2017. – Вип. 2. – 906 с. – *Біткойн як інноваційний засіб інвестиційної діяльності суб'єктів національної економіки / Є. І. Масленніков. С. 392–405 ; Категорія «фінансова стійкість» в системі управління торгівельним підприємством / Є. І. Масленніков. С. 835–847.*

Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики : монографія / за ред. І. А. Маркіної. – Полтава : Сімон, 2017. – 728 с. – *Управління фінансовою стійкістю торговельного підприємства в контексті оподаткування / Є. І. Масленніков, О. В. Побережець. С. 507–519.*

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / за ред. Є. І. Масленнікова. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – Вип. 1. – 854 с. – *Моделювання та оптимізація структури портфелю цінних паперів промислового підприємства / Є. І. Масленніков. С. 586–606.*

Соціально-економічний розвиток держави та регіонів : [монографія] / за ред.: Н. Л. Кусик, О. В. Побережець. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 350 с. – *Стратегічний облік в системі аналітичного забезпечення / Є. І. Масленніков. С. 329–347.*

Актуальные проблемы экономики и менеджмента: теория, инновации и современная практика : [монография] : в 3 т. / под ред. Э. А. Кузнецова. – Херсон : Изд. Гринь Д. С., 2014. – Т. 3. – 584 с. – *Поняття, науково-методичні підходи щодо оподаткування промислових підприємств, напрямки та інструментарій державного регулювання економіки* / Є. І. Масленніков. – С. 281–313.

Foreign economic activity of enterprises : Training Manual / Y. Maslennikov, Y. Kozak, O. Sulym. – Kyiv : CUL, 2020. – 200 p.

Управління потенціалом підприємства : [підручник] / Ю. М. Сафонов, Є. І. Масленніков. – 2-е вид., допов. і перероб. – Одеса : Прес-кур'єр, 2015. – 244 с.

Звітність підприємств : [навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.] / С. В. Філіппова, Є. І. Масленніков, О. В. Побережець, С. О. Черкасова. – Одеса : Прес-кур'єр, 2015. – 192 с.

International trade and evolution of its state regulation / Ye. Maslennikov, A. Hrymalyuk // World economy and international economic relations. International Scientific Collection. Vol. 3 / Scientific editors : Y. Kozak, T. Shengelia, A. Gribincea. – Kyiv : CUL, 2020. – P. 123–126.

Оптимізація податкових платежів та її вплив на рівень доходів державного бюджету / Є. І. Масленніков, А. О. Гусев // Економіка. Фінанси. Право. – 2019. – № 5 (2). – С. 31–35

Управління процесами оптимізації дебіторської заборгованості / Є. І. Масленніков, А. О. Ракитська // Економіка. Фінанси. Право. – 2019. – № 10 (1). – С. 24–26.

Public-private partnership as an investment and innovation tool for medical facilities: a case of Ukrainian healthcare / Ye. I. Maslennikov [et al.] // Wiadomości Lekarskie. – 2019. – Т. 72. №. 11, cz. I. – P. 2155–2160.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / Є. І. Масленніков, В. С. Ткач // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 5 (2). – С. 27–30.

Теоретичні аспекти формування іміджу суб'єкта господарювання готельно-ресторанної діяльності / Є. І. Масленніков, А. А. Кашубський // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2018. – Т. 17, вип. 3 (40). – С. 55–66.

Evolution and modern tendencies in the theory of leadership / Y. Maslennikov [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 1. – P. 304–310.

Innovation training and development technologies for managerial personnel / E. I. Maslennikov, Yu. M. Safonov, V. I. Borshch // Наук. вісн. Полісся. – 2018. – № 2, ч. 2. – С. 154–159.

Грошово-кредитні інструменти державного регулювання попиту у національному макроекономічному середовищі / Є. І. Масленніков, Н. С. Харькова // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 11 (2). – С. 31–34.

Забезпечення системи управління фінансовою стійкістю торговельного підприємства / Є. І. Масленніков // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2017. – Т. 16, вип. 1 (35). – С. 96–111.

Лідерство як фактор розвитку інноваційного менеджменту / Є. І. Масленніков, Ю. О. Загородна // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2017. – Т. 22, вип. 4. – С. 45–49.

Методи управління ліквідністю торговельного підприємства / Є. І. Масленніков // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2017. – Т. 16, вип. 3 (37). – С. 71–84.

Оптимізація організаційних структур при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності / Є. І. Масленніков, Д. Р. Адєєв // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 5 (3). – С. 40–43.

Принципи державного регулювання національної економіки в умовах глобалізації / Є. І. Масленніков, С. О. Якубовський, В. В. Белякова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2017. – Т. 22, вип. 2. – С. 65–69.

Стратегічний менеджмент в системі транспортної галузі / Є. І. Масленніков, Ю. М. Сафонов, А. А. Кашубський // Екон. вісн. ун-ту [Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди]. – 2017. – Вип. 34 (1). – С. 91–97.

Сценарний підхід для формування бізнес-стратегій підприємства / Є. І. Масленніков, В. В. Томак // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 6. – С. 34–37.

Теоретичні засади організації облікового процесу на промислових підприємствах / Є. І. Масленніков, Д. Д. Присакар // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 2 (2). – С. 49–52.

Фактори трансформації національної економіки в умовах європейської інтеграції / Є. І. Масленніков, В. І. Кравченко // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 4 (2). – С. 4–6.

Формування механізму управління фінансовою стійкістю торговельного підприємства / Є. І. Масленніков // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2017. – Т. 16, вип. 2 (36). – С. 53–69.

Ensuring stability of Ukrainian banking system in context of institutional transformation / E. I. Maslennikov [et al.] // Scientific Bulletin of Polissia. – 2017. – № 4. – P. 62–70.

Identifying areas and components of the management decisions for small industrial enterprises the second and third group of simplified tax system / Y. Maslennikov [et al.] // Marketing and Management of Innovations. – 2017. – № 3. – P. 257–266.

Information-analytical system for the formation of innovative business infrastructures in the Odessa region / E. I. Maslennikov, D. V. Rokhmistrova // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2017. – Т. 22, № 1 (54). – P. 102–106.

Methodical principles of definition of economic entity's competence to forming of innovative-investment industry clusters / E. Maslennikov [et al.] // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2017. – № 4. – С. 283–291.

Theoretical aspects of state regulation of national macroeconomic environment / Y. Maslennikov, N. Lenska // Baltic Journal of Economic Studies. – 2017. – Vol. 3, № 4. – P. 165–170.

Time management and its implementation at production companies / Y. Maslennikov [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. – 2017. – Vol. 3, № 1. – P. 82–87.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 738-б.

Кафедра учета, анализа и аудита Одесского национального политехнического университета : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, [2012]. – Режим доступу: <https://bit.ly/383uYQ8> (дата звернення: 03.12.2019). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JkNRcR> (дата звернення: 27.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2RIZBKq> (дата звернення: 03.12.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3dDq3s2> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МАТУЗКОВА
Олена Прокопівна

Філолог, викладач, перекладач

Народилась 25 грудня 1961 р. у смт Порт Ваніно, Хабаровський край, СРСР (нині – Російська Федерація).

У 1985 р. О. П. Матузкова закінчила Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «філолог, викладач, перекладач».

Трудову діяльність розпочала після закінчення університету в 1985 р. лаборантом на кафедрі лексикології та стилістики англійської мови ОДУ. Згодом працювала старшим лаборантом, викладачем на цій же кафедрі.

Після закінчення аспірантури у 1989 р. О. П. Матузкова захистила кандидатську дисертацію на тему «Гипо-гиперонимические отношения в оригинале и переводе англоязычной художественной прозы» (спеціальність 10.02.20 – «порівняльно-історичне, типологічне, зіставне мовознавство та теорія перекладу»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф. В. А. Кухаренко).

У 1993 р. стажувалася в Університеті Сент-Андрус в Шотландії.

З 1998 р. по теперішній час очолює новостворену кафедру теорії та практики перекладу ОДУ. Під керівництвом О. П. Матузкової на кафедрі проводиться науково-дослідницька робота, вона виступає науковим керівником кандидатських дисертацій, зокрема першої роботи захищеної на кафедрі (О. В. Коваленко). Також під керівництвом вченого захистилися А. Болдирева, С. Єрмоменко, О. Гринько.

У 1999 р. О. П. Матузкова отримала вчене звання доцента кафедри лексикології та стилістики англійської мови.

З 2011 по 2014 рр. О. П. Матузкова працювала над докторською дисертацією в докторантурі на кафедрі лексикології та стилістики англійської мови.

Докторську дисертацію на тему «Англійська ідентичність як лінгвокультурний феномен: когнітивно-дискурсивний аспект» (спеціальність 10.02.04 – «германські мови»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. І. М. Колегаєва) захистила 16 січня 2015 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради ОНУ.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що уперше О. П. Матузковою було сформульовано методологічні принципи вивчення колективної ідентичності як лінгвокультурного феномену, які слугують основою нової цілісної теорії колективної ідентичності як когнітивно-дискурсивного продукту рефлексій соціуму. О. П. Матузкова виявила хронологічні етапи історико-понятійного становлення ідентичності як наукового поняття; уніфікувала й описала провідні загальногуманітарні міждисциплінарні науково-методичні підходи до вивчення ідентичності; запропонувала авторську модель системно-структурної організації ідентичності, на підставі якої сформульовала базове визначення ідентичності як міждисциплінарної лінгвістичної категорії; параметризувала дискурс сучасної англійської ідентичності як варіант когнітивно-дискурсивного опису будь-якої етнокультурної колективної ідентичності.

У 2015 р. О. П. Матузкова отримала науковий ступінь доктора філологічних наук.

Вчене звання професора кафедри теорії та практики перекладу присвоєно 25 лютого 2016 р.

До сфери наукових інтересів професора відносяться лінгвокультура, ідентичність, переклад. О. П. Матузкова керівник наукової теми кафедри «Лінгвокультура та ідентичність в руслі когнітивно-дискурсивних досліджень».

Викладає лекційні курси: «Основи професійної діяльності перекладача», «Лінгвокраїнознавство Великобританії», «Культурологічні проблеми перекладу», «Лінгвокультура та ідентичність», «Лінгвокультура та переклад». Розробила низ-

ку базових теоретичних і практичних курсів та спецкурсів для студентів перекладацького відділення.

О. П. Матузкова проводить на кафедрі наукові та методичні семінари і бере участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях.

О. П. Матузкова вчений секретар спеціалізованої вченої ради ОНУ із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями 10.02.01 – «українська мова» та 10.02.04 – «германські мови», член Української Асоціації когнітивної лінгвістики та поетики і входить до редколегії журналу «Записки романо-германської філології».

Наукові публікації О. П. Матузкової були надруковані у фахових виданнях України.

Пр.:

Идентичность и лингвокультура: методология изучения : монография / Е. П. Матузкова. – Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2014. – 333 с.

Інтегральна теорія англомовної комунікації : кол. монографія учнів д-ра філол. наук, проф. І. М. Колегаєвої : присвяч. Ірині Михайлівні Колегаєвій з нагоди 65-річчя від дня народж. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; під заг. ред. Т. І. Домброван. – Одеса : Одес. міська друк. (КП ОМД), 2015. – 798 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра теорії та практики перекладу (ч. 3, розд. 9, 9.4) / О. П. Матузкова. С. 789–790.

Перевод с английского: основы теории и практики : учеб. пособие для студентов 3–4 курса пер. фак. и отд.-ный вузов / Е. П. Матузкова. – Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2018. – 113 с.

Переводим на английский профессионально : учеб. пособие по основам теории и практики перевода / Е. П. Матузкова. – Одеса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2017. – 92 с.

Основи написання наукової студентської роботи з філології : навч. посіб. / О. П. Матузкова, Л. М. Голубенко, С. В. Єрмоменко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2-е вид., випр. і допов. – Одеса : Фенікс, 2009. – 94 с.

Харчовий код культури у фразеології англійської, української та грецької мов / О. П. Матузкова, І. В. Діброва // Зап. з романо-герм. філології. – 2019. – № 2 (43). – С. 189–208.

До питання про передачу одеських реалій в англомовних художніх та документальних текстах / О. П. Матузкова, В. В. Погуляй // Зап. з романо-герм. філології. – 2018. – № 2 (41). – С. 92–106.

К проблеме содержания и соотношения понятий английская идентичность и британская идентичность / Е. П. Матузкова // Любовь к слову: филологические заметки в честь юбилея проф. В. А. Кухаренко : сб. науч. ст. / ОНУ им. И. И. Мечникова, Ф-т РГФ ; под ред. И. М. Колегаевой. – Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2018. – С. 174–184.

Рец. на пр. вченого:

Махачашвили Р. К. [Рецензия] / Р. К. Махачашвили // Нова філологія : зб. наук. пр. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – № 63. – С. 241–242. – Рец. на кн.: Матузкова Е. П. Идентичность и лингвокультура: методология изучения : монография / Е. П. Матузкова. Одесса : Одес. гор. тип. (КП ОГТ), 2014. 333 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 744-а.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015: основні досягнення та результати освітньої та наукової діяльності у 2015 р. / С. М. Андрієвський [та ін.] ; голов. ред. І. М. Коваль. – Одеса : ОНУ, 2016. – 403 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова за роки незалежності України, 1991–2005 рр. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; О. В. Запорожченко, Я. М. Біланчин, А. С. Васильєв [та ін.] ; голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса : Астропринт, 2005. – 551 с.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WDaoTo> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2yzBS2i> (дата звернення: 04.03.2020). – Загол. з екрана.

МИКОЛЕНКО
Олександр Іванович

Правознавець, фахівець з адміністративного права

Народився 5 лютого 1974 р. у с. Ротмістрівка Смілянського р-ну Черкаської обл. у родині медиків. У 1975 р. разом з батьками переїхав до м. Сміла Черкаської обл., де в 1991 р. закінчив середню загальноосвітню школу № 5. Батько, Миколенко Іван Захарович, за високі досягнення в медицині був нагороджений знаком «Відмінник охорони здоров'я».

У 1996 р. Олександр Іванович Миколенко закінчив Юридичний інститут Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – економіко-правовий факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ), де отримав вищу освіту за спеціальністю «правознавство» та кваліфікацію «юрист». У цьому ж році був зарахований до стаціонарної аспірантури при кафедрі державного і адміністративного права ОДУ.

Навчання в аспірантурі Олександр Іванович поєднував з педагогічною діяльністю, яку розпочав у 1997 р. За ці роки він пройшов шлях від асистента до професора кафедри.

Кандидатська дисертація на тему «Проблеми відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням» (спеціальність 12.00.07 – «теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; банківське право») була захищена в 2000 р. у спеціалізованій вченій раді у Харківському університеті внутрішніх справ. Науковим керівником дисертаційного дослідження був д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. С. Васильєв.

Визначившись з тематикою докторської дисертації, з вересня 2004 р. Олександр Іванович був зарахований до докторантури ОНУ. 21 жовтня 2004 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти та науки України йому було присвоєно вчене звання доцента кафедри адміністративного та підприємницького права. У 2008 р. та 2011–2014 рр. вчений обіймав посаду заступника завідувача кафедри.

Докторська дисертація на тему «Місце адміністративного процедурного права в системі юридичних знань та системі права України» (спеціальність 12.00.07 – «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»; науковий консультант – д-р юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. С. Васильєв). була ним захищена в 2011 р. у спеціалізованій вченій раді у Класичному приватному університеті м. Запоріжжя.

10 жовтня 2013 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту О. І. Миколенку було присвоєно вчене звання професора кафедри адміністративного та господарського права.

31 вересня 2014 р. вчений обіймає посаду завідувача кафедри адміністративного та господарського права ОНУ, на яку був обраний за конкурсом.

До сфери наукових досліджень вченого відносяться такі основні питання, як: адміністративне деліктне право як інститут адміністративного права; адміністративне процедурне право як підгалузь адміністративного права; адміністративний процес як вид адміністративної процедури; критерії диференціації системи права на галузі та місце у цій системі адміністративного права; сучасне місце та значення управлінських відносин в предметі адміністративного права України.

Олександр Іванович є представником Одеської школи адміністративного права і процесу, яку започаткував та довгий час очолював д-р юрид. наук, проф. А. С. Васильєв. Сьогодні ця наукова школа функціонує на базі кафедри адміністративного та господарського права ОНУ.

Як викладач читає лекційний курс «Адміністративне право України (Загальна та Особлива частини)».

За роки науково-педагогічної діяльності вченим було підготовлено 11 кандидатів юридичних наук.

Олександр Іванович входить до складу спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук при Національному університеті «Одеська юридична академія» та Харківському національному університеті внутрішніх справ. Головний редактор наукового фахового видання «Правова держава».

О. І. Миколенко є автором понад 160 наукових та науково-методичних праць, зокрема статей у виданнях, що включені у наукометричні бази Scopus та Web of Science, а також коментарів до Законів України.

Пр.:

Теорія адміністративного процедурного права : монографія / О. І. Миколенко. – Харків : Бурун Книга, 2010. – 336 с.

Механізми публічно-правової і приватноправової регламентації суспільних відносин у адміністративно-політичній, соціально-культурній та господарській сферах : кол. монографія / О. І. Миколенко [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Миколенка. – Одеса : Фенікс, 2016. – 342 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра адміністративного та господарського права (ч. 3, розд. 4, 4.6) / О. І. Миколенко. С. 722–725.*

Суб'єкт адміністративної відповідальності в доктрині сучасного адміністративного права (на прикладі адміністративних правопорушень в сфері земельних відносин) : монографія / О. І. Миколенко, О. В. Дуліна. – Одеса : Фенікс, 2015. – 200 с.

Управлінські процедури в діяльності виробничих організацій як об'єкт адміністративно-правового дослідження : монографія / О. І. Миколенко, В. О. Орлова. – Одеса : Фенікс, 2014. – 168 с.

Адміністративно-правове регулювання юрисдикційної діяльності адміністративних комісій в Україні : монографія / О. І. Миколенко, В. С. Бердник. – Одеса : Фенікс, 2013. – 248 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / О. І. Миколенко [та ін.] ; Запорізь. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. – Запоріжжя : Гельветика, 2019. – 587 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / [В. С. Ковальський, О. І. Миколенко, Є. Л. Стрельцов [та ін.] ; спец. ред. Л. Л. Лазебний]. – Київ : Юрінком Інтер, 2018. – 378 с. – (Законодавство України).

Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. коментар / О. І. Миколенко [та ін.] ; за заг. ред. А. С. Васильєва, О. І. Миколенка. – Харків : ТОВ «Одіссей», 2010. – 1024 с.

Кодекс адміністративного судочинства України : наук.-практ. коментар / О. І. Миколенко [та ін.] ; за заг. ред. А. Т. Комзюка. – Київ : Прецедент ; Істина, 2009. – 823 с.

Заохочення у службовому праві : навч. посіб. / О. І. Миколенко [та ін.] ; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. – Київ : Ін Юре, 2017. – 360 с.

Дисциплінарно-деліктне право України : навч. посіб. / О. І. Миколенко [та ін.] ; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова ; Запорізь. нац. ун-т. – Київ : Ін Юре, 2016. – 464 с.

Адміністративний процес та адміністративна відповідальність в Україні : навч. посіб. / О. І. Миколенко. – Харків : ТОВ «Одісей», 2010. – 368 с.

«Конфлікт інтересів» в національній правосвідомості та законодавстві України / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2019. – № 33. – С. 65–70.

Educational Governmental Order as an Administrative Contract: Argumentation of its Nature, Application Prospects in Ukraine / O. Mykolenko [et al.] // International Journal of Scientific and Technology Research. – 2019. – Vol. 8, Iss. 11. – P. 595–602.

Environmental Concept of Energy Security Solutions of Local Communities Based on Energy Logistics / O. Mykolenko [et al.] // 19th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2019. – Vol. 19. – P. 283–290.

Financial and economic bases of the functioning of state executive bodies: past, present and prospects of improvement / O. Mykolenko [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. – 2019. – Vol. 5, Iss. 1. – P. 126–130.

Legal support of the system of state control in the process of educational governmental order / O. Mykolenko [et al.] // Amazonia Investiga. – 2019. – Vol. 8, Iss. 20. – P. 166–179.

Поняття «державне управління» і «публічне адміністрування» в категоріальному апараті адміністративного права / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2018. – № 30. – С. 101–107.

Проблеми оскарження результатів кваліфікаційного оцінювання для підтвердження відповідності судді займаній посаді / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2018. – № 31. – С. 44–52.

Процесуальна форма в адміністративному судочинстві та проблеми законотворчості в Україні / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2018. – № 29. – С. 50–57.

Деякі аспекти організації наукової діяльності у вищих навчальних закладах юридичної спрямованості / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2017. – № 25. – С. 72–77.

Деякі аспекти реформування освіти в Україні: особисті цілі та колективні вигоди / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2017. – № 28. – С. 21–30.

Диспозитивність та публічність як властивості провадження в справах про адміністративні правопорушення / О. І. Миколенко // Наук. зап. [Кіровоград. держ. ун-ту ім. В. Винниченка]. Серія: Право. – 2017. – Вип. 2. – С. 17–22.

Нормативно-правова регламентація заохочення працівників прокуратури України / О. І. Миколенко // Правова держава. – 2017. – № 26. – С. 10–14.

Рец. на пр. вченого:

Монаєнко А. О. [Рецензія] / А. С. Монаєнко // Право та державне управління : зб. наук. пр. – 2011. – № 1. – С. 129–130. – Рец. на кн.: Миколенко О. І. Теорія адміністративного процедурного права : монографія / О. І. Миколенко. Харків : Бурун Книга, 2010. 336 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 759.1.

Економіко-правовий факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (1998–2007) : бібліогр. покажч. друк. пр. – Одеса, 2009. – С. 199–212.

Енциклопедія Сучасної України / Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2001–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3dEZrH1> (дата звернення: 18.02.2020). – Загол. з екрана.

Служителі Фемиди : страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском – Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) : посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / под ред. и сост. И. С. Канзафаровой. – Одесса : Астропринт, 2015. – С. 559–561.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3accH3v> (дата звернення: 19.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3avo073> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2uuPqQx> (дата звернення: 26.03.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UNjpXp> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МІЛОВА
Марія Іллівна

Історик, політолог, фахівець в галузі дослідження політичних та соціокультурних проблем транзитивних суспільств

Народилася 3 лютого 1953 р. у с. Оріхівка, Болградського р-ну, Одеської обл.

Навчалася на історичному факультеті Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) протягом 1972–1977 рр., після завершення якого отримала диплом з відзнакою.

Навчалася в аспірантурі ОДУ при кафедрі наукового комунізму (1978–1982).

Кандидатську дисертацію на тему «Воздействие социалистической экономической интеграции на формирование интернационалистского сознания молодежи (на примере СССР, ГДР и Болгарии)» (спеціальність 09.00.02 – «теорія наукового комунізму»; науковий керівник – канд. іст. наук., доц. Ф. В. Резник) захистила 28 травня 1985 р. у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету імені І. Франка.

Диплом кандидата історичних наук видано на підставі рішення Вищої атестаційної комісії (Москва) від 25.12.1985 р.

З 1980 по 2011 рр. працювала в Одеському технологічному інституті холодильної промисловості (нині – Навчально-науковий інститут холоду, кріотехнологій та екоенергетики імені В. С. Мартиновського Одеської національної академії харчових технологій; ОНАХТ). Трудову діяльність розпочала як асистент кафедри політичної економії та наукового комунізму (1980–1986), старший викладач цієї ж кафедри (1986–1990). З травня 1990 р. по червень 1995 р. – доцент кафедри економічної теорії і політології Одеського інституту низькотемпературної техніки і енергетики (ОНАХТ у 1989–1994 рр.), з червня 1995 р. по листопад 2001 р. – доцент кафедри філософії і політології (проведено реорганізацію шляхом злиття кафедри економічної теорії і політології та кафедри філософії) Одеської державної академії холоду (ОДАХ) (ОНАХТ у 1994–2011 рр.).

З 9 листопада 2001 р. по 30 жовтня 2004 р. навчалась у докторантурі ОДАХ та продовжувала працювати доцентом за сумісництвом у ОДАХ.

З листопада 2004 р. по серпень 2005 р. – доцент кафедри соціальних наук ОДАХ, а з 1 вересня 2005 р. по 31 серпня 2009 р. очолювала цю кафедру.

23 грудня 2008 р. захистила докторську дисертацію на тему «Внутрішні та зовнішні чинники трансформації політичної системи посткомуністичної Болгарії» (спеціальність 23.00.02 – «політичні інститути та процеси»; науковий консультант – д-р політ. наук, проф. І. М. Коваль) у спеціалізованій вченій раді в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України. Новизна роботи полягає у здійсненні комплексного аналізу взаємовпливу внутрішніх і зовнішніх чинників на динаміку трансформаційних процесів у політичній системі посткомуністичної Болгарії, який в українській політології ще не був предметом спеціального наукового дослідження. Щодо їх співвідношення, доведено, що вони мали комплексний характер при значному домінуванні внутрішніх чинників, тобто сукупності успадкованих від соціалістичної системи феноменів, обумовлених політичними можливостями режиму, визначальним впливом старого правлячого класу та наявністю балканського менталітету. Обґрунтовано зміну парадигми зовнішніх впливів РБ, зокрема, простежено характер і форми впливу від «радянського» до сучасного, пов'язаного із глобальними і регіональними зрушеннями, що визначили нову геостратегічну роль Болгарії та позитивно позначилися на демократичній спрямованості політичної трансформації усередині країни; вперше системно проаналізовано особливості та характер болгарського соціалістичного режиму. Обґрунтовано авторське бачення сутності «відроджувального процесу» як одного з головних чинників у розпаді партійно-державної системи правління та запропоновано авторську оцінку політичного режиму періоду правління Т. Живкова. Доведено, що

в умовах фактично повної зовнішньої залежності, окремі реформи, які проводились значно раніше, ніж у СРСР, були спробою лібералізації, проте неоднозначно відбилися на стартових можливостях посткомуністичної трансформації політичної системи; запропоновано концептуальний висновок: болгарський перехід до демократії здійснюється політичною владою, її державними структурами і відображає всі відмінні риси реформ «згори».

Диплом доктора політичних наук видано на підставі рішення президії ВАК України 28 квітня 2009 р.

З вересня 2009 р. по серпень 2011 р. переведена на посаду професора, завідувача кафедри соціальних наук ОДАХ за строковим трудовим.

З вересня 2010 р. по червень 2011 р. за сумісництвом працювала професором кафедри політології ОНУ, а з вересня 2011 р. по теперішній час (обрана за конкурсом) працює на посаді професора кафедри політології Інституту соціальних наук (нині – факультет міжнародних відносин, політології та соціології; ФМВПС) ОНУ.

Вчене звання професора було присвоєно 31 травня 2013 р.

Як викладач розробила та читає навчальні лекційні курси для студентів відділення політології ФМВПС із таких дисциплін: «Український парламентаризм»; «Сучасна зарубіжна політологія»; «Професійне та навчально-методичне забезпечення викладацької діяльності у ВНЗ України згідно з вимогами Болонського освітнього процесу»; загальний курс «Політологія» для студентів історичного факультету; «Методологія і логіка наукового дослідження політичних процесів»; «Президентство в Україні» та курси для аспірантів «Парламентаризм в Україні»; «Сучасні досягнення політичної науки».

Пріоритетні напрямки дослідження базуються на аналізі проблем посткомуністичного транзиту в цілому та проблем переходу країн Південно-Східної Європи і Болгарії зокрема; вивченні політичної реальності українського суспільства та проблем його консолідації тощо.

М. І. Мілова брала участь у роботі цілої низки (більш 30-ти) міжнародних, загальноукраїнських наукових та науково-практичних конференцій, круглих столів і семінарів (Варна, Софія, Одеса, Київ, Львів, Миколаїв, Ужгород та ін.); у дослідницькій програмі Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна і т. п.

Марія Іллівна неодноразово стажувалася на кафедрі політології Софійського університету (Болгарія).

За плідну працю та досягнення в науково-педагогічній діяльності неодноразово нагороджувалася Почесними грамотами Одеської обласної ради, ректорів ОДАХ та ОНУ.

Підготовлено понад 136 публікацій, серед яких – монографія, наукові статті та доповіді у фахових наукових виданнях. Автор має понад 25 навчально-методичних розробок, зокрема 16 на посаді професора.

Пр.:

На шляху до парламентської демократії: болгарський варіант / М. І. Мілова. – Одеса : Астропринт, 2005. – 328 с.

Політична думка XX–XXI: століть методологічний та доктринальний підходи: підручник у 2 т. / за заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів : Новий Світ-2000, 2017. – Т. 2 : Доктринальний підхід. – 535 с. – *Політичні ідеї італійського фашизму та німецького націонал-соціалізму* / М. І. Мілова, С. А. Дмитрашко. С. 151–177.

Політична система: світова теорія та вітчизняний досвід: навч. посіб. / М. І. Мілова, О. В. Димова; Одес. нац. акад. харчових технологій, Ін-т низькотемпературної техніки, кріотехнологій та екоенергетики. – Одеса, 2013. – 31 с.

Політологія: підруч. для студентів вузів / Л. О. Ануфрієв, М. І. Мілова [та ін.]; за заг. ред. І. М. Ковалюка. – Харків : Фоліо, 2012. – 414 с.

«Тронні промови» як символічний ресурс влади: український контекст / М. І. Мілова, М. Р. Стеценко // Політ. життя. – 2017. – № 1/2. – С. 68–73.

Преодолення прошлого или повторение пройденного: украинский контекст / М. И. Милова // *Politicus* : науч. журн. – Вып. 1. – 2017. – С. 164–168.

Рец. на пр. вченого:

Бебик В. Модерні болгарські терни парламентської демократії / В. Бебик // Політ. менеджмент. – 2006. – № 3 (18). – С. 182–186. – Рец. на кн.: Мілова М. І. На шляху до парламентської демократії: болгарський варіант / М. І. Мілова. Одеса : Астропринт, 2005. 328 с.

Брусиловська О. І. Болгарія сучасної доби: особливості політичної трансформації / О. І. Брусиловська // Наук. вісн. Одес. держ. економ. ун-т. [Науки: економіка, політологія, історія]. – 2008. – № 21 (41). – С. 196–198. – Рец. на кн.: Мілова М. І. На шляху до парламентської демократії: болгарський варіант / М. І. Мілова. Одеса : Астропринт, 2005. 328 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 759-а

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/341ZQxh> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Кафедра політології [ОНУ імені І. І. Мечникова] [Електрон. ресурс]. – Електрон. дані. – Одеса, 2018. – Режим доступу: <http://politolog.onu.edu.ua/> (дата звернення: 24.05.2019). – Загол. з екрана.

Науковці України [Електрон. ресурс] // Наука України: доступ до знань / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2013–2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vRqv10> (дата звернення: 24.05.2019). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2E3j6Au> (дата звернення: 24.05.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Jo4IKn> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МОРОЗОВА Ірина Борисівна

*Філолог, фахівець з граматики англійської мови, когнітивної,
комунікативної, прикладної та психолінгвістики*

Народилася 5 червня 1962 р. у м. Одеса в сім'ї медиків. Дідусь Ірини Борисівни – Сергій Олексійович Мельник (1898–1968) був відомим вченим-виноградарем, доктором сільськогосподарських наук, професором, членом-кореспондентом Всесоюзної академії сільськогосподарських наук імені Леніна, академіком АН УРСР та АН МРСР, заслуженим діячем науки УРСР.

У 1981 р. закінчила з відзнакою відділення англійської мови та літератури факультету романо-германської філології Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), отримавши спеціалізацію «філолог, викладач, перекладач англійської та німецької мов». З першого року навчання Ірина Борисівна проявила цікавість до лінгвістичної науки та залучилась до наукового лінгвістичного гуртка з граматики під керівництвом професора, доктора філологічних наук А. К. Корсакова.

Трудову діяльність розпочала в 1984 р. в ОДУ, де працювала на посаді асистента кафедри граматики англійської мови до 1992 р.

Кандидатська дисертація на тему «Граматична структура і семантика простого речення і його конститuentів (в англійському діалогічному мовленні)» (спеціальність 10.02.04 – «германські мови») була захищена в 1986 р. під керівництвом д-ра філол. наук, проф. А. К. Корсакова у спеціалізованій вченій раді ОДУ.

З 1992 по 2011 рр. Ірина Борисівна працювала на посаді доцента кафедри граматики англійської мови (звання доцента кафедри граматики англійської мови отримано 22 лютого 1994 р.).

Докторська дисертація на тему «Таксономія елементарних комунікативних одиниць в сучасній англійській мові» (спеціальність 10.02.04 – «германські мови»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. А. К. Корсаков) була захищена в 2010 р. у спеціалізованій вченій раді ОНУ.

З 2011 р. вчена займає посаду професора кафедри граматики англійської мови ОНУ.

17 січня 2014 р. рішенням Вищої атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України І. Б. Морозовій було присвоєно вчене звання професора кафедри граматики англійської мови ОНУ.

До сфери наукових інтересів відносяться такі основні питання: граматика англійської мови, соціолінгвістика, психолінгвістика, когнітивна, комунікативна та прикладна лінгвістика, германістика, загальне мовознавство, теорія та практика перекладу, міжкультурна комунікація, дидактика та методика викладання іноземних мов. У своїх дослідженнях вчена вперше зробила спробу пояснити синтаксис англійської мови з точки зору теорії гештальтів, розробивши теорію таксономічного ізоморфізму простого речення.

Ірина Борисівна є представником та продовжувачем лінгвістичної наукової школи професора А. К. Корсакова.

І. Б. Морозова здійснює керівництво науковою роботою аспірантів, зокрема під її керівництвом було захищено 4 кандидатські дисертації.

Науковець входить до складу спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій з філологічних наук в ОНУ та спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з філологічних наук у Міжнародному гуманітарному університеті. Також є членом організаційного комітету міжнародних та всеукраїнських конференцій. Наприклад, можна назвати

деякі з них: «Філологія і освітній процес: 21 століття» (Одеса, 2010 р.), VII–XIII Міжнародних наукових конференцій «Пріоритети германського і романського мовознавства» (Луцьк–Світязь, 2013–2019 рр.), «The European Conference on Arts & Humanities» (Брайтон, 2015 р.) тощо.

Професор І.Б. Морозова бере активну участь у міжнародних проєктах. Так, наприклад, вона стажувалася та робила доповіді на конференціях, що організували університети Лондону, Хеддерсфілду, Брайтону, Кентербері, Брістолю, Манчестеру (Велика Британія), Рейк'явіку (Ісландія), Гонолулу (США), Осака (Японія) та ін.

Ірина Борисівна входить до складу редакційних колегій лінгвістичних журналів: «Філологія та освітній процес: 21 століття» (Одеса), «Мова» (Одеса), «Записки з германського та романського мовознавства» (Одеса), «Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Лінгвістика» (Одеса), «Актуальні проблеми германського мовознавства» (Чернівці), «International Journal of Sciences: Basic and Applied Research» та «International Journal of Language and Linguistics» (США), «IAFOR Journal of Literature and Librarianship» (Велика Британія) та ін.

Професор І. Б. Морозова учасник міжнародних лінгвістичних спілок BAAL, International Gestalt Society, IAFOR, IALS, член експертних комісій з акредитаційної експертизи вищих навчальних закладів і спеціальностей у ЗВО та вищих професійних училищах. Зокрема, Ірина Борисівна є членом акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямком 6.020303 «філологія», спеціалістів та магістрів за спеціальністю 7.02030304 «переклад» у приватному вищому навчальному закладі Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія».

Вчена є організатором та головою студентського наукового гуртка з граматики Grammar Club на факультеті романо-германської філології. Окрім цього, входить до складу ради інноваційних технологій ОНУ та вченої ради факультету.

Ірина Борисівна має численні грамоти ОНУ та факультету романо-германської філології, зокрема в 2010 р. була нагороджена грамотою облдержадміністрації Одеської області.

Професор І. Б. Морозова є автором близько 140 публікацій, з них 5 монографій, 3 навчальних посібників з практичної граматики з грифом МОН України.

Пр.:

Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорій в сучасній англійській мові: монографія / І. Б. Морозова. – Одеса: Друк. дім, 2009. – 384 с.

Структурно-организующая роль простого предложения в различных функциональных стилях и формах общения (на материале современного английского языка): монографія / І. Б. Морозова. – 2-е изд., доп. и расш. – Одесса: АО БАХВА, 1998. – 192 с.

Advanced Trends of the Modern Development of Philology in European Countries: collective monograph / ed. by I.-M. Farcas. – Riga: Baltija Publishing, 2019. – 240 p. – *Compliments as a specific methodological approach of optimising the process of teaching foreign languages* / I. B. Morozova, Ie. Yu. Abramova. P. 136–156.

Одеська лінгвістична школа: інтерпретація підходів: кол. монографія / О. А. Войцева [та ін.]; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської. – Одеса: ПолиПринт, 2016. – 362 с. – *Розд. 3: Лінгвістична інтерпретація сугестивних дискурсів, гл.: Мовленнєві сигнали як особлива техніка оптимізації міжособистісного спілкування* / І. Б. Морозова. С. 247–254.

The Use of Modal Verbs and Moods: [навч. посіб. для студентів пед. ін-тів та ун-тів за спец. 2103 «іноземна мова»: 10.02.04 «германські мови» / І. Морозова, О. Pozharytska. – Kyiv: Osvita Ukraine, 2020. – 335 p.

The Use of the Non-Finites: [навч. посіб. для студентів пед. ін-тів та ун-тів за спец. 2103 «іноземна мова»: 10.02.04 «германські мови» / I. Morozova, O. Stepanenko. – Kyiv: Osvita Ukraine, 2012. – 235 p. *Рекомендовано МОНУ (друге видання – 2016, 236 с.)*

The Use of Modal Verbs: [навч. посіб. для студентів пед. ін-тів та ун-тів за спец. 2103 «іноземна мова»: 10.02.04 «германські мови» / І. Б. Морозова, І. Ф. Чайковська. – [2-ге вид., перероб. та допов.]. – Одеса, 2008. – 124 с. *Рекомендовано МОНУ.*

Лінгвальні засоби вираження емотивності в жіночому романі / І. Б. Морозова, К. І. Єршова // Мова. – 2019. – № 31. – С. 20–25.

Психолінгвістические основы создания позитивного имиджа отрицательного героя / І. Б. Морозова // Тэарэтычныя і прыкладныя аспекты этналагічных даследаванняў: зборнік навуковых артыкулаў / пад навук. рэд.: Н. П. Мартысюк – Мінск: БНТУ, 2019. – С. 294–298.

«Наочно» значить «зрозуміло»: залучення методу наочності у викладанні граматики у початковій школі / І. Б. Морозова, Н. В. Новікова // Мова. – 2018. – № 29. – С. 78–84.

Покладемо квіти на могилу Елджернона: гештальт-маркери синтаксичного профайлінгу особистості / І. Б. Морозова // Актуальні питання інозем. філології. – 2018. – № 8. – С. 214–221.

З'їж мене!: слоган як ключовий елемент англомовного рекламного повідомлення / І. Б. Морозова // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. – Чернівці: Вид. дім «РОДОВІД», 2017. – Вип. 2 (15). – С. 67–72.

Комунікативно-синтаксичні особливості дитячого мовлення в жанрі інтерв'ю / І. Б. Морозова, Т. В. Цапенко // Мова. – 2017. – № 28. – С. 14–20.

Социальный гештальт личности сквозь призму речевого этикета / І. Б. Морозова // *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Лінгвістика: зб. наук. пр.* – 2017. – Вип. 20. – С. 123–136.

«Что Вы хотите этим сказать?»: Импликация и имплицатура в зеркале речевого общения / І. Б. Морозова // *Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Л. Українки. Серія: Філол. науки.* – 2017. – № 6 (331). – С. 132–137.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 780-а.

Карпенко О. Ю. Кафедра граматики англійської мови / О. Ю. Карпенко // Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. сл.: І. М. Коваль, В. М. Хмарський. – Одеса : Одес. нац. ун-т, 2015. – С. 786–787.

Підручна I. I Love Grammar / I. Підручна // Одес. ун-т. – 2013–2014. – Листоп. (№ 10–11 (2111–2112)). – С. 13.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2IKOwgC> (дата звернення: 22.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UTPiAW> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2IQKNy2> (дата звернення: 22.05.2019). – Загол. з екрана

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Jo3BF5> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

МУСІЙ
Валентина Борисівна

Літературознавець, фахівець у галузі міфопоетики російської літератури XIX ст., історії світової літератури епохи романтизму

Народилася 1 січня 1958 р. у м. Петропавловськ-Камчатський (Камчатської обл.; після 1 липня 2007 р. – Камчатського краю). Батько – Барботько Борис Іванович – військовослужбовець, заступник командира протичовнового корабля «Кмітливий», який брав участь у першому дружньому візиті загону бойових кораблів СРСР на Кубу (липень 1969 р.); мати – Барботько Таїсія Павлівна, вчителька початкових класів, Відмінник народної освіти, була нагороджена орденом Пошани.

У 1979 р. В. Б. Мусій закінчила філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) та отримала диплом з відзнакою зі спеціальності «російська мова та література».

У 1979 р. розпочала трудову діяльність у середній школі № 5 м. Одеса, де до 1982 р. працювала вчителем російської мови та літератури. З 1982 по 1985 рр. працювала старшим лаборантом кафедри теорії літератури ОДУ.

У 1983 р. закінчила аспірантуру ОДУ. Дисертацію на тему «Человек и природа в художественной прозе И. С. Тургенева 40–50-х годов» на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.02 – «російська література» В. Б. Мусій захистила під керівництвом канд. філол. наук, доц. А. О. Слюсаря у 1985 р. в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР.

З 1985 по 1988 рр. – асистент, а з 1988 р. – доцент кафедри російської (нині – світової) літератури філологічного факультету ОДУ. Вчене звання доцента отримала у 1991 р.

Дисертацію на тему «Міфопоетична парадигма в російській преромантичній і романтичній прозі 20–40-х років XIX століття» (спеціальність 10.01.02 – «російська література»); науковий консультант – д-р філол. наук, проф. І. С. Шевченко), на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук захистила у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у червні 2009 р. Захист докторської дисертації В. Б. Мусій став значною подією кафедри світової літератури ОНУ. Валентина Борисівна обрала для дослідження таку галузь сучасної літературознавчої науки, як міфопоетика. У численних статтях, докторській дисертації та двох монографіях, спираючись на теоретичні ідеї стосовно закономірностей літературного процесу проф. Є. М. Черноіваненка, В. Б. Мусій обґрунтувала концепцію новизни у розумінні міфу і його місце у художньому творі переходом російської літератури від риторичності до художності. У дисертації вперше запропоновано модель літературного процесу в Росії початку XIX ст., що ґрунтується на зіставному аналізі преромантизму, який поєднав у собі ознаки риторичного й естетичного типів словесності, та романтизму як одного з провідних літературних напрямів у літературі початку XIX століття.

У рецензії, підготовленій О. Мойсеевою та О. Івановою, на монографію, що стала результатом докторського дисертаційного дослідження, визначається принципова та переконлива позиція автора щодо того, що передромантизм не був у російській літературі початковою стадією романтизму, а являв собою самостійне художнє явище (*Іст.-літ. журн.* 2008. № 15. С. 304).

Диплом доктора філологічних наук отримано у 2010 р. З травня того ж року Валентина Борисівна переведена на посаду професора кафедри світової літератури філологічного факультету ОНУ.

Вчене звання професора отримала 10 листопада 2011 р.

З 2010 р. В. Б. Мусій – професор кафедри світової літератури, обіймає посаду заступника декана з наукової роботи філологічного факультету ОНУ.

До сфери наукових інтересів ученого належать дослідження в галузі історії літератури, які зокрема зосереджені на проблемах літературного процесу першої половини XIX ст., дослідженнях міфопоетичної моделі світу в епосі та художній літературі, концептосфери та мотивної організації художнього твору.

Як викладач читає такі лекційні курси: «Історія російської літератури 1801–1855 рр.», «Історія російської літератури 1856–1868 рр.», «Історія світової літератури I половини XIX ст.», «Історія зарубіжної літератури II половини XIX століття», «Літературознавство в контексті гуманітаристики», «Основи наукових досліджень», «Художній твір як система: основні напрями іманентного аналізу» (курс для аспірантів), «Сучасні досягнення науки» (курс для аспірантів), «Міфопоетична модель світу в епосі і літературі» (спецкурс).

Впродовж своєї науково-педагогічної діяльності В. Б. Мусій здійснювала керівництво дипломними та магістерськими роботами, під її керівництвом була захищена 1 кандидатська дисертація.

Професор В. Б. Мусій брала участь у низці міжнародних конференцій, проведених зокрема у Польщі, Угорщині, Молдові, Росії тощо.

Валентина Борисівна є членом редакційної колегії наукових періодичних видань: «Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія», «Проблеми сучасного літературознавства».

За досягнення у науці та освіті має відзнаки: Почесну грамоту Ради ректорів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації Одеського регіону (Одеса, 2010) та Грамоту Управління освіти і науки Одеської державної адміністрації (Одеса, 2012).

В. Б. Мусій є автором близько 200 наукових та науково-методичних праць, серед яких – чотири монографії. Брала участь у підготовці колективних монографій та видала понад 20 навчально-методичних посібників.

Пр.:

«...гляда задумчиво в небо широкое»: человек и природа в произведениях И. С. Тургенева 1840–1850 х гг. : монография / В. Б. Мусий. – Одесса : Печ. дом, 2016. – 174 с.

Образ «своего», «иногo», «чужого» в русской прозе первой половины XIX века : монография / В. Б. Мусий. – Одесса : Астропринт, 2011. – 168 с.

Мифопоэтика русской предромантической и романтической прозы : монография / В. Б. Мусий. – Одесса : Астропринт, 2008. – 300 с.

Миф в художественном освоении мировосприятия человека литературой эпохи предромантизма и романтизма : монография / В. Б. Мусий. – Одесса : Астропринт, 2006. – 432 с.

Историческая психология: истоки и современное состояние : кол. монография / под науч. ред.: И. Н. Ковалья, В. И. Подшивалкиной, О. В. Яремчук ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : ОНУ, 2012. – 394 с. – *Мифопоэтика под углом зрения исторической психологии* / В. Б. Мусий. С. 280–300.

Анализ литературного произведения : тексты лекций и материалы для самостоятельной работы : учеб. пособие для студентов-иностранцев, первый год обучения / В. Б. Мусий [и др.] ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филол. фак., Каф. мировой литературы. – Одесса : ПолиПринт, 2018. – 184 с.

Авторские миры в художественном тексте : учеб. пособ. / В. Б. Мусий [и др.] ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2011. – 302 с.

Семантика тела в романе Антона Понизовского «Принц инкогнито» / В. Мусий // *Antropologiczne aspekty literatury / pod red. Weroniki Biegluk-Leś.* – Białystok, 2019. – С. 249–276.

Мифопоэтическая основа произведений Божены Немцовой / В. Б. Мусий // *Слов'ян. зб.* – 2018. – Вип. 22. – С. 103–111.

Модусный план одесских страниц повести А. Н. Толстого «Похождения Невзорова, или Ибикус» / В. Б. Мусий // *Odessa i Morze Czarne jako przestrzeń literacka = Одеса та Чорне море як літературний простір.* – Білосток ; Одеса : Prymat, 2018. – С. 313–328. – (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* (XXXIII) ; *Studia odeskie* ; т. 2).

Рец. на пр. вченого:

Мойсеева О. Мифопоэтика російської прози / О. Мойсеева, О. Иванова // *Іст.-літ. журн.* – 2008. – № 15. – С. 303–306. – Рец. на кн.: Мусий В. Б. Мифопоэтика русской предромантической и романтической прозы : монография / В. Б. Мусий. Одесса : Астропринт, 2008. 300 с.

Грицкевич М. Р. Изучение мифологии в средней школе (в помощь учителю-филологу) / М. Р. Грицкевич // *Наша школа.* – 2007. – № 3. – С. 60–61. – Рец. на кн.: Мусий В. Б. Изучение мифологии в средней школе : учеб.-метод. пособие / В. Б. Мусий. Черновцы : Букрек, 2006. 224 с.

Дербенева Л. В. [Рецензія] / Л. В. Дербенева // *Східнослов'янська філологія.* – Горлівка, 2008. – Вип. 13. – С. 359–361. – Рец. на кн.: Мусий В. Б. Миф в художественном освоении мировосприятия человека литературой эпохи предромантизма и романтизма : монография / В. Б. Мусий. Одесса : Астропринт, 2006. 432 с.

Мейзерська Т. С. Миф у площині літератури преромантизму й романтизму / Т. С. Мейзерська // *Слово і Час.* – 2007. – № 12. – С. 73–74. – Рец. на кн.: Мусий В. Б. Миф в художественном освоении мировосприятия человека литературой эпохи предромантизма и романтизма : монография / В. Б. Мусий. Одесса : Астропринт, 2006. 432 с.

Шупта-В'язовська О. Г. Пізнання світу міфом і через міф / О. Г. Шупта-В'язовська // *Іст.-літ. журн.* – 2007. – № 13. – С. 280–283. – Рец. на кн.: Мусий В. Б. Миф в художественном освоении мировосприятия человека литературой эпохи предромантизма и романтизма : монография / В. Б. Мусий. Одесса : Астропринт, 2006. 432 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 791.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. слово: І. М. Ковалья, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 841, 843, 844.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/31PzgWM> (дата звернення: 17.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UgYPgm> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/38uQdsS> (дата звернення: 19.04.2019). – Загол. з екрана.

Філологічний факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2012–2016. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vM6D2K> (дата звернення: 06.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WX4CMq> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ОСИПОВ
Василь Іванович
Економіст

Народився 29 березня 1939 р. у с. Плавневе Роздільнянського р-ну Одеської обл.

У 1961 р. закінчив Одеський кредитно-економічний інститут (нині – Одеський національний економічний університет; ОНЕУ) за спеціальністю «фінанси і кредит».

Трудову діяльність розпочав у 1961 р. на посаді кредитного інспектора Роздільнянського відділення Держбанку СРСР Одеської обл., на якій перебував до 1964 р.

У 1964–1967 рр. навчався в аспірантурі Одеського інституту народного господарства (ОІНГ) (нині – Одеський національний економічний університет; ОНЕУ).

27 лютого 1969 р. В. І. Осипов захистив кандидатську дисертацію на тему «Кругооборот оборотных средств и кредитование предприятий по первичной переработке сельскохозяйственной продукции» (спеціальність 08.01.05 – «фінанси і кредит»; науковий керівник – д-р екон. наук, проф. М. М. Ямпольский) та отримав диплом кандидата економічних наук. Захист відбувся в Одеському сільськогоспо-

дарському інституті (нині – Одеський державний аграрний університет; ОДАУ). 17 квітня 1972 р. присвоєно вчене звання доцента.

Перебував на посадах асистента, старшого викладача, доцента, професора (1969–2008) кафедри економіки та організації промислового виробництва (ЕОПВ) (з 1998 р. – кафедра економіки промисловості; зараз – кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності факультету економіки та управління підприємництвом) ОНЕУ. З 1 вересня 1984 р. по 31 серпня 2008 р. завідував кафедрою ЕОПВ. Обіймав посаду декана (1969–1981) планово-економічного факультету (зараз – факультет економіки та управління підприємництвом) ОНЕУ.

У 1990 р. захистив докторську дисертацію на тему «Измерение и планирование факторов повышения эффективности промышленного производства (вопросы теории и методологии)» (спеціальності: 08.00.01 – «політична економія», 08.00.08 – «економіка, планування, організація управління народним господарством та його галузями»; без наукового консультанта). Захист відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради ОІНГ.

Диплом доктора наук виданий В. І. Осипову на підставі рішення Атестаційної колегії у 1991 р. Вчене звання професора присвоєно 19 травня 1992 р. в ОІНГ.

У 2008–2016 рр. перебував на посаді професора кафедри економіки та моделювання ринкових відносин Інституту інноваційної та післядипломної освіти ОНУ. З 2017 р. обіймає посаду професора кафедри фінансів, банківської справи та страхування економіко-правового факультету ОНУ.

До сфери наукових інтересів вченого відносяться ефективність трансформаційних процесів у народному господарстві України, фактори підвищення ефективності реструктурованих підприємств та об'єднань, розвиток інвестиційних та демографічних процесів в Україні.

Очолив наукову школу кафедри економіки та організації промислового виробництва ОНЕУ, яка проводилась за такими напрямками, як: економічні проблеми науково-технічного прогресу; удосконалення економічної роботи на підприємствах промисловості з метою підвищення ефективності їх діяльності; впровадження госпрозрахунку в підрозділах підприємств. Одним з найважливіших напрямків наукових досліджень, здійснюваних під керівництвом В. І. Осипова, пов'язаний з розвитком теоретичних і організаційних основ управління ефективністю промислового підприємства.

Засновник наукової школи ОНЕУ «Організаційно-економічні умови підвищення ефективності реструктурованих господарських систем» (1999).

Під керівництвом В. І. Осипова захищені 14 кандидатських та 3 докторські дисертації з економічних наук.

Науковець є членом Української академії економічної кібернетики (з 1997 р.).

Нагороджений нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (1996).

В. І. Осипов є автором понад 100 наукових праць.

Пр.:

Ефективність реструктурованих господарських систем: проблеми і фактори підвищення : монографія / за заг. ред. В. І. Осипова. – Одеса : Пальміра, 2008. – 501 с.

Україна – XXI: як нам вирватися из трясины зятого социального-экономического кризиса? / В. И. Осипов. – Одесса : ИПРЭИ НАН Украины, 2001. – 362 с.

Эффективность производственных фондов в пищевой промышленности / В. И. Осипов. – Одесса : Маяк, 1977. – 85 с.

Економіка підприємства : підручник для студентів вузів / В. І. Осипов ; Одес. держ. економ. ун-т. – Одеса : Маяк, 2005. – 723 с.

Економіка підприємства : учеб. для студентов вузов / В. И. Осипов ; Одес. гос. экон. ун-т. – Одеса : Маяк, 2005. – 717 с.

Економіка підприємства : практ. посobie. Ч. 1 / В. И. Осипов [и др.]. – Одесса : Астропринт, 1998. – 354 с.

Методи факторного анализа и планирования в промышленности : учеб. посobie / В. И. Осипов. – Киев : УМК ВО, 1989. – 212 с.

Сучасний стан фондового ринку України / В. І. Осипов, Т. О. Крусір // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – Одеса, 2019. – Т. 18, вип. 1 (41). – С. 184–191.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 845-а.

Осипов Василь Іванович // Економіст. – 2011. – № 2. – С. 6.

Одеський національний економічний університет : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/39K35fk> (дата звернення: 27.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://cutt.ly/Wtm9fVY> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

**ПОБЕРЕЖЕЦЬ
Ольга Валеріївна**

*Економіст, фахівець в галузі економіки промислового підприємства
та облікового процесу*

Побережець Ольга Валеріївна народилась 9 січня 1979 р. у м. Одеса. У 1996 р. з відзнакою закінчила Економічний ліцей № 27 м. Одеса.

Упродовж 1996–2001 рр. навчалася в Одеській державній академії харчових технологій (ОДАХТ) (нині – Одеська національна академія харчових технологій; ОНАХТ) за спеціальністю «облік і аудит» на інженерно-економічному факультеті, після завершення якої здобула кваліфікацію економіста.

Після закінчення ОДАХТ працювала на посаді викладача-стажиста (2001–2002) та асистента (2002–2003) кафедри фінансів Одеського державного аграрного університету.

У 2003 р. закінчила Одеську національну юридичну академію (нині – Національний університет «Одеська юридична академія») за спеціальністю «правознавство» та отримала кваліфікацію юриста. У період 2003–2006 рр. навчалась в аспірантурі Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України.

З 2003–2005 рр. працювала головним бухгалтером ТОВ «ДАЛК», м. Одеса. З 2006 р. О. В. Побережець почала працювати в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (ОНУ) на посаді викладача (2006–2007).

Кандидатську дисертацію на тему «Формування ефективного механізму використання інноваційного потенціалу в промисловості» (спеціальність 08.02.02 – «економіка та управління науково-технічним процесом»; науковий керівник – д-р екон. наук, проф. В. І. Захарченко) було захищено 17 січня 2007 р. у спеціалізованій вченій раді в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. Для забезпечення ефективного використання інноваційного потенціалу автором було розроблено концептуальну модель інноваційного розвитку підприємства, за допомогою якої здійснюється розробка стратегії діяльності суб'єкта господарювання в умовах використання інноваційного потенціалу. О. В. Побережець запропоновано методичне забезпечення процесу використання інноваційного потенціалу як основи ефективного управління та розвитку суб'єкту господарювання на мікро-, мезо- та макрорівні, елементами якого є оцінка чутливості підприємства до змін, забезпечення відповідності організаційної структури до інноваційної стратегії.

Після захисту кандидатської дисертації Ольга Валеріївна працювала на посаді доцента кафедри економіки та управління (з 2018 р. – кафедра менеджменту та інновацій) економіко-правового факультету (ЕПФ) ОНУ (2007–2009). З 2007 р. по 2009 р. за сумісництвом – заступник головного бухгалтера ТОВ «Югметалсервіс», м. Одеса. З 2009 р. по 2017 р. – доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ЕПФ ОНУ.

У 2011 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Докторську дисертацію на тему «Управління результатами діяльності промислового підприємства: теорія і методологія» (спеціальність 08.00.04 – «економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»; науковий консультант – д-р екон. наук, проф. Ю. М. Сафонов). О. В. Побережець захистила 27 вересня 2016 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради у ПВНЗ «Європейський університет» (м. Київ).

Диплом доктора економічних наук видано на підставі рішення Атестаційної колегії від 13 грудня 2016 р.

О. В. Побережець уперше запропонувала концепцію стратегічного управління результатами діяльності промислового підприємства на основі стратегічного позиціонування, оцінки ланцюжків цінностей, аналізу та управління зовнішніми та

внутрішніми факторами відповідного середовища, які впливають на результати діяльності промислового підприємства. Автором розроблено концептуальний базис та методологічні положення щодо оперативного та стратегічного планування результатів діяльності промислового підприємства, з метою сегментної оцінки впливу факторів відповідного середовища на економічні, фінансові, соціальні та екологічні результати за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю промислового підприємства, що призведе до ефективного використання ресурсів суб'єкта господарювання.

З 2017 р. була переведена на посаду професора кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ЕПФ ОНУ. З 1 вересня 2017 р. по 31 серпня 2018 р. – заступник завідувача кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ЕПФ, з 1 вересня 2018 р. кафедру було перейменовано на кафедру обліку і оподаткування, де й працює по теперішній час.

О. В. Побережець проходила підвищення кваліфікації у Територіальному відділенні Всеукраїнської професійної громадської організації «Спілка аудиторів України» в Одеській області (Одеса), (29.05.2017–28.06.2017) та у Талліннській школі економіки та бізнес-адміністрування Талліннського технологічного університету, Естонія, Таллінн (11.07.2017–25.08.2017), програма стажування INNOLAB (INNOLAB Study Program).

Вчене звання професора кафедри обліку та оподаткування присвоєно 26 лютого 2020 р.

Наукові інтереси вченого охоплюють: питання забезпечення облікового процесу суб'єктів господарювання, проблеми організації обліку, контролю та звітності суб'єктів господарювання.

О. В. Побережець керує підготовкою аспірантів, докторантів та пошукувачів наукових ступенів, а також здійснює керівництво дослідженнями, які проводяться в межах держбюджетних науково-дослідних тем.

Педагогічна діяльність професора пов'язана з викладанням таких навчальних дисциплін як: «Фінансовий облік», «Контроль та ревізія», «Податкове планування та контроль», «Обліково-аналітичне забезпечення управлінського потенціалу», «Судово-бухгалтерська експертиза».

З 2017 по 2019 рр. Ольга Валеріївна була заступником голови спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій в ОНУ. З 2019 р. по теперішній час – заступник голови спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських та докторських дисертацій в ОНУ (кандидатську раду було реорганізовано для здобуття наукового ступеня доктора економічних наук) за спеціальностями

08.00.03 – «економіка та управління національним господарством» та 08.00.04 – «економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». З 2018 р. є членом експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН України з питань макроекономіки, світового господарства і соціально-економічного розвитку.

О. В. Побережець – член редакційних колегій наукових журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань України: «Ринкова економіка: сучасна теорія та практика управління» (з 2013 р.), «Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка» (з 2016 р.), «Український соціум» (з 2019 р.).

У 2019 р. професор О. Побережець отримала сертифікат щодо закінчення онлайн-тренінгу експерта з акредитації освітніх програм із забезпечення якості вищої освіти на платформі «Prometheus» та стала експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

О. В. Побережець є автором та співавтором низки монографій та наукових публікацій, зокрема у фахових виданнях України та виданнях, що включені до міжнародних наукометричних бази Scopus та Web of Science, є співавтором підручників та навчально-методичних посібників.

Пр.:

Теоретико-методологічні та практичні засади дослідження системи управління результатами діяльності промислового підприємства : монографія / О. В. Побережець. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 500 с.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : міжунів. кол. монографія. Вип. 4 / О. В. Побережець [та ін.] ; за ред. С. І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 524 с. – Розд. 10 : Інноваційні підходи до планування результатів діяльності суб'єктів господарювання / О. В. Побережець. С. 164–176.

Security of the XXI century: national and geopolitical aspects : Collective monograph. – Prague, 2019. – 326 p. – *Theoretical and methodological aspects of the results of economic entities' activity / O. Poberezhets, Y. Maslennikov, I. Lomachynska. P. 178–187.*

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : міжунів. кол. монографія. Вип. 3 / О. В. Побережець [та ін.] ; за ред.: О. М. Коваленко, С. І. Масленнікова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 634 с. – Розд. 17 : Управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності підприємства / О. В. Побережець, М. І. Дмитрова. С. 216–224.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Вип. 2 / О. В. Побережець [та ін.] ; за ред.: К. В. Ковтуненко, С. І. Масленнікова. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2017. – 906 с. – Розд. 9 : Стратегічні аспекти інноваційної діяльності суб'єктів господарювання / О. В. Побережець, А. В. Жисентаєв. С. 165–179 ; Розд. 33 : Сутність та реалізація інвестиційно-інноваційного процесу на промисловому підприємстві / О. В. Побережець, Н. Г. Казінова. С. 602–612.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Вип. 1 / О. В. Побережець [та ін.] ; за ред. Є. І. Масленнікова. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 854 с. – Розд. 2 : *Теоретичні аспекти інвестиційної складової інноваційної діяльності промислових підприємств / О. В. Побережець. – С. 29–63.*

Соціально-економічний розвиток держави та регіонів: теоретичні, практичні та облікові аспекти : монографія / О. В. Побережець [та ін.] ; за наук. ред.: Н. Л. Кусик, О. В. Побережець. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 350 с. – Розд. 2 : *Теоретичні аспекти формування напрямків інноваційного розвитку національної економіки / О. В. Побережець. С. 47–84.*

Трансформаційні процеси в економіці: конкурентоспроможність та інституційна база управління на різних рівнях ієрархії : монографія / О. В. Побережець [та ін.] ; за наук. ред. В. С. Ніценка. – Одеса : ТОВ «Лерадрук», 2016. – 510 с. – Розд. 17 : *Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах глобалізації / О. В. Побережець, С. Д. Демирова. С. 379–386.*

Проблеми бухгалтерського обліку та оцінки довгострокових зобов'язань / О. В. Побережець, Є. О. Панфіленко // Економіка. Фінанси. Право. – 2019. – № 10/1. – С. 18–21.

Судово-бухгалтерська експертиза в Україні: поточний стан та перспективи розвитку / О. В. Побережець, А. О. Гусев // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Економіка. – 2019. – Т. 24, вип. 4 (77). – С. 175–178.

Adaptation of the logistics system of food industry enterprises in conditions diversification of activities / O. Poberezhets [et al.] // Journal of Hygienic Engineering and Design. – 2019. – Vol. 27. – P. 108–113.

Теоретичні аспекти та напрями удосконалення обліку поточної дебіторської заборгованості / О. В. Побережець, І. М. Кисляк // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 10/1. – С. 14–17.

Управління кредиторською заборгованістю / О. В. Побережець, М. С. Шатковська // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 6/3. – С. 33–36.

Transformation processes of the IPO market: Ukrainian and world experience / O. Poberezhets [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 2. – P. 178–183.

Ways to overcome the crisis condition of the Ukrainian insurance market: the economic and legal aspect / O. Poberezhets [et al.] // Baltic Journal of Economic Studies. 2018. – Vol. 4, № 3. – P. 216–221.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу управління результатами діяльності підприємства / О. В. Побережець, Г. В. Макаревич // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 2/2. – С. 58–61.

Удосконалення облікового процесу в системі забезпечення стратегічного аналізу / О. В. Побережець, І. І. Вечтомова // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 3/2. – С. 32–34.

Рец. на пр. вченого:

Балан О. С. Відгук офіційного опонента на дисертаційну роботу Побережець Ольги Валеріївни... / О. С. Балан. – Електрон. дані. – Україна, 6 верес. 2016. – Режим доступу: <https://bit.ly/2R3QZHF> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана. – Рец. на дис.: Побережець О. В. Управління результатами діяльності промислового підприємства: теорія і методологія : дис. ... д-р екон. наук : 08.00.04 / О. В. Побережець. Київ, 2016. 513 с.

Власюк О. С. Відгук офіційного опонента на дисертаційну роботу Побережець Ольги Валеріївни... / О. С. Власюк. – Електрон. дані. – Україна, 8 верес. 2016. – Режим доступу: <https://bit.ly/39VmmY> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана. – Рец. на дис.: Побережець О. В. Управління результатами діяльності промислового підприємства: теорія і методологія : дис. ... д-р екон. наук : 08.00.04 / О. В. Побережець. Київ, 2016. 513 с.

Мікловда В. П. Відгук офіційного опонента на дисертаційну роботу Побережець Ольги Валеріївни... / В. П. Мікловда. – Електрон. дані. – Україна, 6 верес. 2016. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UHmusc> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана. – Рец. на дис.: Побережець О. В. Управління результатами діяльності промислового підприємства: теорія і методологія : дис. ... д-р екон. наук : 08.00.04 / О. В. Побережець. Київ, 2016. 513 с.

Лит.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 897-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3dk1Juf> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2X8Msrc> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Rp3zBB> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3aH1ubF> (дата звернення: 03.04.2020). – Загол. з екрана.

ПОПКОВ
Василь Васильович
Політолог

Народився 29 червня 1951 р. у м. Москва (СРСР; нині – Російська Федерація) у родині ветерана Великої Вітчизняної війни, полковника В. М. Попкова, нагородженого двома орденами Червоного Прапора, орденом Суворова, Орденом Кутузова, Орденом Богдана Хмельницького, Орденом Червоної Зірки, Орденом Великої Вітчизняної війни, урядовими орденами Угорщини, Болгарії, Чехословаччини, медалями «За відвагу», «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За визволення Праги», «За Перемогу над Німеччиною».

У 1973 р. Василь Васильович закінчив з відзнакою історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ).

Трудову діяльність розпочав у 1973 р. в ОДУ, де працював на посаді викладача кафедри філософії до 1980 р.

2 червня 1980 р. В. В. Попков захистив кандидатську дисертацію на тему «Революціонізм в контексті ідеологічного впливу на свідомість молоді кра-

ін Заходу» та отримав диплом кандидата філософських наук. Захист відбувся у Вищій комсомольській школі при ЦК ВЛКСМ (Москва). 28 січня 1986 р. присвоєно вчене звання доцента.

Перебував на посадах доцента (1980–1981) кафедри філософії ОДУ; доцента (1981–1986) кафедри філософії гуманітарних факультетів ОДУ (нині – кафедра філософії факультету історії та філософії ОНУ); доцента Одеського інституту політології і соціального управління (1986–1992); доцента (1992–1994) кафедри політології факультету соціології, економіки та політології ОДУ (нині – факультет міжнародних відносин, політології та соціології ОНУ).

Працював головним консультантом секретаріату Верховної Ради України (1994–1998), заступником міського голови Одеси із гуманітарних питань (1998–1999). У 1999 р. повернувся до ОНУ, де займав посади проректора з міжнародних зв'язків (1999–2005), професора (з 2005) кафедри політології Інституту соціальних наук (ІСН) (нині – факультету міжнародних відносин, політології та соціології) ОНУ. З 2013 р. – завідувач кафедри політології ОНУ.

Брав участь в роботі Всесвітнього форуму «Діалог цивілізацій» (острів Родос, Греція; 2009, 2010, 2012) і міжнародному колоквиумі «Арістотель і сучасні соціальні процеси» (Париж, Сорбонна; 2013), був розробником та співорганізатором українсько-німецької конференції «Culture of Conflict» (ФРН, Регенсбург, 2013), брав участь у міжнародній конференції «Нові шляхи» (ФРН, Берлін, 2015), брав участь у Міжнародних конференціях з питань співробітництва в гуманітарній сфері (КНР, Далянь 2015; Пекін, 2017), у міжнародному круглому столі Академії суспільних наук КНР (Шанхай, 2018), читав цикл лекцій у Шанхайському університеті (2019).

14 червня 2012 р. захистив докторську дисертацію на тему «Концепція персоналістичної революції в контексті глобальних викликів початку ХХІ століття (на матеріалах творчості Миколи Бердяєва)» (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»; науковий консультант – д-р філос. наук, проф. А. І. Кавалеров). Захист відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в українській соціально-філософській теорії було сформульовано і вивчено проблему персоналістичної революції як якісно своєрідного духовного і соціального явища; реалізований досвід розгляду проблем сучасного суспільно-історичного процесу в категоріях кон-

цепції персоналістичної революції; актуалізовано і модернізовано бердяєвську соціально-філософську спадщину в контексті вироблення сучасної парадигми соціальної трансформації; встановлений своєрідний «трансісторичний дискурс» між концепцією персоналістичної революції, розробленою на початку ХХ століття, і сучасними концепціями «революції свідомості» (початок ХХІ століття); здійснено аналіз кризових явищ сучасної цивілізації в категоріях персоналістичної філософії; актуалізована проблематика «філософії вільного духу» початку ХХ століття в контексті переосмислення соціальних проблем епохи постмодерну.

Диплом доктора наук виданий В. В. Попкову на підставі рішення Атестаційної колегії від 26 вересня 2012 р.

З 1 листопада 2013 р. обіймає посаду завідувача кафедри політології ІСН ОНУ.

Вчене звання професора присвоєно Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України 30 червня 2015 р.

До сфери наукових інтересів вченого відносяться глобальні проблеми сучасності, соціокультурні фактори політики, смислові аспекти процесу політичних перетворень.

Під керівництвом В. В. Попкова захищено 10 кандидатських дисертацій з політичних наук; пройшла наукове стажування при кафедрі політології ОНУ стипендіатка фонду Фулбрайта, громадянка Нової Зеландії Р. Фішер-Сміт (квітень 2012 р.).

Координатор Міжнародної науково-практичної конференції «Китай-Україна: перспективи академічного та ділового співробітництва» (27–28 травня 2019, Одеса, ОНУ ім. І. І. Мечникова).

Очолює комплексну наукову роботу кафедри політології «Дослідження політичної реальності в контексті нелінійної соціокультурної динаміки» (Номер державної реєстрації НДР 0116U006604).

Як викладач читає загальні та спеціальні лекційні курси на факультеті міжнародних відносин, політології та соціології та інших факультетах: «Політологія. Вступ до фаху», «Політологія (для факультету журналістики ОНУ)», «Політична культура та ідеологія», «Політичні системи світу», «Політична глобалістика», «Цивілізація як середовище політогенезу».

Займав громадські посади: з 2004 р. – перший заступник голови Одеської обл. Ради миру; з 2005 р. – член ревізійної комісії Всеукраїнської Ради Миру, член Національної спілки журналістів України; академік Академії наук вищої школи

України. У 2019 р. присвоєно почесне звання «Професор факультету соціальних наук Шанхайського університету» зі врученням сертифікату.

Член спеціалізованої ради ОНУ зі спеціальності «філософські науки».

В. В. Попков нагороджений почесною відзнакою Одеського міського голови «Знак пошани», йому оголошено Подяку Міністерства освіти і науки України із врученням сертифікату.

Вчений є автором близько 130 наукових праць, зокрема 4 монографій, 20 навчально-методичних посібників та 2 робочих програм для студентів ЗВО зі спеціальності 055 – «міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Пр.:

Реванш Востока. Соотношение Запада и Востока в глобальных геополитических трансформациях (конец XX – начало XXI века) / В. В. Попков. – Харьков : Бурун Книга, 2010. – 128 с.

Раскрепощение духа: феномен революции в социальной философии Н. Бердяева / В. В. Попков. – Одесса : Астропринт, 2007. – 303 с.

Формула новой духовности: Н. Бердяев о персоналистической революции как пути к новой духовности и новой социальности : филос. очерк / В. В. Попков ; Ин-т философии им. Г. Сковороды, ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2005. – 27 с. – (Социальная философия. Духовный смысл персоналистической революции).

Н. Бердяев: от революции социальной к революции духа / В. В. Попков. – Одесса : Астропринт, 2002. – 173 с.

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 5 / В. В. Попков [та ін.]. – Херсон : Вид. Гринь, 2017. – 623 с.

Историко-цивилизационная методология А. Тойнби и современный глобальный политический процесс: доксографическое исследование / В. В. Попков, Е. В. Попкова, Д. С. Аль-Кузай. – Одесса : Освіта України, 2015. – 286 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра наукового комунізму (ч. 2, розд. 5, 5.7) / В. В. Попков. С. 563 ; Кафедра політології (ч. 3, розд. 7, 7.2) / В. В. Попков. С. 756–758.*

М. Бердяев про національну російську інтерпретацію марксистської концепції революції. (Досвід герменевтичного аналізу) / В. В. Попков // Політ. життя. – 2019. – № 4. – С. 45–52.

Принцип инклюзивности в глобальном политическом процессе / В. В. Попков, И. Н. Ткачук // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія і політ. науки. – 2018. – Т. 23, вип. 2 (31) : Політ. науки. – С. 204–214.

Онтологический смысл диалектики централизма и децентрализации / В. В. Попков, И. Н. Ткачук // Наук. пізнання: методологія та технологія. – 2017. – № 2 (39). – С. 97–103.

Aristotle's methodology for political culture of XXI century / V. Popkov // Діалог: медіа-студії : зб. наук. пр. – Одеса, 2017. – С. 6–14.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 931.

Випускники Одеського (Новоросійського) університету : енциклопед. слов. : [у 2 вип.] / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: М. О. Подрезова, В. П. Пружина, В. В. Самодурова. – Одеса, 2010. – Вип. 2. – С. 164.

Політична наука в Україні, 1991–2016 : у 2 т. / гол. редкол. О. О. Рафальський. – Київ, 2016. – Т. 1 : Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка. – 2016. – С. 512, 513, 514, 518, 519, 521, 522.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2усР78L> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

**ПРІЄШКІНА
Ольга Василівна**

*Правознавець, фахівець у галузі
конституційного та муніципального права*

Ольга Василівна Прієшкіна народилася 9 червня 1949 р. у с. Червоний Яр, Конотопського р-ну, Сумської обл. У 1973 р. закінчила юридичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «правознавство», отримавши кваліфікацію «юрист».

Працювала державним нотаріусом у Першій державній нотаріальній конторі м. Миколаїв (1973–1975) та у Сьомій Одеській державній нотаріальній конторі (1975–1987). У 1979–1983 рр. навчалася в аспірантурі ОДУ за спеціальністю «правознавство». З 1998 по 2002 рр. працювала на кафедрі адміністративного та господарського права ОДУ на посадах асистента та старшого викладача. З 2002 р. працює на кафедрі конституційного права та правосуддя ОНУ – спочатку на посаді доцента, а з 2010 р. – професора.

У 2003 р. захистили кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні України» (спеціальність

12.00.02 – «конституційне право; муніципальне право»; науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. А. С. Васильєв) у спеціалізованій вченій раді Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» (м. Харків).

У 2004 р. Ольга Василівна отримала вчене звання доцента кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Конституційний лад України та його роль у становленні та розвитку місцевого самоврядування» (спеціальність 12.00.02 – «конституційне право; муніципальне право»; науковий консультант – д-р юрид. наук, проф. А. С. Васильєв) захистила у 2009 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту законодавства Верховної Ради України (м. Київ). Дисертація стала першим в Україні комплексним науковим дослідженням, присвяченим теоретичним і практичним проблемам становлення й розвитку форм безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Її новизна була визначена сучасною постановкою проблеми, дослідженням нових ідей і тенденцій розвитку правових механізмів.

Вчене звання професора кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ було присвоєно 26 вересня 2012 р.

Професор О. В. Прієшкіна є відомим прихильником наукової школи конституційного та муніципального права, послідовником таких відомих учених-правознавців, як А. С. Васильєв, М. П. Орзіх та М. О. Баймуратов. Її наукова діяльність пов'язана із дослідженнями в галузі конституційного та муніципального права, проблем децентралізації державної влади та розширення прав місцевого самоврядування в Україні. Сферою наукових інтересів є конституційно-правові дослідження в галузі муніципальної влади, конституційного ладу та місцевого самоврядування, виборчого права та виборчого процесу, муніципальної реформи, муніципально-соціального права як підгалузі муніципального права України.

Як викладач читає дисципліни: «Муніципальне право України» та «Актуальні проблеми конституційного та муніципального права». Неодноразово О. В. Прієшкіна брала участь і виступала з доповідями на наукових та науково-практичних конференціях всеукраїнського та регіонального рівня, які проходили в Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі, Дніпрі та Львові.

У галузі підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів професор здійснювала наукове керівництво роботами аспірантів та здобувачів наукового ступеня кандидата наук. Впродовж 2010–2013 рр. вона входила до складу двох спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, більше 20 разів виступала офіційним опонентом на захисті дисертацій в Харкові, Одесі, Маріуполі; офіційним рецензентом понад 30 наукових та науково-методичних

робіт, підготовлених спеціалістами інших закладів вищої освіти України. Ольга Василівна – член редколегій наукового фахового видання «Правова держава» та фахового науково-теоретичного журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство».

Понад двадцять років О. В. Прієшкіна займається науково-педагогічною та виховною діяльністю. Протягом десяти років була куратором студентських груп, під її керівництвом молодь бере активну участь у студентських наукових конференціях різного рівня та займає призові міста.

Ольга Василівна член Співки юристів України, нагороджена численними грамотами факультету та університету за особливі досягнення в науці, а також почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (2010). У 2019 р. отримала почесне звання «Заслужений юрист України» за значний особистий внесок в розвиток Української держави, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм.

Професор О. В. Прієшкіна автор понад 150 наукових праць, зокрема монографій, підручників, посібників з грифом МОН, навчальних посібників та науково-методичних збірників.

Пр.:

Конституційний лад України: актуальні питання становлення, інституціоналізації та розвитку / О. В. Прієшкіна. – Одеса : Фенікс, 2008. – 279 с.

Місцева демократія в Україні. Інститути та організаційно-правові форми реалізації / О. В. Прієшкіна. – Одеса : Фенікс, 2005. – 246 с.

Імплементація міжнародних стандартів у сфері дотримання і захисту прав людини в правову систему України / О. В. Прієшкіна [та ін.]; за ред.: Л. О. Корчевна, З. В. Кузнєцова; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2017. – 216 с.

Міське самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії: навч. посіб. для студентів вузів / О. В. Прієшкіна. – Київ : Кондор, 2008. – 332 с. – (Юрид. книга)

Міське самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії: навч. посіб. для студентів вузів / О. В. Прієшкіна. – Київ : Кондор, 2004. – 332 с.

Деякі проблемні питання муніципальної відповідальності в Україні / О. В. Прієшкіна // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Правознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 2 (35). – С. 67–75.

Конституційно-правовий статус міського голови в Україні / О. В. Прієшкіна // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Правознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1 (34). – С. 7–15.

Імплементація міжнародних стандартів захисту прав людини у компетенцію органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту прав дитини: проблеми та перспективи розвитку / О. В. Прієшкіна, А. С. Кривошликова // Правова держава. – 2018. – № 29 : До 20-річчя ЕПФ ОНУ. – С. 36–41.

Municipality: constitutional and legal aspects / O. V. Prieshkina // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Правознавство. – 2018. – Т. 23, вип. 1 (32). – С. 22–26

Забезпечення прав людини в Україні: стан та перспективи / О. В. Прієшкіна // Наук. зап. нац. ун-ту «Кієво-Могилян. акад.». – 2017. – Т. 200 : Юрид. науки. – С. 109–114.

Особливості фінансування місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації / О. В. Прієшкіна, А. С. Кривошликова // Правова держава. – 2017. – № 27. – С. 42–47.

Права людини в Україні: проблеми та перспективи розвитку / О. В. Прієшкіна // Правова держава. – 2017. – № 26. – С. 33–40.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 955-а.

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.): посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова ; И. С. Канзафарова [та ін.] ; ред. и сост. И. С. Канзафарова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 670 с.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WNAJaP> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/39IxzEj> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UnZHme> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ПСЯДЛО
Едуард Михайлович

*Біолог, фахівець в галузі гігієни, фізіології,
психофізіології, індустріальної психології*

Народився 2 січня 1946 р. у м. Одеса.

В 1965 р. закінчив Одеське медичне училище № 1, за спеціальністю «гігієна».

Навчався на біологічному факультеті в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) за спеціальністю «біолог, викладач біології та хімії», спеціалізація – «фізіологія» (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ), який закінчив у 1976 р.

З 1975 по 1989 рр. Едуард Михайлович працював молодшим науковим співробітником Одеського відділення «Науково-дослідний інститут праці» (ВНДІ), Державного комітету праці.

З 1989 р. Едуард Михайлович працював молодшим науковим співробітником у Одеському відділенні державного підприємства «Науково-дослідний інститут медицини транспорту» (ВНДІ) (нині – Український науково-дослідний інститут медицини транспорту, Міністерства охорони здоров'я України, УкрНДІ). З 1989

по 2002 рр. працював старшим науковим співробітником в Одеському відділенні державного підприємства УкрНДІ гігієни водного транспорту МОЗУ.

1986 р. пройшов 172-годинний курс підвищення рівня спеціальних знань з «Інженерної психології».

У 1992 р. Е. М. Псядло захистив кандидатську дисертацію на тему «Оптимизация деятельности судоремонтников на основе комплексного физиолого-гигиенического исследования различных форм организации труда» (спеціальність 14.00.07 – «гігієна») на базі УкрНДІ медицини транспорту МОЗ України в м. Одеса.

Займав посаду керівника лабораторії психофізіології праці та професійного відбору ДП «УкрНДІ медицини транспорту МОЗ України» в м. Одеса, а у 1995 р. досліднику присвоєно вчене звання «старший науковий співробітник» за спеціальністю «гігієна».

Е. М. Псядло разом з Г. Ю. Палатником у 1997 р. розробили та запатентували винахід «Пристрій для психофізіологічних досліджень», який може бути використаний для профвідбору осіб операторських професій.

У 1998 р. пройшов цикл спеціалізації «Математичні методи обробки інформації» (Київська медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика).

25 березня 2002 р. захистив докторську дисертацію на тему «Комплексна система психофізіологічного професійного відбору суднових операторів» (спеціальність 14.02.01 – «гігієна і профпатологія»); науковий консультант – д-р мед. наук., проф. Л. М. Шафран) у спеціалізованій вченій раді Інституту медицини праці АМН України. У роботі була розроблена концепція комплексної системи організації операторської діяльності, що дозволяє розширити уявлення про структуру та ієрархію професійно важливих якостей суднових спеціалістів. Вперше встановлено зв'язок індивідуально-типологічних властивостей ВНД суднових операторів з ефективністю розумової працездатності в умовах психоемоційного напруження. Дослідником вперше в гігієнічній практиці розроблена методика структурно-ієрархічної оцінки професійно важливих якостей з метою кількісної оцінки напруженості праці операторів транспортних засобів і добору релевантних методів оцінки профпридатності.

З 2002 р. Е. М. Псядло обіймає посаду професора кафедри клінічної психології ОНУ імені І. І. Мечникова.

За роки науково-дослідної діяльності Е. М. Псядло було проведено наукове обґрунтування математичних моделей і розробка автоматизованих програмно-апаратних комплексів по експрес-оцінці: «Біологічно активного віку», «Вікового ког-

нітивного потенціалу», «Професійно важливих якостей оператора», «Соматичного статусу і фізичного здоров'я», «Психоемоційної стійкості особистості до стресу», за допомогою комп'ютерних комплексів «Мортест», «ПОТОК-5», АПК «СПАС-14».

Науковець розробив та впровадив у практику медицини транспорту нові методи оцінки просторово-образної візуалізації операторів у бланковому та комп'ютерному варіантах – тест «Слідування за ціллю», модифікований тест «Шульте-М» для оцінки імажинітивних властивостей людини.

Введено у користування МОЗУ комплекси і методики для психофізіологічного профвідбору машиністів у спеціалізованій лабораторії санітарно-епідеміологічної служби Львівської та Західно-Сибірської залізниць, рятувальників у Територіальний центр медицини катастроф Омської обл. (РФ), Іркутському державному медичному університеті психодіагностики хворих (РФ), Одеському обласному профпатологічному центрі.

За наказом МОЗ України від 11.07.2006 р № 464 під його керівництвом впроваджено в практику психофізіологічного відбору абітурієнтів, які вступають до закладів вищої освіти МНС України (Харків, Львів, Черкаси, Вінниця).

Теоретичні та методичні основи дисертаційної роботи використані при розробці методичних посібників та учбових програм підготовки медичних психофізіологів і лаборантів кабінетів психофізіологічного профвідбору на транспорті та в учбовому процесі на кафедрі клінічної психології Інституту післядипломної освіти ОНУ, пізніше – Інституті інноваційної та післядипломної освіти ОНУ, (нині – кафедра належить до факультету психології та соціальної роботи ОНУ), курсів підвищення кваліфікації спеціалістів-психофізіологів у НДІ медицини транспорту.

У 2006 р. в Інституті інноваційної та післядипломної освіти ОНУ на базі кафедри клінічної психології було створено Лабораторію психодіагностики, науковим керівником став д-р біол. наук Е. М. Псядло.

Е. М. Псядло є членом науково-методичного комітету МОЗ України з питань впровадження психофізіологічного професійного відбору на підприємствах зі шкідливими і небезпечними умовами праці (склад комісії з фізіолого-гігієнічного регламентування, згідно наказу Комітету з питань гігієнічного регламентування МОЗ України № 25 від 08.05.2008).

Вчене звання професора присвоєно 26 червня 2014 р.

У 2013 р. Едуард Михайлович став завідувачем кафедри клінічної психології Інститут інноваційної та післядипломної освіти, після її реорганізації у 2018 р. –

кафедри соціальної допомоги та практичної психології факультету психології та соціальної роботи (ФПСР) ОНУ.

Є членом вченої ради ФПСР ОНУ ім. І. І. Мечникова, вченої ради УкрНДІ медицини транспорту МОЗУ та редакційної колегії двох медичних наукових журналів «Вісник морської медицини» та «Актуальні проблеми транспортної медицини».

У сфері його наукових інтересів: психофізіологічний відбір і психологічний супровід професійних контингентів, чия діяльність пов'язана з екстремальними та особливими умовами праці; питання наукового обґрунтування і методичного забезпечення медико-психологічної реабілітації; розвиток і адаптація прикладних математичних методів аналізу психофізіологічного статусу осіб, які потребують професійного добору; розробка концепції автоматизованих комп'ютерних технологій психофізіологічного відбору, прикладної психометрики і психодіагностики.

Едуард Михайлович – співавтор 3 колективних монографій. У спільній монографії з д-ром мед. наук, проф. Л. М. Шафраном «Теория и практика профессионального психофизиологического отбора моряков» (Одеса, 2008) було вперше у вітчизняній медицині проаналізовано, систематизовано і узагальнено великий обсяг інформації по даній тематиці. Вони сформулювали сучасні теоретичні положення і обґрунтували методичні підходи до проведення професіонального психофізичного відбору моряків (*Актуальні проблеми транспортної медицини. 2009. № 3. С. 146*).

Вчений опублікував понад 200 наукових публікацій, зокрема монографії, 2 авторських свідоцтва, 5 методичних вказівок, 7 методичних рекомендацій та 8 учбових посібників (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1263-3249>), h-index = 9, i10-index = 9.

Пр.:

Психологическое благополучие личности и психосоциальный стресс: коллектив. моногр. / Э. М. Псядло [и др.] ; под ред. В. А. Розанова. – Одесса : Феникс, 2017. – 298 с. – *Роль психогигиены и психопрофилактики в охране психического здоровья и психологического благополучия* / Э. М. Псядло. С. 31–64.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра соціальної допомоги та практичної психології (ч. 3, розд. 5, 5.4)* / Е. М. Псядло. С. 733–734.

Теория и практика профессионального психофизиологического отбора моряков / Э. М. Псядло, Л. М. Шафран. – Одесса : Феникс, 2008. – 292 с.

Человек в измерениях XX века. Прогресс человечества в двадцатом столетии / гл. ред. Р. Н. Макаров ; Междунар. акад. проблем человека в авиации и космонавтике, Регион. межвуз. науч.-исслед. центр по проблемам человеческого фактора. – М. : [б. и.], 2001. – Т. 4. – 357 с. – *Комплексная система психофизиологического профессионального отбора судовых операторов – важный шаг в познании человека XX века* / Э. М. Псядло [и др.]. – С. 27–268.

Темперамент и характер в истории медицины и психологии : учеб.-справ. пособие / Э. М. Псядло. – 4-е изд. доп. – Одесса : Феникс, 2019. – 394 с.

Анатомия и морфология центральной нервной системы : учеб. пособие / Э. М. Псядло. – Одесса : Феникс, 2018. – 206 с.

Темперамент и характер в истории медицины и психологии : учеб.-справоч. пособие / Э. М. Псядло. – 2-е изд. доп. и перераб. – Одесса : ВМВ, 2010. – 282 с.

История и развитие учения о темпераменте : учеб. пособие / Э. М. Псядло. – Одесса, 2004. – 125 с.

Кабинет психологической разгрузки, как средство профилактики психического здоровья и психологического благополучия / Э. М. Псядло // Б-ка «Диоген». Кн.: Психология. – 2019. – Т. 27 (1) : Исследване и практика. – С. 207–218.

Особенности стрессоустойчивости состоящих и не состоящих в браке людей в зависимости от их отношения к одиночеству / Э. М. Псядло [и др.] // Психол. часоп. : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5, № 10 (30). – С. 46–63.

Влияние производственного стресса на психическое здоровье водителей пассажирского транспорта / Э. М. Псядло // Библиотека «Диоген». – 2017. – Т. 25, № 1. – С. 78–98.

Рец. на пр. вченого:

Кальниш В. В. [Рецензия] / В. В. Кальниш // Український журнал з проблем медицини праці. – 2009. – № 2 (18). – С. 90–92. – Рец. на кн.: Псядло Э. М. Теория и практика профессионального психофизиологического отбора моряков : монографія / Э. М. Псядло, Л. М. Шафран. Одесса : Феникс, 2008. 292 с

Нагорная А. М. [Рецензия] / А. М. Нагорная // Актуальні проблеми транспортної медицини. – 2009. – № 3. – С. 146–148. – Рец. на кн.: Псядло Э. М. Теория и практика профессионального психофизиологического отбора моряков : монографія / Э. М. Псядло, Л. М. Шафран. Одесса : Феникс, 2008. 292 с

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 960-а.

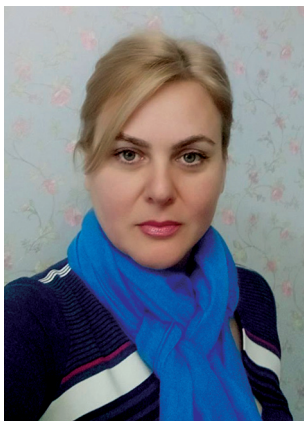
Псядло Эдуард Михайлович // Видные ученые Одессы. Доктора наук и профессора / Н. Ю. Попова [и др.] ; авт.-сост. А. Ю. Саясов. – Одесса, 2005. – С. 233.

До 70-ти річчя Псядло Эдуарда Михайловича // Актуальные проблемы транспортной медицины. – 2016. – № 1 (43). – С. 148.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33YDRJe> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UrLPXX> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

РЕВА-ЛЄВШАКОВА
Людмила Володимирівна

Філолог, фахівець у галузі порівняльного літературознавства

Народилась 3 березня 1971 р. у м. Татарбунари Одеської обл. у родині педагогів. Батько, Володимир Аврамович Рева, добре відомий в літературних колах Одещини. Його твори публікувалися в альманахах і журналах різних міст України та Росії. Він – автор семи збірок віршів (2005–2014), лауреат Гуманітарного фонду (1992), перший лауреат літературного конкурсу «Ізмаїльська ліра» (1998), член Асоціації літераторів Бессарабії «Буджак» при Національній спілці письменників України, экс-голова Ізмаїльського літературного об'єднання імені Михайла Василюка.

У 1992 р. Л. В. Рева-Левшакова закінчила філологічний факультет Ізмаїльського державного педагогічного інституту (ІДПІ) (нині – Ізмаїльський державний гуманітарний університет; ІДГУ).

Трудову діяльність розпочала 10 вересня 1992 р. в ІДПІ, де до 30 вересня 1994 р. працювала на посаді викладача кафедри літератури і методики викладання.

З 3 жовтня 1994 р. по 17 лютого 1998 р. навчалася в аспірантурі кафедри літератури ХХ віку Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ)

(нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) під науковим керівництвом д-ра філол. наук, проф. В. В. Фащенко. У лютому 1998 р. повернулась до ІДПШ на посаду викладача кафедри зарубіжної літератури.

Кандидатську дисертацію на тему «Своєрідність модерністської новели першої третини ХХ віку» (спеціальність 10.01.02 – «російська література»; науковий керівник – д-р філол. наук, проф. В. В. Фащенко) захистила у спеціалізованій вченій раді ОДУ 14 травня 1998 р. Диплом кандидата філологічних наук отримала 9 грудня 1998 р. З 15 лютого 1999 р. працювала на посаді доцента кафедри зарубіжної літератури ІДГУ. Вчене звання доцента присвоєно Атестаційною колегією МОН України 20 травня 2001 р.

З 1 листопада 2008 р. по 1 листопада 2011 р. – докторантка кафедри теорії літератури і компаративістики ОНУ. Після закінчення докторантури продовжила працювати доцентом кафедри зарубіжної літератури ІДГУ. Докторську дисертацію на тему «Неореалістична українська і російська проза першої третини ХХ століття: рецепції наративу» (спеціальність 10.01.05 – «порівняльне літературознавство»; науковий консультант – д-р філол. наук, проф. Є. М. Черноіваненко) захистила 28 вересня 2012 р. у спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

З 7 травня 2013 р. Л. В. Рева-Левшакова була переведена на посаду професора кафедри зарубіжної літератури ІДГУ. Починаючи з середини 2014 р., перебувала на керівних посадах: декан факультету іноземних мов (27 серпня 2014 р. – 26 грудня 2014 р.); декан факультету економіки та інформатики (20 січня 2015 р. – 28 серпня 2015 р.); завідувач кафедри загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури (обрана за конкурсом) (31 серпня 2015 р. – 23 жовтня 2016 р.).

Під час роботи в ІДГУ Людмила Володимирівна виконувала функції наукового керівника наукової теми досліджень кафедри загального мовознавства, слов'янських мов і світової літератури «Провідні закономірності розвитку світового літературного процесу» (держреєстраційний номер 0108U003294). Впродовж своєї педагогічної діяльності здійснювала керівництво дипломними та магістерськими роботами, а також науковими дослідженнями аспірантів.

Вчене звання професора присвоєно Атестаційною колегією МОН України 29 вересня 2015 р.

З 24 жовтня 2016 р. Л. В. Рева-Левшакова займає посаду завідувача кафедри мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців ОНУ, на яку була обрана за конкурсом.

До сфери наукових інтересів вченої належать дослідження історико-теоретичних питань художніх стилів, течій, напрямів.

Як викладач читала лекційні курси: «Історія зарубіжної літератури ХХ століття», «Історія античної літератури», «Історія літератури Середньовіччя і Відродження», «Література Англії», «Література Німеччини», «Література Франції», «Література Болгарії», «Російська література ХХ ст.», «Історія англійської літературної критики», «Історія літературних напрямів і шкіл», «Історія літературознавчих вчень», «Методика викладання світової літератури», спецкурс «Модерністська література».

Л. В. Рева-Левшакова є автором двох монографій: «Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики)» (Київ, 2011), «Неореалістична українська і російська проза першої третини ХХ століття» (Київ, 2014). За словами професора О. В. Ващенка, «монографії були новаторськими літературознавчими працями в Україні того часу, бо в них зроблено спробу розкрити суть становлення неореалізму, зрозуміти загальний пласт розвитку різноманітних світів (літературного та літературознавчого, наукового і культурного, громадського та ментального тощо)» (*Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Київ, 2012. Вип. 18. С. 371*). Л. В. Рева-Левшакова запропонувала концепцію про спорідненість неореалізму з символізмом, звернула увагу на співвідношення модернізму і неореалізму, реалізму і неореалізму.

Л. В. Рева-Левшакова також брала участь у колективних монографіях: «Українське Придунав'я у світлі гуманітарних досліджень: до 75-річчя Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (Ізмаїл, 2015) та «Харчові традиції – ментальний код нації» (Одеса, 2018). Наукові публікації були надруковані як у фахових виданнях України, так і в періодичних виданнях, що входять у наукометричну базу Index Copernicus. Людмила Володимирівна є автором не тільки наукових, а й навчально-методичних видань (навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій) для студентів філологічних факультетів.

Професор Л. В. Рева-Левшакова брала участь у роботі низки наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних.

Під керівництвом Людмили Володимирівни вперше було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Теоретичні та практичні проблеми мовної підготовки іноземців в аспекті міжнародної комунікації» (16 травня 2019 р.).

Започаткувала на кафедрі мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців проведення науково-методичного семінару «Методико-теоретичні аспекти

мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців на сучасному етапі розвитку вищої школи».

Людмила Володимирівна входить до складу редакційних колегій збірників наукових праць: «Літератури світу: поетика, ментальність і духовність» та «Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (фахові видання з філологічних дисциплін).

Член науково-методичної ради ОНУ, голова навчально-методичної комісії Інституту міжнародної освіти ОНУ.

За досягнення у науці та освіті має відзнаки та нагороди: нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2005); нагрудний знак Ради ректорів вишів Одеського регіону «За досягнення в науці» (2015); почесні грамоти Одеського обласного комітету профспілки працівників освіти і науки України (2005, 2007, 2008).

Л. В. Рева-Левшакова є автором понад 120 наукових і науково-методичних праць.

Пр.:

Неореалістична українська і російська проза першої третини ХХ століття: монографія / Л. В. Рева-Левшакова. – Київ: Вид. дім Д. Бурого, 2014. – 376 с.

Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики): монографія / Л. В. Рева-Левшакова. – Київ: Вид. дім Д. Бурого, 2011. – 344 с.

Харчові традиції – ментальний код нації: кол. монографія / Л. В. Рева-Левшакова, С. І. Ковпик, В. Б. Мусій [та ін.]; за заг. ред. Г. І. Віват. – Одеса: ВМВ, 2018. – 231 с. – *Густавивний код роману «Фуршет» («Кулінарні фіглі») Марії Матіос / Л. В. Рева-Левшакова. С. 78–85.*

Українське Придунав'я у світлі гуманітарних досліджень: до 75-річчя Ізмаїльського державного гуманітарного ун-ту: кол. монографія / Я. В. Кічук, Л. В. Рева-Левшакова, Т. С. Шевчук [та ін.]. – Ізмаїл: СМІЛ, 2015. – 230 с. – *Поетичне коло Придунав'я / Л. В. Рева-Левшакова [та ін.]. С. 146–164.*

Екстралінгвістичні аспекти викладання української / російської мови як іноземної / Л. В. Рева-Левшакова // Міжнародна комунікація – полілог культур (актуальні питання навчання іноземців): зб. наук. праць. – Одеса, 2019. – С. 92–94.

Володимир Винниченко про українську культурну самоідентичність (на матеріалі книги «Відродження нації») / Л. В. Рева-Левшакова // *Наук. вісн. Ізмаїл. держ. гуманітар. ун-ту. Серія: Філол. науки.* – 2018. – Вип. 38. – С. 135–140.

Ліричне «Я» поета Володимира Реви / Л. В. Рева-Левшакова // *Філол. діалоги: зб. наук. пр.* – Ізмаїл, 2018. – Вип. 5. – С. 74–178.

Літературний неореалізм художньої творчості початку ХХ століття / Л. В. Рева-Левшакова // *Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Слово.* – 2018. – № 4 (48). – С. 153–163.

Наукова творчість В. В. Фашенка – актуальність пошуків / Л. В. Рева-Левшакова // *Слово про Василя Фашенка: продовження діалогу / упоряд.: М. Фашенко, Я. Машарова.* – Одеса: Чорномор'я, 2018. – С. 551–556.

Наративні концепти в творчості В. Підмогильного: сучасна інтерпретація / Л. В. Рева-Левшакова // Філол. діалоги : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 4. – С. 173–179.

Перформативність стилю сучасної української поезії / Л. В. Рева-Левшакова // Філол. семінари. Театр літ. процесу: теорія і дійові особи : зб. наук. пр. – 2017. – Вип. 20. – С. 329–335.

Рец. на пр. вченого:

Булаховська Ю. Л. Неореалістичний погляд на українські та російські стилі набутки у художній творчості / Ю. Л. Булаховська // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. – 2011. – Вип. 15. – С. 454–455. – Рец. на кн.: Рева-Левшакова Л. В. Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики) : монографія / Л. В. Рева-Левшакова. Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2011. 344 с.

Ващенко А. В. Неореалізм: україно-руські паралелі мировосприяття і познання человека в русле первой трети XX века / А. В. Ващенко // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. – Київ, 2012. – Вип. 18. – С. 370–372. – Рец. на кн.: Рева-Левшакова Л. В. Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики) : монографія / Л. В. Рева-Левшакова. Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2011. 344 с.

Нежива Л. Неореалістичні можливості художнього слова / Л. Нежива // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2011. – № 17 (228). – С. 189–191. – Рец. на кн.: Рева-Левшакова Л. В. Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики) : монографія / Л. В. Рева-Левшакова. Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2011. 344 с.

Ткаченко А. Реінкарнація реалізму / А. Ткаченко // Слово і Час. – 2012. – № 4. – С. 117–119. – Рец. на кн.: Рева-Левшакова Л. В. Неореалізм: дискурс теорій та художніх ідей (на матеріалі української та російської літератури і критики) : монографія / Л. В. Рева-Левшакова. Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2011. 344 с.

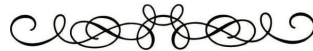
Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 978-а.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2X1UGkG>; <https://bit.ly/39v6gr6> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2KcidKt> (дата звернення: 12.06.2019). – Загол. з екрана.

РОДИНА
Наталія Володимирівна

*Психолог, фахівець в галузі загальної, диференціальної
та клінічної психології*

Народилася 2 січня 1970 р. в м. Одеса.

У червні 1996 р. з відзнакою закінчила відділення психології Інституту математики, економіки і механіки (ІМЕМ) Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – факультет математики, фізики та інформаційних технологій (ФМФІТ) Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «психолог, психолог-практик».

Після закінчення університету працювала старшим лаборантом кафедри загальної та соціальної психології ОНУ. У період 1998–2001 рр. навчалась у очній аспірантурі в ОНУ під керівництвом д-ра психол. наук, проф. І. Г. Білявського.

У 1999 р. пройшла стажування в експериментально-психологічній лабораторії Одеської психіатричної лікарні № 1. З 2001 р. працювала на кафедрі загальної та соціальної психології ОНУ. З 14 жовтня 2001 р. по 31 липня 2003 р. – викладач кафедри загальної та соціальної психології ІМЕМ, з 1 вересня 2004 р. по 31 серпня 2006 р. асистент кафедри загальної та соціальної психології ІМЕМ.

Кандидатську дисертацію на тему «Індивідуально-особистісні особливості менеджерів середньої ланки в кризових ситуаціях: психодинамічний підхід» (спеціальність 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології») захистила 11 листопада 2005 р. у спеціалізованій вченій раді Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше запропоновано теоретична модель структури особистості, яка дозволяє виявляти особливості поведінки менеджерів у кризових ситуаціях, та складається із кількох рівнів – несвідомого, того, що суб'єктивно переживається та декларативного. Набуло подальшого розвитку розуміння теоретичного концепту «Его-заломлення» як функції, що перетворює взаємодію ситуаційних факторів та структури особистості на поведінкові реакції. Вперше в парадигмі психодинамічного підходу виявлені чинники, що обумовлюють поведінку менеджерів середньої ланки в кризових ситуаціях, обминувши установку на процедуру дослідження і фільтр захисних психологічних механізмів. Обґрунтовано необхідність застосування психодинамічного підходу для виявлення чинників, що знаходяться у несвідомому особистості та регулюють її поведінку у кризових ситуаціях. Визначені чинники, що пов'язані з індивідуально-особистісними особливостями менеджерів середньої ланки комерційних та державних структур в кризових ситуаціях. Вперше запропоновано класифікацію кризових ситуацій менеджерів середньої ланки. Вперше було застосовано автоматизований психодіагностичний комплекс «Консул» для діагностики професійно важливих якостей менеджерів середньої ланки в кризових ситуаціях.

З 1 вересня 2006 р. по 28 лютого 2014 р. працювала доцентом на кафедрі загальної та соціальної психології ОНУ (в 2011 р. відбулася реорганізація і виокремились три кафедри: загальної психології і психології розвитку особистості, кафедра соціальної і прикладної психології, кафедра диференціальної і спеціальної психології).

У 2008 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри загальної та соціальної психології. У 2009 р. пройшла стажування в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на кафедрі медичної психології та психодіагностики. З 2010 р. по 2018 р. за сумісництвом – науковий співробітник ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В. П. Філатова».

З 2012 р. – член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття вченого ступеня кандидата психологічних наук ОНУ.

Докторську дисертацію на тему: «Психологія копінг-поведінки: системне моделювання» (спеціальність 19.00.01 – «загальна психологія, історія психоло-

гії»; науковий консультант – д-р психол. наук, проф. А. Б. Коваленко) захистила 28 лютого 2013 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Наукова новизна роботи полягає у тому, що дослідницею вперше було здійснено теоретичний аналіз основних методологічних підходів до системного дослідження копінг-поведінки, на підставі якого встановлено необхідність розглядати при вивченні копінгу весь спектр механізмів психічного: як свідомих, так і несвідомих; обґрунтовано концепцію дослідження поведінки подолання на основі теоретичного поєднання системного аналізу з психодинамічною парадигмою; застосовано спільно кількісну та якісну методологію системного аналізу для розроблення та емпіричної верифікації моделі копінг-поведінки, у якій зовнішнє середовище і особистість, що долає, розглядаються як єдина система; визначено концепт, структуру і субстрат системи «зовнішнє середовище – особистість, що долає», окреслено її складові компоненти (підсистеми) та взаємовідносини між ними, наведено реляційні й атрибутивні параметри; встановлені загальносистемні закономірності, що характеризують виникнення поведінки подолання в умовах життєвих криз; наведено типологію життєвих криз, засновану на ієрархічній моделі потреб, та теоретично й емпірично вивчено особливості поведінки подолання у кризових ситуаціях, що є полюсами відповідного континууму: загроза життю – загроза самоактуалізації.

Диплом доктора психологічних наук видано на підставі рішення Атестаційної колегії 31 травня 2013 р.

З 1 березня 2014 р. була переведена на посаду професора кафедри соціальної і прикладної психології ІМЕМ ОНУ.

Вчене звання професора було присвоєно 28 квітня 2015 р.

З 1 березня 2016 р. по теперішній час Родіна Наталія Володимирівна обіймає посаду завідувача кафедри диференціальної і спеціальної психології ІМЕМ (з 1 січня 2018 р. – факультет психології та соціальної роботи) ОНУ, програму розвитку якої розробила у квітні 2016 р.

Як викладач читає лекційні курси: «Психодіагностика», «Клінічна психологія», «Патопсихологія з елементами нейропсихології», «Психологія стресу, копінг-поведінки та здоров'я», «Методологія та організація наукових досліджень», «Методи наукових досліджень, аналіз та презентація результатів дослідження», «Системне моделювання психологічних феноменів».

З червня 2016 р. Наталія Родіна є керівником науково-дослідної теми «Дослідження психології ортобіозу людини» (держреєстраційний номер 0116U006605)

кафедри диференційної та спеціальної психології факультету психології та соціальної роботи ОНУ.

Пріоритетні напрямки дослідження базуються на психодинамічному підході, проєктивної психодіагностики, системному моделюванні психологічних феноменів, сучасних методах математичної статистики.

Н. В. Родіна розвиває ідеї наукових шкіл професорів ОНУ І. Г. Білявського та А. І. Уймова.

Під її науковим керівництвом захищено 8 кандидатських дисертацій.

З 2014 р. Наталія Володимирівна – член Асоціації політичних психологів України, з 2016 р. – Всеукраїнської психодіагностичної асоціації, з 2020 р. – Української психологічної асоціації. З 2015 р. є дійсним членом академії «European Academy of Natural History» European scientific and industrial consortium, program «Open science partnership» (United Kingdom). Співзасновниця громадської організації «Академія професійної психодіагностики». Член правління та співзасновниця громадської організації «Асоціація жінок України “ДІЯ”».

Професор Н. В. Родіна бере участь у роботі цілої низки наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних, зокрема була одним із організаторів Міжнародної конференції «500 років використання поняття “Психологія” в літературі, мистецтві, науці і практиці за фактом першої згадки цього поняття в бібліографії робіт Marko Marulić» (2014), «Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки» (2017), «Актуальні проблеми психічного та психологічного здоров'я» (2019).

З 2011 р. Наталія Родіна є членом редакційних колегій наукового журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія» та міжнародних науково-практичних журналів: «Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools», «American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research». З 2013 р. – рецензент матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій «Етнопсихологічні дослідження в медицині, соціології та сфері освіти».

За успіхи в педагогічній і науковій діяльності нагороджена почесними грамотами. Н. В. Родіна – дипломант XV національного конкурсу «Золота Психея» в номінації «Проект року в психологічній науці 2013 року» (м. Санкт-Петербург). За розвиток власної психологічної наукової школи «Системного моделювання психологічних феноменів» та підготовку у даному напрямку 5 кандидатів психологічних наук у грудні 2018 р. нагороджена Медаллю імені Л. С. Виготського.

Н. В. Родіна є автором більше 90 наукових і науково-методичних праць.

Пр.:

Психологія копінг-поведінки: системне моделювання : монографія / Н. В. Родіна. – Одеса : вид. Букаєв В. В., 2011. – 364 с.

Потенціал особистості та тенденції його реалізації в умовах трансформаційних змін у суспільстві : кол. монографія / Н. В. Родіна [та ін.]. – Одеса : Фенікс, 2011. – Ч. 8. – С. 264–299.

Патопсихологія з елементами нейропсихології : навч.-метод. посіб. / Н. В. Родіна ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Донецьк : Схід. вид. дім ; Одеса : ОНУ, 2015. – 196 с.

Психологія стресу, копінг-поведінки і здоров'я : навч.-метод. посіб. / Н. В. Родіна ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Донецьк : Схід. вид. дім, 2015. – 165 с.

Моделі та механізми формування посттравматичних стресових розладів у гібридних війнах (конфліктах) та їх особливості / Н. В. Родіна, Ю. Г. Даник, О. В. Зборовська // *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific.* – 2019. – Vol. 31, Iss. 1. – P. 44–53.

Особливості соціально-психологічної адаптації підлітків з вадами зору / Н. В. Родіна [та ін.] // *Офтальмол. журн.* – 2019. – № 5. – С. 30–36.

Створення опитувальника стресових реакцій для оцінки медичних працівників офтальмологічного профілю / Н. В. Родіна [та ін.] // *Офтальмол. журн.* – 2019. – № 1. – С. 39–45.

The area of the psychological phenomena system modeling in Ukraine: development, results and prospects of research / N. V. Rodina // *Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools.* – 2017. – Vol. 21, Iss. 3. – P. 56–60.

Рец. на пр. вченого:

Бурлачук Л. Ф. Отзыв на докторскую диссертацию Наталии Владимировны Родиной... / Л. Ф. Бурлачук. – Електрон. дані. – Україна, 5 груд. 2013. – Режим доступу: https://psy.su/mod_files/additions_1/file_additions_1_2468.pdf (дата звернення: 19.04.2019). – Загол. з екрана. – Рец. на дис.: Родіна Н. В. Психологія копінг-поведінки: системне моделювання : дис. ... д-р психол. наук : 19.00.01 / Н. В. Родіна ; Київ. нац. ун-т імені Т. Г. Шевченка. Київ, 2013. 504 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 984-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2vkWgPG> (дата звернення: 19.04.2020). – Загол. з екрана.

Контарович И. Доктор психологических наук – Родина Наталья Владимировна : [інтерв'ю] / И. Контарович // *Кореспондент.* – Електрон. дані. – Україна, 22 січ. 2016, 01:50. – Режим доступу: <https://bit.ly/2IusEJj> (дата звернення: 19.04.2019). – Загол. з екрана.

Родина Наталья Владимировна // *Известные ученые* : энциклопедия / Рос. акад. естествознания. – Електрон. дан. – РФ, М., 2005–2020. – Режим доступа: <https://bit.ly/2GkRh6M> (дата обращення: 19.04.2019). – Загл. с экрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33UgLmU> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2PhKaA0> (дата звернення: 19.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UgYQp8> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

САДЧЕНКО
Олена Василівна

*Економіст, фахівець у галузі
екологічного менеджменту та маркетингу*

Народилась 16 квітня 1957 р. у смт Рось Гродненської обл. Волковиського р-ну БРСР (нині – Республіка Білорусь).

Впродовж 1975–1980 рр. навчалась на інженерно-економічному факультеті Одеського технологічного інституту харчової промисловості ім. М. В. Ломоносова (нині – Одеська національна академія харчових технологій), який закінчила з відзнакою.

Кандидатську дисертацію на тему «Економіко-екологічна оцінка ефективності водокористування в промисловому виробництві» (для службового користування) (спеціальність 08.00.19 – «економіка природокористування та охорони навколишнього середовища») захистила у березні 1987 р. у вченій раді в Інституті економіки АН УРСР (м. Одеса).

У 1987 р. Олена Василівна почала працювати в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України (ІПРЕЕД НАН України). З 1993 р. має вчене звання старшого наукового співробітника.

Брала участь у науково-дослідних проєктах інституту: «Сталий розвиток українського узбережжя Чорного моря» (1995–1997), «Економічний і екологічний розвиток Чорноморського кадастру природних ресурсів» (1996–1997).

У межах планів бюджетної і госпрозрахункової тематики ІПРЕЕД НАН України працювала над дисертацією.

У 1999 р. О. В. Садченко отримала грант фонду Сороса за розроблений нею курс лекцій «Основи екологічного маркетингу» та проходила стажування у Центральноевропейському університеті у Будапешті (Угорщина).

У 2000–2003 рр. Олена Василівна брала участь у розробці проєкту «Положення про території традиційного природокористування і господарювання в Україні» в рамках завдання «Збереження і підтримка знань, пов'язаних з біорізноманіттям, інновацій та традицій місцевих громад», ініційованого Глобальним екологічним фондом (ГЕФ) і реалізованого через Міжнародний банк реконструкції та розвитку.

У 2001 р. працювала над проєктом фонду Макартурів (США) «Рішення проблем природокористування і збереження біорозмаїття приморських територій України: економіко-екологічний ноу-хау для місцевих органів влади» (грант № 00-62806-000), де були апробовані її теоретичні пропозиції щодо реалізації екологічного маркетингу в приморській зоні України, організації і регулювання маркетингової діяльності на основі вдосконалення економіко-екологічного кадастрового механізму.

Докторську дисертацію на тему «Теоретико-методологічні основи екологічного маркетингу» (спеціальність 08.08.01 – «економіка природокористування і охорони навколишнього середовища»; науковий консультант – д-р екон. наук, проф. С. К. Харічков) захистила 14 жовтня 2005 р. у спеціалізованій вченій раді в ІПРЕЕД НАН України (м. Одеса).

Вчене звання професора присвоєно Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (нині – Міністерство освіти і науки України) 11 листопада 2011 р.

До сфери наукових інтересів вченої належать: основи теорії систем і системного аналізу; економіка і управління природокористуванням і охороною навколишнього середовища; менеджмент; маркетинг; економічні та екологічні проблеми інноваційного розвитку господарського комплексу і підприємств; теоретичні, методичні та організаційні проблеми екологічного маркетингу в контексті парадигми сталого розвитку.

Дослідницею вперше обґрунтовано системну інтерпретацію екологічного маркетингу у вигляді сукупності взаємопов'язаних функціональних компонентів (функціональних концепцій екологічного маркетингу). Запропоновано концепції: маркетингу специфічних екологічних товарів і послуг; маркетингу екологічно збалансованого природокористування; маркетингу природоохоронної діяльності і відтворення довкілля; екологічного маркетингу як мережного маркетингу; економіко-екологічного кадастру як організаційно-економічного інструментарію екологічного маркетингу (на прикладі морського економіко-екологічного кадастру).

Розроблено методика оцінки ступеня задоволення екологічної потреби покупця споживчими властивостями товару на основі розрахунку комплексного (узагальнюючого) параметричного індексу, практичні пропозиції щодо організаційно-економічних напрямків впровадження екологічного підприємництва (екобізнесу) в Україні. Розроблені О. В. Садченко «Концептуальні і методичні основи створення морського економіко-екологічного кадастру України» використані Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру при опрацюванні Інструкції про порядок ведення регіональних кадастрів природних ресурсів. Державним комітетом природних ресурсів України позитивно оцінено та підтримано розробку дослідниці «Про інституціоналізацію форм власності на об'єкти природно-ресурсного потенціалу». Також О. В. Садченко – автор проєктів «Про інституціоналізацію форм власності на об'єкти природно-ресурсного потенціалу», «Екологічний паспорт суб'єкта природокористування», «Типового проєкту регіонального паспорта екологічної інфраструктури» тощо.

О. В. Садченко займає посаду завідувача (з 2008 р.) кафедри менеджменту та математичного моделювання ринкових процесів (нині – кафедра маркетингу та бізнес-адміністрування) економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ОНУ).

У 2015–2018 рр. під керівництвом О. В. Садченко кафедрою менеджменту та математичного моделювання ринкових процесів ОНУ здійснювалися дослідження за науковою темою № 135 «Теоретико-методичні основи управління соціальними системами в умовах інноваційно-екологічного розвитку» (держреєстраційний номер 0115U001146). За результатами дослідження побудована модель кругообігу національної економіки з урахуванням діяльності ринку комерційної нерухомості. Модель максимально наближена до класичного вигляду, запропонованого французькими економістами Л. Вальрасом і Ф. Кене. Також проведено еколого-економічне дослідження стану та перспектив утилізації пластикової тари

з використанням різних технологій її переробки для отримання синтетичної нафти в Україні.

О. В. Садченко має високий науковий авторитет у галузі теорії і практики менеджменту та маркетингу в Україні. Вона неодноразово брала участь як експерт з економіко-екологічних питань в національних і міжнародних проєктах.

Офіційний рецензент експертної комісії у межах проєкту Програми розвитку ООН «Інтеграція положень Конвенцій РІО у національну політику України» (United Nations Development Programmer – UNDP/DRR/2014/067-3).

Є співавтором Другої національної доповіді України «Збереження біорізноманіття України» (2009).

У 2010 р. входила до складу організаційного комітету Першого міжнародного конгресу «Сучасні аспекти математики гармонії та її застосування в економіці, природознавстві, технології, соціумі та освіті», який проходив 8–10 жовтня 2010 р. в ОНУ.

У 2011–2017 рр. стажувалася у ЗВО України (Одеський державний екологічний університет, Сумський державний університет), Іспанії (Міжнародна бізнес школа (ESEI) в м. Барселона), Польщі (Вища школа бізнесу (нині – Академія WSB) у м. Домброва-Гурнича).

З жовтня 2013 р. О. В. Садченко – професор Вищої школи економіко-гуманістичної (WSEH, Республіка Польща).

З 2016 р. Олена Василівна – консультант Oxford Academics (Маркетингова експертиза екопроєктів, маркетингове планування природокористування).

Впродовж своєї науково-педагогічної діяльності здійснює керівництво дипломними та магістерськими роботами студентів, а також науковими дослідженнями аспірантів. Під керівництвом О. В. Садченко у 2012–2017 рр. підготовлені та захищені 3 дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук.

Олена Василівна створила різнопланові курси лекцій, семінарів і практичних занять з економіки для ЗВО м. Одеса: «Основи економічної теорії», «Екологічний маркетинг у будівництві», «Соціально-екологічний маркетинг в охороні здоров'я». Концептуальні положення екологічного маркетингу і розроблений нею курс лекцій «Основи екологічного маркетингу» були позитивно оцінені в Центральноевропейському університеті в Будапешті і отриманий грант Сороса для стажування у цьому закладі (1999 р.).

О. В. Садченко входить до складу редакційних колегій фахових періодичних видань з економічних дисциплін: академічного журналу «Економика и управ-

ление=«Economics & Management» (Республіка Болгарія), «Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка», «Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління»; була офіційним рецензентом (2015) експертної комісії у межах проєкту Програми розвитку ООН в Україні за підтримки ГЕФ «Інтеграція положень Конвенцій Ріо у національну політику України».

Олена Василівна – член Української асоціації маркетингу; спеціалізованих вечних рад ІПРЕЕД НАН України (м. Одеса), ОНУ та Національного гірничого університету (м. Дніпропетровськ); експертних комісій з проведення ліцензійної експертизи у Миколаївському національному аграрному університеті, Міжнародному науково-технічному університеті імені академіка Юрія Бугая, Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова.

О. В. Садченко неодноразово була головою державної екзаменаційної комісії в Одеському національному економічному університеті, Одеській державній академії будівництва та архітектури та Одеському національному політехнічному університеті.

За плідну наукову діяльність багаторазово нагороджена Почесною грамотою Одеської обласної ради, грамотами ІПРЕЕД НАН України.

О. В. Садченко є автором понад 250 наукових і науково-методичних публікацій, зокрема авторських та колективних монографій, навчально-методичних посібників та статей у фахових виданнях України та виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Пр.:

Економико-екологіческие риски в хозяйственной деятельности : монография / Е. В. Садченко, М. Н. Барчан. – Одесса : ИПРЭИ НАН Украины, 2016. – 221 с.

Принципы концепции экологического маркетинга : монография / Е. В. Садченко. – Одесса : Астропринт, 2002. – 395 с.

Innovations in science, society, economis : collective monogr. / sci. ed.: Z. Malara, J. Skonieczny. – Wroclaw : Wroclaw polytechnic inst., 2018. – 279 p. – *O societalnym systemie innowacyjnego rozwoju społeczeństwa / E. Sadchenko, N. Tomczewska-Popowycz. P. 87–95.*

National security & innovation activities: methodology, policy and practice : collective monogr. / ed. by: O. Prokopenko [et al.]. – Bielsko-Biala : Univ. of Bielsko-Biala, 2018. – 416 p. – *Ecological-innovative mechanisms of societal systems management for ensuring economic safety / E. Sadchenko, N. Nichitailova. P. 235–242.*

Strategies for economic development: the experience of Poland and the prospects of Ukraine : collective monogr. Vol. 2 / red.: A. Pawlik, K. Shaposhnykov. – Poland : Baltija publ., 2018. – 300 p. – *The competitive policy of border regions / E. V. Sadchenko [et al.]. P. 88–105.*

Інституціональні засади розбудови управлінської системи природокористування : кол. монографія / за ред. Б. В. Буркинського. – Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2017. – 335 с. – *Науково-методичні*

основи еколого-економічного регулювання в системі державного управління природокористування / О. В. Садченко. С. 66–110.

Управління інноваційною складовою економічної безпеки : кол. монографія. Т. 4 / за ред.: О. В. Прокопенко [та ін.]. – Суми : Триторія, 2017. – 408 с. – *Роль маркетингу в системі формування економічної безпеки / О. В. Садченко. С. 213–224.*

Екологічний маркетинг: поняття, теорія, практика і перспективи розвитку : монографія / Е. В. Садченко, С. К. Харичков. – Одеса : ИПРЭИ НАН України, 2001. – 146 с.

Зони екологічного бедствия и решение их проблем на основе развития СЭЗ : монографія / Е. В. Садченко, А. И. Мартиенко. – Одеса : ИПРЭИ НАН України, 1999. – 120 с.

Предпринимательство в зонах экологического бедствия (Чернобыльский регион) : монографія / Е. В. Садченко, А. И. Мартиенко. – Одеса : Консалтинг, 1998. – 111 с.

Business Scaling using the Latest Marketing Tools / O. Sadchenko [et al.] // International Journal of Recent Technology and Engineering. – 2019. – № 8 (4). – P. 3889–3894.

Linear Programming as a Data Mining Tool in Assessing Competitiveness in the Faof Uncertainty / O. Sadchenko [et al.] // International Journal of Engineering and Advanced Technology. – 2019. – № 8 (5). – P. 1475–1478.

Modelling Buying Demand in the Tourism Industry Based on Machine Training Methods / O. Sadchenko [et al.] // International Journal of Recent Technology and Engineering – 2019. – № 8 (2). – P. 744–747.

Modern Lead Generation in Internet Marketing for the Development of Enterprise Potential / O. Sadchenko [et al.] // International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – № 8 (12). – P. 3066–3071.

Маркетингові технології управління ринком екологічно чистих товарів / О. В. Садченко // Економічні інновації : зб. наук. пр. – Одеса, 2018. – Вип. 1 (66). – С. 174–181.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1021-а.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WJZIT0> (дата звернення: 10.09.2019). – Загол. з екрана.

СЕКУНДАНТ
Сергій Григорович

Філософ, фахівець у галузі історії філософії

Народився 18 червня 1951 р. у м. Котовськ (нині – м. Подільськ) Одеської обл.

Після закінчення школи почав працювати в Одеській державній науковій бібліотеці імені М. Горького (нині – Одеська національна наукова бібліотека, ОННБ). З 1969 по 1971 рр. проходив строкову військову службу.

З 1973 по 1978 рр. вчився на філософському факультеті Московського державного університету імені М. В. Ломоносова (МДУ). З другого курсу спеціалізувався на кафедрі логіки, на третьому курсі перейшов на кафедру історії зарубіжної філософії, продовживши спеціалізуватися за двома спеціальностями. У 1981 р. закінчив аспірантуру при кафедрі історії зарубіжної філософії МДУ.

Кандидатську дисертацію на тему «Проблема обґрунтування наукового знання в методичній філософії Гуго Дінглера» захистив у спеціалізованій вченій раді з філософських наук МДУ 21 лютого 1983 р. Диплом кандидата філософських наук отримав 27 липня 1983 р.

Вчене звання доцента присвоєно Вищою атестаційною комісією при Раді Міністрів СРСР 29 грудня 1988 р.

З 16 березня 1982 р. працював асистентом, з 2 серпня 1985 р. – старшим викладачем, з 24 вересня 1985 р. по 31 серпня 1989 р. – на посаді доцента кафедри філософії гуманітарних факультетів Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ).

З 1989 по 1992 рр. – докторант кафедри історії зарубіжної філософії МДУ. Після закінчення докторантури продовжив працювати доцентом кафедри філософії і основ загально-гуманітарного знання ОНУ (з 3 листопада 1992 р. по 1 листопада 2013 р.). З 1 листопада 2013 р. С. Г. Секундант був переведений на посаду завідувача кафедри філософії і основ загально-гуманітарного знання та залишався на цій посаді до 31 серпня 2019 р.

Докторську дисертацію на тему «Нормативно-критичні підстави епістемології Ляйбніца» (спеціальність 09.00.05 – «історія філософії») захистив 29 травня 2015 р. у спеціалізованій вченій раді Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. Диплом доктора наук отримав 29 серпня 2015 р.

З 1 вересня 2019 р. С. Г. Секундант переведений на посаду професора кафедри філософії.

Вчене звання професора присвоєно Атестаційною колегією МОН України 26 лютого 2020 р.

До сфери наукових інтересів вченого належать дослідження з історії філософської методології, логіки й епістемології, теорії аргументації, філософські та методологічні проблеми історії філософії, а також дослідження природи філософського та релігійного знання, становлення та специфіки давньоіндійської філософії та релігії, порівняльний аналіз філософської та релігійної традиції Сходу та Заходу.

Як викладач читає лекційні курси: «Філософія», «Логіка», «Історія філософії» на гуманітарних факультетах; на факультеті історії та філософії викладає курси: «Філософія Сходу», «Німецька класична філософія», «Проблеми індійської філософії», «Філософсько-методологічні проблеми історико-філософських досліджень», «Феноменологія Гусерля», «Сучасні концепції історії філософії», «Теорія та практика аргументації».

Науковець є автором двох монографій: «Критика та метод. Проблема критичного методу в німецькій філософії XVII–XVIII ст. (Київ, 2012)», «Епістемологія Лейбніца в її нормативно-критичних основах» (Одеса, 2013) та співавтором підручника «Релігієзнавство» (Харків, 2005), затвердженого МОН України як підручник для студентів вищої освіти.

Сергій Григорович входить до складу редакційної колегії журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань України: «Sententiae» (Україна), «Актуальні проблеми філософії та соціології» (Одеса), а також наукового фахового журналу «Епістемологія та філософія науки» (Москва, Росія).

Професор є членом спеціалізованої вченої ради з філософії ОНУ, головою оргкомітету історико-філософських читань пам'яті Марата Вернікова, співорганізатором міжнародної релігієзнавчої школи «Вайшнавизм крізь століття», головним редактором збірок наукових статей: «Історія філософії як історія філософських традицій» (2017), «Історія філософії як історія творчого мислення» (2018), «Історія філософії як історія понять» (2019).

Лауреат конкурсу імені Марії Злотіної (організатори – Інститут філософії НАН України імені Г. С. Сковороди, Український філософський фонд, Соціологічний центр імені Н. В. Паніної). У 2016 р. отримав премію за кращу філософську монографію серед опублікованих у 2011–2015 рр.

С. Г. Секундант є автором більш ніж 100 наукових і науково-методичних праць.

Пр.:

Епістемологія Лейбніца в її нормативно-критических основах / С. Г. Секундант. – Одеса : Печ. дом, 2013. – 554 с.

Критика та метод. Ідея критичного методу в німецькій філософії XVII–XVIII ст. / С. Г. Секундант. – Київ : Дух і літера, 2012. – 364 с.

Религиоведение : учеб. пособие / С. Г. Секундант [и др.] ; под ред. П. К. Лобазова ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак. – Изд. 4-е, доп. и перераб. – Херсон : Изд. Гринь Д. С., 2013. – 445 с.

Религиоведение : учеб. пособие для студентов вузов / С. Г. Секундант [и др.] ; под ред. П. К. Лобазова ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак. – Изд. 3-е, доп. и перераб. – Харьков : Бурун Книга, 2011. – 447 с.

Религиоведение : учеб. пособие / С. Г. Секундант [и др.] ; под ред. П. К. Лобазова ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак. – Изд. 2-е, доп. и перераб. – Одесса : ВМВ, 2010. – 447 с.

Религиоведение : учеб. пособие / С. Г. Секундант [и др.] ; под ред. П. К. Лобазова ; ОНУ им. И. И. Мечникова, Филос. фак. – Одесса : ВМВ, 2007. – 447 с.

Leibniz and Hegel: two ways of overcoming eclecticism / S. Secundant // Leibniz in Dialogo / Eds.: M. S. Rodriguez, M. E. Cabeza. – Sevilla : Themata, 2017. – P. 257–267.

Вильгельм Виндельбанд: история как органон и составная часть философии / С. Г. Секундант // Sententiae. – 2018. – Т. 37, № 2. – С. 62–92.

Единство философии и науки: Лейбниц / С. Г. Секундант // Эпистемология и философия науки. – 2018. – Т. 55, № 4. – С. 231–237.

«Учиться философствовать»: роль истории философии и теории аргументации в реформе философского образования / С. Г. Секундант // Sententiae. – 2018. – Т. 37, № 1. – С. 219–232.

Концилиаторика и эклектика: философия на пути к открытому понятию системы / С. Г. Секундант // Sententiae. – 2017. – Т. 36, № 1. – С. 31–50.

Христиан Томазий: логика как учение о разуме / С. Г. Секундант // Sententiae. – 2017. – Т. 36, № 2. – С. 6–17.

Рец. на пр. вченого:

Федорченко Ю. В. Відгук на автореферат дисертації Секунданта Сергія Григоровича «Нормативно-критичні підстави епістемології Г. В. Ляйбніца» на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук за спеціальністю 09.00.05 – історія філософії / Ю. В. Федорченко // Персональний сайт Юрія Федорченка. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3fq4igf> (дата звернення: 25.04.2020). – Загол. з екрана.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1042-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/3canGMc> (дата звернення: 24.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2020. – Режим доступу: <https://cutt.ly/VtFCp1F> (дата звернення: 6.04.2020). – Загол. з екрана.

Історія філософії як покликання : [інтерв'ю] / С. Секундант ; розмову проводили: І. Орехов, К. Устименко, М. Шевчук // *Sententiae*. – 2019. – Т. 38, № 2. – С. 165–200.

Шлях «філософії здорового глузду» : [інтерв'ю] / С. Секундант ; розмову провів Р. Гривінський // *День*. – 2018. – 11 січ., 18:48. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wiwIqu> (дата звернення: 15.03.2020). – Загол. з екрана.

СТЕПАНОВА
Тетяна Валеріївна

Юрист, фахівець у галузі господарського процесуального права

Народилась 29 квітня 1976 р. у м. Ленінград (нині – м. Санкт-Петербург, РФ).

У 1998 р. закінчила з відзнакою Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «правознавство».

Трудову діяльність Степанова Тетяна Валеріївна розпочала в ОДУ: з 1 грудня 1999 р. по серпень 2002 р. – викладач, а з вересня 2002 р. по серпень 2003 р. – старший викладач кафедри адміністративного та підприємницького права економіко-правового факультету (ЕПФ).

24 грудня 2002 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Доказування та докази в господарському процесі України» (спеціальність 12.00.04 – «господарське право, господарсько-процесуальне право»); науковий керівник – канд. юрид. наук, проф. М. О. Абрамов) у спеціалізованій вченій раді Інституту економіко-правових досліджень НАН України (м. Донецьк) і отримала науковий ступінь кандидата юридичних наук.

6 липня 2004 р. кафедра адміністративного та підприємницького права ЕПФ була перейменована на кафедру адміністративного та господарського права. З вересня 2003 р. по квітень 2015 р. – доцент кафедри адміністративного та господарського права ЕПФ.

У 2005 р. Т. В. Степановій присвоєно вчене звання доцента.

3 травня 2015 р. по теперішній час Тетяна Валеріївна – професор кафедри адміністративного та господарського права.

Докторську дисертацію на тему «Теоретико-правові засади процесуального статусу учасників позовного провадження у господарському судочинстві» (спеціальність 12.00.04 – «господарське право, господарсько-процесуальне право»; науковий консультант – д-р юрид. наук, проф. А. С. Васильєв) захистила 27 квітня 2018 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту економіко-правових досліджень НАН України (м. Київ) і отримала науковий ступінь доктора юридичних наук. У дисертації на основі системного дослідження теоретико-правових засад інституту учасників позовного провадження та їх процесуального статусу обґрунтовано нові теоретико-правові положення щодо такого процесуального статусу у господарському судочинстві та концептуальні засади удосконалення його господарсько-правового регулювання. Запропоновано концепцію процесуального статусу учасників позовного провадження у господарському судочинстві, в якій визначено основні перспективні напрями регулювання, спрямовані на підтримання правового порядку у сфері господарської діяльності; запропоновано визначення поняття «процесуальний статус учасника позовного провадження у господарському судочинстві»; обґрунтовано виділення господарської процесуальної ситуації, як наукового напрямку в науці господарського процесуального права; обґрунтовано виділення внутрішньої, зовнішньої та міжнародної складових взаємодії учасників позовного провадження.

Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки від 23 квітня 2019 р. Т. В. Степановій присвоєно вчене звання професора.

Сфера наукових інтересів дослідниці зосереджена на: судоустрої; процесуальному праві; господарському праві; господарському процесуальному праві.

Як викладач вона читає лекційні курси: «Господарське процесуальне право»; «Страхове право»; «Банківське та страхове право».

Впродовж своєї педагогічної діяльності Тетяна Валеріївна здійснює керування курсовими та магістерськими дипломними роботами.

У вересні 2016 р. Т. В. Степанова взяла участь у тренінгу з «Академічної доброчесності» та отримала відповідний сертифікат.

У березні 2019 р. взяла участь у тренінгу з підготовки експертів із забезпечення якості вищої освіти в межах проєктів «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти» та «Нова система акредитації як засіб забезпечення якості та подолання корупції у вищій освіті» та отримала відповідні сертифікати.

У квітні 2019 р. пройшла тренінг «Як зробити навчання праву інтерактивним та ефективним?» (USAID, м Київ).

Взяла участь у Всеукраїнському марафоні навчально-методичних розробок викладання права «Судові трансляції: теорія через практику», за підсумками якого влітку 2019 р. отримала спеціальний приз від аналітичного сервісу «Суд на долоні».

Т. В. Степанова є членом редакційної колегії наукового фахового журналу «Правова держава» та Науково-методичної ради ОНУ.

Входить до складу Науково-методичної комісії 5 з бізнесу, управління та права (підкомісія 081 Право) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

За досягнення у науці та освіті Тетяна Валеріївна нагороджена Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (2019).

Автор понад 130 наукових та навчально-методичних робіт. Наукові публікації були надруковані у фахових виданнях України, а також у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Тетяна Валеріївна бере активну участь у написанні статей для «Великої української юридичної енциклопедії», яка друкується у 20 томах.

Пр.:

Процесуальний статус учасників позовного провадження у господарському судочинстві: теоретико-правові та праксеологічні аспекти : монографія / Т. В. Степанова ; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. – Одеса : Фенікс, 2017. – 494 с.

Механізм публічно-правової і приватноправової регламентації суспільних відносин у адміністративно-політичній, соціально-культурній та господарській сферах : кол. монографія / Т. В. Степанова [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Миколенка. – Одеса : Фенікс, 2016. – 339 с.

Окрема думка судді як складова суддівського угляду в господарському судочинстві : монографія / Т. В. Степанова, В. Д. Найфлейш. – Одеса : Фенікс, 2015. –196 с.

Хозяйственное процессуальное право в схемах : учеб. пособие / Т. В. Степанова. – Одесса : Феникс, 2016. – 210 с.

Страховое право Украины : учеб. пособие / Т. В. Степанова. – Одесса : Атлант, 2014. – 183 с.

Господарське процесуальне право : підручник / Т. В. Степанова, О. П. Подцерковний, О. О. Квасницька [та ін.] ; за ред.: О. П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Харків : Одіссей, 2011. – С. 129–143.

Інвестор в процедурі банкрутства. Ініціюючий кредитор. Керівник боржника. Керуючий санацією. Космічне страхування. Учасники у справі про банкрутство / Т. В. Степанова // Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. – Харків : Право, 2019. – Т. 15 : Госп. право. – С. 312–314, 315–316, 360–361, 361–362, 418–420, 719–720.

Modelling the Risks of International Trade Contracts / Т. Stepanova [et al.] // International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – Vol. 8, Iss 11. – P. 2815–2820.

Особливості участі неповнолітніх осіб у господарському судочинстві / Т. В. Степанова // Право України. – 2018. – № 7. – С. 84–94.

Право на інформацію – багатоеlementний складник судового процесу / Т. В. Степанова // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція : зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 36, т. 2. – С. 24–27.

Щодо розмежування понять «медіація», «досудове врегулювання спору» та «регулювання спору за участю судді» / Т. В. Степанова // Південноукр. правн. часоп. – 2018. – № 4, ч. 1. – С. 24–27.

Ways to overcome the crisis condition of the Ukrainian insurance market: the economic and legal aspect / Т. Stepanova, O. Poberezhets, R. Shchur // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 3. – P. 216–221.

Formation of innovation-investment integration strategy for industry development under globalization conditions / Т. Stepanova, Y. Melnyk, L. Voloshchuk // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 5. – P. 217–227.

Вдосконалення господарського процесуального законодавства України у векторі європейської інтеграції / Т. В. Степанова // Ukraina po Rewolucji Godności. Prawa człowieka – tożsamość narodowa / Uniwersytet Łódzki ; red.: T. Lachowski, V. Mazurenko. – Lodz ; Olsztyn : Bookmarked Publishing & Editing, 2017. – С. 157–164.

Реформування інституту учасників господарського судового процесу / Т. В. Степанова // Право України. – 2017. – № 9. – С. 122–130.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1130-а.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WRId3b> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2tTap9W> (дата звернення: 16.10.2019). – Загол. з екрана.

Степанова Татьяна Валерьевна // Хозправо и процесс в ОНУ им. И. И. Мечникова. – Електрон. дан. – Украина. – Режим доступа: <https://bit.ly/38OA7Lp> (дата обращения: 30.01.2020). – Загл. с экрана.

Google Академия. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2U8Yijr> (дата звернення: 16.10.2019). – Загол. з екрана.

СТОЙЛОВСЬКИЙ Володимир Петрович

Біолог, орнітолог

Народився 4 листопада 1953 р. у с. Нагірне Ренійського р-ну Одеської обл.

У 1977 р. В. П. Стойловський закінчив біологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ). У 1977–1982 рр. навчався в аспірантурі ОДУ з перервою на строкову службу в армії (1978–1980).

Трудову діяльність В. П. Стойловський розпочав у 1977 р. лаборантом зоологічного музею ОДУ, де працював до 1978 р. У 1982 р. він повернувся до музею. З 1983 по 1985 рр. – молодший науковий співробітник кафедри зоології хребетних тварин ОДУ.

Захист кандидатської дисертації на тему «Гнездовая биология речной крачки (*Sterna hirundo*) Северо-западного Причерноморья» (спеціальність 03.00.03 – «зоологія»; науковий керівник – канд. біол. наук, доц. Л. Ф. Назаренко) відбувся у 1985 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту зоології та фізіології Академії наук Молдови у м. Кишинів (нині – Інститут зоології Академії наук Молдови). Наукова новизна цієї роботи полягала в тому, що був проведений багаторічний

контроль локальної популяції річкової качки, докладніше досліджена біологія розмноження, виявлені територіальні зв'язки і вікова структура гніздових колоній. Рішенням Державного комітету СРСР з народної освіти від 12 вересня 1989 р. В. П. Стойловському було присвоєно вчене звання доцента кафедри зоології та гідробіології.

З 1985 по 1987 рр. В. П. Стойловський працював на кафедрі зоології та гідробіології, а з 1990 по 2006 рр. – на кафедрі зоології, одночасно займаючи посаду завідувача лабораторії заповідної справи Українського наукового центру екології моря Міністерства екології та природних ресурсів України (1992–1996).

Докторська дисертація на тему «Роль водно-болотних угодій Азово-Чорноморського регіона в сохрании биологического разнообразия» (спеціальність 03.00.16 – «екологія») була захищена у 2004 р. у спеціалізованій раді Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара (нині – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара). Новизна і теоретичне значення цієї роботи полягли в тому, що вперше на основі двадцятирічних стаціонарних та експедиційних досліджень було вивчено просторове розміщення водно-болотних угідь міжнародного значення в цілому в Україні та в Азово-Чорноморському регіоні.

Вчене звання професора В. П. Стойловському було присвоєно рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти України від 22 грудня 2006 р.

З 2006 р. В. П. Стойловський займає посаду завідувача кафедри зоології ОНУ.

До сфери наукових інтересів вченого належать охорона та раціональне використання природних ресурсів, проблеми заповідної справи.

В. П. Стойловський є автором багатьох праць, серед яких монографія «Водно-болотні угіддя Азово-Чорноморського регіону в системі природоохоронних і управлінських рішень» (Одеса, 2003). На основі наукових розробок і матеріалів, описаних в цій роботі, Постановою Кабінету Міністрів України № 935 від 26.12.95 р. затверджено 22 водно-болотних угіддя України, які представлені в Бюро Рамсарської Конвенції «Про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як місця проживання водоплавних птахів». Це в значній мірі сприяло підписанню Урядом України Рамсарської Конвенції та розробці національних пропозицій для здійснення Стратегічного плану дій Рамсарської Конвенції з водно-болотних угідь міжнародного значення на період 2000–2005 рр. Матеріали роботи ввійшли до відповідних розділів Регіональної програми «Екологія 2000–2005».

За участі науковця був створений польовий визначник «Птахи фауни України» (Київ, 2002), який найповніше охоплює сучасну орнітофауну України.

Також В. П. Стойловським були розроблені Проекти створення Дунайського біосферного заповідника, Нижньодністровського національного природного парку, Тилігульського регіонального ландшафтного парку тощо.

Як викладач читає лекційні курси з зоології хребетних тварин, загальної екології, біологічного моніторингу та екологічної експертизи, заповідної справи.

Володимир Петрович Стойловський є членом Орнітологічного товариства України.

Брав участь у міжнародних та національних проєктах з вивчення, відтворення та охорони водно-болотних угідь Азово-Чорноморського регіону, які відбувались під егідою TACIS, WWF, Wetlands International та ін.

Пр.:

Водно-болотные угодья Азово-Черноморского региона в системе природоохранных и управленческих решений : монография / В. П. Стойловский. – Одесса : Феникс, 2003. – 309 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра зоології (ч. 3, розд. 2, 2.5) / В. П. Стойловський. С. 670–674.

Колониальные гидрофильные птицы юга Украины: Ржанкообразные / В. П. Стойловский [и др.] ; АН УССР, Ин-т зоологии им. И. И. Шмальгаузена. – Киев : Наук. думка, 1988. – 176 с.

Гнездование сов (Strigiformes) в окрестностях Одессы / В. П. Стойловский, В. Г. Малиношевский // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2017. – Т. 22, вип. 1 (40). – С. 78–86.

Наукові роботи вченого, що були виконані на завдання департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації у період 2017–2019 рр.

Наукове обґрунтування щодо встановлення меж парку санаторію ім. Чкалова. Одеська міська рада, 2017.

Експертний висновок щодо визначення меж пам'ятки природи місцевого значення «Дуб звичайний – (*Quercus robur* L.) за адресою: м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 25 (пров. Тополинний, 17 А. Одеська міська рада, 2017.

Наукове обґрунтування щодо створення ботанічного заказника загальнодержавного значення «Староманзирський». Вилкове, 2017.

Проект створення ландшафтного парку «оз. Китай» Одеса, 2019.

Експертний висновок з впливу розташування та будівництва площадки ВЕС «Виноградівська» на природні комплекси довкілля, рослинність, сезонні орнітологічні комплекси та мігруючих птахів, кажанів у межах Арцизького району Одеської області. Одеса, 2019.

Експертний висновок з впливу розташування та будівництва площадки ВЕС «Павлівка» на природні комплекси довкілля, рослинність, сезонні орнітологічні комплекси та мігруючих птахів, кажанів у межах Арцизького району Одеської області. Одеса, 2019.

Експертний висновок з впливу розташування та будівництва площадки ВЕС «Балтська» на природні комплекси довкілля, рослинність, сезонні орнітологічні комплекси та мігруючих птахів, кажанів у межах Балтського району Одеської області. Одеса, 2019.

Експертний висновок з впливу розташування та будівництва площадки ВЕС «Шевченківська» на природні комплекси довкілля, рослинність, сезонні орнітологічні комплекси та мігруючих птахів, кажанів у межах Килійського району Одеської області. Одеса, 2019.

Експертний висновок щодо оцінки природних комплексів довкілля (ландшафтні комплекси, рослинні угруповання, кажани, сезонні орнітологічні комплекси) на території майданчика Лиманської ВЕС та прилеглих територіях у межах Лиманського району Одеської області. Одеса, 2018.

Наукове обґрунтування необхідності створення пам'ятки природи місцевого значення «Аеропортовський» м. Одеса. Одеська міська рада, 2017.

Створення паспорту водно-болотного угіддя міжнародного значення «оз. Кугурлуй». Мінприроди України. Київ. (співавтор – Д. А. Ківганов).

Створення паспорту водно-болотного угіддя міжнародного значення «оз. Картал». Мінприроди України. Київ. (співавтор – Д. А. Ківганов).

Наукове обґрунтування щодо створення ландшафтного заказника загальнодержавного значення «озеро Картал». Одеса, 2019. (співавтори: Д. М. Дубина, І. І. Черничко, Д. А. Ківганов, М. Е. Жмуд та ін.).

Наукове обґрунтування щодо створення ландшафтного заказника загальнодержавного значення «озеро Кугурлуй». Одеса, 2019. (співавтори: Д. М. Дубина, І. І. Черничко, Д. А. Ківганов, М. Е. Жмуд та ін.).

Результати моніторингових досліджень впливу Лиманської ВЕС на скупчення птахів у зимовий період 2018–2019 рр. Одеса.

Результати моніторингових досліджень впливу Лиманської ВЕС на птахів ті кажанів у період весняних міграцій 2019 р. Одеса.

Аналіз впливу Лиманської ВЕС на гніздові комплекси птахів буферних зон та прилеглих територій в літку 2019 р. Одеса.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1130-а.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UNnglN> (дата звернення: 03.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2HotLaS> (дата звернення: 16.05.2019). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. слово: І. М. Коваля, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с.

Стойловський В. П. До історії кафедри зоології Одеського національного університету / В. П. Стойловський, Д. А. Ківганов // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2013. – Т. 18, вип. 4 (33). – С. 49–57.

ТКАЧЕНКО Федір Петрович

Біолог, фахівець у галузі ботаніки, альгології, мікології

Ткаченко Федір Петрович народився 10 квітня 1949 р. в смт Веселинове Миколаївської обл. У 1971–1976 рр. навчався на біологічному факультеті Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова; ОНУ). Продовжив навчання в аспірантурі на кафедрі ботаніки під керівництвом проф. І. І. Погребняка (1976–1979). Працював молодшим науковим співробітником на кафедрі гідробіології і загальної екології (1979–1982) ОДУ.

У 1982 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Кладофори північно-західної частини Чорного моря та їх значення у біологічній оцінці води» в Ботанічному саду-інституті АН Молдови, м. Кишинів (науковий керівник – д-р біол. наук, проф. І. І. Погребняк). Надалі працював на кафедрі ботаніки – асистентом (1982–1991), а потім – доцентом (1991–2007).

У 2001–2004 рр. – перебував у докторантурі по кафедрі ботаніки. У вересні 2007 р. захистив докторську дисертацію на тему «Макрофітобентос північно-західної частини Чорного моря (флора, розповсюдження, екологія, перспективи

практичного використання)» в спеціалізованій раді Київського національного університету імені Тараса Шевченка (спеціальність 03.00.05 – «ботаніка»; науковий консультант – д-р біол. наук, проф. Т. В. Догадіна). Робота була присвячена вивченню закономірностей формування флори водоростей-макрофітів та вищих водних рослин в лиманах і морських акваторіях північно-західної частини Чорного моря. Вперше були надані максимально повні дані про їх сучасний видовий склад. За сапробіонтним складом макрофітів подана екологічна оцінка досліджуваних водойм і характер її змін. Показана здатність екстрактів деяких морських водоростей проявляти імуномодельючі, антибактеріальні, седативні, гепатопротекторні і ріст стимулюючі властивості. Вперше для українського узбережжя Чорного моря було виявлено чотири нових види водоростей-макрофітів: *Ulva kylinii* (Bliding) H.S.Hayden, Blomster, Maggs, P.C.Silva, Stanhope & Waaland, *Cladophora hutchinsiae* (Dillw.) Kütz., *Vaucheria frigida* (Roth) C. Agardh і *V. velutina* C. Agardh.

У 2007 р. Ф. П. Ткаченко займає посаду професора, а з 2014 р. – завідувача кафедри ботаніки ОНУ. У 2011 р. він отримав диплом професора кафедри ботаніки ОНУ.

Наукові інтереси вченого пов'язані з дослідженнями морських макроводоростей (систематика, екологія, практичне використання) та систематикою грибів-макроміцетів. Ф. П. Ткаченко – продовжувач альгологічної школи ОНУ (засновник – проф. І. І. Погребняк). На кафедрі було започатковано новий напрямок досліджень зі структурної ботаніки – анатомічні особливості рослин екстремальних місцезростань (солончаків). Розширюються дослідження мікроводоростей різнотипних водойм. Продовжуються фізіолого-біохімічні дослідження сільськогосподарських рослин за різних умов їх вирощування. Триває інвентаризація ботанічного гербарію університету як національного надбання. У 2018 р. на кафедрі була відкрита нова спеціальність «садово-паркове господарство».

Професор Ф. П. Ткаченко читає загальний курс «Ботаніка», спеціальні курси: «Мікологія», «Фітопатологія», «Альгологія», «Охорона рослинного світу». Під керівництвом Федора Петровича пройшли повну аспірантську підготовку 4 пошукачі з представленням дисертаційних робіт. Із них була захищена 1 дисертація.

Учасник міжнародних ботанічних та екологічних досліджень у пониззі Дунаю та Дністра за програмою TACIS (2000–2001, 2006–2007), у Чорному морі за програмою EMBLAS (2017–2018).

Федір Петрович Ткаченко входить до складу редколегій наукових видань: «Чорноморський ботанічний журнал», «Мікробіологія і біотехнологія». Він є членом спеціалізованої вченої ради ОНУ із захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальності «біологічні науки». Також брав участь у роботі експертної комісії МОН України з атестації бакалаврських і магістерських програм з

ботаніки в інших вишах. Почесний член Українського ботанічного товариства та голова його Одеського осередку.

Активна науково-педагогічна діяльність професора Ф. П. Ткаченка була відзначена Почесними грамотами Одеської обласної ради (2009), Одеської міської ради (2019), ректора ОНУ (2014). Нагороджений медаллю «За військову доблесть» (1970). Отримав премії за підготовку студентів-переможців республіканських конкурсів студентських наукових робіт.

Автор та співавтор понад 200 наукових праць, зокрема монографій, навчальних посібників та низки наукових статей у фахових виданнях та виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Пр.:

Водорості Тилігульського регіонального ландшафтного парку (чек-лист, поширення, екологія) / Ф. П. Ткаченко, К. Б. Сардарян ; за ред. П. М. Царенка ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2017. – 109 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Кафедра ботаніки (ч. 3, розд. 2, 2.2) / Ф. П. Ткаченко. С. 658–661.*

Острів Зміїний. Екосистема прибережних вод / Ф. П. Ткаченко [та ін.] ; відп. ред.: В. І. Медінець ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2008. – XII, 227 с. – (Наук. проект «Острів Зміїний» / керівник проекту В. А. Сминтина).

Лагуни Северо-западного Причерноморья, их жизнь и хозяйственное значение / Ф. П. Ткаченко, Ф. С. Замбриборщ, А. В. Чернявский [и др.]. – Одесса, 1986. – 135 с.

Морські водорості-макрофіти України (північно-західна частина Чорного моря) : навч. посіб. для студентів вузів / Ф. П. Ткаченко ; за ред. П. М. Царенка ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2011. – 103 с.

Fucoanthine Content in some Black Sea Brown Algae (Ochrophyta, Phaeophyceae) / F. P. Tkachenko, I. P. Yakuba // *International Journal on Algae*. – 2019. – № 21 (4). – P. 365–372.

История развития альгологической школы в Одесском университете в период 1865–1890 гг. / Ф. П. Ткаченко, В. О. Кузнецов // *Альгология*. – 2018. – Т. 28, № 1. – С. 95–106.

First Record of *Vaucheria Velutina* s. Agardh (Ochrophyta, Vaucheriales) in Ukraine / F. P. Tkachenko, K. V. Sardaryan // *International Journal on Algae*. – 2018. – № 20 (3). – P. 225–230.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1176.

До 70-річчя від дня народження Федора Петрович Ткаченка // *Вісн. Одес. нац. ун-т. Серія: Біологія*. – 2019. – Т. 24, вип. 1 (44). – С. 132–133.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2SLuV6A> (дата звернення: 23.01.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wTOoGn> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QItqUs> (дата звернення: 23.03.2020). – Загол. з екрана.

ТРУБА
Вячеслав Іванович

*Правознавець, фахівець у галузі Цивільного права України
та Сімейного права України*

Народився 23 січня 1967 р. у м. Одеса. У 1984 р. з відзнакою закінчив Одеську середню школу № 103. 13 серпня 1984 р. був зарахований на посаду секретаря судової колегії з кримінальних справ Одеського обласного суду. Після проходження військової строкової служби (травень 1985 – липень 1987 рр.), вступив до Одеського державного університету імені І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) на юридичний факультет за спеціальністю «правознавство», який закінчив з відзнакою 19 червня 1992 р.

З 1992 р. – асистент кафедри цивільного права і процесу ОДУ, з 1994 по 1997 рр. – старший викладач цієї ж кафедри. З 1998 по 1999 рр. – доцент кафедри галузевих правових дисциплін публічного і приватного права ОДУ.

10 листопада 1999 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання цінних паперів в Україні» (спеціальність 12.00.03 – «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»; науковий

керівник – канд. юрид. наук, проф., член-кор. Академії правових наук України Ю. С. Червоний) в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Дисертація стала комплексним науковим дослідженням цінних паперів, як об'єктів цивільного права. Вперше на дисертаційному рівні було визначено поняття цінних паперів, що відображало ті істотні ознаки, які властиві їм як особливому різновиду речей; розкрито правову природу бездокументарних цінних паперів; дано розгорнуту класифікацію видів цінних паперів; обґрунтовано недоцільність виділення як самостійного виду таких цінних паперів, як казначейські зобов'язання держави, тому що по своїй суті вони є різновидом облігацій.

З 1999 по 2001 рр. – доцент, а з 2001 по 2006 рр. – завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ.

Під керівництвом В. І. Труби кафедра започаткувала викладання таких навчальних дисциплін: «Цивільне право», «Сімейне право», «Цивільний процес», «Основи римського цивільного права», «Цивільне та торговельне право зарубіжних країн», «Трудове право», «Земельне право», «Аграрне право», «Екологічне право», «Право соціального забезпечення, житлове право, корпоративне право». В 2001 р. кафедра почала розробку державної науково-дослідної теми «Правові форми забезпечення реалізації прав, свобод та інтересів суб'єктів у громадянському суспільстві».

Під безпосереднім керівництвом В. І. Труби було підготовлено та захищено 10 кандидатських дисертацій, сфера наукових досліджень яких охоплює питання цивільного, господарського, сімейного, житлового права та цивільного процесу. На сьогодні під його керівництвом дисертаційні дослідження також ведуть 3 аспіранта.

17 жовтня 2002 р. Вячеславу Івановичу було присвоєно вчене звання доцента кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ.

З 1 грудня 2006 р. по теперішній час – декан економіко-правового факультету ОНУ (ЕПФ ОНУ).

28 квітня 2015 р. В. І. Трубі було присвоєно вчене звання професора кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ.

Наукові інтереси Вячеслава Івановича зосереджені на проблемах цивільного та сімейного права.

Його ділові та професійні якості проявились у роботі голови навчально-методичної комісії ЕПФ ОНУ та члена вченої ради ЕПФ ОНУ (1998–2006), члена вченої ради ОНУ (з 1999 р.), члена експертної ради Державної акредитаційної комісії

Міністерства освіти та науки України (2003–2008), голови вченої ради ЕПФ ОНУ (з 2006 р.), члена ректорату ОНУ (з 2006 р.), члена редакційної колегії фахового журналу «Вісник Одеського національного університету», члена редакційної колегії наукового фахового журналу «Правова держава».

З 2011 р. входить до Асоціації цивілістів України.

Науково-педагогічна діяльність та адміністративно-організаційна робота В. І. Труби на ЕПФ ОНУ були відзначені на рівні університету, міста, області та держави. Неодноразово нагороджувався грамотами ОНУ (1998–2011), а також Почесною грамотою Одеської обласної державної адміністрації (2005, 2007), Почесною грамотою виконавчого комітету Одеської міської ради (2008), Почесною грамотою МОН України (2008), подякою Президії НАН України (2010), Почесною відзнакою Голови Одеської обласної державної адміністрації (2014), Нагрудним знаком «Відмінник освіти» (2015), Почесною грамотою Одеської обласної ради (2017), Подякою Прем'єр-міністра України (2018). У 2015 р. присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

Автор науково-практичних коментарів Цивільного та Сімейного кодексів та наукових публікацій, зокрема у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Пр.:

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – *Економіко-правовий факультет (ч. 3, розд. 4, вступ) / В. І. Труба. С. 710–713 ; Кафедра цивільно-правових дисциплін (ч. 3, розд. 4, 4.4) / В. І. Труба. С. 718–720.*

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) : посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / В. И. Труба [та ін.] ; под ред. и сост. И. С. Канзафаровой ; ОНУ им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 670 с.

Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / В. І. Труба, Н. С. Кузнецова, І. О. Дзера ; за заг. ред.: О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – 6-те вид., перероб. і допов. – Київ : Юрінком Інтер, 2019. – Т. 1. – 747 с. ; Т. 2. – 1046 с.

Научно-практический комментарий Семейного кодекса Украины / В. И. Труба [и др.] ; ред. Ю. С. Червоный ; Одес. нац. юрид. акад. – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев : Истина, 2006. – 448 с.

Научно-практический комментарий Семейного кодекса Украины / В. И. Труба [и др.] ; под ред. Ю. С. Червоного ; Одес. нац. юрид. акад. – Київ : Истина, 2004. – 515 с.

Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / В. І. Труба [та ін.] ; заг. ред. Ю. С. Червоного ; Одес. нац. юрид. акад. – Київ : Истина, 2003. – 461 с.

- Теорія права і держави : підручник / В. І. Труба [та ін.]. – Харків : Одиссей, 2007. – 447 с.
- Теорія права і государства : учебник / В. И. Труба [и др.] ; под общ. ред. А. С. Васильева. – Изд. 2-е. – Харьков : Одиссей, 2007. – 479 с.
- Семейное право Украины : учебник / В. И. Труба [и др.] ; под ред. Ю. С. Червоний. – Харьков : Одиссей, 2004. – 519 с.
- Основы государства и права Украины в вопросах и ответах / В. И. Труба [и др.]. – Изд. 2-е, испр. и доп. – Харьков : Одиссей, 2002. – 431 с.
- Основы теории права и государства в вопросах и ответах : учеб. пособие / В. И. Труба [и др.] ; под общ. ред. А. С. Васильева. – Харьков : Одиссей, 2002. – 399 с.
- Забезпечення права дітей на утримання : новели законодавства / В. І. Труба // Правова держава. – 2019. – № 33 : До 20-річчя журналу. – С. 109–115.
- The conceptual orientation of the system of regulation of industrial development / V. Truba, Y. Melnyk // Baltic Journal of Economic Studies. – 2019. – Vol. 5, № 3. – P. 125–134.
- Managing Energy Consumption: A Case of Natural Gas as a Taxation Tool in Ukraine / V. Truba [et al.] // Problems and Perspectives in Management. – 2019. – Vol. 17. Iss. 4. – P. 360–369.
- Public-Private Partnership as an Investment and Innovation Tool for Medical Facilities: A Case of Ukrainian Healthcare / V. I. Truba [et al.] // Wiadomosci Lekarskie. – 2019. – Vol. 72 (11 cz 1). – P. 2155–2160.
- Виконання батьками обов'язку з утримання повнолітньої дитини, яка продовжує навчання / В. І. Труба // Правова держава. – 2018. – № 32. – С. 146–150.
- Methodological frameworks for state regulation of health care system in the post-soviet countries / V. Truba, V. Borshch, O. Haran // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 5. – P. 364–370.
- Воспоминания о Ю. Червоном / В. И. Труба // Памяти учителя: к 90-летию со дня рождения Ю. С. Червоного / ОНУ им. И. И. Мечникова, ЭПФ, Каф. граждан.-прав. дисциплин ; Центр исследования права им. Савиньи ; отв. ред. и сост.: И. С. Канзафарова, В. М. Зубарь. – Одесса : Астропринт, 2017. – С. 39–44.
- Межі захисту прав авторів (за матеріалам судової практики) / В. І. Труба, С. Є. Морозова // Правова держава. – 2017. – № 26. – С. 104–112.

Літ.:

- Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 978-а.
- Одеський національний університет імені І. І. Мечникова за роки незалежності України, 1991–2005 рр. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; О. В. Запорожченко, Я. М. Біланчин, А. С. Васильєв [та ін.] ; голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса : Астропринт, 2005. – 551 с.
- Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. слово: І. М. Коваля, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 712, 719, 720, 725.
- Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) : посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / ОНУ им. И. И. Мечникова ; И. С. Канзафарова [та ін.] ; ред. и сост. И. С. Канзафарова. – Одесса : Астропринт, 2015. – С. 577–579.

Кафедра громадянсько-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дан. – Україна, Одеса, 2016–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wrafYV> (дата звернення: 23.03.20). – Загл. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wtKEON> (дата звернення: 13.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/39ugqIL> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/39wrPYm> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ЦОКУР
Ольга Степанівна

*Педагог, фахівець у галузі теорії та історії педагогіки,
теорії та методики професійної освіти*

Народилась 27 жовтня 1957 р. у с. Піщана Балтського р-ну Одеської області. Вищу освіту отримала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського (ОДПІ) (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського; ПНПУ) у 1978 р. та одержала диплом з відзнакою зі спеціальності «музика та співи» з кваліфікацією «вчитель музики».

У 1978–1986 рр. працювала викладачем на кафедрі співів та методики співів у Бельському (Білецькому) державному педагогічному інституті імені Алеку Руссо (нині – Бельський (Білецький) державний університет імені Алеку Руссо).

Продовжила трудову кар'єру в ОДПІ як стажер-дослідник кафедри педагогіки (1986–1988), аспірантки кафедри педагогіки (1988–1990), доцента кафедри педагогіки (1990–1998).

Кандидатську дисертацію на тему «Формирование педагогического мышления будущих учителей в процессе профессиональной подготовки» (спеціальність 13.00.01 – «теорія та історія педагогіки») захистила в 1990 р. у Московському дер-

жавному педагогічному інституті імені В. І. Леніна (нині – Московський державний педагогічний університет) під науковим керівництвом канд. пед. наук, доц. Е. Е. Карпової. 27 листопада 1992 р. за рішенням вченої ради ПНПУ (з 1945 по 1994 рр. – Одеський державний педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського) отримала вчене звання доцента кафедри педагогіки.

Докторську дисертацію на тему «Категория педагогического сознания в теории и практике профессиональной подготовки будущих учителей» (спеціальності: 13.00.01 – «теорія та історія педагогіки» / 13.00.04 – «теорія і методика професійної освіти»); науковий консультант – д-р пед. наук, проф. Р. І. Хмелюк) захистила в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у 1998 р. Присвоєння вченого звання професора кафедри педагогіки відбулось за рішенням Атестаційної колегії МОН України 21 грудня 2000 р. У ПНПУ О. С. Цокур займала посади професора кафедри педагогіки (1998–2000) та завідувача кафедри педагогічної та вікової психології (2001–2004).

У листопаді 2004 р. перейшла до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ОНУ) завідувачем кафедри педагогіки, де працює і нині.

Сфера наукових інтересів пов'язана з дослідженням актуальних проблем університетської педагогічної освіти, зокрема питань модернізації, диверсифікації та інновації змісту, форм, методів та технологій професійно-педагогічної підготовки здобувачів першого – бакалаврського, другого – магістерського, третього – освітньо-наукового рівнів вищої освіти, а також освіти дорослих. У межах авторської науково-педагогічної школи нею досліджуються найбільш дискусійні проблеми теорії і методики професійної освіти майбутніх фахівців за такими провідними напрямками: мультикультурна/міжкультурна освіта та педагогіка толерантності; гендерна освіта та виховання; педагогічний менеджмент і самоменеджмент; професійно-педагогічна акмеологія та іміджеологія; педагогічний артистизм; інновація професійної підготовки майбутніх фахівців (філологів, соціологів, перекладачів, викладачів, науково-педагогічних кадрів) у процесі навчання в бакалавраті, магістратурі та аспірантурі.

Авторський внесок у розвиток вітчизняної теорії і методики професійної освіти педагогічних кадрів полягає в тому, що вперше в Україні О. С. Цокур теоретично обґрунтовано науково-педагогічні концепції й спроектовано моделі формування педагогічного мислення та розвитку педагогічної свідомості майбутніх учителів у процесі професійної підготовки в закладах вищої освіти; виявлено загальнодидактичні засади й закономірності управління становленням означених новоутворень їхньої особистості; розроблено навчально-методичне забезпечення й організаційно-педагогічний супровід означених процесів; впроваджено відповідні освітні технології; конкретизовано сутність, специфіку і структуру педагогічного мислення та педаго-

гічної свідомості майбутніх учителів; продемонстровано способи діагностування рівнів їх вияву.

Професор О. С. Цокур здійснювала керівництво науково-дослідною роботою викладачів кафедри педагогіки ОНУ з тем: «Концептуальні засади та психолого-педагогічні підходи до визначення методологічної сутності і дидактичного структурування інноваційних технологій навчання у вищій школі», «Дослідження професіоналізму особистості й діяльності майбутніх фахівців в умовах євроінтеграції», «Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації», «Освіта дорослих в Україні та світі». Під науковим керівництвом професора О. С. Цокур захищено 33 кандидатські та 1 докторська дисертації, які присвячені актуальним проблемам педагогіки вищої школи, вдосконаленню теорії та методики професійної освіти студентів як майбутніх фахівців.

Враховуючи тематику й здобутки аспірантських досліджень, О. С. Цокур була ініціатором й організатором на базі ОНУ 11 міжнародних та 6 регіональних науково-практичних конференцій, а також науковим редактором матеріалів відповідних наукових збірників. За результатами науково-дослідної роботи опубліковано 2 колективні монографії та 17 збірників матеріалів науково-практичних конференцій.

Викладає такі навчальні дисципліни для здобувачів: третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: «Педагогіка вищої школи», «Педагогічний менеджмент», «Теоретико-методологічні засади мультикультурної освіти»; «Педагогічний артисизм викладача вищої школи», «Гендерна педагогіка»; другого (магістерського) рівня вищої освіти: «Методологія наукових досліджень та організація науки», «Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи», «Педагогіка вищої школи», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Педагогічний менеджмент»; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Педагогіка», «Основи педагогічної майстерності», «Нові освітні технології».

Є ініціатором й гарантом освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 – «освітні, педагогічні науки». У 2017 р. вченою розроблено, ліцензовано й впроваджено означену програму, у грудні 2018 р. програма успішно пройшла акредитацію, нараховуючи наступні профілі/спеціалізації: «Педагогіка вищої школи»; «Педагогіка та лінгводидактика вищої школи»; «Освітні вимірювання»; «Освітній менеджмент». З 2019 р. впроваджено профіль «Юридична педагогіка і психологія». З 2020 р. передбачене впровадження наступних профілів: «Освітня політика», «Гендерна педагогіка і психологія», «Міжкультурна освіта та етнокультурний туризм», «Православна педагогіка і релігійний туризм», «Музейна педагогіка та культурний туризм», «Педагогіка профільної та професійної школи», «Андрагогіка та освітня геронтологія».

Професор О. С. Цокур здійснює наукове керівництво експериментальними майданчиками, створеними нею на базі: гімназії № 5 м. Одеси («Творчий пошук учителів-новаторів»); Одеського професійного ліцею технологій і дизайну ПНПУ («Проблеми професійної адаптації й соціалізації учнів з особливими потребами»); факультету романо-германської філології («Інтеграція гендерного, культурологічного, міжкультурного й андрагогічного підходів у процес професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови»), зокрема, здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки» («Інноватизація змісту, форм і технологій професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах євроінтеграції та глобалізації»).

З 2002 р. є дійсним членом міжнародної організації «Міжнародна Слов'янська академія освіти імені Я. А. Коменського». У 2015 р. була обрана Почесним професором Ізмаїльського державного гуманітарного університету (рішення вченої ради ІДГУ від 19 червня 2015 р., протокол № 8) та стала членом редколегії фахового видання «Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету».

Нагороджена нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти». Нагороджена 2 Почесними грамотами МОН, 2 Почесними грамотами Одеської облдержадміністрації та Одеської облради, а також 4 Почесними грамотами ОНУ. Має понад 200 наукових праць, зокрема й у зарубіжних виданнях.

Пр.:

Категория педагогического сознания в теории и практике профессиональной подготовки учителя : монография / О. С. Цокур. – Одесса : Логос, 1996. – 242 с.

Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації : кол. монографія / О. С. Цокур [та ін.] ; за ред. О. С. Цокур ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2018. – 99 с.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова : історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 964 с. – *Педагогіка* (ч. 2, розд. 5, 5.14) / Н. В. Кузнєцова, О. С. Цокур. С. 619–624 ; *Кафедра педагогіки* (ч. 3, розд. 9, 9.11) / О. С. Цокур. С. 797–801.

Проблеми формування професіоналізму особистості та діяльності майбутнього фахівця в контексті вимог євроінтеграції : монографія / О. С. Цокур, Н. В. Кузнєцова, Н. Ю. Колесніченко ; наук. ред. О. С. Цокур ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2012. – 151 с.

О роли научно-педагогических школ в контексте перспектив исследования актуальных проблем педагогики высшей школы в XXI веке / О. С. Цокур // *Сiągłosc i zmiana w pedagogice i wieku : monografia / pod red. A. Klim-Klimaszewskiej*. – Siedce, 2007. – Cz. 2. – С. 257–260.

Акмеологические основы формирования профессионализма будущего педагога / О. С. Цокур // *Konflikt pokolen czy roznica cywilizacyjnych : monografia / pod red.: A. Klim-Klimaszewskiej, T. Zacharuk*. – Siedce, 2006. – Cz. 3. – С. 119–126.

Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / під ред. З. Н. Курлянд. – 3-е вид., перероб. і допов. – Київ : Знання, 2007. – 495 с. – Розд. 1.3 : *Основи наукового педагогічного дослідження* / О. С. Цокур. – С. 23–69 ; Розд. 4.4 : *Педагогічний менеджмент* / О. С. Цокур. – С. 262–278.

Виховна робота зі студентською молоддю : навч. посіб. / за ред. Т. Ю. Осипової. – Одеса : Фенікс, 2006. – 284 с. – *Самовиховання і саморозвиток* / О. С. Цокур. С. 134–150.

Теорія і методологія наукового педагогічного дослідження / О. С. Цокур // Педагогіка : навч. посіб. / під ред. З. Н. Курлянд. – Одеса, 2004. – С. 35–59.

Предмет і завдання порівняльної педагогіки / О. С. Цокур // Порівняльна педагогіка : навч. посіб. / під ред. З. Н. Курлянд. – Одеса, 2001. – С. 3–35.

Педагогіка : навч. посіб. / за ред. З. Н. Курлянд. – Одеса, 2001. – 356 с. – *Управління в сучасній школі* / О. С. Цокур. С. 115–178.

Особливості організації професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови в Німеччині на засадах міжкультурного підходу / О. С. Цокур // Інноваційна педагогіка : зб. наук. пр. – Одеса, 2020. – Вип. 21. – С. 152–155.

Результати експерименту з формування професійної готовності майбутніх учителів до організації міжкультурної освіти учнів / О. С. Цокур // *Наук. вісн. львівської акад. Серія: Пед. науки.* – 2020. – Вип. 7. – С. 148–153.

Результати експерименту з формування педагогічного професіоналізму майбутніх фахівців романо-германської філології як суб'єктів та організаторів гендерної освіти учнівської молоді / О. С. Цокур, О. В. Железняк // *Наук. часоп. НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5, Пед. науки: реалії та перспективи.* – 2019. – Вип. 69. – С. 65–69.

Multi-Cultural Pedagogical Approach to Future Teacher Training as a Factor of Formation of their European Identity / O. Tsokur, I. Boychev // *Journal of Danubian Studies and Research.* – 2018. – Vol. 8, № 2. – S. 449–457.

Літ.:

Ukrainian professor : Olga S. Tsokur // *Secrets of highly successful mentors and advisors* / by S. Vlady. – Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2019. – S. 71–86.

Бобовський Р. П. Структурологічний аналіз феномена «педагогічна свідомість майбутнього вчителя математики» / Р. П. Бобовський // *Молодь і ринок.* – 2018. – № 12 (167). – С. 121–126.

Романець В. М. Концептуальні засади дослідження проблеми формування професійно-педагогічного світогляду майбутнього викладача зарубіжної літератури / В. М. Романець // *Пед. дискурс.* – 2012. – Вип. 11. – С. 271–274.

Цвиркун А. Гимназический брейн-сторминг / А. Цвиркун // *Веч. Одесса.* – 2006. – 31 янв. (№ 14).

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/38R7YTu> (дата звернення: 05.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UthI2e> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x11KDb> (дата звернення: 09.03.2020). – Загол. з екрана.

ЧЕБОТАР
Сабіна Віталіївна

Біолог, фахівець у галузі генетики та молекулярної біології

С. В. Чеботар народилася 31 січня 1966 р. у м. Потсдам (Німеччина) у родині інтелігенції. У 1988 р. отримала диплом про вищу біологічну освіту в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ). Цього ж року здобула кваліфікацію «біолог, викладач біології та хімії». Розпочала трудову діяльність як старший лаборант відділу генної інженерії у Всесоюзному селекційно-генетичному інституті (ВСГІ). З 1994 р. – співробітник вищевказаного відділу ВСГІ.

У 1995 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Молекулярно-генетический анализ интрогрессии элементов генома эгилопса в геном мягких пшениц» (спеціальність 03.00.03 – «молекулярна біологія»; науковий керівник – д-р біол. наук, проф., акад. УААН Ю. М. Сиволап) на засіданні спеціалізованої ради Інституту молекулярної біології і генетики НАН України (ІМБГ НАН України).

У 1996 р. С. В. Чеботар зайняла посаду старшого наукового співробітника відділу генної інженерії Селекційно-генетичного інституту Української академії аграрних наук. У 2000–2005 рр. працювала заступником директора з наукової роботи

Південного біотехнологічного центру в рослинництві Української академії аграрних наук. З 2003 р. за сумісництвом розпочала роботу доцентом на кафедрі генетики та молекулярної біології ОНУ.

У 2004 р. С. В. Чеботар було присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

З 2005 р. дослідниця працювала провідним науковим співробітником відділу молекулярної генетики Південного біотехнологічного центру Національної академії аграрних наук України.

Докторську дисертацію на тему «Молекулярно-генетичний аналіз генофонду озимої м'якої пшениці України» (спеціальність 03.00.22 – «молекулярна генетика»; науковий консультант – д-р біол. наук, проф., акад. УААН Ю. М. Сиволап) захистила 24 листопада 2009 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради ІМБГ НАН України.

С. В. Чеботар у своїх наукових дослідження розширила знання з молекулярно-генетичної характеристики генофонду українських сортів пшениці й розуміння переваг використання певних алелів генів у сортах пшениці при районуванні їх у різних еколого-географічних зонах. Вона зробила вагомий внесок у дослідження теоретичних та практичних питань генетики м'якої пшениці. С. В. Чеботар – провідний фахівець у галузі молекулярно-генетичного аналізу пшениці в Україні.

С. В. Чеботар охарактеризувала генетичний поліморфізм у генофонді українських сортів м'якої озимої пшениці за допомогою молекулярних маркерів, вперше провела порівняльне дослідження алелів сучасних вітчизняних і європейських сортів м'якої пшениці й показала відмінності українських сортів пшениці від сортів Західної Європи на молекулярно-генетичному рівні. Склала перший каталог алелів мікросателітних локусів вітчизняних сортів м'якої пшениці. Вчена дослідила розповсюдження генів короткостебловості; генів, що контролюють якісні показники зерна м'якої пшениці – твердозерність/м'якозерність і низький вміст амілози у генотіпах вітчизняних сортів, також вперше запропонувала та обґрунтовала використання мікросателітних маркерів для контролю генетичної автентичності злаків у ех сіту колекціях генбанків.

З 2013 р. С. В. Чеботар обіймає посаду завідувача кафедри генетики та молекулярної біології ОНУ. За сумісництвом продовжує працювати провідним науковим співробітником у відділі загальної та молекулярної генетики Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннєзнавства та сортовивчення. Отримала вчене звання професора кафедри генетики та молекулярної біології ОНУ 15 жовтня 2019 р.

Вчена проходила стажування в рамках німецького академічного обміну на кафедрі генетики Інституту біохімії, генетики та мікробіології Регенсбурзькому університеті (Німеччина), а також у Генбанку та лабораторії генного і геномного картування Інституту генетики зернових культур (Institut für Pflanzengenetik und Kulturpflanzenforschung – ІРК) м. Гатерслебен (Німеччина). Упродовж 2004–2007 рр. С. В. Чеботар брала участь у міжнародній програмі досліджень, яка проводилася в лабораторії генетики та геноміки злакових культур Університету імені Блейза Паскаля м. Клермон-Ферран, Франція (UMR1095-INRA – University Clermont-Ferrand Blaise Pascal). У 2015 р. дослідниця проходила стажування «In-house training on Biotechnologies» у межах проекту BILAT-UKRAINA, який був організований National Centre for Scientific Research (м. Париж, Франція). Професор співпрацює з європейськими науковими закладами Німеччини, Франції, Чехії, Великобританії.

Наукові інтереси С. В. Чеботар охоплюють широке коло проблем у галузі молекулярно-генетичного маркування та аналізу ефектів алелів генів у злаків.

Педагогічна діяльність С. В. Чеботар пов'язана з викладання таких спеціальних курсів: «Геноміка», «Генетична інженерія», «Молекулярна біологія», «Загальна цитологія», «Епігенетика», «Молекулярно-генетичний аналіз».

З 2003 р. проходила стажування та п'ять років працювала в Одеському обласному бюро судово-криміналістичних експертиз (за договором) – експертом, спеціалізувалася на виконанні молекулярно-генетичних експертиз із застосуванням мікросателітного аналізу. Зараз досвід роботи судмедексперта-генетика застосовує при викладанні окремих лекцій з геноміки людини для магістрів ОНУ.

Професор є членом: Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова; координаційної ради Європейського товариства вчених з дослідження анеуплідних форм пшениці (EWAS). Довгий час була членом вченої ради Південного біотехнологічного центру в рослинництві НААН; експертом координаційно-методичної ради головної установи з виконання НТП «Сільськогосподарська біотехнологія 2011–2015 рр.» НААН України, експертом координаційно-методичної ради Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннезнавства та сортовивчення (СГІ-НЦНС); науково-технічної ради ОНУ. З 2010 р. – член-кореспондент Національної академії наук України.

З 2016 р. С. В. Чеботар вчений секретар секції № 15 за фаховим напрямком «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» Наукової ради Міністерства освіти і науки України. С. В. Чеботар входить до складу спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій ОНУ та СГІ-НЦНС. Науковий редактор

«Вісника Одеського національного університету. Серія: Біологія»), також член редакційної колегії журналів «Цитология и генетика», «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин»; рецензент у наукових міжнародних виданнях.

У 2000–2002 рр. С. В. Чеботар – стипендіат Кабінету Міністрів України.

Науковий доробок С. В. Чеботар нараховує 307 публікацій, з них 295 наукових та 10 навчально-методичного характеру, зокрема наукові праці, опубліковані у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях; має 5 патентів України.

Пр.:

Breeding Grasses and Protein Crops in the Era of Genomics / ed.: G. Brazauskas, G. Statkeviciūtė, K. Jonavičienė. – Lithuania, Vilnius : Springer Nature, 2018. – 267 p. – *Polymorphism of soybean cultivars and breeding lines revealed by marker Satt100 associated with the E7 locus, that involved in determination of time to flowering : [monodrapf] / S. Chebotar [et al.]. P. 220–225.*

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – *Кафедра генетики і молекулярної біології на сучасному етапі (ч. 3, розд. 2, 2.3) / С. Чеботар. С. 661–666.*

Использование ПЦР-анализа в генетико-селекционных исследованиях : науч.-метод. рук. / под ред. Ю. М. Сиволапа. – Киев, 1998. – 160 с. – *Молекулярно-генетический полиморфизм сортов Triticum aestivum L. ; Распределение генотипов в зависимости от уровня генетической близости / С. Чеботар.*

Алельний стан генів системи Ppd-1 та Vrn-1 у сортів озимої м'якої пшениці Інституту зрошувального землеробства НААН України / С. В. Чеботар [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2019. – Т. 24, вип. 1 (44). – С. 49–64.

Haplotype of Ppd-D1 gene and alleles of Ppd-A1 and Ppd-B1 in Ukrainian wheat varieties / S. Chebotar [et al.] // Вісн. Львів. ун-ту. Серія біол. – 2019. – Вип. 80. – С. 82–89.

Polymorphisms in SSR-loci associated with E genes in soybean mutant lines offer perspective for breeding / S. V. Chebotar [et al.] // Agricultural science and practice. – 2019. – Vol. 6, № 3. – P. 45–55.

Вплив алеля Ppd-D1a на швидкість вегетації та агрономічні ознаки пшениці, визначений із застосуванням ліній-аналогів / С. В. Чеботар [та ін.] // Цитология і генетика. – 2018. – Т. 52, № 5. – С. 28–40.

Полиморфизм в регионе, предшествующем кодирующей области гена Ppd-D1, у Aegilops tauschii Coss / С. В. Чеботарь [и др.] // Фактори експериментальної еволюції організмів. – 2018. – С. 346–351.

Поліморфізм у короткому плечі 1R хромосоми жита в лініях пшениці, що мають IRS.1BL транслокацію та 1R(1B) заміщення з різних джерел / С. В. Чеботар [та ін.] // Вісн. Укр. т-ва генетиків і селекціонерів – 2018. – Т. 16, № 2. – С. 213–218.

Характеристика мутантних ліній сої за локусами Satt100 та Satt319, зчеплених з геном E7 / С. В. Чеботар [та ін.] // Фактори експериментальної еволюції організмів. – 2018. – Т. 23. – С. 52–56.

Ступінь фенотипового домінування та успадкованість за ознакою висота рослини у гібридів пшениці з різними алелями Rht-генів / С. В. Чеботар [та ін.] // Цитология и генетика. – 2017. – Т. 51, № 1. – С. 25–33.

Характеристика сортів пшениці селекції Полтавської державної аграрної академії за допомогою маркерів до генів, що визначають важливі господарсько-агрономічні ознаки / С. В. Чеботар [та ін.] // Вісн. Укр. т-ва генетиків і селекціонерів. – 2017. – Т. 15, № 2. – С. 188–196.

Гіберелін-сигнальні шляхи рослин / С. В. Чеботар, Г. О. Чеботар // Цитологія та генетика. – 2011. – Т. 45, № 4. – С. 67–78.

Лит.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Спр. 1280.1.

Україна наукова. Т. 4 : Національна академія аграрних наук України. – Київ, 2013 // Who-is-who.ua / Укр. конфедерація журналістів. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bDyUrQ> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

Васильєва Т. В. До 50-річчя від дня народження Сабіни Віталіївни Чеботар / Т. В. Васильєва // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2016. – Т. 21, вип. 2 (39). – С. 165–166.

Сабіна Віталіївна Чеботар (до 50-річчя від дня народження) // Вісн. Укр. т-ва генетиків і селекціонерів. – 2016. – Т. 14, № 1. – С. 136–137.

База патентів України : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WiKaVT> (дата звернення: 16.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QWKRkd> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Національна академія аграрних наук України. Науково-методичний і координаційний центр з наукових проблем розвитку АПК України. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x69HqL> (дата звернення: 16.03.2020). – Загол. з екрана.

ЧЕПИЖКО
Олександр Валентинович
*Фахівець у галузі мінералогії,
морської геології, геофізики та тектоніки*

Чепіжко Олександр Валентинович народився 3 лютого 1952 р. в с. Безім'янка, Татарбунарського р-ну Одеської обл. Закінчив середню школу в с. Миколаївка, Білгород-Дністровського р-ну, Одеської обл., впродовж 1967–1971 рр. навчався в Одеському морехідному училищі Міністерства морського флоту СРСР (нині – Одеське морехідне училище імені О. І. Маринеско). У 1972 р. він розпочав працювати на посаді моториста Чорноморського морського пароплавства.

З 1973 до 1978 рр. О. В. Чепіжко навчався на геолого-географічному факультеті в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ). Здобувши кваліфікацію «інженерна геологія й гідрогеологія», у 1978 р. він обійняв посаду інженера Одеського відділення Морського гідрофізичного інституту АН УРСР.

У 1979 р. розпочав трудову діяльність на геолого-географічному факультеті в ОДУ. Наступного року О. В. Чепіжко вступив до аспірантури. Впродовж 1979–

1983 рр. працював у ОДУ на посаді інженера, 1983–1986 рр. – молодшого наукового співробітника.

У 1986 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Типоморфізм акцесорних мінералів гранітів кіровоградського типа центральної частини Українського щита» (спеціальність 04.00.20 – «мінералогія, кристалографія»; науковий керівник – д-р геол.-мінерал. наук, проф. І. В. Носирев) у Львівському державному університеті імені Івана Франка (нині – Львівський національний університет імені Івана Франка).

Впродовж 1987–1993 рр. О. В. Чепіжко – науковий співробітник, старший науковий співробітник, завідувач сектору та провідний науковий співробітник геолого-географічного факультету ОДУ.

У 1993 р. зайняв посаду доцента та вступив до докторантури ОДУ. У 1998 р. він працював за контрактом «Міжнародної програми PNVD» у США та Канаді. 18 квітня 2002 р. О. В. Чепіжку присвоєно вчене звання доцента.

Докторську дисертацію на тему «Система моніторингу геодинамічних зон шельфу Чорного моря – теорія, методи, моделі» (спеціальність 04.00.10 – «геологія океанів і морів») захистив 24 лютого 2005 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту геологічних наук НАН України та отримав звання доктора геологічних наук. О. В. Чепіжко розробив концептуальні основи методу і прийоми сейсмоакустичного моніторингу прибережно-морських регіонів і його практичного використання; сформував шарувато-однорідну трьохшарову геодинамічну модель північно-західного шельфу Чорного моря.

З 2006 р. О. В. Чепіжко працює на посаді професора кафедри загальної та морської геології ОНУ. 30 жовтня 2008 р. йому було присвоєно вчене звання професора.

Наукові інтереси О. В. Чепіжко пов'язані з петрографією, мінералогією магматичних і метаморфічних порід Українського щита, морської геології: вивчення тектоніки і геодинаміки океанської кори, походження і характеру розміщення нафти і газу. Вчений досліджує техногенно-геологічні системи і управління надрокористування, питання екологічної безпеки та збалансованого ресурсокористування.

О. В. Чепіжко викладає дисципліни: «Геотектоніка», «Геодинаміка», «Родовища корисних копалин України», «Основи екологічної геології», «Екологічна геологія України», «Методи моніторингу ТГС»; керує навчальною практикою студентів 2 курсу, а також виробничою практикою студентів 3 та 4 курсів геолого-географічного факультету ОНУ.

Вчений О. В. Чепіжко бере активну участь у громадській діяльності. Він є головою Одеського осередку Українського мінералогічного товариства, керує діяльністю наукового товариства ІТОН (історія і теорія освіти і наук) при Одеському Будинку

вчених. Він – член редколегії наукового журналу «Записки Українського мінералогічного товариства» та «Вісник Одеського національного університету. Серія: Географічні та геологічні науки»; член Спілки геологів України та Міжнародної організації «International Network of Engineers and Scientists» (INES). Експерт Державної комісії України по запасах корисних копалин. За високі досягнення в царині української геологічної науки у 2006 р. він був нагороджений Срібним нагрудним знаком Спілки геологів України.

Науковий доробок дослідника становить більше 200 наукових праць, зокрема 1 авторська монографія та 4 – у співавторстві, 3 підручника. О. В. Чепіжко видав 4 учбово-методичні посібники, серед них 1 – у співавторстві.

Науковий консультант докторської дисертації (С. В. Кадурін «Геолого-геофізичні моделі родовищ вуглеводнів північно-західного шельфу Чорного моря» (робота підготовлена, захист відстроковується)).

Пр.:

Петрографія, акцесорна мінералогія гранитоїдів Українського щита та їх речовинно-петрофізична оцінка : [монографія] / О. В. Чепіжко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2008. – 356 с.

Мониторинг напряженого состояния в структурно-тектонических полях: (на примере изучения северо-западной части Скифской плиты) : [монографія] / А. В. Чепіжко ; ОГУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 1997. – 156 с.

Мониторинг механических напряжений в деструктивных полях и перспективы совершенствования методов сейсмотомографии : [монографія] / А. В. Чепіжко, А. В. Холопцев. – Одесса : Астропринт, 1995. – 24 с.

Кадастры и атлас карт медико-геологических аномалий на территории Одесской области : [коллектив. моногр.] / А. В. Чепіжко [и др.]. – Сыктывкар : ГеоТАН, 1991. – 176 с.

Техногенно-геологічні системи і управління надрокористування : [підручник] / О. В. Чепіжко [та ін.] ; за ред. О. В. Чепіжко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Геол.-геогр. ф-т. – Одеса : ОНУ, 2019. – 322 с.

Оцінка техногенного впливу на геологічне середовище : [підручник для ВНЗ] / О. В. Чепіжко [та ін.] ; за ред. Т. А. Сафранова ; Одес. держ. еколог. ун-т. – Одеса : Екологія, 2012. – 272 с.

Геологія з основами геоморфології : підручник для студентів екол. і геогр. спец. вузів / О. В. Чепіжко [та ін.] ; Івано-Франк. нац. техн. ун-т нафти і газу [та ін.]. – Чернівці : Букрек, 2010. – 400 с.

Забезпечення раціонального використання ресурсів моря шляхом впровадження керованої техно-геологічної системи шельфу / О. В. Чепіжко [та ін.] // Геологія і корисні копалини Світового океану. – 2017. – № 4 (50). – С. 54–64.

Формування ефективного управління техно-геологічних систем у надрокористуванні: реальність і перспективи / О. В. Чепіжко [та ін.] // Мінерал. ресурси України. – 2017. – № 1/2. – С. 11–16.

The role of the Black sea shelf techno-geological system in the integrated management of rational resource use / O. Chepizhko [at al.] // Joint meeting of IGCP 610 and INQUA POCAS Focus Group (Palermo, 1–9 Oct. 2017). – Palermo, 2017. – P. 66–71.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1296.

Вчені вузів Одеси : бібліограф. довід. Вип. 2 : Природничі науки, 1946–1996, ч. 1 : Геологи. Географи / Одес. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. Л. М. Бур'ян. – Одеса, 2001. – С. 292–293.

Кравчук А. О. Кафедра загальної та морської геології / А. О. Кравчук, В. В. Янко // Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – С. 702–703.

Ларченков Е. П. Геология в Одесском университете: времена и пространства (Очерки истории кафедры общей и морской геологии) / Е. П. Ларченков, О. П. Кравчук, А. О. Кравчук. – Одесса : Феникс, 2009. – 532 с.

Половка О. Професору О. В. Чепіжко – 60 / О. Половка // Студент. вісн. [Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини]. – 2012. – Ч. 2. – Режим доступу: <https://bit.ly/2TXbYgX> (дата звернення: 16.03.2020). – Загол. з екрана.

Половка С. Г. Сто морських геологів України / С. Г. Половка. – Київ ; Умань : Візаві, 2007. – 261 с.

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x7aVIW> (дата звернення: 16.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bAZGro> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2x5RPMG> (дата звернення: 16.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UvtB87> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ЧЕРНЯВСЬКА
Тетяна Павлівна

*Психолог, фахівець у галузі диференціальної психології,
психології в менеджменті та бізнесі*

Народилася 2 листопада 1954 р. у м. Орськ, Оренбурзької обл. (Російська Федерація) в сім'ї інтелігенції.

Упродовж 1972–1976 рр. Т. П. Чернявська здобувала вищу освіту в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського (ОДПІ) (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського; ПНПУ) за спеціальністю «математика». Після закінчення розпочала професійну діяльність в середній школі № 62 м. Одеса вчителем математики.

З 1982 р. працювала асистентом на кафедрі природничих наук (секція математики), а згодом – старшим викладачем та доцентом кафедри соціології та психології Одеського державного політехнічного інституту (ОДПІ) (нині – Одеський національний політехнічний університет, ОНПУ).

З 1989 р. Т. П. Чернявська навчалася в аспірантурі в ОДПІ. Кандидатську дисертацію на тему «Дидактична адаптація іноземних студентів до радянського вузу» (спеціальність 13.00.01 – «теорія і історія педагогіки»); науковий керівник – д-р пед.

наук., проф. Р. І. Хмельюк) захистила 18 березня 1992 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Санкт-Петербурзького державного університету.

З 1994 по 1997 рр. Т. П. Чернявська навчалася в докторантурі ПНПУ зі спеціальності 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології».

Впродовж 1997–1998 рр. проходила стажування у Німеччині, Польщі, Росії та отримала сертифікат за програмою Tacis EU «Підтримка перепідготовки і працевлаштування колишніх офіцерів України»; 1999–2000 рр. – стажування за програмою мережі OWZ у Баварському центрі навчання менеджменту для країн Сходу і Заходу (Німеччина, Мюнхен) та отримала сертифікат тренера OWZ Bayern Munchen; 2004 р. – в Інституті міжнародних бізнес-відносин (семінар «Стратегічний підхід до менеджменту», «Міжнародний маркетинг і експортний менеджмент»); 2005 р. – Українсько-баварський менеджмент-тренінг центр, семінар «Бізнес-консалтинг HRM або як забезпечити собі надійні тили».

З 1999–2001 рр. – працювала директором департаменту управління персоналом ТОВ «Одеський коровай» (пошук і підбір топ-менеджерів).

З 2001–2011 рр. – працювала доцентом кафедри управління персоналом та економіки праці Одеського національного економічного університету (ОНЕУ). За участі Т. П. Чернявської була створена кадрова агенція «Успіх» для підтримки працевлаштування випускників та студентів ОНЕУ.

У 2006–2014 рр. Тетяна Павлівна впроваджувала систему компанії TOYOTA «Тотальне управління якістю» на виробничому підприємстві «АЙСБЕРГ» ЛТД – залучала співробітників до вдосконалення взаємин, підвищення ефективності менеджменту, поліпшення якості продукції і послуг. Вона створювала команду реформаторів – епіцентр нових ідей і змін на підприємстві та атмосферу партнерських стосунків.

У 2011 р. Т. П. Чернявська захистила дисертацію на тему «Психологія успішності особистості в бізнес-діяльності» (спеціальність 19.00.01 – «загальна психологія, історія психології»; науковий консультант – д-р, проф., акад. АН Т. П. Вісковатова) на здобуття вченого ступеня доктора психологічних наук у спеціалізованій вченій раді Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ОНУ).

Дослідницею було вперше представлено теоретичні основи вивчення успішності особистості сучасних вітчизняних бізнесменів, а також розроблено критерії успішності особистості в бізнес-діяльності: бізнес-продуктивність, бізнес-ідентичність, професійна зрілість бізнесменів. Вона довела, що кожен критерій є самостійною підсистемою оцінювання успішності бізнесменів. Результати дослідження впроваджені в практику розвитку бізнес-успішності керівників різного рівня управління.

Вчене звання професора кафедри диференціальної і спеціальної психології ОНУ було присвоєно 17 січня 2014 р.

Сфера наукових та професійних інтересів Тетяна Павлівни охоплює питання психології бізнесу, психології управління, психології лідерства, психологічної реабілітації, мотивації професійної діяльності, когнітивної і системно-поведінкової психології.

Т. П. Чернявська регулярно бере участь у наукових конференціях.

Вона є членом 2-х спеціалізованих вчених рад: ОНУ (м. Одеса); Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк), а також членом редколегій наукового журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія» (з 2019 р. – «Психологія та соціальна робота») та міжнародного наукового періодичного журналу «Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools».

Впродовж 2002–2006 рр. Т. П. Чернявська очолювала благодійний фонд «Айсберг – соціальна допомога». З 2006 до 2014 рр. вона була керівником HR Проекту «7-е небо» у компанії «АЙСБЕРГ» ЛТД. В основі Проекту – японська концепція Кайдзен компанії TOYOTA (безперервне вдосконалення і повага до людей). Саме безперервне вдосконалення, на думку дослідниці, спонукає людей постійно вчитися і створює атмосферу, яка не тільки сприяє змінам, але робить їх природними і необхідними.

Результати досліджень Т. П. Чернявської представлені у монографіях, статтях у фахових виданнях, тезах доповідей конференцій.

Пр.:

Психологія успішності личности в бізнесі: [монографія] / Т. П. Чернявская. – Одесса : Астропринт, 2010. – 288 с.

Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : міжунів. кол. монографія. Вип. 5 / [за ред. О. В. Побережець, Є. І. Масленнікова]. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 536 с. – *Креативне мислення менеджерів / Т. П. Чернявська. С. 454–464.*

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 4 / [за ред. Е. А. Кузнєцова]. – Херсон : Вид. Грінь Д. С., 2016. – 659 с. – *Роль лідерства як платформи для актуальних організаційних перетворень / Т. П. Чернявська. С. 350–396.*

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 5 / [за ред. Е. А. Кузнєцова]. – Херсон, 2017. – 363 с. – *Психологія управління організаційною поведінкою / Т. П. Чернявська.*

Комунікація в бізнесі: психологіческая теория и практика : учеб.-метод. пособие / Т. П. Чернявская, Т. П. Висковатова. – Одесса : ОНУ, 2013. – 258 с.

Управление конфликтами : конспект лекций для студентов 4 к. днев. формы обучения и слушателей СФПК спец. «Управление персоналом» / Т. П. Чернявская, Е. Б. Тринчук. – Одесса : ОГЭУ, 2009. – 146 с.

Механізм мотиваційної спрямованості особистості менеджера у процесі професійного розвитку / Т. П. Чернявська // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Психологія. – 2017. – Т. 22, вип. 2 (44). – С. 169–176.

Розвиток лідерського потенціалу менеджерів в умовах конкуренції / Т. П. Чернявська // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2017. – Т. 16, вип. 1 (35). – С. 55–62.

Психологічні чинники управління ризиками у бізнесі / Т. П. Чернявська // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Психологія. – 2016. – Т. 21, вип. 2 (40). – С. 177–185.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1307-а

Вчені ОНУ : інформ. ресурс / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2010–2020. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JEWyYR> (дата звернення: 15.04.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/3awCiEu> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2ZBDOQE> (дата звернення: 26.03.2019). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Uto01P> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ЧУВАКОВ
Олег Анатолійович

Юрист, фахівець у галузі кримінального права та кримінології

Народився 30 січня 1974 р. у с. Глибоке Татарбунарського р-ну Одеської обл.

У 1997 р. О. А. Чуваков закінчив з відзнакою Юридичний інститут (у 1997 р. реформований у дві незалежні структури: економіко-правовий факультет ОДУ та Одеську державну юридичну академію (нині – Національний університет «Одеська юридична академія»)) Одеського державного університету імені І. І. Мечникова (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «правознавство» та отримав кваліфікацію «юрист». У тому ж році розпочав трудову діяльність оперуповноваженим управління Державної служби боротьби з економічною злочинністю управління Міністерства внутрішніх справ України в Одеській області.

З 1999 р. діяльність Олега Анатолійовича пов'язана з Одеським університетом. Спочатку науковець працював на посаді старшого викладача кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики економіко-правового факультету (ЕПФ) ОНУ. З 2003 по 2017 рр. – доцент цієї кафедри. З 1 березня 2018 р. був переведений на посаду професора.

Кандидатську дисертацію на тему «Кримінальне право в Україні (1917–1922 рр.)» (спеціальність 12.00.08 – «кримінальне право та криминологія, кримінально-виконавче право»; науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. Є. Л. Стрельцов) захистив у спеціалізованій вченій раді Харківського національного університету внутрішніх справ 19 листопада 2003 р. Ця дисертація була першим у незалежній Україні комплексним науковим дослідженням причин і умов, соціальних, ідеологічних, організаційно-правових і інших положень розробки і прийняття кримінально-правового законодавства в період, починаючи з часу падіння Російської імперії і до прийняття першого Кримінального кодексу України (1917–1922 рр.).

1 січня 2006 р. рішенням Атестаційної колегії МОН України О. А. Чувакову було присвоєно вчене звання доцента кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ЕПФ ОНУ.

Докторську дисертацію на тему «Кримінально-правова протидія злочинам проти основ національної безпеки України: теорія і практика» (спеціальність 12.00.08 – «кримінальне право та криминологія, кримінально-виконавче право»; науковий консультант – д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Костенко) захистив у Інституті держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України 30 листопада 2017 р. Наукова робота стала помітним явищем у вітчизняному науковому середовищі, тому що була першою після прийняття Кримінального кодексу України 2001 р. комплексним науковим дослідженням злочинів проти основ національної безпеки держави, в якому розроблена концепція кримінально-правової охорони основ національної безпеки України.

Вчене звання професора присвоєно Атестаційною колегією МОН України у 2019 р.

З 11 лютого 2020 р. вчений займає посаду завідувача кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики ЕПФ ОНУ.

До сфери наукових інтересів науковця належать дослідження з генезису злочинів проти основ національної безпеки України, теоретико-методологічних проблем основ національної безпеки України, державної та національної безпеки, кримінально-правової охорони основ національної безпеки України, проблем вдосконалення кримінально-правової охорони державної безпеки.

О. А. Чуваков є представником наукової школи проф. Є. Л. Стрельцова.

Олег Анатолійович є автором монографії «Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики» (Одеса, 2017). За словами професора А. Б. Блага, важливість цієї монографічної роботи визначається тим, що вона є одним із перших в Україні досліджень, у якому на фундамен-

тальному теоретико-методологічному рівні, шляхом широкого застосування категорій вітчизняної кримінально-правової науки і положень сучасного законодавства, що регулює відносини в даній сфері, здійснена спроба комплексного осмислення концептуальних проблем кримінально-правової протидії злочинам проти основ національної безпеки України в контексті демократичної еволюції держави і суспільства в сучасній Україні, а також сформульована авторська теорія генезису, розвитку і подальшого вдосконалення кримінально-правових приписів у сфері протидії розглянутим злочинам (*Вісн. Півден. регіон. центру Нац. акад. прав. наук України. 2017. № 11. С. 179–182*).

Як викладач читає лекційний курс «Кримінальне право України» (особлива частина).

Професор О. А. Чуваков брав участь у роботі низки наукових конференцій як всеукраїнських, так і міжнародних.

Автор багатьох наукових та навчальних праць, зокрема співавтор п'яти видань підручника «Кримінальне право України. Загальна та Особлива частина», рекомендований Міністерством освіти і науки України для вивчення студентами закладів вищої юридичної освіти та визнаний лауреатом 5-го Всеукраїнського конкурсу на краще юридичне видання в Україні та співавтор сьомі видань науково-практичного коментаря до Кримінального кодексу України. Крім того публікації вченого надруковані у наукових фахових виданнях України, а також у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Пр.:

Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики : [монографія] / О. А. Чуваков ; відп. ред. О. М. Костенко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2017. – 361 с.

Development of national law in the context of integration into the European legal space : [monografie] / Scientific Board: G. Dzwonkowska, S. Petkov, O. Stukalenko, T. Gurzhi. – Warszawa, 2018. – 242 p. – *Improvement of criminal and legal protection of the basis of national security of Ukraine in the context of euro integration* / O. Chuvakov. P. 154–178.

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : кол. монографія. Кн. 6 / Е. А. Кузнецов, О. В. Горняк, М. О. Уперенко [та ін.]. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 357 с. – *Деякі питання удосконалення кримінально-правової охорони основ національної безпеки України* / О. А. Чуваков. С. 160–202.

Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. Кн. 7 / Е. А. Кузнецов, О. В. Горняк, М. О. Уперенко [та ін.]. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – *Теоретико-методологічні засади визначення «національної безпеки» як політико-правової категорії* / О. А. Чуваков.

Кримінальне право України: загальна та особлива частини : навч. посіб. для підготовки до іспитів / О. А. Чуваков [та ін.] ; за заг. ред. Є. Л. Стрельцова. – Вид. 2-е, випр. і допов. – Харків : Одиссей, 2012. – 264 с. Рекомендований МОНУ.

Уголовное право Украины: общая и особенная части : учеб. пособие для подготовки к экзамену / О. А. Чуваков [и др.] ; под общ. ред. Е. Л. Стрельцова. – Харьков : Одиссей, 2011. – 255 с.

The categories «legal tradition» and «anomaly of the legal sphere» in the context of regulation of innovations of modern society / O. Chuvakov [et al.] // Amazonia Investiga. – 2020. – № 9 (25). – P. 411–417.

К вопросу о структуре национальной безопасности Украины / О. А. Чуваков // Правова держава. – 2019. – № 33 : До 20-річчя журналу. – С. 135–141.

Концептуальные проблемы определения сущности понятий «внешняя-внутренняя» безопасность государства / О. А. Чуваков // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Правознавство. – 2018. – Т. 23, вип. 1 (32). – С. 158–165.

Analysis of taxation burden in Ukraine in 2014–2016 / N. Selivanova, L. Tokarchuk, O. Chuvakov // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 3. – P. 288–298.

Motivation and stimulation mechanism of medical staff in developing countries: main challenges and ways of its improving in Ukraine / V. Borshch, R. Shchur, O. Chuvakov // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol. 4, № 4. – P. 56–61.

Деякі питання щодо видових об'єктів злочинів проти основ національної безпеки України / О. А. Чуваков // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2017. – № 1. – С. 316–321.

Деякі питання щодо видового об'єкта диверсії / О. А. Чуваков // Судова апеляція. – 2017. – № 1 (46). – С. 85–91.

К вопросу о месте диверсии в системе преступлений против основ национальной безопасности Украины / О. А. Чуваков // Правова держава. – 2017. – № 26. – С. 155–159.

К вопросу о понятии «внешняя – внутренняя» безопасность государства / О. А. Чуваков // Право і суспільство. – 2017. – № 3. – С. 188–193.

К вопросу о понятии «национальная безопасность» / О. А. Чуваков // Прикарпат. юрид. вісн. – 2017. – Вип. 1 (16). – С. 158–161.

К вопросу о понятийном аппарате преступлений против основ национальной безопасности Украины / О. А. Чуваков // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2017. – Вип. 1. – С. 192–197.

Преступления против основ национальной безопасности Украины: понятие и признаки / О. А. Чуваков // *Leges si viata*. – 2017. – № 6/2. – С. 99–103.

Рец. на пр. вченого:

Блага А. Б. [Рецензія] / А. Б. Блага // Вісн. Півден. регіон. центру Нац. акад. прав. наук України. – 2017. – № 11. – С. 179–182. – Рец. на кн.: Чуваков О. А. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики : [монографія] / О. А. Чуваков ; відп. ред. О. М. Костенко ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. Одеса : Фенікс, 2017. 361 с.

Савінова Н. Нові акценти кримінальної відповідальності у сфері національної безпеки: вимога сучасності / Н. Савінова // Право України. – 2017. – № 4. – С. 188–191. – Рец. на кн.: Чуваков О. А. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики : монографія / О. А. Чуваков ; відп. ред. О. М. Костенко. Одеса : Фенікс, 2017. 361 с.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1313-а.

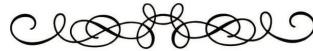
Служителі Фемиди: сторінки історії юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете имени И. И. Мечникова (1865–2015 гг.): посвящ. 150-летию ОНУ им. И. И. Мечникова / И. С. Канзафарова [и др.]; под ред. и сост. И. С. Канзафарова; Одес. нац. ун-т имени И. И. Мечникова. – Одесса: Астропринт, 2015. – 670 с.

Науковці України: інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UsGANq> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова: офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <http://surl.li/bamq> (дата звернення: 14.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bCr01F> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ШЕВЦОВ
Сергій Павлович

Фахівець у галузі філософії права, історії філософії

Народився 8 березня 1965 р. у м. Одеса.

У 1982 р. С. П. Шевцов вступив на філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ). У 1983–1985 рр. служив у Збройних силах СРСР. Після демобілізації, у літку 1985 р., повернувся до університету, який закінчив з відзнакою у 1989 р. за спеціальністю «російська мова та література».

Трудову діяльність розпочав у Одеській середній школі № 44, через рік перевівся до школи № 25.

У 1992 р. С. П. Шевцов знову повернувся до ОДУ, але цього разу як аспірант зі спеціальності «філософія». 28 червня 1995 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Онтологічний та гносеологічний аспекти феномена розірваної свідомості» (спеціальність 09.00.01 — «філософські пізнання, онтологія і гносеологія»; науковий керівник – д-р філос. наук, проф. О. А. Івакін) у спеціалізованій вченій раді Одеського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (нині – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені

К. Д. Ушинського). У результаті дослідження автор всебічно розглянув проблему етичної орієнтації та поведінки особи в умовах нового суспільного укладу.

З 1995 по 1997 рр. С. П. Шевцов викладав філософські дисципліни в Одеському інституті внутрішніх справ (нині – Одеський державний університет внутрішніх справ), а в 1997–1999 рр. – в Одеському інституті підприємництва та права на посаді доцента. У 1997 р. виграв грант піврічного наукового стажування у м. Вашингтон, США. Після повернення продовжив викладання у Одеському інституті підприємництва та права. Впродовж 2000–2002 рр. викладав почасово в різних навчальних закладах м. Одеси.

З 2002 р. С. П. Шевцов працює на посаді доцента кафедри філософії ОНУ (вчене звання «доцент» присвоєно 16 червня 2005 р.).

У 2010–2013 рр. С. П. Шевцов навчався в докторантурі. Докторську дисертацію на тему «Соціальні механізми формування правосвідомості» (спеціальність 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»; науковий консультант – д-р. філос. наук, проф., акад. М. М. Верников) захистив 23 грудня 2013 р. в ОНУ. У результаті дослідження розкрито механізм процесу і розвитку правосвідомості як відображення послідовного зростання ступеня вивільнення індивіда від первинної колективної зв'язності і зростання його самоідентифікації; вибудовано й обґрунтовано нову модель розвитку соціуму; встановлено взаємозв'язок права й простору; виділено етапи відокремлення людини від соціуму; визначено фундаментальну категорію власне людського існування – довіру; введені у вітчизняний науковий контекст роботи західних вчених.

З 2016 р. С. П. Шевцов – професор кафедри філософії ОНУ (вчене звання професора кафедри філософії присвоєно 23 квітня 2019 р.).

Головне коло наукових інтересів професора – філософія права, історія філософії. Його монографія «Метаморфози права. Право и правовая традиция» була номінована на премію ім. Сергія Кримського за найбільш новаторську філософську концепцію, викладену у наукових публікаціях. С. П. Шевцов є автором однієї монографії, одного навчального посібника та понад п'ятидесяти статей. Він викладає низку курсів: «Антична філософія»; «Сучасна західна філософія»; «Філософія права»; «Епістемологія»; «Історія, концепції та проблеми філософії»; «Сучасні досягнення філософії».

С. П. Шевцов – керівник семінару з історії філософії в межах діяльності товариства «Одеська гуманітарна традиція»; головний редактор наукового фахового видання з філософських наук «Докса».

Вчений є автором наукових публікацій, зокрема у фахових виданнях України та виданнях, що включені у наукометричні бази Scopus та Web of Science.

Пр.:

Метаморфози права / С. П. Шевцов. – Одеса : Освіта України, 2013. – Ч. 1. – 446 с.

Августін. Аристотель. Гегель Георг Вільгельм Фрідріх. Давньохристиянська правова традиція. Давньоюдейська правова традиція. Платон. Правова свідомість. Тома Аквінський // Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. – Харків : Право, 2017 – Т. 2 : Філософія права.

Парадокс «Іліады»: взгляд на философские основания Гомера / С. П. Шевцов // СХОЛН. Философское антиковедение и классическая традиция. – 2020. – Т. 14, вып. 1. – С. 104–142.

The Iliad paradox: a look at Homer's philosophical foundations / S. Shevtsov // Schole-Filosofskoe Antikovedenie I Klassicheskaya Traditsiya-Schole-Ancient Philosophy and the Classical Tradition. – 2020. – № 14 (1). – P. 104–142.

Возникновение средневековых городов как феномен права / С. П. Шевцов // Докса. – 2019. – Вип. 2. – С. 42–70.

Православна правова традиція / С. Шевцов // Докса. – 2018. – Вип. 2. – С. 8–21.

Структурные средства изображения Перикла у Фукидида / С. П. Шевцов // Стародавнє Причорномор'я. – 2018. – Вип. 12. – С. 596–603.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1330-а.

Шевцов С. П. Автобіографія / С. П. Шевцов // ДемАльянс : офіц. сайт. Вибори 2015. – Електрон. дані. – Україна, 2015. – Режим доступу: <https://bit.ly/39444Xs> (дата звернення: 18.03.2020). – Загол. з екрана.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/33Y9liD> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Uu9GX1> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

ЩОГОЛЕВ
Сергій Авенірович

Математик, фахівець у галузі прикладної математики

Народився 15 грудня 1959 р. у м. Іваново (Російська Федерація) у родині видатного вченого А. І. Уйомова (1928–2012) – відомого філософа, логіка і методолога науки, доктора філософських наук, професора, академіка Академії історії та філософії, природничих і технічних наук, академіка Української академії економічної кібернетики, академіка Міжнародної академії організаційних та управлінських наук, дійсного члена Міжнародної академії філософії, дійсного члена Міжнародної академії науки, промисловості, освіти та мистецтва.

С. А. Щоголев у 1982 р. закінчив з відзнакою Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університету імені І. І. Мечникова; ОНУ) за спеціальністю «прикладна математика». З 1982 по 1985 рр. навчався в аспірантурі ОДУ.

Трудову діяльність розпочав 15 грудня 1985 р. в Одеському державному інституті інженерів морського флоту (ОДІМФ) (нині – Одеський національний морський університет; ОНМУ), де працював асистентом кафедри вищої та прикладної математики.

20 травня 1986 р. С. А. Щоголев захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук на тему «Системы дифференциальных уравнений, содержащие медленно меняющиеся параметры» (спеціальність 01.01.02 – «диференціальні рівняння»); науковий керівник – канд. фіз.-мат. наук, доц. О. В. Костін) у спеціалізованій вченій раді ОДУ.

3 29 листопада 1991 р. – доцент кафедри вищої та прикладної математики ОДПМФ.

3 1 вересня 1992 р. працює в ОДУ доцентом кафедри вищої математики.

Дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора фізико-математичних наук на тему «Деякі задачі теорії коливань для диференціальних систем, які містять повільно змінні параметри» (спеціальність 01.01.02 – «диференціальні рівняння»); науковий консультант – д-р фіз.-мат. наук, проф. О. В. Костін) захистив 5 червня 2012 р. у спеціалізованій вченій раді Київського національного університету імені Тараса Шевченка. В дисертації вперше отримано умови існування часткових розв'язків, зображуваних абсолютно та рівномірно збіжними рядами Фур'є з повільно змінними коефіцієнтами та частотами при різних припущеннях щодо властивостей матриці лінійної частини таких систем та її власних значень. Вперше досліджено нерезонансні та резонансні випадки на нескінченному та скінченному, але як завгодно великому часовому проміжку. На підставі цих результатів вперше отримано умови можливості повного та блочного розщеплення лінійної однорідної системи диференціальних рівнянь з коефіцієнтами аналогічного типу.

3 1 жовтня 2012 р. – професор кафедри вищої математики ОНУ. 3 10 травня 2014 р. обіймає посаду завідувача кафедри вищої математики. Вчене звання професора кафедри вищої математики присвоєно 30 червня 2015 р.

До сфери наукових інтересів вченого належать дослідження в галузі математичної теорії коливань. З 2014 р. С. А. Щоголев – керівник наукової теми кафедри вищої математики ОНУ «Дослідження розв'язків лінійних та нелінійних диференціальних рівнянь та їх систем та інтегро-диференціальних рівнянь математичної фізики». Він – завідувач Лабораторії проблем математики, економіки, механіки та психології (НДЛ-13)

Серед лекційних курсів – курси математичного аналізу, диференціальних рівнянь, теорії стійкості руху, нелінійної механіки, вищої математики, філософії математики, теорії ймовірностей та математичної статистики та інші.

Впродовж діяльності С. А. Щоголев здійснює керівництво дипломними та магістерськими роботами, а також науковими дослідженнями аспірантів. Він є членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій.

Автор 150 наукових, зокрема публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus, й Web of Science та навчально-методичних робіт.

Пр.:

Основи вищої математики : навч. посіб. : у 2 т. / С. А. Щоголев, А. О. Кореновський ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. – Одеса : ОНУ, 2018. – Т. 1, ч. 1. – 270 с. ; Т. 1, ч. 2. – 244 с.

Основи вищої математики : навч. посіб. : у 2 т. / С. А. Щоголев, А. О. Кореновський ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. – Одеса : ОНУ, 2019. – Т. 2, ч. 1. – 244 с. ; Т. 2, ч. 2. – 220 с.

Диференціальні та інтегральні рівняння : навч. посіб. для студентів фіз. спец. / С. А. Щоголев, Н. Г. Дрік, А. О. Кореновський ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. – Одеса : ОНУ, 2017. – 399 с.

Про розв'язки коливного типу зліченної системи диференціальних рівнянь у резонансному випадку / С. А. Щоголев, В. В. Джашитова // Матем. методи та фіз.-механ. поля. – 2019. – Т. 62, № 1. – С. 48–58.

On the Reduction of the Differential Multi-Frequency System with Slowly Varying Parameters to a Special Kind / S. Shchogolev // Memoirs on Differential Equations and Mathematical Physics. – 2019. – № 77. – P. 71–91.

Про матрицю Гріна зліченної лінійної майже трикутної системи диференціальних рівнянь / С. А. Щоголев, В. В. Джашитова // Буковин. матем. журн. – 2018. – Т. 6, № 1–2. – С. 52–55.

On the solutions of oscillating-type countable differential systems with slowly varying parameters / S.A. Shchogolev, V. V. Jashitova // Journal of Mathematical Sciences. – 2018. – Vol. 231, № 5. – P. 587–597.

On the structure of the fundamental matrix of the linear homogeneous differential system of the special kind / S. A. Shchogolev // Researches in Mathematics and Mechanics. – 2018. – Vol. 23, Iss. 2 (32). – P. 121–130.

On the block separation of a linear homogeneous differential system with oscillating coefficients in a special case / S. A. Shchogolev // Memoirs on Differential Equations and Mathematical Physics. – 2017. – № 71. – P. 125–138.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1383-а.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UGLpf6> (дата звернення: 25.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, 2019. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Wt7UHC> (дата звернення: 17.04.2019). – Загол. з екрана.

**ЯВОРСЬКА
Вікторія Володимирівна**

Географ, фахівець у галузі економічної та соціальної географії

Яворська Вікторія Володимирівна народилася 7 липня 1974 р. у с. Петропавлівка Братського р-ну Миколаївської обл. У 1992–1997 рр. навчалася в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова (ОДУ) (нині – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; ОНУ) та отримала диплом за спеціальністю «географія». З липня по жовтень 1997 р. працювала заступником директора з навчально-виховної роботи та вчителем географії Петропавлівської загальноосвітньої школи I–II ступеня.

З листопада 1997 р. по серпень 2004 р. навчалась у стаціонарній аспірантурі ОДУ за спеціальністю 11.00.02 «економічна та соціальна географія».

З жовтня 2003 р. захистила у спеціалізованій раді ОНУ кандидатську дисертацію на тему «Геодемографічні процеси і геодемографічна ситуація в регіоні Українського Причорномор'я» (спеціальність 11.00.02 – «економічна та соціальна географія»; науковий керівник – д-р геогр. наук, проф. О. Г. Топчієв). Дисертаційна робота стала першим дослідженням, у якому з позицій суспільно-географічної науки було роз-

крито зміст поняття геодемографічного процесу в системі знань про відтворення населення. Наукова цінність роботи полягає в обґрунтуванні нового напрямку геодемографічних досліджень, спрямованого на вивчення геодемографічних процесів та їх регіональних особливостей. Практичною цінністю дослідження стало те, що розроблені в ньому теоретичні положення і методичні підходи щодо типізації геодемографічних процесів і геодемографічного районування мали змогу використовувати при дослідженні інших регіонів.

У 2004 р. Вікторія Володимирівна зайняла посаду доцента кафедри економічної та соціальної географії ОНУ. Вчене звання доцента було присвоєно у 2008 р. 3 вересня 2009 р. – заступник декана з навчальної роботи геолого-географічного факультету.

У 2014 р. захистила докторську дисертацію на тему «Регіональні геодемографічні процеси в Україні: теоретико-методологічні аспекти» у спеціалізованій раді ОНУ (спеціальність 11.00.02 – «економічна та соціальна географія»); науковий консультант – д-р геогр. наук, проф. О. Г. Топчієв).

У дисертаційному дослідженні була розроблена концепція регіональних геодемографічних процесів, її теоретико-методологічних засад і методичних аспектів як основи для вивчення особливостей соціально-демографічного розвитку регіонів та формування регіональної геодемографічної політики. Новизною наукових результатів стало формування геодемографії, як нового напрямку суспільно-геодемографічних досліджень, що має предметну галузь на стику наук про народонаселення, географії населення та регіоналістики і вивчає геодемографічний розвиток регіонів та геопросторових таксонів інших рівнів. Була розроблена концепція регіональних геодемографічних процесів, за якою геодемографічний розвиток регіону розглядається як цілісний, безперервний, однонаправлений рух населення, що має свої регіональні особливості – кількісні, якісні, формалізовано-статистичні, також було ведене і розроблене поняття «структурно-вікова деформація» складу населення.

29 вересня 2015 р. на підставі рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України присвоєно вчене звання професора кафедри економічної та соціальної географії.

У 2018 р. В. В. Яворська закінчила Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка за спеціальністю «філологія» кваліфікація «викладач німецької та англійської мови».

Сфера наукових інтересів: економічна та соціальна географія, геодемографія, регіоналістика, прогнозування населення, урбаністика.

Читає навчальні курси: «Демографічні та етнічні проблеми світу», «Основи геоменеджменту та геомаркетингу», «Глобальні проблеми людства», «Організація туризму», «Менеджмент в туризмі».

Під науковим керівництвом В. В. Яворської було захищено 3 кандидатські дисертації із географічних наук (спеціальність 11.00.02 – «економічна та соціальна географія»).

В. В. Яворська – член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 11.00.02 – «економічна та соціальна географія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (з 2012 р.) та член спеціалізованої вченої ради ОНУ з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора географічних наук зі спеціальностей 11.00.01 – «фізична географія, геофізика і геохімія» та 11.00.02 – «економічна та соціальна географія» (2014–2018).

У 2015–2017 рр. – відповідальний виконавець наукової теми № 525 «Регіональна демографічна політика України в умовах сучасної політичної і економічної кризи» (номер державної реєстрації 0115U003199). З 2017 р. здійснює наукове консультування кафедри менеджменту, економіки, права та туризму Льотної академії Національного авіаційного університету.

Професор В. В. Яворська у 2017–2019 рр. була членом науково-методичної підкомісії 106 «Географія» науково-методичної комісії № 7 з біології, природничих наук та математики (наказ МОН України № 375 від 06.04.2016), а з 2019 р. є членом науково-методичної підкомісії 106 «Географія» науково-методичної комісії № 6 з біології, природничих наук та математики; національної туристичної організації України; громадської організації «Українська асоціація дослідників освіти» та громадської організації «Інноваційний університет». У 2019 р. Вікторія Володимирівна стала членом галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 24 Сфера обслуговування та експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 Природничі науки (29.11.2019).

В. В. Яворська бере активну участь в організації учнівських та студентських олімпіад: член журі Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії (IV-й етап) (з 2006 р.); член журі Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт з географії (2013); з 2016 р. – заступник голови Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії (III-й етап), згодом – голова журі Всеукраїнської учнівської Інтернет-олімпіади з географії; член журі Всеукраїнської студентської олімпіади з географії

та старший інструктор Українського центру оцінювання якості освіти (Одеський регіон) (з 2017 р.); член журі Всеукраїнської студентської олімпіади з туризму (2018) та Всеукраїнської студентської олімпіади з рекреології (2019).

З 2007 р. – член Українського географічного товариства. З 2009 р. – керівник секції «Географічне краєзнавство» Малої академії наук Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання.

Вікторія Володимирівна є членом редколегії журналу «Географія і туризм» Київського національного університету імені Тараса Шевченка, членом редколегії журналу «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки»; у 2016–2019 рр. була членом редколегії, а з 2019 р. – головним редактором журналу «Вісник Одеського національного університету. Серія: Географічні та геологічні науки».

З 2018 р. є членом організаційного комітету щорічних міжнародних науково-практичних конференцій «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії» (м. Умань) та «Теоретичні та прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України» (м. Кропивницький). У 2019 р. професор В. В. Яворська взяла участь у проєкті «Інноваційний університет і лідерство. Фаза 5: Інтердисциплінарність та міжгалузевість і стратегії розвитку університету». Впровадження сучасних інтердисциплінарних, трансдисциплінарних, міжгалузевих освітніх та освітньо-наукових програм в практику української вищої школи (7–31 жовтня 2019 р.; група І).

У 2014 р. отримала Грамоту Одеської обласної державної адміністрації, у 2016 р. – Подяку МОН України. У 2019 р. отримала відзнаку губернатора Одеської державної адміністрації.

Автор понад 120 публікацій, з яких 95 наукового та 25 навчально-методичного характеру, зокрема статті у фахових виданнях України та виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази Web of Science.

Пр.:

Регіональні геодемографічні процеси в Україні : [монографія] / В. В. Яворська. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – 384 с.

Геодемографічні процеси і геодемографічні райони Українського Причорномор'я: методологічні і методичні проблеми / В. В. Яворська ; наук. ред. О. Г. Топчів ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2007. – 207 с.

Територіальна організація туристично-рекреаційної діяльності Українського Причорномор'я / В. В. Яворська, К. В. Коломієць, В. А. Сич ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2018. – 290 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) : [кол. монографія] / голов. ред. І. М. Коваль ; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с. – Кафедра економічної та соціальної географії (ч. 3, розд. 3, 3.2) / В. В. Яворська, О. Г. Топчієв. С. 695–698.

Геодемографія: регіональний демографічний розвиток України / В. В. Яворська, О. Г. Топчієв, Н. В. Дімова – Одеса : ВМВ, 2014. – 244 с.

Методологічні основи географії: ландшафтна оболонка землі. Довкілля : навч. посіб. / В. В. Яворська [та ін.]. – Херсон : Гельветика, 2018. – 348 с.

Основи екологічного туризму : навч. посіб. / В. В. Яворська [та ін.]. – Одеса : Друк Південь, 2018. – 232 с.

Регіоналістика : навч. посіб. / В. В. Яворська [та ін.]. – Херсон : Олді-плюс, 2015. – 370 с.

Геодемографія: регіональний демографічний розвиток України : [навч. посіб.] / В. В. Яворська [та ін.]. – Одеса : ВМВ, 2014. – 242 с.

Екологічний імператив у концепціях соціально-економічного розвитку і його географічні складові / В. В. Яворська [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геол. науки. – 2019. – Т. 24, вип. 2 (35). – С. 96–115.

Features of application of information technologies in modern tourism / V. V. Yavorska [et al.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2019. – Vol. 28, № 3. – P. 591–599.

Features of territorial organization of population resettlement of the coastal strip of the Ukrainian Black Sea Region / V. V. Yavorska [et al.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2019. – Vol. 28, № 4. – P. 747–756.

Основні компоненти формування рекреаційно-туристичної діяльності / В. В. Яворська [та ін.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2018. – № 27 (1). – P. 148–155.

Odessa catacombs as an integral part of the tourist image of the Black Sea region / V. V. Yavorska [et al.] // Вісн. Дніпр. ун-ту. Серія: Геологія, географія. – 2018. – Т. 26. – С. 219–226.

Odessa catacombs as an integral part of the tourist image of the Black Sea region / V. V. Yavorska, V. A. Sych, K. V. Kolomyets, A. M. Shashero // Bulletin of the University of Dnepropetrovsk. Geology, geography. – 2018. – Vol. 26, № 1. – P. 219–226.

Organization of tourist and recreational activity within the objects of the natural protected fund in the Odessa region / V. V. Yavorska [et al.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2018. – Vol. 27, № 2. – P. 377–385.

Periodization of the studies of territorial organization of recreation and tourism / V. V. Yavorska [et al.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2018. – Vol. 27, № 3. – P. 520–528.

The main components of the formation of recreational and tourism activity / V. V. Yavorska [et al.] // Journal of Geology Geography and Geoecology. – 2018. – Vol. 27, № 1. – P. 148–155.

Вплив міжнародних транспортних коридорів на розвиток туризму регіону Українського Причорномор'я / В. В. Яворська [та ін.] // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Геогр. науки. – 2017. – Вип. 8. – С. 248–253.

Методологічні підходи щодо формування туристського образу регіону / В. В. Яворська [та ін.] // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Геогр. та геол. науки. – 2017. – Т. 22, вип. 2. – С. 90–103.

Methodical scheme of multi-level territorial organization of the Ukrainian Black Sea region / V. V. Yavorska [et al.] // Visnyk of Dnepropetrovsk University. Geology, Geography. – 2017. – Vol. 25, № 2. – P. 73–80.

Літ.:

Архів НБ ОНУ. – Ф. 2. – Од. зб. 1392-а.

Науковці України : інформ. блок порталу «Наука України: доступ до знань» / координатор Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – Україна, Київ, 2017. – Режим доступу: <https://bit.ly/2ybQTak> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова : офіц. сайт. – Електрон. дані. – Україна, Одеса, 2017, 22 січ. – Режим доступу: <https://bit.ly/2UkVTPR> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

Google Академія. – Електрон. дані. – Україна. – Режим доступу: <https://bit.ly/2WMGVGw> (дата звернення: 26.03.2020). – Загол. з екрана.

Список літератури до історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Устав Ришельевского лицея в Одессе. – [Одесса, 1817]. – 27 с.

Etablissement du Lycee Richelieu a Odessa, fonde par oucase de S. M. l'Empereur de toutes les Russies, en date du 2 Mai 1817. – Paris, 1817.

Историческая записка Ришельевского лицея и Одесского округа за 1834–1835 академический год, читанная в торжественном собрании 30 августа 1835 г. – Одесса, 1836. – 48 с.

Торжественный акт Ришельевского лицея по случаю окончания академического года. – Одесса, 1857–1864. –

1856–1857 акад. год. – 264 разд. паг.;

1857–1858 акад. год. – 99 разд. паг.;

1858–1859 акад. год. – 64 разд. паг.;

1859–1860 акад. год. – 68 разд. паг.;

1860–1861 акад. год. – 103 разд. паг.;

1862–1863 акад. год. – 92 разд. паг.;

1863–1864 акад. год. – 120 разд. паг.

Михневич И. Исторический обзор сорокалетия Ришельевского лицея с 1817 по 1857 г. / И. Михневич. – Одесса, 1857. – 200 с.

[Об учреждении в Одессе Новороссийского университета] // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1864. – Ч. 123, авг. – С. 29–30. – *В прил.: Проект указа и штатта университета.*

Циркуляр по управлению Одесским учебным округом, 1864–1917. – Одесса.

[Назначения в Новороссийский университет с 1 мая 1865 г.] // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1865. – Ч. 126, апр. – С. 18.

Летописи магнитной и метеорологической обсерватории Новороссийского университета в Одессе, 1865–1906. – Одесса.

Обозрение преподавания наук в Новороссийском университете за... – Одесса,

1865 на 1865/66 акад. г.;

1866 на 1866/67 акад. г.;

1867 на 1867/68 акад. г.;

1868 на 1868/69 акад. г.;

1885 на 1885 г. (осеннее полугодие);
1885 на 1885/86 акад. г. (весеннее полугодие);
1886 на 1886/87 акад. г. (осеннее полугодие);
1887 на 1887 г. (весеннее полугодие);
1887 на 1887 г. (осеннее полугодие);
1888 на 1888 г. (весеннее полугодие);
1888 на 1888 г. (осеннее полугодие);
1889 на 1889 г. (весеннее полугодие);
1889 на 1889 г. (осеннее полугодие);
1890 на 1890 г. (весеннее полугодие);
1890 на 1890 г. (осеннее полугодие);
1891 на 1891 г. (весеннее полугодие);
1891 на 1891 г. (осеннее полугодие);
1892 на 1892 г. (весеннее полугодие);
1892 на 1892/93 акад. г.;
1893 на 1893/94 акад. г.;
1894 на 1894/95 акад. г.;
1895 на 1895/96 акад. г.;
1896 на 1896/97 акад. г.;
1897 на 1897/98 акад. г.;
1898 на 1898/99 акад. г.;
1899 на 1899/1900 акад. г.;
1900 на 1900/01 акад. г.;
1901 на 1901/02 акад. г.;
1902 на 1902/03 акад. г.;
1903 на 1903/04 акад. г.;
1904 на 1904/05 акад. г.;
1905 на 1905/06 акад. г.;
1906 на 1906/07 акад. г.;
1907 на 1907/08 акад. г.;
1908 на 1908/09 акад. г.;
1909 на 1909/10 акад. г.;
1910 на 1910/11 акад. г.;
1911 на 1911/12 акад. г.;
1912 на 1912/13 акад. г.;
1913 на 1913/14 акад. г.;

1914 на 1914/15 акад. г.;

1915 на 1915/16 акад. г.;

1917 на 1917/18 акад. г.

Отчет о состоянии и деятельности Новороссийского университета за 1865/66–1884/85 акад. г., 1901–1915 г. – Одесса.

Протоколы заседаний Совета Новороссийского университета за 1865 г. [1866–1884 гг.]. – Одесса, 1865 [1866–1884].

Список студентов и посторонних слушателей Императорского Новороссийского университета за... – Одесса, 1866. –

1866 за 1865/66 акад. г.;

1867 за 1866/67 акад. г.;

1868 за 1867/68 акад. г.;

1869 за 1868/69 акад. г.;

1870 за 1869/70 акад. г.;

1871 за 1870/71 акад. г.;

1872 за 1871/72 акад. г.;

1873 за 1872/73 акад. г.;

1874 за 1873/74 акад. г.;

1875 за 1874/75 акад. г.;

1876 за 1875/76 акад. г.;

1877 за 1876/77 акад. г.;

1878 за 1877/78 акад. г.;

1879 за 1878/79 акад. г.;

1880 за 1879/80 акад. г.;

1881 за 1880/81 акад. г.;

1882 за 1881/82 акад. г.;

1883 за 1882/83 акад. г.;

1884 за 1883/84 акад. г.;

1885 за 1884/85 акад. г.;

1885 за 1885/86 акад. г. (осеннее полугодие);

1886 за 1885/86 акад. г. (весеннее полугодие);

1886 за 1886/87 акад. г. (осеннее полугодие);

1887 за 1886/87 акад. г. (весеннее полугодие);

1887 за 1887/88 акад. г. (осеннее полугодие);

1888 за 1887/88 акад. г. (весеннее полугодие);

1888 за 1888/89 акад. г. (осеннее полугодие);

- 1889 за 1888/89 акад. г. (весеннее полугодие);
1889 за 1889/90 акад. г. (осеннее полугодие);
1890 за 1889/90 акад. г. (весеннее полугодие);
1890 за 1890/91 акад. г. (осеннее полугодие);
1891 за 1890/91 акад. г. (весеннее полугодие);
1891 за 1891/92 акад. г. (осеннее полугодие);
1892 за 1891/92 акад. г. (весеннее полугодие);
1892 за 1892/93 акад. г. (осеннее полугодие);
1893 за 1892/93 акад. г. (весеннее полугодие);
1893 за 1893/94 акад. г. (осеннее полугодие);
1894 за 1893/94 акад. г. (весеннее полугодие);
1894 за 1894/95 акад. г. (осеннее полугодие);
1895 за 1894/95 акад. г. (весеннее полугодие);
1895 за 1895/96 акад. г. (осеннее полугодие);
1896 за 1895/96 акад. г. (весеннее полугодие);
1896 за 1896/97 акад. г. (осеннее полугодие);
1897 за 1896/97 акад. г. (весеннее полугодие);
1897 за 1897/98 акад. г. (осеннее полугодие);
1898 за 1897/98 акад. г. (весеннее полугодие);
1898 за 1898/99 акад. г. (осеннее полугодие);
1899 за 1898/99 акад. г. (весеннее полугодие);
1899 за 1899/1900 акад. г. (осеннее полугодие);
1900 за 1898/1900 акад. г. (весеннее полугодие);
1900 за 1900/01 акад. г. (осеннее полугодие);
1901 за 1901/02 акад. г. (осеннее полугодие);
1902 за 1902/03 акад. г. (осеннее полугодие);
1903 за 1902/03 акад. г. (весеннее полугодие);
1903 за 1903/04 акад. г. (осеннее полугодие);
1904 за 1904/05 акад. г. (осеннее полугодие);
1911 за 1910/11 акад. г. (по факультетам);
1911 за 1910/11 акад. г. (алфавит. список студентов);
1912 за 1911/12 акад. г. (по факультетам);
1913 за 1912/13 акад. г. (алфавит. список студентов);
1914 за 1914/15 акад. г. (алфавит. список студентов);
1916 за 1915/16 акад. г. (по факультетам);

1917 за 1916/17 акад. г. (алфавит. список студентів).

Записки Новороссийского университета, 1867–1919. – Одесса.

Краткий отчет о состоянии и деятельности Императорского Новороссийского университета 1867/68–1877/78, 1879/80–1884/85 учеб. гг. – Одесса, 1868–1884.

Отчеты о командировках Новороссийского университета с 1868/69 по 1876/77 гг. – [Б. м., б. г.]. – 380 с.

О пожертвовании суммы на содержание кафедры сельского хозяйства при Новороссийском университете // Сб. Херсон. земства. – 1869. – № 2. – С. 178–186.

Устав общества естествоиспытателей при Императорском Новороссийском университете. – Одесса : тип. Францова, 1869. – 8 с. ; То же. – Одесса : тип. Шульце, 1896. – 7 с. ; То же. – Одесса, 1914. – 8 с.

Изучение истории славянского законодательства в Новороссийском университете // Одес. вестн. – 1870. – 7 марта (№ 51).

Предложение ректора о засчитывании профессорам Новороссийского университета службы в Ришельевском лицее в общий стаж для получения звания заслуженного профессора // Протоколы заседаний Совета Императ. Новорос. ун-та. – 1870. – Засед. 19 янв., п. 17. – С. 18–23.

Записки Новороссийского общества естествоиспытателей, 1872–1929. – Одесса.

Празднование 200-летнего юбилея Петра Великого в Императорском Новороссийском университете 31 мая 1872 г. – Одесса, 1872. – 32 с.

Протоколы заседаний Новороссийского общества естествоиспытателей, 1872–1928. – Одесса.

Записки математического отделения Новороссийского общества естествоиспытателей, 1878–1914. – Одесса.

Кочубинский А. А. Памяти товарищей : из унив. летописи / А. А. Кочубинский. – Одесса : тип. Ульриха, 1879. – 8 с.

Трачевский А. С. Высшие женские курсы в Одессе профессора Трачевского / А. С. Трачевский. – Одесса, 1879. – Вып. 1. – 16 с.

Афанасьев Г. Е. Десятилетие общества св. Кирилла и Мефодия (1870–1880 г.) / Г. Е. Афанасьев // Одес. слав. сб. : речи и сообщения. – Одесса, 1880. – С. 91–103.

Венгеров С. А. Критико-биографический словарь русских писателей и ученых : в 6 т. / С. А. Венгеров. – СПб., 1880–1897.

Кочубинский А. А. Замечания на докладе советской комиссии об университетской инспекции / А. А. Кочубинский. – Одесса : тип. Ульриха, 1881. – 16 с.

Памятная книга по Одесскому учебному округу : в 2 кн. – Одесса, 1881–1883.

Ярошенко С. Доклад комиссии Совету об университетской инспекции / С. Ярошенко, Ф. Успенский, А. Посников. – Одесса : тип. Ульриха, 1881. – 31 с.

Известия о деятельности и состоянии наших учебных заведений. Университеты : ИНУ в 1881 г. // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1882. – Ч. 222, № 7. – С. 7–17.

Об учреждении кафедры географии при Новороссийском университете // Одес. листок. – 1882. – 12 сент.

Протоколы заседаний Юридического общества, состоящего при Императорском Новороссийском университете. – Одесса, 1882–1884.

за 1879–1880 и 1881. – № 1–17;

за 1882. – № 18, 20–23;

за 1883. – № 29–37;

за 1884. – № 38.

Памятная книжка Одесского учебного округа на 1882/1883 учеб. г. – 1883. – 226 с.

Протоколы VII съезда русских естествоиспытателей и врачей в Одессе, с 18 по 28 августа 1883 года. – Одесса, 1883. – 484 с.

Устав попечительства о недостаточных студентах Новороссийского университета. – Одесса : тип. Ульрих и Шульце, 1883. – 7 с.

Биографический словарь профессоров и преподавателей Имп. университета св. Владимира (1834–1884) / сост. и изд. под ред. В. С. Иконникова. – Киев, 1884. – 816 с.

Модестов В. Отрывок из воспоминаний / В. Модестов // Ист. вестн. – 1884. – Т. 18, № 11. – С. 282–300.

Общий Устав императорских российских университетов // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1884. – Ч. 235, № 9. – С. 27–75.

Отчет о состоянии и деятельности Новороссийского университета за – Одесса.

1885 в 1884/85 acad. г. 1903 за 1902 acad. г.

1904 за 1903 acad. г.

1909 за 1904–1908 acad. гг.

1910 за 1909 acad. г.

1911 за 1910 acad. г.

1912 за 1911 acad. г.

1913 за 1912 acad. г.

1914 за 1913 acad. г.

1915 за 1914 acad. г.

1916 за 1915 acad. г.

Отчет правления общества вспомоществования бывшим воспитанникам Новороссийского университета и Ришельевского лицея, 1886–1911. – Одесса.

Отзывы профессоров Имп. Новороссийского университета о письменных ответах лиц, подвергавшихся испытанию зрелости в гимназиях и выпускному испытанию в реальных училищах Одесского учеб. округа за 1886/87 г. – Одесса, 1887. – 62 с. – Прил. к «Циркуляру по управлению Одес. учеб. округом» (1887 ; № 1).

Богданов А. П. Материалы для истории научной и прикладной деятельности в России по зоологии и соприкасающимся с нею отраслями знания, преимущественно за последнее тридцатипятилетие (1850–1888) : в 4 т. / А. П. Богданов. – М., 1888–1892. – (Изв. Имп. О-ва любителей естествознания, антропологии и этнографии, состоящего при Имп. Моск. ун-те ; т. 55, 57, 70, 71 ; Тр. зоол. отд-ния ; т. 3, 4, 6, 7).

Юргевич В. Н. Исторический очерк пятидесятилетия Одесского общества истории и древностей, 1839–1889 / В. Н. Юргевич. – Одесса, 1889. – 121 с.

[Лапшин В. И.] Из воспоминаний профессора В. И. Лапшина / В. И. Лапшин. – СПб. : тип. В. А. Балашева, 1890. – 20 с.

Летопись Историко-филологического общества при имп. Новороссийском университете, 1890–1916. – Одесса.

Маркевич А. И. Двадцатипятилетие Императорского Новороссийского университета : ист. зап. / А. И. Маркевич. Академические списки. – Одесса : Эконом. тип., 1890. – XV, 734, X с.

Десятилетие народных чтений в г. Одессе (1882–1892). – Одесса : Кирхнер, 1893. – 22 с.

Клоссовский А. В. Метеорологическая обсерватория Новороссийского университета / А. В. Клоссовский. – Одесса : Эконом. тип., 1893. – 14 с.

Медицинский факультет при Новороссийском университете // Рус. шк. – 1893. – № 12. – С. 258–259 ; 1895. – № 11. – С. 250–251.

Отчеты о деятельности Историко-филологического общества при имп. Новороссийском университете. – Одесса, ...

1893 за 1892/1893;

1894–1895 за 1893/1894 и за 1894/1895;

1898 за 1895/1896 и за 1896/1897;

1900 за 1898/1899 и за 1899/1900;

1903 за 1902/1903;

1905 за 1903/1904;

1906 за 1904/1905;

1908 за 1905/1906 и за 1906/1907;

1909 за 1908/1909;

1910 за 1909/1910.

Одесса, 1794–1894 : к 100-летию города. – Одесса : тип. Шульце, 1894. – 836 с.

Бучинский П. Н. Краткий очерк возникновения и научной деятельности Новороссийского общества естествоиспытателей за первое двадцатипятилетие его существования, 1870–1895 / П. Н. Бучинский. – [Б. м., б. г.]. – XLVII с.

Клоссовский А. В. Краткое описание метеорологической обсерватории Имп. Новороссийского университета в Одессе / А. В. Клоссовский. – Одесса : Кирхнер, 1895. – 27 с.

Список лиц, служащих в Одесском учебном округе за 1895–1901, 1903–1912 гг. – Одесса.

Биографический словарь профессоров и преподавателей Имп. Санкт-Петербургского университета за истекшую третью четверть века его существования, 1869–1894 : в 2 т. – СПб., 1896.

Закладка зданий медицинского факультета при Новороссийском университете // Рус. шк. – 1896. – № 9/10. – С. 288–292.

Русский биографический словарь / под ред. А. А. Половцова. – СПб.; М.; Пг., 1896–1918. – Т. 1–3, 5–7, 9–16, 18–25.

Доклад комиссии, избранной Советом Имп. Новороссийского университета в заседании 4 октября 1897 г. для пересмотра вопроса о существующей системе профессорского гонорара. – Одесса, 1897. – 14 с.

Историко-филологическое общество при Новороссийском университете // Ист. вестн. – 1897. – Т. 70, дек. – С. 1089.

Казанский П. Е. В юридический факультет (Имп.) Новороссийского университета / П. Е. Казанский. – Одесса, 1897. – 8 с.

Список лиц, служащих по ведомству Министерства народного просвещения на 1897 (1898–1914) г. – СПб., 1897 (1898–1914).

Каменский Ф. Обзор деятельности Ботанического сада Императорского Новороссийского университета начиная с 1895 года / Ф. Каменский. – [Одесса : тип. А. Соколовского, 1898]. – 16 с.

Отчет о присуждении премии имени И. Г. Вучины. –

1898 за 1897;

1900 за 1898;

1911 за 1910;

1912 за 1911;

1913 за 1912;

1913 за 1913;

1915 за 1914;

1917 за 1916.

Проект устава общества правоведения, состоящего при Имп. Новороссийском университете. – Одесса : Эконом. тип., 1898. – 8 с.

Протоколы заседаний Историко-филологического общества при Имп. Новороссийском университете. – Одесса...

1898 засед. 111–113;

1899 засед. 114–125;

1900 засед. 126–128, 134, 136, 137, 139, 140;

1901 засед. 147–149, 154, 155, 157, 159, 160, 162, 163;

1902 засед. 166, 167;

1903 засед. 183, 185;

1904 засед. 190;

1908 засед. 204–221 за 1905–1908 гг.

Ришельевский лицей и Имп. Новороссийский университет : сб., издав. бывш. воспитанниками лицея и ун-та / под ред.: П. К. Борзаковского, А. И. Маркевича, В. Я. Протопопова. – Одесса : тип. Юж.-рус. о-ва печ. дела, 1898. – 76 с.

Общий план преподавания на историко-филологическом факультете имп. Новороссийского университета, утвержденный Министерством народного просвещения 9 сентября 1899 г. – Одесса, 1899. – 9 с.

Правила о зачете полугодий и о полукурсовых испытаниях на юридическом факультете ИНУ и программы к последним. – Одесса : Эконом. тип., 1899. – 43 с.

Венгеров С. А. Источники словаря русских писателей : в 4 т. / С. А. Венгеров. – СПб., 1900–1917.

Историческая записка об учреждении медицинского факультета при Имп. Новороссийском университете // Рус. архив патологии, клин. медицины и бактериологии. – 1900. – Т. 10, вып. 4. – С. 307–316 ; То же. – Отд. отт.: СПб., 1900.

Бучинский П. Н. Шестилетняя деятельность Лекционного комитета при Новороссийском обществе естествоиспытателей / П. Н. Бучинский. – Одесса, 1901. – 3 с. ; То же // Мир божий. – 1902. – Февр. – С. 109–110 ; То же // Зап. Новорос. о-ва естествоиспытателей. – 1901. – Т. 24, вып. 1. – С. 59–80.

Доклад Комиссии, избранной Советом Имп. Новороссийского университета 13 апр. 1901 г. в том виде, как он принят в заседании Совета 1–4 июня 1901 г. – Одесса : Эконом. тип., 1901. – 65 с.

Казанский П. Е. К вопросу о постановке преподавания на юридическом факультете / П. Е. Казанский. – Одесса : Эконом. тип., 1901. – 80 с.

Клименко Е. Ф. Исторический очерк химической лаборатории Новороссийского университета / Е. Ф. Клименко // Ломонос. сб. – 1901. – № 5. – С. 1–12.

Полль А. Физическое отделение Физико-химического института Новороссийского университета / А. Полль // Вестн. опыт. физики и элемент. математики. – 1900. – № 288. – С. 277–281.

Протоколы заседаний математического отделения Имп. Новороссийского общества естествоиспытателей. – Одесса, ...

1901 в 1899/1900 уч. г.;

1902 в 1900/1901 уч. г.;

1902 в 1901/1902 (первое полугодие).

Сравнительная таблица уставов университетов 1884, 1863, 1835 и 1804 гг. – СПб., 1901. – 264 с.

Кочубинский А. А. Памяти сослуживцев, 1876–1901 : речи у гроба и посмертные поминки / А. А. Кочубинский. – Одесса : Эконом. тип., 1901. – 36 с. ; То же // Зап. Имп. Новорос. ун-та. – 1902. – Т. 86, разд. 3 : Унив. летопись. – С. 1–36.

Биографический словарь профессоров и преподавателей Имп. Юрьевского, бывшего Дерптского университета за сто лет его существования (1802–1902) : в 2 т. – Юрьев, 1902–1903.

Доклад университетской подкомиссии Высочайше утвержденной при Министерстве народного просвещения Комиссии по преобразованию высших учебных заведений. – СПб., 1902. – *Из змісту: Щепкин Е. Н. Вопрос о ректоре и деканах в университете. 12 с. ; Його ж. Дополнения к докладу о ректоре. 9 с. ; Його ж. Доклад по вопросу о допущении экстернов к университетским испытаниям. 9 с.*

Загоскин Н. П. История Имп. Казанского университета за первые сто лет его существования, 1804–1904 : в 4 т. / Н. П. Загоскин. – Казань, 1902–1904.

Маркевич А. И. Состав Имп. Одесского общества истории и древностей в 1839–1901 гг. / А. И. Маркевич // Зап. Одес. о-ва истории и древностей. – 1902. – Т. 24. – С. 93–106.

Томсон А. И. Проект устройства романо-германского отделения историко-филологического факультета Новороссийского университета / А. И. Томсон. – Одесса : Эконом. тип., 1902. – 34 с.

Ленц Н. Учебно-воспитательные учреждения, из которых образовался Ришельевский лицей, 1804–1817 / Н. Ленц. – Одесса, 1903. – 386 с.

Биографический словарь профессоров и преподавателей Имп. Казанского университета за 100 лет (1904–1904) : в 2 ч. / под ред. Н. П. Загоскина. – Казань : Унив. тип., 1904.

Кочубинский А. А. Памяти сослуживцев, 1903–1905 : речи у гроба / А. А. Кочубинский. – Одесса : Эконом. тип., 1904. – 7 с.

Линниченко И. А. А. И. Маркевич : биограф. воспоминания и список тр. / И. А. Линниченко. – Одесса, 1904. – 48 с. ; То же // Зап. Одес. о-ва истории и древностей. – 1906. – Т. 26. – С. 1–48.

Ротерт В. А. Отчёт о состоянии и деятельности ботанической лаборатории Императорского Новороссийского университета в 1903 г. / В. А. Ротерт. – Одесса : Эконом. тип., 1904. – 20 с. – С планом лаборатории.

Альбом к столетию (1805–1905) Имп. Харьковского университета / под ред. Д. И. Багаля. – Харьков, 1905. – 40 с.

Журналы заседаний Совета Новороссийского университета, 1905–1908. – Одесса, 1905–1910. –

1905 за 1905;

1906 за 1906;

1907 за 1907 (весеннее полугодие);

1908 за 1907 (осеннее полугодие);

1909 за 1908 (весеннее полугодие);

1910 за 1908 (осеннее полугодие).

Записка о нуждах просвещения // Всемир. вестн. – 1905. – № 4. – С. 171, 186.

Изгоев А. С. В университетах / А. С. Изгоев // Юж. зап. – 1905. – № 38. – С. 40–41. –

Про результати виборів ректорів в Москві, Санкт-Петербурзі, Києві та Одесі.

Клоссовский А. В. Кафедра физической географии в Новороссийском университете, 1880–1904 / А. В. Клоссовский. – Одесса, 1905. – 26 с.

Клоссовский А. В. Кафедра географии и ее представители в русском университете. Ч. 1 : Новороссийский университет : [история замещения одной кафедры] / А. В. Клоссовский. – Одесса, 1905. – 22 с.

Пятнадцатилетие Историко-филологического общества при ИНУ // Ист. вестн. – 1905. – Т. 102, кн. 11. – С. 766–767; То же. – Отд. отт.: Одесса : Эконом. тип., 1905. – 64 с.

Чижов Н. Е. Коммерческие университетские курсы в Одессе / Н. Е. Чижов. – СПб., 1905. – 26 с.

Левитский А. Из студенческих воспоминаний: памяти А. И. Кирпичникова и А. И. Маркевича, профессоров Новороссийского университета / А. Левитский // Вестн. воспитания. – 1906. – № 8. – С. 83–117; То же. – Отд. отт.: М., 1906.

Оршанский И. Университетский вопрос и «проект» университетского устава / И. Оршанский // Вестн. Европы. – 1906. – № 1. – С. 5–50.

Протоколы заседаний студенческого биологического кружка при Имп. Новороссийском университете. – Одесса, 1906. – XVI с.

Сборник студенческого биологического кружка при ИМУ, 1906–1917. – Одесса.

Стадницкий Н. Г. Музей нормальной анатомии при медицинском факультете Новороссийского университета : 1900–1905 гг. / Н. Г. Стадницкий. – Одесса : Эконом. тип., 1906. – 48 с.

Устав имп. Российских университетов : проект, выработанный совещанием профессоров в 1906 г. – СПб., 1906.

Дело медицинского факультета // Зап. Имп. Новорос. ун-та. – 1907. – Т. 107. – С. 1–96; То же // Журн. заседаний Совета Имп. Новорос. ун-та. – 1907. – Вып. 1–16.

Бучинский П. Н. Капитал имени А. О. Ковалевского: отчет по сбору пожертвований на студ. стипендию имени А. О. Ковалевского / П. Н. Бучинский. – Одесса : тип. С. Мерка, 1908. – 20 с.

Виппер Б. Памятник Гарпий / Б. Виппер // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1908. – Ч. 16, № 7. – С. 261–274. – *Про музей витончених мистецтв Новоросійського університету.*

Историко-филологический факультет Императорского Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805–1905) / под ред.: М. Г. Халанского, Д. И. Багаляя. – Харьков, 1908. – VIII, 168, 390, XII с., 15 л. портр.

Клоссовский А. В. Двадцать семь лет педагогической и ученой деятельности в Имп. Новороссийском университете, 1881–1907 / А. В. Клоссовский // Последняя страница журналов «Метеорологическое обозрение» (Тр. метеорологической сети юго-запада России, 1887–1908 годы) и «Летописи магнито-метеорологической обсерватории Имп. Новороссийского университета» (1894–1908 годы), основанных А. Клоссовским. – Одесса, 1908. – С. 1–24.

Клоссовский А. В. Сорокалетие служения науке и родине (6 дек. 1868 – 6 дек. 1908 г.) / А. В. Клоссовский. – Одесса, 1908. – 20 с.

Клоссовский А. В. И. Л. Яворский и кафедра географии / А. В. Клоссовский. – Одесса : Эконом. тип., 1908. – 16 с.

Проект Устава педагогического общества при Имп. Новороссийском университете. – [Одесса, 1908]. – 6 с.

Устав общества русских врачей, состоящего при Имп. Новороссийском университете в г. Одессе. – Одесса : Рус. речь, 1908. – 16 с.

Яворский И. Л. Кафедра географии в Имп. Новороссийском университете : ответ проф. А. В. Клоссовскому. Ч. 1 / И. Л. Яворский. – Одесса : тип. «Рус. речи», 1908. – VI, 63 с.

Вестник корпорации академистов Имп. Новороссийского университета. – Одесса, 1908–1909.

Заленский А. Кто виноват? / А. Заленский // Вестн. Европы. – 1909. – № 4. – С. 718–730. – *Процес проти ректора І. М. Занчевського.*

Работы педагогического отдела историко-филологического общества при Новороссийском университете за учебный 1908/1909 год. – Одесса, 1909. – 267 с.

Революционное гнездо: дело ректора Занчевского и проректора Васьяковского. – СПб. : Изд-во акад. союза студ. СПб. политехн. ин-та, 1909. – 185 с.

Клитин А. М. Боря Клитин: из семейной хроники : [некролог] / А. М. Клитин. – Одесса : тип. «Рус. речи», 1910. – 26 с.

Бучинский П. Н. Зоологическая станция при Новороссийском университете / П. Н. Бучинский. – Одесса, 1911. – 15 с. – Отд. отт.: «Зап. Новорос. о-ва естествоиспытателей» (1911, т. 38).

Бучинский П. Н. Краткий очерк возникновения и научной деятельности Новороссийского общества естествоиспытателей за первое 25-летие его существования, 1870–1895 / П. Н. Бучинский // Зап. Новорос. о-ва естествоиспытателей. – 1911. – Т. 37. – С. 1–47.

Запрос левых членов Государственной думы о беспорядках в Новороссийском университете : заявление № 121 // Прямой путь. – 1911. – № 2/3. – С. 897.

Казанский П. Е. Совещание профессоров в декабре 1910 г.: докл. в Акад. клубе в Одессе / П. Е. Казанский. – Одесса, 1911. – 53 с.

Кризис высшей школы // Рус. мысль. – 1911. – Кн. 3. – С. 137, 145. – *Роль «академистов» в ИИУ.*

Новороссийский университет // Прямой путь. – 1911. – № 2/3. – С. 895–897 ; 1913. – Вып. 4. – С. 263.

Открытие Высших женских медицинских курсов в г. Одессе 26 сент. 1910 г. – Одесса, 1911. – 45 с.

Петрищев А. Сотрудничество одесской профессуры с одесскими факторшами / А. Петрищев // Рус. богатство. – 1911. – № 6. – С. 88–96.

Правила о зачете полугодий и о полукурсовых испытаниях на историко-филологическом факультете и о производстве испытаний в историко-филологических испытательных комиссиях. – Одесса, 1911. – 11 с.

Устав Одесского библиографического общества при Имп. Новороссийском университете. – Одесса : Техник, 1911. – 15 с.

Ларский И. Вопросы текущей жизни / И. Ларский // Соврем. мир. – 1912. – № 4. – С. 244–246.

Павловский Н. Ф. Краткий биографический словарь ученых и писателей Полтавской губернии с половины XVIII века / Н. Ф. Павловский. – Полтава, 1912. – 238 с.

Алфавитный список студентов Императорского Новороссийского университета, 1912–1913 уч. г. – Одесса : Техник, 1913. – 136 с.

Известия Одесского библиографического общества при Новороссийском университете, 1913–1917. – Одесса.

Отчет Одесского библиографического общества при Новороссийском университете. – Одесса, 1913. – 12 с.

Варнеке Б. В. Имп. Общество истории и древностей (1839–1914) / Б. В. Варнеке // Журн. М-ва нар. просвещения. Новая сер. – 1914. – № 12, отд. 4. – С. 47–61.

Двадцать пять лет деятельности Одесского общества вспомоществования литераторам и ученым, 1889–1913. – Одесса : тип. Розенштрауха и Лемберга, 1914. – 40 с.

Линниченко И. А. Речи и поминки : сб. ст. по истории рус. лит. и биогр. воспоминаний / И. А. Линниченко. – Одесса : Техник, 1914. – 318 с.

Образцов В. Н. Императорский Новороссийский университет в 1913 г. : извлеч. из «Отчета о состоянии и деятельности ИНУ», сообщ. на торжеств. акте 1 мая 1914 г. / В. Н. Образцов. – Одесса : тип. Хрисогелос, 1914. – 13 с.

Образцов В. Н. Празднование 300-летия дома Романовых Имп. Новороссийским университетом 21 февр. 1913 г. / В. Н. Образцов. – Одесса : тип. Хрисогелос, 1914. – 30 с.

Попруженко М. Г. Имп. Одесское общество истории и древностей: по поводу 75-летия его существования / М. Г. Попруженко // Ист. вестн. – 1914. – № 11. – С. 544–555.

Пятидесятилетие Новороссийского университета. Смесь // Ист. вестн. – 1914. – № 8. – С. 727–729.

Серапин К. П. Учреждение пропедевтической хирургической клиники при Имп. Новороссийском университете / К. П. Серапин // Хирург. архив Вельяминова. – СПб., 1914. – Кн. 6. – С. 693–705.

Устав Историко-филологического общества при Имп. Новороссийском университете. – [Б. м.], 1914. – 9 с.

Устав Общества правовередения и государственных знаний при Имп. Новороссийском университете. – Одесса : Рус. речь, 1914. – 15 с.

Устав педагогического отдела историко-филологического общества при Новороссийском университете. – Одесса, 1914. – 8 с.

Афанасьев Г. Е. По поводу статьи А. Е. Кауфмана «За кулисами университета-юбилера» / Г. Е. Афанасьев // Голос минувшего. – 1915. – № 45. – С. 285–287.

Иванов П. И. Императорский Новороссийский университет и война 1914–1915 гг. / П. И. Иванов // Отчет о состоянии и деятельности ИНУ за 1914 г. – Одесса, 1915. – С. 1–39; То же. – Отд. отт. : Одесса : Техник, 1915. – 39 с. ; То же. Продовження // Там же за 1915 р. – Одесса, 1916. – С. 1–89.

Императорское Московское археологическое общество в первое 50-летие его существования (1864–1914) : в 2 т. – М., 1915.

Кауфман А. Е. За кулисами университета-юбилера : из воспоминаний и бесед / А. Е. Кауфман // Голос минувшего. – 1915. – № 10. – С. 165–178; То же. Доп. поправки // Там же. – № 12. – С. 285–287; То же. Снову доп. поправки // Там же. – 1916. – № 3. – С. 290–294.

Клитин А. Речь перед молебствием в день 50-летия Имп. Новороссийского университета (1 мая 1915 г.) / А. Клитин. – Одесса, 1915. – 10 с.

Материалы для биографического словаря действительных членов имп. Академии наук : в 2 ч. – Пг., 1915.

Отчеты попечительства о недостаточных студентах Имп. Новороссийского университета за 1913–1915 гг. – Одесса : Техник, 1915. – 32, 35, 47 с., разд. паг.

Попруженко М. Г. Императорский Новороссийский университет: по поводу 50-летия его существования / М. Г. Попруженко // Ист. вестн. – 1915. – № 5. – С. 590–605.

Справочник на 1915 г. об учебных заведениях Одесского учебного округа и служащих в них. – Одесса : Упр. учеб. округа, 1915. – 475, 72 с.

Устав студенческого физико-математического кружка при Новороссийском университете. – [Одесса, 1915]. – 2 с.

Линниченко И. А. Проект нового университетского устава / И. А. Линниченко. – Пг. : тип. «Обществ. польза», 1916. – 44 с.

Об учреждении почвенного музея при Новороссийском университете. – Одесса, 1916. – 50 с.

Штрайх С. Я. Из профессорской деятельности И. И. Мечникова [в Новороссийском университете] : к истории борьбы за науку в России / С. Я. Штрайх // Рус. шк. – 1916. – № 5/6. – С. 74–80.

- Штрайх С. Я. Из профессорской деятельности А. С. Посникова: к истории борьбы за университетскую автономию / С. Я. Штрайх // Рус. шк. – 1916. – № 1. – С. 67–71.
- Клоссовская В. П. Воспоминания / В. П. Клоссовская // Природа. – 1917. – № 11/12. – Стб. 1135–1140.
- Сватиков С. Г. Опальная профессура 80-х гг. / С. Г. Сватиков // Голос минувшего. – 1917. – № 2. – С. 69–71.
- Высшая школа : бюл. Одес. СКВУЗа. – 1919. – № 1. – *Ізмісту: Щепкин Е. Н. Отбор умов и подбор среды. С. 3–6; О-ч Б. [Осипович]. Очерк деятельности Одесского СКВУЗа. С. 9–11; От Совета комиссаров высших учебных заведений г. Одессы: постановление № 1–25. Постановление № 23: Список преподавателей высшей школы, уволенных бывшим заведующим губотдела просвещения т. Щепкиным: увольнение из ИНУ – с 1 мая 1919 г., а из остальных вузов – с 1 июля 1919 г. Представившим подписку о согласии служить сов. власти гг. Казанскому и Доброклонскому предоставляется право преподавания в высшей школе г. Одессы. С. 11–16; Ланге Н. Н. Единство университета и система факультетов. С. 18–20; О-ч Б. Реформа высшей школы и университетская библиотека. С. 21–22; Очередные задачи по реформе высшей школы. С. 23–24.*
- Губупвуз // Сов. стр-во. – 1920. – № 4/5. – С. 50–51.
- Высшая советская школа в Одессе // Вестн. Одес. губ. отдела нар. образования. – 1920. – № 4. – С. 17–20.
- Бенешевич В. Н. Скорбная летопись / В. Н. Бенешевич // Рус. ист. журн. – 1921. – № 7. – С. 229–261.
- Браунер А. А. Научная и учебная деятельность зоотомического кабинета высшей школы с 1912 по 1921 гг. / А. А. Браунер. – Одесса, 1921. – Рукопись.
- Ученые записки высшей школы г. Одессы, 1921–1922. – Одесса.
- Циркуляр Одесской астрономической обсерватории, 1921–1924. – Одесса.
- Штейн В. М. Одесская профессура: стат.-евген. очерк / В. М. Штейн // Стат. вестн. – 1921. – Апр./дек. – С. 28–54.
- Журнал научно-исследовательских кафедр в Одессе, 1923–1927. – Одесса.
- Бюллетень Одесской государственной магнитно-метеорологической обсерватории, 1924–1929. – Одесса.
- Кафедры в Одессе // Народное просвещение на Украине. – Харьков, 1924. – С. 182.
- Народна освіта на Україні. – Харків: Червоний шлях, 1924. – 202 с.
- 5 лет Союза «Работпрос», 1920–1925. – Одесса, 1925. – 158 с.
- Записки Одесского института народной освіти. – Одеса, 1927. – Т. 1. – 448 с.

Лысенков Н. Профессор Е. Н. Щепкин и Одесский университет (1902–1905) / Н. Лысенков // Памяти проф. Е. Н. Щепкина. – Одесса, 1927. – С. 27–31.

Наука на Україні : бюл. Укрнауки. – 1927. – № 2/4. – *Из змісту: Науково-дослідча кафедра генетики в Одесі. Звіт за працю 1926 р. С. 75–77; Звіт про діяльність Одеської науково-дослідчої кафедри геології та географії за період 1 липня–31 грудня 1926 року. С. 139–143; Звіт Одеського фізичного інституту за 1925–26 рік. С. 143–146; Звіт Одеської кафедри сучасних правових проблем. С. 227–228; Одеський державний історично-археологічний музей. С. 234–242; Звіт Одеської державної геофізичної обсерваторії за 1925–26 рік. С. 264–266; Звіт Одеського ботанічного саду за період з 1 жовтня 1925 до 1 жовтня 1926 року. С. 285–289; Одеська центральна наукова бібліотека. С. 310–314.*

Рубінштейн С. Л. Одеська Центральна наукова бібліотека / С. Л. Рубінштейн // Пр. Одес. центр. наук. б-ки. – 1927. – Т. 1. – С. 1–16.

Записки Державного фізичного інституту в м. Одесі, 1928–1930. – Одеса.

Записки Одеського інституту народного господарства, 1928–1929. – Одеса.

Кафедра патологической анатомии Одесского медина : ист. очерк за 25 лет (1902–1927) // Одес. мед. журн. – 1928. – № 10. – С. 729–745.

Наука и научные работники СССР / под ред.: С. Ф. Ольденбурга, Е. Ф. Карского. – Л., 1928. – 810 с.

Тищенко П. Культурбота в Одеському ІНО / П. Тищенко // Студент революції. – 1928. – № 5. – С. 61.

Блох М. А. Выдающиеся химики и ученые XIX и XX столетий, работавшие в смежных с химией областях науки : биограф. справ. : в 2 т. / М. А. Блох. – Л. : Госхимиздат, 1929–1931.

Бузескул В. Всеобщая история и ее представители в России в XIX и начале XX века : в 2 ч. / В. Бузескул. – Л. : Изд-во АН СССР, 1929–1931.

Вісті науково-дослідчої кафедри біології в м. Одесі. – Одеса, 1929. – Вип. 1. – 66 с.

Записки Одеського наукового при УАН товариства, 1929–1930. – Одеса.

Покровський О. І. Відгуки революції 1917 р. у бувш. Новоросійському університеті : доповідь / О. І. Покровський // Вісн. Одес. комісії краєзнавства при УАН. – 1929. – Ч. 4/5 : Секція соц.-іст. – С. 21.

Потапенко Г. И. Ботанический сад. Городское садоводство, 1819–1919 / Г. И. Потапенко // Югоклимат : сб. по вопр. акклиматизации растений и животных. – 1929. – Ч. 6, № 3/4. – С. 2–6.

Праці науково-дослідчої кафедри педагогіки при ІНО. – Одеса, 1929. – Т. 1. Всеукраїнська наукова асоціація сходознавства. Одеська філія, 1926–1930. – Одеса, [б. р.]. – 26 с.

Краткий исторический очерк клиники нервных болезней за 25 лет существования // Тр. клиники нервных болезней Одес. медицина. – 1930. – Т. 2. – С. 5–7.

Борьба за науку в царской России: неизд. письма И. М. Сеченова, И. И. Мечникова, Л. С. Ценковского, А. О. Ковалевского и др. / предисл. Н. А. Семашко. – М.; Л.: Госсозэклиздат, 1931. – 220 с.

Одеська філія Науково-дослідчого зоолого-біологічного інституту // Пр. Одес. філії н.-д. Зоол.-біол. ін-ту. – 1932. – Вип. 1. – С. 3–6.

Александров А. М. Дело коалиционного совета и центрального органа Новороссийского университета: из воспоминаний защитника / А. М. Александров // Каторга и ссылка. – 1933. – № 12. – С. 120–137.

Корнетов І. Про організацію державних університетів на Україні / І. Корнетов, М. Шатунов // Комун. освіта. – 1933. – № 4. – С. 55.

Об организации на Украине государственных университетов: Постановление Совета Народных Комиссаров УССР от 10 марта 1933 г. // Свод законов. – 1933. – № 5. – С. 3.

Одеська державна наукова бібліотека за п'ятнадцять років (1917–1932) // Пр. Одес. держ. наук. б-ки. Нова серія. – 1933. – Т. 1. – С. IX–XVII.

Труди Одеського державного університету, 1934–1941, 1947–1963. – Одеса.

Чудновский С. Л. Из давних лет. Воспоминания / С. Л. Чудновский. – М., 1934. – 302 с.

Добролюбский К. П. Истфак Одесского университета / К. П. Добролюбский // Историк-марксист. – 1936. – № 2. – С. 177.

Устав Одеського державного університету. – Одеса, 1939. – 23 с.

Андросов И. Д. О роли картографии в развитии географического образования и подготовке кадров географов-картографов в ОГУ / И. Д. Андросов // Зб. геогр. ф-ту. – 1940. – С. 31–37. – (Тр. Одес. держ. ун-ту; т. 1).

Бернштейн С. Б. К истории языковедения в Одессе / С. Б. Бернштейн // Зб. філол. ф-ту. – 1940. – С. 41–56. – (Тр. Одес. держ. ун-ту; т. 1).

Одесский университет за 75 лет (1865–1940) / Одес. гос. ун-т; отв. ред. К. П. Добролюбский. – Одесса, 1940. – 197 с.

Бюллетень Астрономической обсерватории при ОГУ, 1945–1947. – Одесса.

В соответствии с Постановлением Совнаркома Союза ССР от 14 мая 1945 г. за № 1089 присвоить имя И. И. Мечникова Одесскому госуниверситету: Приказ ВКВШ

№ 244 от 21 мая 1945 г. // Бюл. Всесоюз. ком. по делам высш. шк. при СНК СССР. – 1945. – № 6. – С. 10.

80 лет Одесского университета // Большевист. знамя. – 1945. – 13 мая.

Отчет ОГУ за ... год. – Одесса,

1946 за 1945/46 уч. г.;

1950 за 1949/50 уч. г.;

1951 за 1950/51 уч. г.;

1952 за 1951/52 уч. г.;

1953 за 1952/53 уч. г.;

1955 за 1954/55 уч. г.;

1959 за 1958/59 уч. г.;

1961 за 1960/61 уч. г.;

1962 за 1961/62 уч. г.;

1963 за 1962/63 уч. г.;

1964 за 1963/64 уч. г.;

1965 за 1964/65 уч. г.;

1967 за 1966/67 уч. г.;

1968 за 1967/68 уч. г.;

1969 за 1968/69 уч. г.;

1970 за 1969/70 уч. г.;

1971 за 1970/71 уч. г.;

1972 за 1971/72 уч. г.;

1973 за 1972/73 уч. г.

Анотації наукових робіт, виконаних [в ОДУ] у 1941–1945 рр. – Одеса, 1946. – 50 с.

Известия Астрономической обсерватории, 1947–1955. – Одесса.

Липшиц С. Ю. Русские ботаники: биограф.-библиогр. слов.: в 4 т. / С. Ю. Липшиц. – М., 1947–1952.

Известия Одесского государственного университета, 1948–1949. – Одесса.

Математика в СССР за 30 лет, 1917–1947: сб. ст. / под ред.: А. Г. Курош, А. И. Маркушевич, П. К. Рашевский. – М.: Гостехиздат, 1948. – 1043 с.

Одеський державний університет імені І. І. Мечникова: альбом. – Одеса, 1949. – 14 арк. фото.

Рукин В. А. История открытия медицинского факультета в Одессе / В. А. Рукин // Учен. зап. Укр. эксперим. ин-та глаз. болезней им. акад. В. П. Филатова. – 1949. – Т. 1. – С. 419–436.

Ковалевский А. О. Заметка о моем магистерском экзамене / А. О. Ковалевский // Ковалевский А. О. Собр. науч. тр. : в 3 т. – М., 1950. – Т. 1. – С. 281–284.

Филатов В. П. Борьба за открытие медицинского факультета в Одессе во второй половине XIX в. / В. П. Филатов, В. А. Рукин // Врачебное дело. – 1950. – № 7. – С. 649–651.

Отчет о научной работе / Одес. гос. ун-т, Науч. б-ка. – Одесса, 1951 за 1940, 1945, 1946, 1950;

1946 за 1945;

1948 за 1947;

1949 за 1948;

1950 за 1949;

1959 за 1958;

1960 за 1959;

1961 за 1960;

1962 за 1961;

1963 за 1962;

1964 за 1963;

1965 за 1964;

1966 за 1965;

1967 за 1966;

1968 за 1967;

1970 за 1969.

Гамалея Н. Ф. Университет / Н. Ф. Гамалея // Гамалея Н. Ф. Собрание сочинений : в 6 т. – М., 1953. – Т. 5. – С. 18–21.

Грабовская Л. И. Развитие научной медицинской теоретической мысли в Новороссийском университете (1865–1920 гг.): дис. ... канд. мед. наук / Л. И. Грабовская. – Одесса, 1953. – 421 с. – Рукопись.

Яцко И. Я. Геологические науки в Одесском (Новороссийском) университете в дореволюционный период / И. Я. Яцко // Очерки по истории геологических знаний. – 1953. – Вып. 2. – С. 158–175.

Очерки истории медицинской науки и здравоохранения на Украине / под ред.: Б. Д. Петрова, В. Д. Братуся, К. Ф. Дупленко. – Киев, 1954. – 437 с.

Тезисы докладов Одесской общегородской биологической научной конференции, посвященной 300-летию воссоединения Украины с Россией. Зоологические науки. – Одесса, 1954. – *Из змісту: Пузанов И. И. Вклад одесских ученых в развитие зоологической науки. С. 3–6; Савчук Н. А. Исследования в области экспериментальной мор-*

фологии в Одеском университете после Великой Октябрьской социалистической революции. С. 610.

Юбилейный сборник, посвященный 300-летию воссоединения Украины с Россией. – Одесса, 1954. – 201 с. – (Тр. Одес. гос. ун-та. Юбил. сб.). – *Из змісту: Прендель А. Р. Роль одесских ученых в изучении фауны беспозвоночных Черного моря и ближайших материковых водоемов. С. 49–57; Савчук Н. А. Развитие экспериментальной морфологии в ОГУ после Великой Октябрьской социалистической революции. С. 57–73; Пузанов И. И. Столетние итоги зоологических исследований в Одессе. С. 73–85; Файтельберг Р. О. Развитие физиологии, биохимии и фармакологии на Украине. С. 99–111; Плисов А. К. Развитие химической науки на Украине в трудах ученых Одесского университета. С. 111–120; Яцко И. Я. Вклад украинских ученых в развитие геологии. С. 151–164.*

Сборник, посвященный 90-летию Одесского университета и 110-летию со дня рождения И. И. Мечникова. – Одесса, 1955. – 117 с. – (Тр. Одес. гос. ун-та; т. 145).

Жаренко А. З. Путеводитель по ботаническому саду Одесского университета имени И. И. Мечникова / А. З. Жаренко, К. И. Точидловская. – Киев : Изд-во Киев. ун-та, 1956. – 85 с.

Киро С. Н. Математика в периодических изданиях Одесского (Новороссийского) университета, 1865–1955. Ч. 1 : 1865–1933 / С. Н. Киро // Тр. Одес. гос. ун-та. Сер. мат. наук. – 1956. – Т. 146, вып. 6. – С. 89–109.

Некрасов П. А. Одесский университет в 1905 году / П. А. Некрасов // Сборник, посвященный 50-летию первой русской революции 1905–1907 гг. – Одесса, 1956. – С. 97–122. – (Тр. Одес. гос. ун-та; т. 146).

Научный ежегодник ОГУ, 1956. – Одесса, 1957. – Вып. 1. – 389 с. – *Из змісту: Исторический факультет. С. 23–24; Филологический факультет. С. 49; Физико-математический факультет. С. 105–106; Киро С. Н. Математика в Одеском (Новороссийском) университете (1865–1955). С. 121–126; Научно-исследовательский институт физики и физические кафедры физико-математического факультета ОГУ. С. 143–144; Химический факультет. С. 177–178; Биологический факультет. С. 197–198; Геолого-географический факультет. С. 301.*

Некрасов П. А. 3 історії Одеського університету (1917–1920 рр.) / П. А. Некрасов // Праці Одес. держ. ун-ту. Серія: Суспільні науки. 1957. – Т. 147, вип. 2 : 3б., присвяч. 40-річчю Вел. Жовт. соц. рев. – С. 291–305.

Одесский университет // Бутягин А. С. Университетское образование в СССР / А. С. Бутягин, Ю. А. Салтанов. – М., 1957. – С. 188–193.

Одесский центр развития химической мысли в первые годы после Октябрьской революции // Турченко Я. И. Основные пути развития общей, неорганической и физической химии на Украине (XIX ст. и первая половина XX ст.) / Я. И. Турченко. – Киев, 1957. – Гл. 4, § 5. – С. 260–264.

Павлюк М. В. Одеський державний університет / М. В. Павлюк // Укр. іст. журн. – 1957. – № 3. – С. 152–153.

Павлюк М. В. Періодичні видання Одеського (Новоросійського) університету за 90 років / М. В. Павлюк // Пр. Одес. держ. ун-ту. Бібліогр. серія. – 1957. – Т. 147, вип. 1. – С. 7–30.

Петрунь Ф. Є. Науки фізико-географічного циклу в Одеському університеті за 90 років / Ф. Є. Петрунь // Пр. Одес. держ. ун-ту. Серія геол. та геогр. наук. – 1957. – Т. 147, вип. 4. – С. 27–33.

Рукін В. О. Відкриття в Одеському університеті кафедри і клініки очних хвороб та їх діяльність до Жовтневої революції / В. О. Рукін // До історії вітчизняної офтальмології. – 1957. – Розд. 2. – С. 29–42.

Биографический словарь деятелей естествознания и техники: в 2 т. – М., 1958–1959.

Букатеви́ч Н. И. Развитие русского языкознания в Одесском университете / Н. И. Букатеви́ч, Г. М. Мижевская // Тр. Одес. гос. ун-та. Сер. филол. наук. – 1958. – Т. 148, вып. 7. – С. 31–48.

История Академии наук СССР, 1724–1917: в 2 т. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1958–1964.

Кирилов Є. А. Фізика в Одеському університеті імені І. І. Мечникова / Є. А. Кирилов, Д. І. Поліщук, Т. Я. Сьора // Укр. фіз. журн. – 1958. – Т. 3, № 1. – С. 3–9.

Новороссийское общество естествоиспытателей в Одессе // Козлов В. В. Очерки истории химических обществ СССР / В. В. Козлов. – М., 1958. – С. 249–251.

Павлюк Н. В. Славянское языкознание в Одесском (Новороссийском) университете за 90 лет / Н. В. Павлюк // Тр. Одес. гос. ун-та. Сер. филол. наук. – 1958. – Т. 148, вып. 7. – С. 5–29.

Погребняк І. І. Дослідження кафедри морфології та систематики рослин Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за 40 років радянської влади / І. І. Погребняк // Укр. ботан. журн. – 1958. – Т. 15, № 4. – С. 107–109.

Пузанов И. И. Научные исследования кафедры зоологии позвоночных Одесского госуниверситета за 40 лет / И. И. Пузанов // Материалы 4-ой Одес. общегор. науч. конф. (Одесса, 1–3 июля 1957 г.) / Всесоюз. науч. о-во анатомов, гистологов и эмбриологов. Одес. отд-ние. – Одесса, 1958. – Т. 1, ч. 2. – С. 77–83.

Розовский Л. Б. О работах ОГУ на Каховском водохранилище в 1956–1957 гг. / Л. Б. Розовский // Тр. Ин-та окенологии АН СССР. – 1958. – Т. 16.

Штокало Й. З. Нариси розвитку математики на Україні за 40 років радянської влади / Й. З. Штокало. – Київ, 1958. – 82 с.

Математика в СССР за 40 лет, 1917–1957 : в 2 т. / под ред. А. Г. Куроша. – М. : Физматгиз, 1959. – Т. 1 : Обзорные статьи. – 1002 с. ; Т. 2 : Библиография. – 820 с.

Мечников И. И. Академическое собрание сочинений : в 16 т. – М., 1955–1964. – Т. 14 : Материалы к истории биологии и медицины в России. – М., 1959. – 427 с.

Мигаль К. Г. Археологічні дослідження Одеського державного університету (1917–1957 рр.) / К. Г. Мигаль // Пр. Одес. держ. ун-ту. Серія іст. наук. – 1959. – Т. 149, вип. 7 : Археол. зб., ч. 1. – С. 5–10.

Розвиток фізіології людини і тварин в Одесі // Воронцов Д. С. Нариси з історії фізіології на Україні / Д. С. Воронцов, В. М. Нікітін, П. М. Серков. – Київ, 1959. – С. 156–193.

Ходжаш Т. З. Наукова бібліотека Одеського державного університету імені І. І. Мечникова : путівник / Т. З. Ходжаш. – Одеса, 1959. – 91 с.

Витте С. Ю. Воспоминания : в 3 т. / С. Ю. Витте. – М., 1960. – Т. 1 : 1849–1894. – 555 с.

Синицын М. С. Развитие археологии в Одессе / М. С. Синицын // Зап. Одес. археол. о-ва. – 1960. – Т. 1. – С. 7–14.

Федотова Т. Н. Н. И. Пирогов и Одесский университет / Т. Н. Федотова // Тез. докл. конф., посвящ. 150-летию со дня рождения великого русского ученого и педагога Н. И. Пирогова. – Одесса, 1960. – С. 7–11.

Кіро С. М. Математика в Одеському (Новоросійському) університеті. Ч. 1 / С. М. Кіро // Іст.-мат. зб. / АН Укр. РСР, Ін-т математики. – 1961. – Т. 2. – С. 22–42.

Лейбман Э. Б. Математическое отделение Новороссийского общества естествоиспытателей (1876–1928) / Э. Б. Лейбман // Ист.-мат. исслед. – М., 1961. – Вып. 14. – С. 393–440.

Потапенко Г. И. Материалы по истории ботаники в Одесском университете: из воспоминаний / Г. И. Потапенко // Из истории биологических наук. – 1961. – С. 44–59. – (Тр. Ин-та истории естествознания и техники ; т. 41, вып. 10).

Потапенко Г. И. Новороссийский университет 1907–1911 гг. / Г. И. Потапенко. – Одесса, 1961. – Рукопись.

Ружейников В. Одесский госуниверситет и школа / В. Ружейников. – Одесса, 1961. – 124 с. – Машинопись.

Степанова О. С. Розвиток органічної хімії у працях Одеського університету / О. С. Степанова, А. В. Можаровська // Нариси з історії техніки. – 1961. – Вип. 7. – С. 13–25.

Федотова Т. Н. О высшем женском образовании в Одессе / Т. Н. Федотова // Тр. Одес. гос. ун-та. Сер. филол. наук. – 1961. – Т. 151, вып. 11. – С. 184–191.

Павлюк М. В. Болгаристика в Одеському університеті за 100 років / М. В. Павлюк // Питання слов'янської філології. Мовознавство. – 1962. – С. 236–243. – (Пр. Одес. держ. ун-та. Серія філол. наук ; т. 152, вип. 15).

Потапенко Г. И. История кафедры ботаники Одесского госуниверситета за 75 лет существования (1865–1940) / Г. И. Потапенко. – Одесса, 1962. – 96 с. – Рукопись.

Бачинский А. Д. Помощь ученых Новороссийского университета освободительному движению на Балканах (1875–1877 гг.) / А. Д. Бачинский, М. Д. Дыхан // Слав. архив : сб. ст. и материалов. – 1964. – № 4. – С. 247–255.

Гольдін Ф. Историко-філологічне товариство при Новоросійському університеті / Ф. Гольдін // Наук.-інформ. бюл. архів. упр. УРСР. – 1964. – № 6. – С. 35–43.

Сизоненко Є. Гордість університету: вчені і студенти ОДУ – учасники Великої Вітчизняної війни / Є. Сизоненко // За наук. кадри. – 1964. – 9 квіт.

Одеський університет імені І. І. Мечникова за 100 років [1865–1965]: коротка іст. довідка / уклад. З. В. Першина. – Одеса, 1965. – 12 с.

Одинцов И. А. К столетию палеонтологического музея Одесского государственного университета имени И. И. Мечникова / И. А. Одинцов // Палеонтол. сб. Львов. ун-та. – 1965. – № 2, вып. 1. – С. 107–108.

Позигун А. И. Неорганическая химия в Одесском государственном университете имени И. И. Мечникова / А. И. Позигун // Укр. хим. журн. – 1965. – Т. 31, вып. 9. – С. 993–996.

Полищук Д. И. Первая в России научная школа геофизиков / Д. И. Полищук // Тез. докл. науч. конф. физ. фак., посвящ. 100-летию ОГУ (9–12 дек. 1965 г.). – Одесса, 1965. – С. 3–6.

Програма наукової сесії, присвяченої 100-річчю ОДУ (18–19 трав.). – Одеса, 1965. – 24 с.

Розвиток правової науки на юридичному факультеті (1865–1965) / І. В. Шерешевський, М. А. Нудель, В. Т. Олієвський, Ю. С. Червоний // Ювіл. наук. конф. юрид. ф-ту, присвяч. 100-річчю ОДУ : тези доп. (Одеса, 13–15 верес. 1965 р.). – Одеса, 1965. – С. 3–6.

Сизоненко Е. В. Одесский госуниверситет имени И. И. Мечникова в годы Великой Отечественной войны / Е. В. Сизоненко // Тез. науч. конф. Каф. истории КПСС (Одесса, 8–10 сент. 1965 г.). – Одесса, 1965. – С. 130–135.

Тези доповідей 21-ої наукової студентської конференції, присвяченої 100-річчю з дня заснування ОДУ (Одеса, 14–16 квіт. 1965 р.). – Одеса, 1965. – 107 с. – *Із змісту:* Гончарук Г. *Одеський університет в роки Великої Вітчизняної війни.* С. 4; Стайков А. *Дослідження з фізики аерозолів в Одеському університеті.* С. 40–41; Калінчак В., Алтоїз Б. *Дослідження з фізики горіння в ОДУ.* С. 44; Цветков О. *До питання про історію розвитку органічної хімії в ОДУ.* С. 54; Колосова Т. *Історія розвитку аналітичної хімії в ОДУ.* С. 57; Захар'яш А., Дахновський В. *До питання про історію розвитку неорганічної хімії в ОДУ за 100 років.* С. 66; Охотська Г. *Розвиток геології та геоморфології в Одеському (Новоросійському) університеті.* С. 68.

Тези доповідей наукової конференції біологічного факультету, присвяченої 100-річчю ОДУ (Одеса, 26–28 груд. 1965 р.). – Одеса, 1965. – 99 с. – *Із змісту:* Грінбарт С. Б. *Вклад вчених ОДУ у вивчення фауни причорноморських лиманів.* С. 16–18; Погребняк І. І. *До історії досліджень нижчих рослин на кафедрі ботаніки ОДУ.* С. 48–52.

Тези доповідей наукової конференції філологічного факультету, присвяченої 100-річчю ОДУ (Одеса, 29–30 листоп. 1965 р.). – Одеса, 1965. – 103 с. – *Із змісту:* Савицька С. А. *Питання вивчення старослов'янської мови в ОДУ.* С. 56; Павлюк М. В. *Вивчення української мови в Одеському (Новоросійському) університеті.* С. 3–5; Никифорова П. Г. *Питання патопсихології в роботах одеських психіатрів.* С. 97–99.

Тези доповідей ювілейної наукової сесії, присвяченої 100-річчю ОДУ (Одеса, 18–19 трав. 1965 р.). Біол. та хім. науки. – Одеса, 1965. – 99 с. – *Із змісту:* Пузанов І. І. *Вивчення сухопутної фауни південної України вченими Одеського університету.* С. 5–7; Замбриборц Ф. С. *Роль вчених Одеського (Новоросійського) університету в розвитку морфології тварин.* С. 11–13; Виноградов К. О. *Роль вчених Одеського університету у вивченні життя Чорного моря.* С. 17–19; Дейнека І. Я., Дейнека Ю. І. *До історії Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова як факультету Новоросійського університету.* С. 33–35; Щасний Д. С. *Розвиток ідей Мечникова на медичному факультеті (Новоросійського) Одеського університету.* С. 52–54; Богатський О. В., Позігун А. І., Степанова О. С. та ін. *100 років розвитку хімічних досліджень в Одеському університеті.* С. 59–65.

Тези доповідей ювілейної наукової сесії, присвяченої 100-річчю ОДУ (Одеса, 18–19 трав. 1965 р.). Сусп., іст. та юрид. науки. – Одеса, 1965. – 103 с. – *Із змісту: Чухрій П. Г. Розвиток радянської історичної науки в Одеському державному університеті (1917–1965). С. 41–46; Дейнека І. Я., Дейнека Ю. І. Роль М. І. Пирогова в відкритті Новоросійського (Одеського) університету. С. 45–48; Шерешевський І. В. Юридична наука та її діячі в Новоросійському університеті (1865–1965). С. 83–87.*

Тези доповідей ювілейної наукової сесії, присвяченої 100-річчю ОДУ (26–27 трав. 1965 р.). Фіз.-мат. науки, астрономія, географія та геологія. – Одеса, 1965. – 70 с. – *Із змісту: Поліщук Д. І., Заремба В. Г. Дослідження процесів кристалізації в ОДУ. С. 4–7; Демидов К. К. Дослідження в галузі фізики напівпровідників в ОДУ. С. 78; Броун Ж. Л. Наукова фотографія в ОДУ. С. 12–13; Кіро С. М. Математика в Одеському (Новоросійському) університеті. С. 23–24; Гаврилов М. І. Продослідження в галузі якісної теорії звичайних диференціальних рівнянь в ОДУ. С. 24–26; Черський Ю. Й. Дослідження з теорії функцій та рівнянь в частинних похідних [в ОДУ]. С. 26–30; Синюков М. С. Про дослідження з теорії чисел, алгебри та диференціальної геометрії [в ОДУ]. С. 30–34; Кононов В. О. Праці в галузі обчислювальної математики [в ОДУ]. С. 34–38; Асланов С. К. Дослідження в галузі механіки [в ОДУ]. С. 38–41; Белозоров С. Т. Вивчення природи України географами Одеського університету. С. 42–44; Повітчана К. І. Розвиток економіко-географічної думки в ОДУ і сучасні напрями наукових досліджень кафедри економічної географії. С. 47–50; Пазюк Л. І., Яцко І. Я. Роль вчених ОДУ в розвитку геології в країні. С. 54–58; Яцко І. Я. Роль Одеського університету в розвитку вивчення континентальних та морських відкладень кайнозою. С. 58–61.*

Тези доповідей ювілейної наукової сесії, присвяченої 100-річчю ОДУ (Одеса, 18–19 трав. 1965 р.). Філол. науки, педагогіка та психологія. – Одеса, 1965. – 82 с. – *Із змісту: Букатевиц Н. І. Проблеми історії російської мови в працях вчених ОДУ. С. 29–31; Ружейников В. Т., Федотова Т. М. Педагогічна наука в ОДУ. С. 48–50; Дем'яненко В. О. Роль М. І. Пирогова у створенні Одеського університету. С. 50–51; Гольдін Ф. Л. Роль одеських педагогічних з'їздів 60-х рр. [XIX ст.] у боротьбі за демократизацію викладання російської літератури. С. 51–55.*

Ученые Новороссийского университета в борьбе за реформу средней школы // Гольдин Ф. Л. Прогрессивная педагогическая мысль юга Украины II пол. XIX – нач. XX ст. / Ф. Л. Гольдин. – Одесса, 1965. – С. 37–44.

Чухрій П. Г. Розвиток історичних досліджень в Одеському державному університеті за роки радянської влади / П. Г. Чухрій // Укр. іст. журн. – 1965. – № 7. – С. 115–121.

Юрженко О. І. Вклад учених Одеського університету у розвиток психології / О. І. Юрженко, Д. Г. Елькін // Рад. шк. – 1965. – № 5. – С. 53–55.

Юрженко О. І. Одеському університету – 100 років / О. І. Юрженко, З. В. Першина, Г. А. В'язовський. – Одеса : Маяк, 1965. – 100 с.

История отечественной математики : в 4 т. / гл. ред. И. З. Штокало (отв. ред.) [и др.]. – Киев : Наук. думка, 1966–1970.

Орлова Г. Л. Мікропалеонтологічні дослідження в Одеському університеті / Г. Л. Орлова // 21-а наук. конф. біол. та геогр. ф-ту (30 бер. – 5 квіт. 1966 р.) : тези доп. – Одеса, 1966. – С. 99–100.

Сизоненко Е. В. Одесский государственный университет в дни героической обороны города / Е. В. Сизоненко // Немеркнувший подвиг. – Одесса, 1966. – С. 43–44.

Вища школа Української РСР за 50 років : іст. нарис : у 2 ч. / відп. ред. В. І. Пітов. – Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1967–1968.

Історія Одеського університету за 100 років / Н. І. Букатевич, Г. А. В'язовський, І. М. Дузь [та ін.] ; відп. ред. О. І. Юрженко. – Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1968. – 423 с.

Отчет о научной работе за 1967 / Одес. гос. ун-т, Науч. б-ка. – Одесса, 1968. – 46 с.

Павлюк М. В. Вивчення української мови в Одеському університеті за 50 років радянської влади / М. В. Павлюк // Питання літературознавства та мовознавства : тези доп. та повідомл. респ. наук. конф. (трав. 1967 р.). – Харків, 1967. – С. 107–109.

Биологическая наука в университетах и педагогических институтах Украины за 50 лет : материалы межвуз. респ. конф. – Харьков, 1968. – 400 с.

Полищук Д. И. Исследование по физике аэродисперсных систем в Одесском университете / Д. И. Полищук // Вопросы истории физики : материалы 1-ой укр. межвуз. конф. по истории физики. – Симферополь, 1968. – С. 41–44.

Учені вузів Української РСР : довідник. – Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1968. – 516 с.

Васильев К. Г. Роль Новороссийского (Одесского) университета в развитии медицины и здравоохранения Молдавии / К. Г. Васильев, Э. Д. Гольд, Е. Р. Осипова // Из истории науки и техники Молдавии. – Кишинев, 1969. – С. 65–66.

Математика в СССР, 1958–1967 : в 2 т., 2 вып. / отв. ред.: С. В. Фомин, Г. Е. Ершов. – М. : Наука, 1969.

Матеріали ювілейної наукової сесії університету, присвяченої 50-річчю Великої Жовтневої соц. революції. – Одеса, 1969. – 202 с. – *Із змісту: Чухрій П. Г. Вивчення вітчизняної історії в ОДУ (1917–1967). С. 48–52; Букатевич Н. І. Успехи славянського*

языкознания в Одесском университете за 50 лет. С. 64–73; Елькін Д. Г. 50 років психології в ОДУ. С. 85–89; Федотова Т. М. Розвиток педагогічної науки в університеті за роки радянської влади. С. 89–98; Юрженко О. І. Успіхи в дослідженні процесів радикальної полімеризації в гомогенних та дисперсних системах в ОДУ. С. 99–102; Білоусова О. М., Гриньова О. В., Дмитревський Г. І. та ін. Неорганічна хімія в ОДУ. С. 102–105; Драницька Р. М., Оленович Н. Л., Суранова З. П. Дослідження з аналітичної хімії на хімічному факультеті ОДУ. С. 110–114; Демидов К. К. Розвиток науково-дослідних робіт в галузі фізики напівпровідників на кафедрі експериментальної фізики ОДУ. С. 120–121; Гаврилов М. І. Про розвиток теорії звичайних диференціальних рівнянь в ОДУ. С. 126–136; Синюков М. С. Про розвиток досліджень з геометрії в ОДУ за роки радянської влади. С. 139–143; Замбриборц Ф. С. Підсумки (1917–1967 рр.) і перспективи гідробіологічних та іхтіологічних досліджень в пониззях рік, лиманів та північно-західній частині Чорного моря. С. 161–169; Савчук М. П. Імунологічні дослідження в ОДУ. С. 174–180; Амброзю О., Белозоров С. Т., Міщенко Г. П. Розвиток радянської фізичної географії і вклад географів ОДУ. С. 180–183; Повітчана К. І., Смірнов О. М. 50 років економічної географії в ОДУ. С. 183–186; Бракін С. С., Гоголев І. М., Измайлова Н. В. Деякі підсумки розвитку ґрунтознавства та картографії в ОДУ за 50 років. С. 186–191; Яцко І. Я., Пазюк Л. І. Геологи ОДУ і м. Одеси в організації і розвитку геологорозвідувальних робіт на Україні (1917–1967 рр.). С. 195–200.

Полищук Д. И. А. Г. Столетов и физики Одесского университета / Д. И. Полищук // Материалы юбилейной научной конференции, посвященной А. Г. Столетову (1839–1896). – Владимир, 1969. – С. 26–29.

Стойко-Радиленко Н. М. Воспоминания о Новороссийском университете и об Одесской астрономической обсерватории / Н. М. Стойко-Радиленко // Ист.-астроном. исслед. – М., 1969. – Вып. 10. – С. 245–250.

Чухрій П. Г. Історична наука і історики півдня України дожовтневого часу / П. Г. Чухрій // Питання історії народів СРСР. – Харків, 1969. – Вип. 8. – С. 45–54.

Криштофович А. Н. Университет (1903–1908) / А. Н. Криштофович // Ученые Геологического комитета. – М., 1971. – С. 18–55. – (Очерки по истории геол. знаний; вып. 13).

Поліщук Д. І. Розвиток фізики в Одеському університеті в роки радянської влади / Д. І. Поліщук // Нариси з історії природознавства і техніки. – 1971. – Вип. 15. – С. 42–51.

Браунер А. А. Геологи Новороссийского университета: из студ. воспоминаний / А. А. Браунер // Геологи высших учебных заведений Южной России. – М., 1972. – С. 5–9. – (Очерки по истории геол. знаний ; вып. 15).

Мазурмович Б. Н. Развитие зоологии на Украине / Б. Н. Мазурмович. – Киев, 1972. – 229 с.

Голотюк И. И. Развитие исследований по механике в Одесском университете / И. И. Голотюк // Вопросы истории естествознания и техники. – М., 1973. – Вып. 4 (45). – С. 58–61.

Елькін Д. Г. Ювілей лабораторії: 80 років лабораторії експериментальної психології ОДУ / Д. Г. Елькін // За наук. кадри. – 1974. – 18 жовт.

Булахов М. Г. Восточнославянские языковеды: биобиблиогр. слов.: в 3 т. / М. Г. Булахов. – Минск: Изд-во Белорус. гос. ун-та, 1976–1978. – Т. 1: XVI–XX вв. – 319 с.; Т. 2: А–К. – 352 с.; Т. 3: Л–Я. – 384 с.

Букатеви́ч Н. И. Русское языкознание в Одесском (бывш. Новороссийском) университете / Н. И. Букатеви́ч // Традиции русского языкознания на Украине / АН Укр. ССР, Ин-т языковедения им. А. А. Потебни. – Киев, 1977. – С. 95–115.

Научно-исследовательский институт физики Одесского университета // Храмов Ю. А. Развитие физики на Украине в физических институтах, 1926–1976 / Ю. А. Храмов. – Киев, 1978. – Ч. 1. – С. 5–10.

Бородин А. И. Биографический словарь деятелей в области математики / А. И. Бородин, А. С. Бугай. – Киев: Рад. шк., 1979. – 607 с.

История Академии наук Украинской ССР. – Киев: Наук. думка, 1979. – 835 с.

Развитие органической химии на Украине / А. В. Богатский, А. А. Ясников, В. Я. Починок [и др.]. – Киев: Наук. думка, 1979. – 241 с.

Славяноведение в дореволюционной России: биобиблиогр. слов. – М.: Наука, 1979. – 427 с.

Українське ботанічне товариство: довід. посіб. – Київ: Наук. думка, 1979. – 208 с.

Жаренко А. З. Ботанический сад Одесского университета / А. З. Жаренко, А. С. Бонецкий, С. А. Филатова. – Киев; Одесса: Вища шк., 1980. – 56 с.

Урсу Д. П. О работе кафедры новой и новейшей истории Одесского государственного университета имени И. И. Мечникова / Д. П. Урсу // Новая и новейш. история. – 1980. – № 6. – С. 230–231.

Историки-слависты СССР: библиогр. слов.-справ. – М., 1981. – 205 с.

Алленов С. Г. К вопросу о преподавании историографии в университетах дореволюционной России / С. Г. Алленов, М. С. Матвеева, В. И. Чесноков // Проблемы истории отечественной исторической науки. – Воронеж, 1981. – С. 117–135.

Курган Н. П. Одесский университет / Н. П. Курган // Развитие аналитической химии на Украине / под общ. ред. А. Т. Пилипенко. – Киев, 1982. – С. 44–46.

Уперенко М. Сторінки історії: викладачі і випускники Новоросійського (Одеського) університету в громадському житті Одеси / М. Уперенко // За наук. кадри. – 1982. – 18 черв.

Биологи: биограф. справ. / Т. П. Бабий, Л. Л. Коханова, Г. Г. Костюк [и др.]. – Киев: Наук. думка, 1984. – 815 с.

Волков В. А. Химики: биограф. справ. / В. А. Волков, Е. В. Вонский, Т. Н. Кузнецова. – Киев: Наук. думка, 1984. – 733 с.

Заблудовский П. Е. В Новороссийском университете в годы столыпинской реакции. Фрагменты из воспоминаний / П. Е. Заблудовский // Новороссийский университет в воспоминаниях современников: к 135-летию Одес. ун-та / сост. Ф. А. Самойлов; ОГУ им. И. И. Мечникова. – Одесса: Астропринт, 1999. – С. 195–197.

Развитие биологии на Украине: в 3 т. / АН УССР, Ин-т истории, отд-ние истории естествознания и техники; гл. ред. К. М. Сытник. – Киев: Наук. думка, 1984–1985.

Топчиев А. Г. Наш геофак: к 50-летию геолого-географического факультета ОДУ / А. Г. Топчиев // За наук. кадри. – 1984. – 19 жовт.

Васильев К. К. Роль воспитанников и сотрудников медицинского факультета Новороссийского (Одесского) университета в создании научно-медицинских школ Латвии / К. К. Васильев // Становление науки и научных коллективов Прибалтики: тез. докл. 14-ой Прибалт. конф. по истории науки (Рига–Юрмала, 1985). – Рига, 1985. – С. 234–235.

Соловьев Ю. И. История химии в России: научные центры и основные направления исследований / Ю. И. Соловьев. – М.: Наука, 1985. – 415 с.

Колчинский И. Г. Астрономы: биограф. справ. / И. Г. Колчинский, А. А. Корсунь, М. Г. Родригес. – 2-е изд., доп. и перераб. – Киев: Наук. думка, 1986. – 509 с.

Бородин А. И. Выдающиеся математики: биограф. слов.-справ. / А. И. Бородин, А. С. Бугай. – 2-е изд., перераб. и доп. – Киев: Рад. шк., 1987. – 653 с.

Васильев К. К. Ученики и последователи С. П. Боткина в Новороссийском (Одесском) университете / К. К. Васильев // Клинич. медицина. – 1987. – № 9. – С. 58–60.

Губарь О. И. Старейший музей Одессы: к 170-летию петрографо-минералогического музея ОГУ / О. И. Губарь // За наук. кадри. – 1987. – 15 трав.

Деревянко Б. Ф. Юность наша – филфак / Б. Ф. Деревянко // Веч. Одесса. – 1987. – 29 авг.; 31 авг.

Курган Н. П. Одесский университет / Н. П. Курган // Развитие неорганической химии на Украине / А. В. Городыский (отв. ред.) [и др.]. – Киев, 1987. – С. 21–23.

Смольская А. К. Об изучении южно-славянских языков и литератур в Одесском университете (1945–1985) / А. К. Смольская // Слав. филология. – 1988. – Вып. 6. – С. 117–126.

Васильев К. К. Из истории создания медицинского факультета Новороссийского университета / К. К. Васильев // Тез. 1-ой обл. ист.-краевед. науч.-практ. конф., посвящ. 200-летию г. Одессы. – Одесса, 1989. – С. 40–41.

Демиденко В. Из истории юридического образования в Одессе / В. Демиденко, Г. Петухов // Веч. Одесса. – 1989. – 12 авг.; 2 сент.

Загинайло А. Г. Одесский университет и Общество истории и древностей / А. Г. Загинайло // 150 лет Одесскому обществу истории и древностей, 1839–1989. – Одесса, 1989. – С. 18–19.

Овсяннико-Куликовский Д. Н. Литературно-критические работы : в 2 т. / Д. Н. Овсяннико-Куликовский. – М. : Худ. лит., 1989. – Т. 2 : Воспоминания. – 525 с.

Фиалков Ю. Я. Одесский университет / Ю. Я. Фиалков, Л. А. Боярская // Развитие физической химии на Украине / отв. ред. В. Д. Походенко. – Киев, 1989. – С. 16–19.

Голотюк И. И. Математика в Одесском университете и перспективы ее развития / И. И. Голотюк // Современное науковедение и перестройка советской науки : материалы XII Междунар. симпозиума по науковедению и науч.-техн. прогнозированию (Киев, 10–13 окт. 1990 г.). – Киев, 1990. – Ч. 3. – С. 43–45.

Демин О. Б. К истории изучения позднеантичных и средневековых памятников Северного Причерноморья в Новороссийском университете / О. Б. Демин // Проблемы археологии Северного Причерноморья. – Херсон, 1990. – Ч. 3. – С. 72–73.

Калмакан І. Сторінки історії: до створення Одеського (Новоросійського) університету: 1917–1920 / І. Калмакан // За наук. кадри. – 1990. – 30 бер.; 6 квіт.; 13 квіт.

Пашенко В. М. Комплексные физико-географические исследования природы украинских степей / В. М. Пашенко, Г. И. Швебс // Развитие географической науки в Украинской ССР. – Киев, 1990. – С. 81–85.

Соколянський М. Г. Одеський університет: до 125-річчя / М. Г. Соколянський // Одес. ун-т. – 1990. – 11 трав.

Одесский университет, 1865–1990 / И. П. Зелинский (отв. ред.), Л. А. Ануфриев, М. Е. Раковский [и др.]. – Одесса, 1991. – 159 с.

Файтельберг Р. О. Пережитое: в 6 вып. / Р. О. Файтельберг. – Одесса: Астропринт, 1991–1999.

Статут Одеського Ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса, 1991. – 30 с.

Васильев К. Высланные : к 70-летию разгрома высшей школы Одессы / К. Васильев // Веч. Одесса. – 1992. – 8 авг. ; 12 сент.

Видные ученые Одессы: по воспоминаниям учеников и сотрудников / НАН Украины, Юж. науч. Центр, Одес. акад. истории и философии естеств. и техн. наук; гл. ред. Р. О. Файтельберг. – Одесса, 1992–2004. – Вып. 1–12/13.

Золотарев А. Е. Биографический словарь профессоров Одесского медицинского института имени Н. И. Пирогова (1900–1990) / А. Е. Золотарев, И. И. Ильин, Л. Г. Луки. – Одесса : Маяк, 1992. – 124 с.

Попова Т. Н. О преподавании историографии в Новороссийском университете в начале XX в. / Т. Н. Попова // Актуальные проблемы исследования и преподавания новой истории стран Западной Европы и Америки. – Одесса, 1992. – С. 37–42.

Спасов Л. Русские ученые-белоземляне в Болгарии (1920–1930 годы) / Л. Спасов // Bulgarian historical review. – 1992. – № 4. – С. 107–112.

Боровой С. Я. Воспоминания / С. Я. Боровой. – М. ; Иерусалим, 1993. – 384 с.

Краснопольский А. Отечественные географы (1917–1972) : библиогр. справ. : в 3 ч. / А. Краснопольский. – СПб., 1993–1995.

Головань В. Старое кладбище. Первый некрополь Одессы / В. Головань, Г. Перлов. – Одесса, 1994. – 36 с.

200 лет Одессе. 70 лет Одесскому Дому ученых : сб. науч. секции «Одессика». – Одесса, 1994. – 124 с.

Добролюбский К. П. В Новороссийском университете : период нач. XX в. – 1920 г. : воспоминания / К. П. Добролюбский ; публ. рукописи подгот. О. К. Добролюбский // Одес. вестн. – 1994. – 12, 19 февр. ; 5 марта.

Иванов А. Е. Ученые степени в Российской империи XVIII в. – 1917 г. / А. Е. Иванов. – М., 1994. – 198 с.

Одесі–200 : матеріали Міжнар. наук.-теор. конф., присвяч. 200-річчю міста : у 2 ч. – Одеса, 1994. – *Із змісту*: Ч. 1 : Ратовский И. И. История создания медицинского факультета Новороссийского (ныне Одесского) университета. С. 29–30 ; Амброз Ю. А., Швебс Г. И. География в Одессе. С. 45–49 ; Чернега Р. П. Гуманистический характер взглядов ведущих естествоиспытателей Новороссийского университета. С. 459–450 ; Водотика С. Г. Наукове життя Одеси 1920-х рр.: структура та взаємодія дослідних установ гуманітарного профілю. С. III–III3 ; Смичок Л. М. Одеське бібліографічне товариство. С. III3–III4 ; Александров А. В. Изучение агиографии

в Новоросійському університеті. С. 123–125 ; Дмитриев Б. И., Кресюн В. И., Золотарев А. Е. Вклад одесских медиков в мировые достижения медицинской науки. С. 125–127 ; Іваниця В. О., Мішнаєвський М. С. Розвиток мікробіології в Одеському університеті. С. 130–132.

Першина З. В. Історія України в працях одеських дослідників / З. В. Першина // Укр. іст. журн. – 1994. – № 6. – С. 53–63.

Савчук В. С. Естествонаучные общества Юга Российской империи, вторая половина XIX – начало XX в. / В. С. Савчук. – Днепропетровск : Изд-во ДГУ, 1994. – 231 с.

Страницы истории астрономии в Одессе : в 4 т. / сост.: М. Ю. Волянская, В. Г. Каретников ; под. ред. В. Г. Каретникова. – Одесса : Астропринт, 1994–1997.

Юридический вестник : науч.-публицист. журн. – Одесса, 1994. – Из змісту: № 1 : Васильев А. С. Організація юридичної освіти в Одеському державному університеті. С. 105–108 ; № 4 : Орзих М. Ф. Публічно-правова підготовка студентів в Новоросійському університеті. С. 71–73 ; Пережняк Б. А., Подрезова М. А. Юридическе общество при Новоросійському університеті. С. 73–76.

Odessa I. I. Mechnikov State University. – Odessa : OKFA, 1994. – P. 139–141.

Веселова Т. Н. Из истории высшего женского образования в Одессе. Последняя треть XIX – нач. XX вв. / Т. Н. Веселова, О. Мельник // Зап. ист. фак. Одес. гос. ун-та им. И. И. Мечникова. – Одесса, 1995. – Вып. 1. – С. 81–90.

Самойлов Ф. А. Воспоминания современников как источник по истории Новоросійського університета / Ф. А. Самойлов // Зап. ист. фак. Одес. гос. ун-та им. И. И. Мечникова. – Одесса, 1995. – Вып. 1. – С. 188–206.

Вестник Одесского государственного университета. – 1995. – Вып. 1. – Из змісту: Попова Т. Н., Станко В. Н. Исторические исследования в Одесском университете: традиции и современность. – С. 37–53 ; Инженерная геология в ОГУ: достижения, перспективы / И. П. Зелинский, В. М. Воскобойников, Е. Г. Конигов, Е. А. Черкез. – С. 121–124.

Илья Мечников – великий сын Украины и человечества : докл. науч. конф., посвящ. 150-летию со дня рождения И. И. Мечникова / Одес. гос. ун-т ; Юж. науч. центр АН Украины, Укр. ком. по истории и философии естествознания и техники АН Украины, Одес. дом ученых ; отв. ред. И. П. Зелинский. – Одесса : Хаджибей, 1995. – 111 с.

Очерки развития науки в Одессе / НАН Украины, Юж. науч. Центр ; В. М. Адамян, Л. А. Алексеева, Ю. А. Амброз [и др.] ; отв. ред. С. А. Андронати. – Одесса : Титул, 1995. – 576 с.

Попова Т. М. Історія України в учбовому процесі Новоросійського університету в кінці XIX – на початку XX ст. / Т. М. Попова, О. Мельник // Наук.- практ. конф. «Українське національне відродження: проблема, прогнози, державна політика» : тези доп. / Півд. наук. центр НАН України. – Одеса, 1995. – С. 68–69.

Storia dell'Universiteta de Odessa (1865–1990) / Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова; Tradur. del russo R. Radanes ; Revisione del testo V. Smyntyna. – Odessa : Гермес, 1995. – 152 с.

Коваленко Н. Факультет бизнеса и менеджмента: история создания и перспективы / Н. Коваленко // Одес. ун-т. – 1996. – № 5/8. – С. 6.

Мисечко А. І. Викладачі й студенти Новоросійського університету в діяльності українського товариства «Просвіта» в Одесі (1905–1909) / А. І. Мисечко // Зап. іст. ф-ту ОДУ ім. І. І. Мечникова. – 1996. – Вип. 2. – С. 69–73.

Позигун В. А. Астрономическая обсерватория Одесского государственного университета / В. А. Позигун. – Одесса, 1996. – 31 с.

Попова Т. Н. Страницы истории исторического образования и исторической науки в Одессе / Т. Н. Попова // Структура освіти в регіоні: проблеми оптимізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 1996. – С. 194–196.

Українська біографістика / НАН України, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т біогр. дослідж. ; відп. ред. В. С. Чишко. – Київ, 1996. – Вип. 1. – 220 с.

Юридический институт Одесского государственного университета : ист. очерк / Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова, Юрид. ин-т ; сост.: Н. А. Абрамов [и др.] ; под общ. ред. А. С. Васильева. – Одесса : БАХВА, 1996. – 159 с.

Браунер А. А. Воспоминания бывшего студента естественного отделения физико-математического факультета Новороссийского (ныне Одесского) университета, 1876–1881 гг. / А. А. Браунер // Памяти проф. А. А. Браунера (1857–1941) : сб. воспоминаний и науч. тр. – Одесса, 1997. – С. 13–26.

Одесский мартиролог : данные о репрессированных Одессы и Одесской области за годы советской власти / сост.: Л. В. Ковальчук, Г. А. Разумов. – Одесса : ОКФА, 1997–1999. – Т. 1–2.

Паньков А. И. Об изучении средневековой культуры в Новороссийском (Одесском) университете / А. И. Паньков, А. В. Александров // Вісн. Одес. держ. ун-ту. Гуманітар. науки. – 1997. – № 1. – С. 3–14.

Першина З. В. Внесок істориків півдня України в наукову розробку проблем історії України / З. В. Першина // Історіографічна спадщина науки історії України : матеріали Всеукр. наук.-освіт. конф. – Київ ; Глухів, 1997. – С. 81–84.

Попова Т. Н. О методике биоисториографических исследований / Т. Н. Попова // Зап. іст. ф-ту / ОДУ ім. І. І. Мечникова. – 1997. – Вип. 5. – С. 165–172.

Русское зарубежье. Золотая книга эмиграции. Первая треть XX в.: энцикл. биограф. слов. – М.: Рос. полит. энцикл., 1997. – 742 с.

Статут Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса, 1997. – 20 с.

Юридична освіта і правова держава. – Одеса, 1997. – 279 с. – *Из змісту: Орших М. Ф. Публично-правовая подготовка юридических кадров в ОГУ. С. 11–18; Харитонов Е. О. Питання рецесії римського права у працях романістів Новоросійського університету. С. 11–18; Пережнюк Б. А., Подрезова М. А. Юридическое общество при Новоросийском университете. С. 18–23.*

Амброз Ю. А. К 65-летию геолого-географического факультета ОГУ / Ю. А. Амброз // Сб. науч. работ молодых ученых и студентов. Сер. геол.-геогр. наук. – 1998. – Вып. 1. – С. 3.

Васильєва Т. В. Внесок учених Одеського державного університету імені І. І. Мечникова в розвиток ботанічної науки впродовж XX сторіччя / Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко // Матеріали наук. читань, присвяч. 100-річчю відкриття подвійного запліднення у покритонасінних рослин професором Ун-ту св. Володимира С. Г. Навашиним. – Київ, 1998. – С. 71–75.

Времена и годы: воспоминания ветеранов войны и труда ОГУ : в 2 вып. – Одесса : Астропринт, 1998–1999.

Коваленко М. П. Наукові дослідження з фізики неупорядкованого стану в Одеському університеті / М. П. Коваленко // Вісн. Одес. держ. ун-ту. Фіз.-мат. науки. – 1998. – № 3. – С. 3–10.

Вчені-юристи України : довідник / Верх. Рада України, Ін-т законодавства. – Київ, 1998. – 610 с.

Кузнецов В. А. Эволюция внеаудиторных форм работы ученых-биологов Одесского университета с одаренной молодежью (1865–1940 гг.) / В. А. Кузнецов, Н. В. Кузнецова, Л. М. Рубан // Науч. тр. Зоол. музея Одес. гос. ун-та. – 1998. – Т. 3. – С. 165–175.

Попова Т. Н. Институт приват-доцентства в университетах Российской империи (2-я пол. XIX – начало XX в.) / Т. Н. Попова // Зап. іст. ф-ту / ОДУ ім. І. І. Мечникова. – 1998. – Вип. 7. – С. 122–130.

Указна Л. Н. Новоросійський (Одеський) університет: витоки вітчизняної експериментальної психології / Л. Н. Указна // Вісн. Одес. держ. ун-ту. Природ. науки. — 1998. – № 4. – С. 127–132.

Хмарський В. М. Продовжувач традицій. Історичний факультет ОДУ / В. М. Хмарський // Одес. ун-т. – 1998. – Трав. (№ 5).

Hausmann G. Universität und städtische Gesellschaft in Odessa, 1865–1917: soziale und natmnae Selbstorganisation an der Peripherie des Zarenremhes / G. Hausmann. – Stuttgart: Steiner, 1998. – 699 S. – (Quellen und Studien zur Geschichte des Östlichen Europa ; Bd. 49).

Аксенова Е. П. Русская научная эмиграция 1920–1930-х годов: по переписке М. Г. Попруженко и А. В. Флоровского / Е. П. Аксенова, А. Н. Горяинов // Славяноведение. – 1999. – № 4. – С. 3–15.

Головань В. Некрополь Одессы. Первое Одесское кладбище / В. Головань. – Одесса, 1999. – 99 с.

Записки історичного факультету / Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 1999. – Вип. 8. – 335 с. – *Із змісту: Мельник О. В. Деятельность профессор-историков Новороссийского университета на Одесских высших женских курсах. С. 185–189; Левченко В. В. От Новороссийского университета к Институту народного образования. С. 195–200.*

Записки історичного факультету / Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 1999. – Вип. 9. – 324 с. – *Із змісту: Самойлов Ф. О. З історії університетської освіти в Росії наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття: дискусії, плани реорганізації, урядова політика. С. 252–261; Щетников В. П. Одесский университет: 1941–1944 годы: по материалам оккупационной прессы. С. 266–271.*

Матяш І. Б. Археологические институты в Украине: вклад в развитие архивного образования / І. Б. Матяш // Отечество. архивы. – 1999. – № 6. – С. 27–34.

Новороссийский университет в воспоминаниях современников : к 135-летию Одесского университета / Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова; сост. Ф. А. Самойлов; отв. ред. В. А. Смынгына. – Одесса : Астропринт, 1999. – 295 с.

Одеська державна юридична академія: Історія і сучасність / редкол.: С. В. Ківалов (гол. ред.), А. І. Паньков, Л. І. Кормич [та ін.]. – Одеса : Юрид. літ., 1999. – 248 с.

Письменники Одещини та межі тисячоліть : антологія-довідник / упоряд. Б. І. Сушинський. – Одеса : Альфа-Омега, 1999. – 428 с.

Пушков І. М. Новоросійський університет і болгарська гімназія: українсько-болгарські культурні зв'язки / І. М. Пушков // Рідна мова – запорука безсмертя нації. – Київ, 1999. – С. 192–196.

Развитие зоологических исследований в Одесском университете. Академик Д. К. Третьяков и его научная школа: сб. воспоминаний и науч. тр. / Одес. гос. ун-т

ім. І. І. Меникова, Музейн. фонд ім. А. А. Браунера. – Одеса: Астропринт, 1999. – 283 с.

Четвертий міжнародний конгрес українців (Одеса, 26–29 серп. 1999 р.). Історія. Ч. 2: XX століття: доп. та повідомл. / Міжнарод. асоц. українців ОДУ; відп. ред.: С. Кульчицький, В. Давиденко. – Одеса; Київ; Львів, 1999. – 642 с. – *Із змісту: Чижко В. Основні концептуальні принципи побудови українського біографічного словника. С. 128–135; Зайцева З. Приват-доцентство і проблеми українознавства в університетських курсах на зламі XIX–XX ст. С. 157–163.*

Четвертий міжнародний конгрес українців (Одеса, 26–29 серп. 1999 р.). Південь України. Одеса: доп. та повідомл. / Міжнар. асоц. українців. ОДУ; відп. ред. Я. Ісаєвич; редкол. вип.: В. Сминтина, Н. Шляхова, В. Станко [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 1999. – 428 с. – *Із змісту: Шляхова Н. Українознавство в Одеському університеті. С. 223–228; Данилко П. Шевченковзнавство в Одесі. С. 243–249.*

Записки історичного факультету / Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 2000. – Вип. 10. – 305 с. – *Із змісту: Першина З. В. Історіографічний підсумок та проблеми вивчення історії Одеського державного університету. С. 24–31; Турушкіна Н. В. З історії вивчення проблем сходознавства в Одесі. С. 77–82.*

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2000–2001 навчальні роки: у 2 ч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2000. – Ч. 1. – 289 с.; Ч. 2. – 241 с.

Історія Одеського університету (1865–2000) / Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова; голов. ред. В. А. Сминтина; Л. О. Ануфрієв [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2000. – 226 с.

Корифеї української науки: нариси про видат. діячів науки і техніки / В. П. Шкварець [та ін.]. – Миколаїв: Тетра, 2000. – 286 с.

Кравчук О. П. Исторические этюды. «О непрогнозируемом прошлом»: история становления минералогических знаний в Новороссийском университете / О. П. Кравчук // Мінералогія в Одесі на межі тисячоліть / О. П. Кравчук. – Одеса, 2000. – С. 7–15. – (Пр. каф. загал. та мор. геології / ОДУ ім. І. І. Мечникова; вип. 1).

Одесский медуниверситет, 1900–2000 / И. Л. Бабий [и др.]; под ред. В. Н. Запорожана. – Одесса, 2000. – 199 с.

Одеський державний економічний університет: нариси історії / В. П. Бородатий [та ін.]. – Одеса: ІРЕНТ, 2000. – 268 с.

Сминтина В. А. Одеський державний університет імені І. І. Мечникова: сучасний стан, погляд у майбутнє / В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2000. – 20 с.

Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. : у 4 т. / відп. ред. В. А. Сминтина; редкол.: Ю. О. Амброз [та ін.]; упоряд. та бібліогр. ред.: В. В. Самодурова, І. В. Шепельська. – Одеса: Астропринт, 2000. – Т. 1: Ректори. – 118 с.; Т. 2: А–І. – 445 с.; Т. 3: К–П. – 542 с.; Т. 4: Р–Я. – 544 с.

Статут Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса, 2000. – 20 с.

Чопп І. Л. Крымско-Кавказский горный клуб / И. Л. Чопп. – Одесса: Электра, 2000. – 96 с.

Березін С. Є. Кафедра всесвітньої історії в структурі історико-філологічного факультету Новоросійського університету 1866–1916 рр. / С. Є. Березін // Зап. іст. ф-ту / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 2001. – Вип. 11. – С. 332–338.

Фізичний факультет Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова (1865–2000) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; відп. ред. Г. Г. Чемересюк. – Одеса: Астропринт, 2001. – 114 с.

Левченко В. В. Історія в Одеському інституті народної освіти / В. В. Левченко // Зап. іст. ф-ту / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 2002. – Вип. 12. – С. 232–240.

Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: іст. нарис: до 185-річчя заснування / відп. ред. В. А. Сминтина; заст. відп. ред. М. О. Подрезова. – Одеса: Астропринт, 2002. – 248 с.

Підсумки науково-дослідної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 1999–2001 рр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2002. – 89 с.

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2002–2003 навчальні роки: в 2 ч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2003. – Ч. 1. – 203 с.; Ч. 2. – 204 с.

Наукова бібліотека в сучасному суспільстві. Історія. Проблеми. Перспективи: зб. ст.: до 185-річчя Наукової бібліотеки ОНУ ім. І. І. Мечникова / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка; відп. ред. В. А. Сминтина; упоряд.: М. О. Подрезова, О. В. Суровцева, І. В. Шепельська. – Одеса: Астропринт, 2003. – 191 с.

Ісаєнко Л. М. Пам'ять і слово: українознавча філол. сторінка Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / Л. М. Ісаєнко; ред. О. Г. Шупта-В'язовська. – Одеса: Астропринт, 2004. – 246 с.

Корня І. С. Газета «Одеський університет» в історії ОНУ / І. С. Корня. – Одеса, 2004. – 35 с.

Мікробіологія в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова (1865–2003) / О. В. Іваниця, Н. Г. Юргелайтіс, Т. В. Бурлака. – Одеса : Фенікс, 2004. – 136 с.

Наукові розробки Одеського національного університету / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса : Астропринт, 2004. – 123 с.

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова за роки незалежності України, 1991–2005 рр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; О. В. Запорожченко [та ін.] ; гол. ред. В. А. Сминтина. – Одеса : Астропринт, 2005. – 551 с.

Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. : у 4 т. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; Ю. О. Амброз [та ін.] ; відп. ред. В. А. Сминтина ; упоряд. та бібліогр. ред.: В. В. Самодурова, І. В. Шепельська. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 1 : Ректори. – 124 с. ; Т. 2 : А–І. – 509 с. ; Т. 3 : К–П. – 597 с. ; Т. 4 : Р–Я. – 629 с.

Випускники Одеського (Новоросійського) університету : енцикл. слов. : у 2 вип. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; Наук. б-ка ; відп. ред. В. А. Сминтина ; заст. відп. ред. М. О. Подрезова ; упоряд.: М. О. Подрезова, В. П. Пружина, В. В. Самодурова. – Одеса : Астропринт, 2005. – Вип. 1. – 264 с. ; 2010. – Вип. 2. – 230 с.

Ноткина О. Ю. Вместе с ними : о сотрудниках Научной библиотеки Одесского национального университета имени И. И. Мечникова, оставивших след в нашем сердце / О. Ю. Ноткина, В. С. Фельдман. – Одесса : Optimum, 2006. – 68 с.

Звіт про роботу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за 1997–1998. – Одеса, 2005. – 125 с.

Звіт про роботу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за 1998–1999. – Одеса, 2005. – 280 с.

Звіт про роботу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за 1999–2000. – Одеса, 2005. – 310 с.

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова за 2004–2005 навчальні роки : у 2 ч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2005.

Коваленко С.Г. Ботаніки і ботанічні дослідження в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, 1865–2005 / С. Г. Коваленко, Т. В. Васильєва, Г. А. Швець ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2005. – 104 с.

Тоцький В. М. Генетика в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (1865–2005) / В. М. Тоцький, Т. П. Бланковська, Н. Г. Гандірук. – Одеса : Астропринт, 2005. – 71 с.

Історія хімічного факультету, 1865–2005 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, хім. ф-т ; упоряд.: С. А. Андронаті [та ін.] ; відп. ред. В. В. Менчук. – Одеса : Астропринт, 2006. – 167 с.

Статут Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Одеса, 2006. – 28 с.

Урсу Д. П. Факультет: воспоминания, разыскания, размышления / Д. П. Урсу. – Одесса : Optimum, 2006. – 305 с.

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2005–2007 навчальні роки / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2007. – 360 с.

Звіт про роботу Одеського національного університету за 2006–2007 навчальні роки / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2007. – 152 с.

Наука Одеського національного університету імені І. І. Мечникова в 2006 році / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса : Астропринт, 2007. – 145 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2007 / голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса, 2007. – 191 с.

Попова Т. Н. Историография в лицах, проблемах, дисциплинах : из истории Новороссийского университета / Т. Н. Попова ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2007. – 533 с.

Scientific elaborations / Odesa I. I. Mechnikov National University ; ed. V. A. Smyntyna. – Odesa : Astroprint, 2007. – 132 p.

Васильев К. К. Медицинский факультет Новороссийского университета : док. очерки / К. К. Васильев. – Одесса : Optimum, 2008. – 405 с. – (Большая лит.- худ. сер. «Вся Одесса»).

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2007–2008 навчальні роки / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2008. – 359 с.

Александров О. В. 10 років журналістській освіті в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова / О. В. Александров [та ін.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Філол. ф-т, Каф. журналістики. – Одеса : Астропринт, 2009. – 52 с.

Гребцова И. С. Новороссийский университет в развитии благотворительности в Одессе (вторая половина XIX – начало XX ст.) / И. С. Гребцова. Благотворительность и меценатство в Новороссийском университете : библиогр. указ. / Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова; сост.: В. В. Самодурова, И. С. Гребцова; библиогр. ред. М. А. Подрезова. – Одесса : Астропринт, 2009. – 504 с.

Звіт про роботу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2008/2009 учбові роки : в 3 ч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2009. – Ч. 1. – 254 с. ; Ч. 2. – 304 с.

Ларченков Е. П. Геология в Одесском университете: времена и пространства: очерки истории кафедры общей и морской геологии / Е. П. Ларченков, О. П. Кравчук, А. О. Кравчук. – Одесса : Феникс, 2009. – 532 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2008 / голов. ред. В. А. Сминтина. – Одеса, 2009. – 274 с.

Одеські історики : енциклопед. вид. / Асоц. європ. культури ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; відп. ред. В. А. Савченко. – Одеса : Друк. дім, 2009. – Т. 1 : Початок ХІХ – середина ХХ ст. – 2009. – 478 с.

Сurriculum vitae / редкол.: І. Я. Матковська [та ін.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Філол. ф-т, Каф. загал. та слов'ян. мовознавства. – Одеса, 2009. – Вип. 1 : Біографічний метод у гуманітарному знанні. – 239 с. ; 2010. – Вип. 2 : Творчество П. М. Бицилли и феномен гуманитарной традиции Одесского университета. – 225 с.

Вклад физиков Одесского (Новороссийского) университета в развитие науки в Одессе, 1920–1933 / М. А. Подрезова, В. В. Самодурова, Е. С. Мурашко ; науч. ред. В. А. Смынгина ; библиогр. ред. Е. В. Суровцева ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2010. – 326 с. – (Развитие науки в Одесском (Новороссийском) университете ; вып. : Физики).

Дьомін О. Б. Одеському національному університету імені І. І. Мечникова – 145: лібрето напередодні славетного ювілею / О. Б. Дьомін, В. М. Хмарський. – Одеса : Астропринт, 2010. – 47 с.

Інноваційні розробки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / відп. ред. В. О. Іваниця. – Одеса, 2010. – 100 с.

Наука–2010 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. В. О. Іваниця. – Одеса : РВЦ ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2010. – 254 с.

Науки про Землю в Одеському (Новоросійському) університеті / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; Є. А. Черкез [та ін.] ; наук. ред.: М. О. Подрезова, О. Г. Топчів ; бібліогр. ред. В. В. Самодурова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 102 с. – (Розвиток науки в Одеському (Новоросійському) університеті» ; вип. : Географічні та геологічні науки).

Научное наследие Н. Н. Ланге в университетской библиотеке / авт.-сост.: В. И. Подшивалкина [и др.] ; библиогр. ред. В. В. Самодурова ; отв. ред. М. А. Подрезова ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса : Астропринт, 2010. – 350 с. – (Развитие науки в Одесском (Новороссийском) университете ; вып. : Психология).

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова на сторінках центральної, регіональної та університетської преси 2000–2010 рр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка; упоряд.: С. О. Мерзлякова, О. В. Суровцева; наук. ред. В. А. Сминтина; відп. ред. М. О. Подрезова. – Одеса: Астропринт, 2010. – 903 с.

Потапенко Г. И. История кафедры ботаники Одесского государственного университета за 75 лет существования, 1865–1940 / Г. И. Потапенко; сост.: Н. М. Пашковская, В. А. Дьяков. – Одесса: Печ. дом, 2010. – 88 с.

Сминтина В. А. Стратегічна програма перспективного розвитку Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на 2010–2020 рр. / В. А. Сминтина. – Одеса, 2010. – 37 с.

Співробітники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – лауреати державних нагород України / упоряд.: Г. П. Бахчиванжи, В. П. Пружина; відп. ред. М. О. Подрезова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса: Астропринт, 2010. – 143 с.

Фомин Б. Н. Преподавание латинского языка в Одесском (Новороссийском) университете / Б. Н. Фомин; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Фак. ром.-герм. филології. – Одесса: Астропринт, 2010. – 11 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2010 / голов. ред. І. М. Коваль. – Одеса, 2011. – 308 с.

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова / В. А. Иваница, И. Н. Коваль, М. А. Подрезова, Л. К. Малыгина // Наука в Южном регионе Украины (1971–2011) / Б. Г. Александров [и др.]; ред. С. А. Андронати; НАН Украины, Юж. науч. центр. – Одесса: Феникс, 2011. – С. 143–189.

Біотехнологія в Одеському національному університеті / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса: ОНУ, 2012. – [49] с.

Історія філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова: зб. док.-худ. нарисів / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; відп. ред. Є. М. Черноіваненко. – Одеса: Астропринт, 2012. – 119 с.

Музыка А. Е. Вклад одесской профессуры в развитие библиографии и книговедения в конце XIX – первой трети XX в. / А. Е. Музыка // Тр. Междунар. библиогр. конгресса (Санкт-Петербург, 21–23 сент. 2010 г.) / отв. ред. Н. К. Леликова. – СПб.: Рос. нац. б-ка, 2012. – Ч. 3. – С. 369–376.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2011 / голов. ред. І. М. Коваль. – Одеса, 2012. – 314 с.

Скарби гербарію ОНУ (MSUD). Гербарна колекція Г. Й. Потапенка / уклад.: С. Г. Коваленко [та ін.]. – Одеса: Освіта України, 2014. – 108 с.

Стороженко Э. А. Путь в науку: о работе научного семинара по теории функций / Э. А. Стороженко; авт. вступ. ст. О. И. Вавилова. – Одесса : ОНУ, 2014. – 88 с. – (Вони родом із університету).

Черноиваненко Е. М. Жизнь под знаком Университета / Е. М. Черноиваненко; авт. вступ. ст. О. И. Вавилова. – Одесса : ОНУ, 2014. – 240 с. : ил. – (Вони родом із університету).

Астапович И. С. Занимательные очерки о метеоритах / И. С. Астапович; под ред. В. А. Смирнова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 176 с.

Беляков И. С. Большое видится на расстоянии / И. С. Беляков. – Одесса : Греч. дом, 2015. – 125 с.

Дьомін О. Б. Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович / О. Б. Дьомін, М. В. Алексеєнко; авт. передм. І. М. Коваль; наук. ред. В. О. Колесник; відп. ред. М. О. Подрезова; бібліогр. ред. Г. В. Великодна; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2015. – 482 с. – (Розвиток науки в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова; вип. : Славістика).

Завідувачі кафедри української мови Одеського національного університету : історія і сучасність / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; заг. ред. Т. Ю. Ковалевської; уклад.: М. Л. Дружинець [та ін.]. – Одеса : ПолиПринт, 2015. – 75 с.

Золоті імена Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (1865–2015) : наук. довід. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка; наук. ред., авт. вступ. ст. І. М. Коваль; упоряд.: М. О. Подрезова, В. В. Самодурова; бібліогр. ред. Г. П. Бахчиванжи. – Одеса : Астропринт, 2015. – 107 с.; Теж саме. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : ОНУ, 2016. – 205 с.

Истфак, каким мы его помним : воспоминания выпускников ист. фак. Одес. гос. ун-та им. И. И. Мечникова / О. Н. Альтшуль (Жебеленко) [и др.]; сост., авт. предисл., послесл. В. В. Багацкий. – Одесса : ВМВ, 2015. – 339 с.

Ісаєнко Л. М. Пам'яті світле джерело / Л. М. Ісаєнко. – Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2015. – 575 с.

Історія міжнародного співробітництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (1865–2015) : присвяч. 150-річчю Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / В. С. Гріневич [та ін.]; голов. ред. І. М. Коваль; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 83 с.

Левченко В. В. Олександро-Невська церква Новоросійського університету: історія, персоналії, документи / В. В. Левченко, Г. С. Левченко. – Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2015. – 359 с. – (Пр. Держ. архіву Одес. обл.; т. 43).

Научно-исследовательский институт физики : ист. очерк (1903–2015) / В. Е. Мандель [и др.] ; отв. ред. В. Е. Мандель ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова, Науч.-исслед. ин-т физики. – Одесса : ОНУ, 2015. – 72 с.

Не забудемо, пам'ятаємо : співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни : інформ. вид. / голов. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; упоряд. та бібліогр. ред.: Г. П. Бахчиванжи, А. С. Ложешник. – Електрон. дані. – Одеса, 2015. – 437 с. – Режим доступу: [https:// bit.ly/2RtgB0A](https://bit.ly/2RtgB0A) (дата звернення: 10.04.2018). – Назва з екрана.

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 150 років: календар / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – 12 арк. : іл.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова на сторінках центральної, регіональної преси (2010–2015 рр.) : інформ. вид. / ОНУ ім. І. І. Мечникова ; наук. ред. І. М. Коваль ; упоряд.: О. В. Суворцева, Т. С. Кара ; відп. ред. М. О. Подрезова. – Електрон. дані. – Одеса, 2015. – 738 с. – Режим доступу: <https://bit.ly/3c7DCyf> (дата звернення: 10.04.2018). – Назва з екрана.

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; голов. ред. І. М. Коваль ; вступ. слово: І. М. Коваля, В. М. Хмарського. – Одеса : ОНУ, 2015. – 963 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 1865–2015 / голов. ред. І. М. Коваль ; авт. тексту В. М. Полторак. – Одеса, [2015]. – 36 с.

Служители Фемиды: страницы истории юридического образования и науки в Императорском Новороссийском-Одесском национальном университете им. И. И. Мечникова (1865–2015 гг.) / Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова ; И. С. Канзафарова [и др.] ; ред. и сост. И. С. Канзафарова. – Одесса : Астропринт, 2015. – 670 с.

Трофименко М. Память : до 150-річчя Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / М. Трофименко ; авт. вступ. ст. О. Й. Вавилова. – Одесса : ОНУ, 2015. – 88 с. : портр. – (Вони родом із університету).

Університетська педагогічна освіта: історія, теорія, і перспективи розвитку в умовах глобалізації: Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, 55-річчю ф-ту ром.-герм. філології, 55-річчю каф. педагогіки (Одеса, 11 верес. 2015 р.) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; за ред.: Л. М. Голубенко, О. С. Цокур. – Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2015. – 290 с.

Ювілейна збірка наукових праць, присвячена 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / голов. ред. І. М. Коваль ; редкол.: В. О. Іваниця, В. М. Хмарський. – Одеса : ОНУ, 2015. – 380 с.

Атлас *Drosophila melanogaster*. Колекція кафедри генетики і молекулярної біології ОНУ імені І. І. Мечникова: фотоальбом / Н. Д. Хаустова [та ін.]; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Біол. ф-т. – Одеса: ОНУ, 2016. – 10 с., [18] л. іл.

Зайцев Ю. П. Истоки & итоги / Ю. П. Зайцев; авт. вступ. ст. О. И. Вавилова. – Одесса: ОНУ, 2016. – 249 с. – (Вони родом із університету).

Звіт ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, листопад 2015 р. – листопад 2016 р. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса: ОНУ, 2016. – 52 с.

Левченко В. В. Александрo-Невская церковь Новороссийского университета: история, персоналии, документы / В. В. Левченко, Г. С. Левченко; Гос. архив Одес. обл. – 2-е изд., испр. и доп. – Одесса: Апрель, 2016. – 395 с. – (Тр. Гос. архива Одес. обл.; т. 18).

Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога – професора Миколи Яковича Грота (1883–1886) / В. І. Подшивалкіна [та ін.]; упоряд.: В. В. Самодурова, О. С. Мурашко; наук. ред. В. М. Хмарський; відп. ред. М. О. Подрезова; бібліогр. ред. Г. П. Бахчиванжи; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса: ОНУ, 2016. – 454 с. – (Розвиток науки в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова; вип. : Психологія. Філософія).

Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів / О. А. Войцева; за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської. – Одеса: ПолиПринт, 2016. – 361 с.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015: основні досягнення та результати освітньої та наукової діяльності у 2015 р. / С. М. Андрієвський [та ін.]; голов. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2016. – 403 с.

Синявська О. О. Висвітлення історії Рішельєвського лицію на сторінках ювілейних видань Одеського університету / О. О. Синявська // Зап. іст. ф-ту / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – 2016. – Вип. 27. – С. 303–312.

Тараненко Н. Игра с гравитацией: до 150-річчя Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / Н. Тараненко; авт. вступ. ст. О. И. Вавилова. – Одесса: ОНУ, 2016. – 195 с. – (Вони родом із університету).

Урсу Д. П. Университет длиною в жизнь. Путь историка / Д. П. Урсу. – Одесса: ФОП Бондаренко М. А., 2016. – 500 с. – (Тр. Гос. архива Одес. обл.; т. 46).

Генофонд колекцій ботанічних садів і дендропарків – запорука сталих фітоценозів в умовах кліматичних змін: зб. ст. Міжнар. наук. конф., присвяч. 150-річчю Ботан. саду ім. акад. В. І. Липського ОНУ ім. І. І. Мечникова (Одеса, 19–21 верес. 2017 р.) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.]. – Одеса: ОНУ, 2017. – 285 с.

Два століття служіння книзі. Історія Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, 1817–2017 / М. В. Алексеєнко, О. М. Подрезова,

О. В. Полевщикова, В. П. Пружина, В. В. Самодурова ; авт. вступ. ст. та наук. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; бібліогр. ред. О. С. Мурашко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2017. – 290 с.

Інтродуценти Ботанічного саду. Покритонасінні : присвяч. 150-річчю заснування Ботан. саду ОНУ ім. І. І. Мечникова / О. М. Слюсаренко [та ін.] ; наук. ред. О. М. Слюсаренко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2017. – 401 с.

Крізь призму пам'яті і часу. Одеський Рішельєвський лицей у спогадах сучасників : до 200-річчя від дня заснування / авт.-упоряд. О. О. Синявська ; відп. ред. В. М. Хмарський ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2017. – 298 с.

Попова Т. Н. Жизнеописание ученого-историка на перекрестке историографических традиций: Теория. Методология. Практика / Т. Н. Попова. – Одесса : ФОП Бондаренко М. А., 2017. – 455 с.

Скарби гербарію ОНУ (MSUD). Гербарна колекція Е. Е. Ліндеманна / С. Г. Коваленко [та ін.]. – Одеса : Освіта України, 2017. – 774 с.

Хмарський В. М. Ювілеї університету і контекст їхніх епох / В. М. Хмарський // У пошуках гармонії ... : наук. зб. до 50-річчя професора Вадима Михайловича Хмарського / ОНУ ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т, Каф. історії України ; наук. ред. та упоряд. Е. П. Петровський. – Одеса, 2017. – С. 161–172.

Odessa I. I. Mechnikov National University 1865–2017 / ed. in chief. I. N. Koval ; text V. N. Poltorak ; photo: S. S. Mukaeljanz [et al.]. – Odessa, [2017]. – 41 p.

Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини Південно-Східної Європи : зб. наук. робіт, присвяч. 25-річчю каф. археології та етнології України Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова / ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії ; відп. ред. О. В. Сминтина ; редкол.: В. Г. Кушнір [та ін.]. – Одеса : Одес. нац. ун-т, 2018. – 470 с.

«Золотий ювілей»: історія і сучасність кафедри загального та слов'янського мовознавства філологічного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова / ОНУ ім. І. І. Мечникова, Філол. ф-т ; відп. ред. О. А. Войцева. – Одеса : Айс-принт, 2018. – 35 с.

Історія кафедри української літератури Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : персоналії і факти : у 2 т. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка, Філол. ф-т ; авт. вступ. ст. та ідеї В. П. Саєнко ; упоряд. та бібліогр. ред.: В. П. Пружина, Т. С. Кара ; голов. ред. І. М. Коваль ; наук. ред. Є. М. Черноіваненко ; відп. ред. М. О. Подрезова. – Одеса : ОНУ, 2018. – Т. 1 : Біобібліографічний покажчик. – 606 с. ; Т. 2 : Антологія. – 618 с. – (Розвиток науки в Одеському національному університеті ; вип. : Філологія).

Кара Т. С. Минуте і сьогодні літературознавства ОНУ імені І. І. Мечникова: кризь призму наукового доробку кафедралів [Електронний ресурс] / Т. С. Кара // Biblio-Колегіум. – 2018. – № 12. – Електрон. журн. – Режим доступу: <https://bit.ly/31rk9UF> (дата звернення: 12.04.2020). – Загол. з екрану.

Немченко І. В. До 55-ліття кафедри історії Стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / І. В. Немченко // Стародавнє Причорномор'я. – 2018. – Вип. 12. – С. 5–15.

Орлов В. В. Гордість ОНУ імені І. І. Мечникова – его ученые (о юбілярах 2018 года) / В. В. Орлов // Правова держава. – 2019. – № 33. – С. 8–11.

Самодурова В. В. Здание университетской библиотеки: штрихи к портрету Городского сада Одессы / В. В. Самодурова // Південь України у вітчизняній та європейській історії: матеріали 4-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 13–14 верес. 2018) / Одес. держ. акад. будівництва та архітектури [та ін.]. – Одеса, 2018. – С. 218–224.

Хронограф міжнародних подій ОНУ імені І. І. Мечникова, 2010–2017 / голов. ред. І. М. Коваль; авт. тексту і відп. ред. В. С. Гріневич. – Одеса: ОНУ, 2018. – 139 с.

Самодурова В. В. Ювілей книги з продовженням: до 20-річчя від дня виходу в світ видання «Новороссийский университет в воспоминаниях современников» / В. В. Самодурова, Н. М. Купріянова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1. – С. 92–112.

Правила для студентів Ришельевского лицея. – [Одесса, б. г.]. – 8 с.

Устав Юридического общества при Новороссийском университете. – [Одесса, б. г.]. – 7 с.

Готалов-Готлиб А. Г. Ришельевский лицей – предшественник Новороссийского (Одесского) университета: историогр. исслед. / А. Г. Готалов-Готлиб. – [Б. м.: б. и., б. г.]. – 82 с.

Третьяков Д. К. Нарис історії кафедри зоології / Д. К. Третьяков. – [Б. м., б. г.]. – 72 с. – Рукопись.

* * *

Бориневич А. С. Систематический указатель статей, заметок, протоколов, отчетов и прочее, помещенных в «Листках» и «Записках» Императорского Общества сельского хозяйства Южной России с 1830 по 1894 г. / А. С. Бориневич. – Одесса: Слав. тип., 1895. – 129 с.

Указатель к «Циркуляру по Одесскому учебному округу» с 1899 по 1908 г. / сост. М. Шпенцер. – Одесса, 1910. – 252 с.

Чайковський М. А. Українська математична наукова бібліографія (1894–1929) / М. А. Чайковський ; Одес. філія н.-д. ін-ту математики. – Одеса, 1931. – 48 с.

Гольд Т. М. Систематический указатель к «Запискам Общества сельского хозяйства Южной России» (1865–1922) / Т. М. Гольд. – Одесса, 1953. – 91 с. – Машинопись.

Кауфман И. М. Русские биографические и библиографические словари / И. М. Кауфман. – М. : Гос. изд-во культур.-просвет. лит., 1955. – 751 с.

Вчені Одеси : біобібліогр. покажч. літ. / ОНДБ ім. М. Горького. – Одеса, 1957–... – Серія біобібліографічних покажчиків (до 1991 р. серія мала назву «Ученые Одессы»).

Систематический указатель к «Запискам Новороссийского университета» за 1867–1919 гг. / сост.: А. Ф. Бугаева, М. Н. Бушева, Р. М. Рапопорт. – Одесса, 1955. – 130 с. ; Також // Пр. Одес. держ. ун-ту. Бібліогр. серія. – 1957. – Т. 147, вип. 1. – 102 с.

Письменники Одеси : біобібліогр. покажч. літ. / ОДНБ ім. М. Горького. – Одесса, 1980–2016. – Серія біобібліографічних покажчиків.

Систематический указатель к периодическим изданиям научных обществ при Новороссийском (Одесском) университете / сост.: М. Н. Бушева, Р. М. Рапопорт. – [Одесса, б. г.]. – 194 с. – Машинопись.

Систематический указатель к периодическим изданиям Одесского университета и научных учреждений при университете, 1920–1964 / сост.: М. Н. Бушева, Р. М. Рапопорт. – Одесса, 1967. – 287 с.

Бібліографічний покажчик друкованих праць вчених кафедри української літератури Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова / Одес. держ. ун-т, Каф. укр. літ. ; Наук. б-ка ; упоряд.: Є. В. Савельєва, П. Т. Маркушевський ; бібліогр. ред. М. О. Подрезова. – Одеса, 1991. – 97 с.

Кафедра государственного и международного права : библиогр. указ. / Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова, Юрид. фак. ; науч. ред., ист. зап. М. Ф. Орзиха ; сост.: Б. А. Пережняк, М. А. Подрезова. – Одесса, 1993. – 115 с. – (Науч.-пед. коллективы ; вып. : Правоведы).

Вчені вузів Одеси : біобібліогр. довід. / Одес. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса, 1994–2010. – (Серія біобібліогр. довід.). – Вип. 1 : Природн. науки, 1865–1945, ч. 1 : Геологи, географи. – Одеса, 1994. – 96 с. ; Вип. 1 : Природн. науки, 1865–1945, ч. 2 : Математики. Механіки / упоряд. І. Е. Рікун. – Одеса, 1995. – 176 с. ; Вип. 1 : Природн. науки, 1865–1945, ч. 3 : Хіміки / упоряд. Т. І. Олейникова. – Одеса, 1995. – 107 с. ; Вип. 1 : Природн. науки, 1865–1945, ч. 4 : Фізика. Астрономи / упоряд. І. Е. Рікун. – Одеса, 2003. – 172 с. ; Вип. 1 : Природн. науки, 1865–1945, ч. 5 : Біологія / упоряд. Л. М. Бур'ян. – 2004. – 189 с. ; Вип. 2 : Природн. науки, 1946–1996, ч. 1 : Геологи. Географи / упоряд. Л. М. Бур'ян. – 2001. – 309 с. ; Вип. 2 : Природн. науки,

1946–2010, ч. 2 : Математики. Механіки / упоряд. І. Е. Рікун. – 2010. – 176 с. ; Вип. 2 : Природн. науки, 1946–1997, ч. 5 : Біологи / упоряд. Л. О. Кольченко. – 1999. – 207 с.

История медицины Одессы : библиогр. указ. / ОГНБ им. М. Горького ; сост.: К. К. Васильев, О. Г. Кушнир. – Одесса, 1995. – 191 с.

Биобиблиография ученых университета = Біобібліографія вчених університету : биобиблиогр. указ. / ОГУ им. И. И. Мечникова. – Одесса, 1997–... – Серия биобиблиографических показателей.

Причерноморские немцы: их вклад в развитие г. Одессы и региона, 1803–1917 : библиогр. указ. / сост. В. В. Самодурова. – Одесса : Астропринт, 1999. – 192 с.

Філологічний факультет Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова : бібліографія, 1991–2001 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; відп. ред. Н. М. Шляхова ; бібліогр. ред. І. В. Шепельська. – Одеса : Астропринт, 2003. – 248 с.

Економіко-правовий факультет Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова (1998–2007) : бібліогр. покажч. друк. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; упоряд. та наук. ред. І. С. Канзафарова ; авт. вступ. ст. В. І. Труба ; відп. бібліогр. ред. М. О. Подрезова ; бібліогр. ред.: В. В. Самодурова, О. С. Мурашко. – Одеса : Астропринт, 2009. – 376 с. – (Праці вчених Одеського (Новоросійського) університету ; вип. : Правознавці).

Каталог видань Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : анот. покажч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015–2017. –

[Вип. 1] : 2014 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: Л. Ф. Дьяченко, Н. Г. Юргелайтіс. – 2015. – 46 с.;

[Вип. 2] : 2015 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: Н. Г. Юргелайтіс [та ін.]. – 2015. – 73 с.;

Вип. 3 : 2016 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: Н. Г. Юргелайтіс [та ін.]. – 2016. – 78 с.;

Вип. 4 : 2017 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: Н. Г. Юргелайтіс, М. О. Подрезова, Л. В. Нікола. – 2017. – 70 с.

Видавнича діяльність Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : анот. покажч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; упоряд.: Н. Г. Юргелайтіс [та ін.]. – Одеса : ОНУ, 2018. – До 2018 р. під назвою Каталог видань Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Іменний покажчик

- Аблов Анатолій Федорович 67
 Абрамов Микола Олександрович (Николай Александрович) 215, 299
 Августін 256
 Агафонова Надія Василівна 41, 58
 Адам'ян Вадим Мовсесович 298
 Адеєв Даніель Рафаїлович 147
 Аквінський Тома (Фома) 256
 Акімова Лариса Наумівна 88
 Аксенова Елена Петровна 301
 Александров Александр Михайлович 283
 Александров Борис Георгиевич 307
 Александров Олександр Васильович (Александр Васильевич) 69, 72, 105, 297, 299, 305
 Алексеева Л. А. 298
 Алексеєнко Майя Володимирівна 308, 310
 Алленов Сергей Георгиевич 294
 Алтоїз Борис Анатолійович 290
 Аль-Кузай Джабер Сакран 184
 Альтшуль (Жебеленко) Ольга Николаевна 308
 Амброз Юлія Олександрівна (Юлія Александровна) 293, 297–298, 300, 303, 304
 Ангелов Георгій Витальевич 31
 Андрієвський Сергій Михайлович 152, 310
 Андронаті Сергій Андрійович (Андронаті Сергей Андреевич) 298, 305, 307
 Андросов Іннокентій Дмитрієвич 283
 Анісімов Юрій Микитович 142
 Антоній (Храповицький), митрополит 58
 Антонова Елена 142
 Антошук Світлана Григорівна 131
 Ануфрієв Лев Олександрович (Ануфрієв Лев Александрович) 12, 161, 296, 302
 Аппатов Семен Йосипович 10
 Аргатюк Сергій Степанович 126
 Аристотель 256
 Арсірій Олена Олександрівна 131
 Асланов Сергій Костянтинович (Aslanov S.) 30–32, 291
 Астапович Ігорь Станіславович 308
 Афанасьєв Г. Е. 270, 280
 Бабий І. Л. 302
 Бабий Татьяна Петровна 295
 Бабкіна Ольга Володимирівна 64
 Багалей Дмитрій Іванович 276–277
 Багацький Владимир Варламович 308
 Багацький С. В. 10
 Базен Ерве 93
 Баймуратов Михайло Олександрович 187
 Балан Олександр Сергійович 179
 Баніт Б. Б. 54
 Барболова Зоя 98
 Барботько Борис Іванович 167
 Барботько Таїсія Павлівна 167
 Бардіна Наталія Василівна 103

- Барчан Марина Николаевна 209
 Бахчиванжи Ганна Павлівна 80–81, 307, 309, 310
 Бачинский Анатолий Диомидович 289
 Бачинська Олена Анатоліївна 41, 56–58
 Бачур Борис Степанович 80–81
 Бебик Валерій Михайлович 161
 Безай Д. І. 85
 Безчасний Леонід Костянтинович 44
 Белозоров Сергій Тихонович 291, 293
 Беляков Иван Станиславович 308
 Белякова Вікторія Вікторівна 147
 Бенешевич Владимир Николаевич 281
 Бердник Віктор Сергійович 155
 Бердяєв Микола Олександрович (Бердяєв Николай Александрович) 182, 184
 Березін Сергій Євгенович 303
 Бернштейн Самуїл Борисович 283
 Бибик Світлана Павлівна 104
 Бибкіна Н. М. 13
 Білінська Олександра Сергіївна 103, 104
 Біцилли Петро Михайлович (Бицилли Петр Михайлович) 36–37, 61, 306
 Біла Євгенія Сергіївна 85
 Біла Олена Олександрівна 93
 Біланчин Ярослав Михайлович 152, 229
 Білоусова Лілія Григорівна 58
 Білоусова О. М. 293
 Білявський Ілля Григорович 200, 203
 Блага Алла Борисівна 250, 252
 Блажко Олег Анатолійович 131
 Бланковська Тамара Пилипівна 304
 Блох Макс Абрамович 282
 Бобовський Роман П. 235
 Богата Лідія Миколаївна (Богатая Лидия Николаевна, Bogataya L.) 6–8
 Богатський Олексій Всеволодович (Богатский Алексей Всеволодович) 290, 294
 Богданов Анатолий Петрович 272
 Бойон Г. 46
 Болдирева Анжела Євгеніївна 150
 Бонецкий А. С. 294
 Борзаковский П. К. 274
 Бориневич Антон Самойлович 312
 Борисенко Валентина Кирилівна 126, 127
 Боровой Саул Яковлевич 297
 Бородатий Василь Порфірійович 302
 Бородин Алексей Иванович 294–295
 Боткин Сергей Петрович 295
 Боярская Людмила Александровна 296
 Бракін Семен Самойлович 293
 Братусь Василь Дмитрович 285
 Браунер Александр Александрович 291, 294, 299
 Бредбері Рей 94
 Брицин Михайло Акимович 25, 28
 Броун Жозеф Львович 291
 Брусиловська Ольга Іллівна (Брусиловская Ольга Ильинична, Brusylovskaya O.) 9–13, 161
 Бугаєва А. Ф. 313
 Бугай Аркадій Сильвестрович 294–295
 Буганова Ванда Миколаївна 88
 Будіянський Микола Федорович 14–17
 Будорацька Тетяна Леонідівна 131
 Бузескул Владислав Петрович 282
 Букатеви́ч Назарій Іванович (Назарий Иванович) 287, 291, 294
 Булавін Леонід Анатолійович 120
 Булахов Михаил Гапеевич 294

- Булаховська Юлія Леонідівна 199
Булаховський Леонід Арсенійович 28, 199
Буркинський Борис Володимирович 210
Бурлака Тетяна Василівна 304
Бурлачук Леонід Фокич 204
Бур'ян Лариса Миколаївна 244, 313
Бутягин Алексей Сергеевич 286
Бучацька Тетяна Григорівна 26
Бучинский Петр Николаевич 273–274, 277–278
Бушева М. Н. 313
Вавилова Ольга Ивановна 109, 308–310
Вайсфельд Наталія Данилівна (Vaysfeld N., Vaysfel'd N., Vaisfeld N.) 18–22
Вальрас Леон 207
Ванчугов Владимир Петрович 126
Варнеке Борис Васильевич 279
Васильев К. Г. 292
Васильев Константин Константинович 296–297, 305, 314
Васильев Анатолій Семенович (Васильев Анатолій Семёнович) 80, 113, 152, 154–155, 187, 216, 229, 298, 299
Васильева Ольга Олександрівна 85
Васильева Тетяна Володимирівна 240, 300, 304
Васьковский Евгений Владимирович 80, 278
Вашенко Віктор Петрович 38–39
Вашенко Олександр Володимирович (Александр Владимирович) 197, 199
Великодна Ганна Володимирівна 308
Венгеров Семён Афанасьевич 270, 274
Верников Марат Миколайович 255
Веселова Т. Н. 298
Весна Тетяна Василівна 93
Вечтомова Ірина Ігорівна 179
Виндельбанд Вильгельм 213
Винниченко Володимир Кирилович 198
Виноградов Костянтин Олександрович 290
Вишпер Борис Робертович 277
Віват Ганна Іванівна 198
Вітос В. Г. 41
Вітте Сергій Юлійович (Витте Сергей Юльевич) 117, 288
Вісковатова Тетяна Павлівна (Висковатова Татьяна Павловна) 88, 247
Вішталенко Олена Дмитрівна (Vishtalenko E. D.) 16
Власов Вячеслав Всеволодович 50
Власюк Олександр Степанович 179
Водотика Сергій Григорович 297
Войно-Ясенецький В. Ф. 67
Войтенко М. В. 10
Войцева Олена Андріївна (Елена Андреевна, Voitseva O.) 23–28, 165, 310–311
Волков Віктор Едуардович (Виктор Эдуардович, Volkov V. E.) 29–32
Волков Владимир Акимович 295
Волощук Л. О. 146
Волянская М. Ю. 298
Вонский Евгений Владимирович 295
Воронцов Данило Семенович 288
Воскобойников Вячеслав Михайлович 298
В'язовський Григорій Андрійович 292
Габер Є. В. 10
Гаврилов Микола Іванович 291, 293
Галіна Ірина Вікторівна 18
Галчева Таня Неделчева 37

- Гамалея Николай Фёдорович 285
 Гандірук Ніна Григорівна 304
 Гегель Георг Вільгельм Фрідріх (Hegel) 256
 Гельфанд Израиль Моисеевич 29
 Георгиева М. Р. 100
 Георгієва Світлана Іванівна 98
 Глава Марія Геннадіївна (Glava M. G.) 131
 Гладченко Світлана Володимирівна 67
 Глебов Сергій Володимирович (Glebov S.) 11
 Глотов Н. А. 48–49
 Глушко Михайло Степанович 127
 Глушак Анатолій Степанович 127
 Гоголев Іван Миколайович 293
 Головань Виктор Иванович 297, 301
 Голотюк И. И. 294, 296
 Голубенко Лідія Миколаївна 85, 94, 151, 309
 Голубицкая Анна Витальевна 37
 Голубович Інна Володимирівна **33–37**
 Гольд Тамара Моисеевна 313
 Гольд Э. Д. 292
 Гольдін Федір Львович (Гольдин Федор Львович) 289, 291
 Гомер 256
 Гончаренко А. 127
 Гончарук Григорій Іванович 38, 290
 Гончарук Ніна Михайлівна 38
 Гончарук Тарас Григорович **38–42**
 Горняк Ольга Василівна (Gornyak O.) **43–47**, 251
 Городенська Катерина Григорівна 102, 103, 104
 Городыский Александр Владимирович 296
 Горфинкель Н. Л. 37
 Горяинов Андрей Николаевич 301
 Госінні Рене 94
 Готалов-Готлиб Артемий Григорьевич 312
 Грабовская Л. И. 285
 Гребцова Ирэна Светозаровна 305
 Грек И. Ф. 99
 Григорович Василь Іванович 325
 Гринівський Р. 214
 Гринько Ольга Сергіївна 150
 Гриньова О. В. 293
 Грицкевич Михаил Ремович 170
 Грицук Олександр Іванович **48–50**
 Грінбарт Семен Борисович 290
 Гріневич Віктор Сергійович 308, 312
 Грот Микола Якович 36, 310
 Губарь Олег Йосифович 295
 Губич Віталія Валентинівна 28
 Гукова Ліна Миколаївна 101
 Гунченко Юрій Олександрович (Gunchenko Y., Hunchenko Yu. O.) **51–54**
 Гусев Артем Олександрович 147, 179
 Гуссерль Едмунд 212
 Гуцалюк С. Б. 41
 Давиденко В. 302
 Даник Ю. Г. 204
 Данилко Панас Юхимович 302
 Дахновський В. 290
 Дейнека Іван Якович 291
 Дейнека Ю. І. 291
 Демиденко В. 296
 Демидов К. К. 291, 293
 Демирова Софія Дмитрівна 179

- Дем'яненко В. О. 291
Дем'янишина Л. 41
Дербенева Л. В. 170
Дергунова О. І. 113
Дерев'янку Борис Федорович (Дерев'яно Борис Федорович) 125, 295
Джашитова В. В. (Jashitova V. V.) 259
Джулій Володимир Миколайович 53
Дзера Ірина Олександрівна 228
Дзера Олександр Васильович 228
Димитрова М. І. 178
Димова Олена Валентинівна 161
Діанова Наталія Миколаївна **55–58**
Діброва Ірина Віталіївна 151
Дімова Наталя Валентинівна 264
Дінглер Гуго 211
Дмитрашко Світлана Анатоліївна 161
Дмитриев Б. И. 298
Дмитревський Г. І. 293
Дмитрієва Маргарита Степанівна (Дмитрієва Маргарита Степановна) 7–8
Дмітрієв А. О. 16
Дмітрієва С. І. 16
Доброклонский Александр Павлович 281
Добролюбский Константин Павлович 283, 297
Довгополова Оксана Андріївна (Dovgorolova O.) 37, **59–63**
Довженко Олександр Петрович 94
Догадіна Тетяна Василівна 224
Додонов Олександр Георгійович 129
Доленко Леонід Харлампійович 46
Домброван Тетяна Іванівна 85, 151
Драницька Р. М. 293
Дремін Виктор Николаевич 16
Дрік Наталія Георгіївна 259
Дружинець Марія Львівна 308
Дубина Д. М. 222
Дубовик Володимир Алімович 12
Дузь Іван Михайлович 292
Дуліна Оксана Василівна 155
Дунаєва Лариса Миколаївна (Dunaieva L.) **64–67**
Дупленко К. Ф. 285
Дыхан Михаил Дмитриевич 289
Дьомін Олег Борисович (Демин Олег Борисович) 10, 13, 296, 306, 308
Дьяков Вадим Анатольевич 307
Дьяченко Лариса Федорівна 314
Евгеньев Г. 127
Елькін Давид Генріхович 88, 292, 293, 294
Ершов Г. Е. 292
Єршова Ксенія Ігорівна 165
Єрмоєнко Світлана Василівна 150–151
Жаренко Анастасія Зинов'євна 286, 294
Железняк О. В. 235
Желязкова Вікторія Валеріївна 100
Желясков Степан Андрійович 58
Живков Тодор Христов 159
Жисентаєв Андрій Вікторович 178
Жмуд М. Е. 222
Жуковський Едуард Йосипович 30–31
Журавльова Зінаїда Юріївна (Zhuravlova Z. Yu.) 21
Заблудовский Павел Ефимович 295
Загинайло Анатолій Георгійович (Анатолій Георгиевич) 126, 296
Загородна Ю. О. 147
Загоскин Николай Павлович 275–276
Задорожня А. Г. 10

- Задоя Олександр Анатолійович 46
 Зайцев Ювеналій Петрович 310
 Зайцева З. 302
 Заленский А. 278
 Замбриборщ Федір Сергійович 225, 290, 293
 Занчевский Иван Михайлович 278
 Запорожан Валерій Николаевич 302
 Запороженко Олександр Вікторович 152, 229, 304
 Заремба В. Г. 291
 Захарченко Віталій Іванович 144, 176
 Захарченко Наталя Вячеславівна (Zakharchenko N.) 67, 117
 Захар'яш А. 290
 Зборовська О. В. 204
 Зеленецький Костянтин 41
 Зелинский Игорь Петрович 296, 298
 Зелінська Надія Віталіївна 70, 72
 Зленко Григорій Дем'янович 42
 Золотарев Артем Епифанович 298
 Зубарь Владимир Михайлович 80, 229
 Иванов Анатолий Евгеньевич 297
 Иванов П. И. 280
 Изгоев А. С. (справж. – Ланде Александр Соломонович) 276
 Иконников Владимир Степанович 271
 Илиев Иван Георгиев 100
 Ильин Игорь Иванович 297
 Івакін Олексій Аркадійович 254
 Іваниця Володимир Олексійович (Іваниця Владимир Алексеевич) 298, 304, 306–307, 309
 Іванова Олена Андріївна 68–72, 168, 170
 Іванова-Георгієвська Неллі Адольфівна 37
 Ізмайлова Н. В. 293
 Ільїн С. С. 115
 Інокентій (Борисов), архієпископ 57
 Ісаєвич Ярослав Дмитрович 302
 Ісаєнко Любов Миколаївна 137, 303, 308
 Кавалеров Анатолій Іванович 182
 Кадурін Сергій Володимирович 243
 Казанский Петр Евгеньевич 273, 275, 278, 281
 Казінова Наталя Геннадіївна 178
 Калінчак Валерій Володимирович 290
 Калмакан І. 296
 Калнишевський Петро 41
 Кальниш Валентин Володимирович 194
 Калюта Александр Михайлович 100
 Каменский Франц Михайлович 273
 Каменских Алексей Александрович
 Каменська Тетяна Григорівна 73–75
 Канзафарова Ілона Станіславівна (Ілона Станиславовна) 76–81, 113, 157, 189, 228–229, 253, 309, 314
 Кара Тетяна Сергіївна 136, 309, 311–312
 Каретников Валентин Григорович 298
 Карпенко Муза Вікторівна 82
 Карпенко Олена Юріївна 82–86, 166
 Карпенко Юрій Олександрович 82, 85–86, 96
 Карпов В. А. 117
 Карпова Е. Е. 232
 Карский Ефим Фёдорович 282
 Картузов Михайло Юрійович 217
 Касім Галина Юріївна 27–28
 Кауфман Абрам Евгеньевич 280
 Кауфман Борис 71
 Кауфман Исаак Михайлович 313

- Кашубський Артур Анатолійович 147–148
Квасницька Ольга Олексіївна 217
Кене Франсуа 207
Кенігсберг Едуард Вольфович 29
Кирилов Єлпідифор Анемподистович 287
Кирилюк Олександр 37
Кирпичников Олександр Іванович 276
Кисляк Ірина Михайлівна 179
Ківалов Сергій Васильович (Кивалов Сергій Васильович) 16, 301
Ківганов Дмитро А. 222
Кіреєва Зоя Олександрівна (Кирева Зоя Александрівна) 87–90
Кіро Сергій Миколайович (Киро Сергей Николаевич) 286, 288, 291
Кічук Надія Василівна 91–93
Кічук Ярослав Валерійович 198
Клепікова Оксана Анатоліївна 131
Клименко Ефим Филлимонович 275
Клитин Олександр Михайлович 278, 280
Клитин Борис 278
Клоссовская В. П. 281
Клоссовский Александр Викентьевич 272–273, 276–278
Князьян Діана Хачатурівна 94
Князьян Маріанна Олексіївна (Kniazian M. O.) 91–95
Ковалевский Александр Онуфриевич 277, 283, 285
Ковалевська Тетяна Юріївна 26–27, 84, 104, 165, 308, 310
Ковалевський Є. 27
Коваленко А. В. 31
Коваленко Алла Борисівна 202
Коваленко Микола Павлович 300
Коваленко Н. 299
Коваленко Олександр Михайлович 146, 178
Коваленко Ольга Володимирівна 150
Коваленко Світлана Георгіївна 300, 304, 311
Ковалець Іван Васильович 54
Коваль Ігор Миколайович (Игорь Николаевич, Koval Ihor N.) 8–12, 21, 27, 42, 46, 62, 67, 71, 80, 85, 90, 98, 103, 117, 118, 126, 142, 151–152, 159, 161, 166, 170, 184, 193, 221–222, 225, 229, 239, 244, 264, 307–312
Коваль-Костинська О. В. 100
Ковальов Володимир Георгійович 131
Ковальський Віктор Семенович 155
Ковальчук Лидия Всеволодовна 299
Ковач Й. 126
Ковпик С. І. 198
Ковтуненко Ксенія Валеріївна 146, 178
Коджебаш В. Ф. 13
Козіна Т. М. 14
Козлов Владимир Вениаминович 287
Козловська Ю. І. 10
Колегаєва Ірина Михайлівна 83–84, 150–151
Колесник Валентина Олександрівна (Валентина Александрівна, Kolesnik V. O.) 26, 96–100, 308
Колесніченко Наталя Юріївна 234
Коломієць Катерина Василівна (Kolomyets K. V.) 263–264
Коломоєць Тетяна Олександрівна 155
Колосова Т. 290
Колпаков Валерій Костянтинович 155

- Колчинский Ілья Григорьевич 295
Кольченко Л. О. 314
Коляда Віктор Іванович (Виктор Іванович, Kolyada V. I) 107, 109
Комзюк Анатолій Трохимович 155
Комисаренко Светлана 142
Кондратенко Наталія Василівна 27, **101–105**
Кони́ков Евгений Георгиевич 298
Кононов В. О. 291
Конторович И. 204
Копузь О. 104
Кореновський Аркадій Олександрович (Анатолій Олександрович, Korenovskii A. A.) **106–109**, 259
Кормич Людмила Іванівна 301
Корнетов І. 283
Корня Інна Сергеевна 303
Корсаков Андрій Костянтинович 162–163
Корсунь Алла Алексеевна 295
Корчевна Любов Олександрівна **110–113**, 188
Костенко О. М. 250–252
Костін Олександр Васильович 258
Костюк Галина Георгиевна 295
Коханова Людмила Леонтьевна 295
Кочмар Вікторія Сергіївна 57–58
Кочубинский Александр Александрович 270, 275–276
Кравченко Вадим Ігорович 148
Кравчук Анна Олегівна (Кравчук Анна Олександрівна) 244, 306
Кравчук Олег Петрович 244, 302, 306
Красильников С. Р. 54
Краснопольский А. В. 297
Кресюн Валентин Іосифович 298
Кривошликова А. С. 188–189
Криштофович Африкан Николаевич 293
Крупеньова Тетяна Іванівна 85
Крусір Т. О. 174
Кузнецов В'ячеслав Олександрович (Вячеслав Александрович) 225, 300
Кузнецова Т. Н. 295
Кузнецов Едуард Анатолійович (Кузнецов Едуард Анатольевич, Kuznetsov E.) 45, 90, **114–118**, 147, 247, 251
Кузнецова Зоя Вікторівна 112, 117, 188
Кузнецова Наталія Семенівна 228
Кузнецова Неля Вікторівна (Кузнецова Неля Викторовна) 234, 300
Кулінський Володимир Леонідович (Kulinskii V. L.) **119–122**
Кульбаська О. В. 104
Кульчицький Станіслав Владиславович 302
Купріянова Наталя Миколаївна 312
Курандо Олексій Сергійович 10
Курган Н. П. 295–296
Курлянд З. Н. 235
Курош А. Г. 284, 288
Кусик Наталія Львівна 146, 179
Кутуза Наталя Валеріївна 103
Кухаренко Валерія Андріївна 82, 85, 149, 151
Кучеренко Віктор Романович 117
Кучеренко Ірина Миколаївна 80
Кушнерова Яна Григорівна 90
Кушнір Ольга Георгиевна 314
Кушнір В'ячеслав Григорович (Кушнір Вячеслав Григорьевич) **123–127**, 311
Кушнір Л. В. 126

- Лазебний Леонід Леонідович 155
Ланге Николай Николаевич 281, 306
Лапшин Василий Иванович 272
Ларский И. 279
Ларченков Евгений Павлович 244, 306
Левенець Анжела Вікторівна 113
Левитский Алексей Августович 276
Левченко Валерій Валерійович (Валерий Валерьевич) 301, 303, 308, 310
Левченко Галина Сергіївна (Галина Сергеевна) 308, 310
Лейбман Э. Б. 288
Леликова Наталия Константиновна 307
Ленц Николай Иванович 275
Ленков Сергій Васильович 53
Либ I. I. 90
Лиман I. 58
Линниченко Иван Андреевич 276, 279–280
Липський Володимир Іполитович 328
Липшиц Сергей Юльевич 284
Ліндемманн Едуард Еммануїлович 311
Лобазов Петр Кузьмич 213
Лобода Юлія Геннадьевна (Loboda Yu. G.) 31–32
Ложешник Аліса Сергіївна 309
Ломачинська Ірина Анатоліївна 46
Лукашевич Микола Павлович 75
Луки Людмила Григорьевна 297
Лукінова Тетяна Борисівна 100
Луць Володимир Васильович 228
Лучик Василь Вікторович 83, 85
Лысенков Николай Константинович 282
Ляйбніц Готфрід Вільгельм (Leibniz) 212, 214
Мазур Олена Євгеніївна 117
Мазурик Володимир Михайлович 90
Мазурмович Борис Николаевич 294
Майстренко Ю. І. 10
Макаревич Ганна Володимирівна 179
Макаров Роберт Никитович 194
Макоєд Наталя Алексеевна 31
Малахов Валерій Павлович 128
Малахов Євгеній Валерійович (Malakhov E.) **128–132**
Малиношевский В. Г. 221
Маломуж Микола Петрович 119
Мальгіна Людмила Карповна 307
Малютіна Наталя Павлівна (Малютина Наталья Павловна) **133–137**
Мандель Владимир Ефимович 309
Мардань Александр Евгеньевич 135
Маркевич Олексій Іванович (Алексей Иванович) 272, 274–276
Маркіна Ірина Анатоліївна 146
Маркушевич А. И. 284
Маркушевський Петро Трохимович 313
Маронь А. 136
Мартиенко Антонина Ивановна 210
Мартинюк Л. П. 80
Маргысюк Н. П. 165
Марцинко Олена Едуардівна (Елена Эдуардовна, Martsinko E. E.) **138–142**
Масленніков Євген Іванович (Maslennikov Y. I.) 46, 117, **143–148**, 178–179, 247
Матвеева М. С. 294
Матіос Марія Василівна 198
Матковська Ірина Яківна 34–35, 59–60, 306
Матузкова Олена Прокопівна (Елена Прокофьевна) **149–152**

- Матяш Ірина Борисовна 301
Махачашвили Русудан Кирилівна 151
Машарова Ярослава Василівна 198
Медінець Володимир Іванович 225
Мейзерська Тетяна Северинівна 126, 134, 170
Мейер С. 85
Мельник Володимир Петрович 62
Мельник О. В. 42, 299, 301
Мельник Сергій Олексійович 162
Менчук Василь Васильович 305
Мерзлякова Світлана Олександрівна 307
Меріме Проспер 93
Мечников Ілья Ільич 280, 283, 288, 298
Мигаль К. Г. 288
Мижевская Галина Михайлівна 287
Мижлекова М. С. 99
Миколенко Іван Захарович 153
Миколенко Олександр Іванович (Mukolenko O. I.) 153–157, 217
Минченко Раїса Николаєвна 80
Мисечко Анатолій Іванович 299
Михневич Йосиф Григорьевич 266
Мікловда Василь Петрович 180
Мілова Марія Іллівна (Мілова Марія Ільинична) 158–161
Міначева Л. Х. 140
Мішнаєвський М. С. 298
Міщенко Г. П. 293
Млинчик Андрій Венедиктович 93
Модестов Василій Іванович 271
Можаровська А. В. 289
Мойсеєва Ольга Павлівна 168, 170
Монаєнко Антон Олексійович 156
Мопассан Гі де 93
Морозова Ірина Борисівна (Ірина Борисовна, Morozova I. V.) 162–166
Морозова С. Є. 229
Моруа Андре 93
Музичко Олександр Євгенович (Музичко Олександр Євгеньевич) 41, 307
Мулюкіна Ніна Анатоліївна 50
Муравйов М. 41
Мурашко Олена Сергіївна (Елена Сергеевна) 306, 310, 311, 314
Мусій Валентина Борисівна (Мусій Валентина Борисовна) 167–171, 198
Навашин Сергій Гаврилович 300
Нагорная Антоніна Максимівна 194
Назаренко Леонід Ферапонтович 219
Наймарк Марк Аронович 29
Наймарк Фріда Аронівна 29
Найфлейш Володимир Давидович 217
Наумкіна Світлана Михайлівна 65
Нежива Людмила Львівна 199
Некрасов П. А. 286
Немцова Божена 170
Немченко Ірина Вікторівна 312
Никитин Володимир Николаєвич (Нікітін Володимир Миколайович) 288
Никитина І. А. 50
Никифорова П. Г. 290
Нікола Людмила Валеріївна 314
Ніколаєв Юрій Олегович 46
Ніценко Віталій Сергійович 179
Новашицька Н. 131
Новікова Наталія Василівна 58, 165
Носирєв Іполит Васильович 242
Ноткіна Ольга Юдовна 304
Нудель Михайл Абрамович 289
Образцов Володимир Николаєвич 279

- Овсянико-Куликовский Дмитрій Нико-
лаевич 296
 Оглоблин О. 39
 Одинцов Игорь Александрович 289
 Односталко Олена Сергіївна (Елена
Сергеевна) 90
 Олейникова Т. І. 313
 Оленович Н. Л. 293
 Олієвський В. Т. 289
 Олійник Степан Іванович 94
 Ольденбург Сергей Фёдорович 282
 Орехов І. 214
 Орзіх Марко Пилипович (Орзих Марк
Филиппович) 187, 298, 300, 313
 Орлов Віталій Володимирович 312
 Орлова Вікторія Олександрівна 155
 Орлова Г. Л. 292
 Оршанський І. 277
 Осипов Василь Іванович (Василий Ива-
нович) **172–174**
 Осипова Е. Р. 292
 Осипова Т. Ю. 235
 Осипович Б. 281
 Острроверхов Анатолій Степанович 126
 Охотська Г. 290
 Павловський Іван Францевич 279
 Павлюк Микола Володимирович (Нико-
лай Володимирович) 287, 289–290, 292
 Пазюк Л. І. 291, 293
 Палатник Григорій Юхимович (Григо-
рій Ефимович) 191
 Панфіленко Є. О. 179
 Панченко Інна Володимирівна (Pan-
chenko I. V.) 93–94
 Паньков Анатолій Іванович (Анатолій
Іванович) 299, 301
 Парієнко Г. К. 42
 Пастернак Борис Леонідович 68
 Пашковская Наталья Михайлівна 307
 Пашкоў Г. П. 50
 Пащенко Володимир Михайлович 296
 Пережняк Борис Аркадьевич 298, 300,
313
 Перикл 256
 Перлов Генрих Йосифович 297
 Першина Заїра Валентинівна 289, 292,
298–299, 302
 Песарогло Алена Георгієвна 140
 Петлюченко Наталья Володимирівна 84
 Петр Великий 270
 Петренко В. Г. 126
 Петренко І. М. 56, 58
 Петриківська Олена Сергіївна 60, 62
 Петрищев А. 278
 Петров Б. Д. 285
 Петрова Любов Василівна 111
 Петрова Наталья Олександрівна 126, 127
 Петровський Едуард Петрович 311
 Петрунь Федір Євстафійович 287
 Петухов Г. 296
 Пилипенко Анатолій Терентьєвич 295
 Пирогов Микола Іванович (Николай
Іванович) 288, 291
 Підмогильний Валер'ян Петрович 199
 Підручна І. 166
 Пітов В. І. 309
 Платон 256
 Плисов Александр Константинович 286
 Побережець Ольга Валеріївна (Pobe-
rezhets O. V.) 146–147, **175–180**, 218,
247
 Повітчана К. І. 291, 293

- Погребная Е. Д. 16
Погребняк Іван Іванович 223–224, 287, 290
Погуляй Вікторія Валеріївна 151
Подрезова Марина Олексіївна (Марина Алексеевна) 36, 57, 80–81, 185, 298, 300, 303, 305–311, 313–314
Подцерковний Олег Петрович 217
Подшивалкіна Валентина Іванівна (Подшивалкіна Валентина Івановна) 16, 36, 74–75, 170, 204, 306, 310
Позигун В. А. 299
Позигун Андрій Іванович (Позигун Андрей Іванович) 289–290
Покровський Олександр Іванович 282
Полевщикова Олена Вікторівна 311
Полищук Дмитро Іванович (Полищук Дмитрій Іванович) 287, 291–293,
Поль А. 275
Половка Олена 244
Половка Сергій Григорович 244
Половцов Олександр Олександрович 273
Поломарьов В. М. 126
Полторак Володимир Миколайович (Poltorak Vladimir N.) 309, 311
Полянiчко Олеся Дмитрівна 84
Понизовский Антон 170
Попков Василь Васильович (Popkov V. V.) **181–185**
Попков Василь М. 181
Попкова Катерина Васильевна 184
Попов Всеволод Геннадійович 19
Попова Наталія Юрьевна 194, 318
Попова О. В. 85
Попова Тетяна Миколаївна (Татьяна Николаевна) 297–300, 305, 310
Попруженко Михаил Георгиевич 279–280, 301
Посников Александр Сергеевич 271, 280
Потапенко Георгій Йосипович (Георгій Йосифович) 282, 288–289, 307
Потьомкін Григорій 41
Походенко В. Д. 296
Починок Виктор Яковлевич 294
Прендель Александр Ромулович 286
Примаченко Іван Федорович 46
Присакар Дар'я Дмитрівна 148
Прієшкіна Ольга Василівна (Prieshkina O. V.) **186–189**
Прокопенко Ольга Володимирівна (Prokopenko O.) 209–210
Прокоф'єв О. А. 46
Прокоф'єва Ганна Сергіївна 46
Протопопов Василій Яковлевич 274
Пружина Валентина Павлівна 81, 136, 185, 304, 307, 311
Псядло Едуард Михайлович (Эдуард Михайлович) **190–194**
Пузанов Іван Іванович 285–287, 290
Пушков Ігор Михайлович 301
Разумов Георгій Олександрович 299
Ракитська А. О. 147
Раковская Нина Михайловна 136
Раковский Михаил Ефимович 296
Рапорт Мария Владимировна 313
Рассади́на Софья Александровна 62
Ратовский И. И. 297
Рафальський Олег Олексійович 185
Рачинская Алла Леонидовна 131
Рашевский П. К. 284

- Рева Володимир Аврамович 195
Рева-Левшакова Людмила
Володимирівна **195–199**
Реснт Олександр Петрович 39, 41
Резник Феодосій Варфоломійович 158
Реут Віктор Всеволодович (Reut O.) 21
Рікун Інна Еміліївна 109, 313, 314
Робчук І. 126
Роджеро О. М. 35
Родіна Наталія Володимирівна (Родина
Наталія Владимировна, Rodina N. V.)
200–204
Родригес Модест Гераклифович 295
Розанов Всеволод Анатольєвич 193
Розовский Лев Борисович 288
Романець Валентина Михайлівна 235
Ротерт Владислав Адольфович 276
Рубан Л. М. 300
Рубінштейн Сергій Леонідович 282
Ружейников Віктор Тимофійович (Виктор
Тимофеевич) 288, 291
Рукін Володимир Олександрович (Рукин
Владимир Александрович) 284–285,
287
Русова О. С. 10
Савельєва Єлизавета Володимирівна 313
Савицька С. А. 290
Савінова Н. 252
Савченко Віктор Анатолійович 306
Савчук Варфоломей Степанович 298
Савчук Микола Панасович (Николай
Афанасьевич) 285–286, 293
Садченко Олена Василівна (Елена Васи-
льевна, Sadchenko E. V.) **205–210**
Саєнко Валентина Вавлівна 311
Салтанов Юрій Алексеевич 286
Самодурова Віра Володимирівна (Вера
Владимировна) 57–58, 185, 303–306,
308, 310–312, 314
Самойлов Федір Олександрович (Федор
Александрович) 295, 298, 301
Саніахметова Ніна Олексіївна 80
Сапожников Ігор Вікторович (Ігорь
Викторович) 41–42
Сапожникова Галина Василівна 41
Сардарян Карина Бабикивна 225
Сафонов Юрій Миколайович (Safonov
Yu. M.) 115, 144, 147–148, 176
Сафранов Тамерлан Абісалович 243
Саясов Олександр Юрьєвич 194
Сватиков Сергій Григорьєвич 281
Сейфулліна Інна Йосипівна (Сейфулли-
на Инна Иосифовна) 139–142
Секундант Сергій Григорович (Сергей
Григорьєвич, Secundant S.) **211–214**
Семашко Николай Александрович 300
Серапин Константин Петрович 279
Сергєєва Ф. П. 23
Серебрякова Валерія Вадимівна 84–85
Сергієнко В. С. 140
Сеченов Иван Михайлович 283
Селюков Олександр Васильович 52
Серков Пилип Миколайович 288
Сивак (Щур) Т. А. 140
Сиволап Юрій Михайлович 236–237,
239
Сизоненко Є. В. (Е. В.) 290, 292
Симонович Платон 42
Синицын Моисей Сергеевич 288
Синюков Микола Степанович 291, 293
Синявська Олена Олександрівна 310–
311

- Сич Віталій Андрійович (Sych V. A.) 263–264
- Сіновець Поліна Андріївна 12
- Скальковський Аполлон Олександрович 39
- Скорина Людмила Вікторівна 136
- Скоропадський Павло Петрович 42
- Скороход В. В. 47
- Слабченко Михайло Єлисейович 39–40, 57
- Слюсар Арнольд Олексійович 133, 168
- Слюсаренко Олександр Миколайович 311
- Сминтина Валентин Андрійович (Смынтина Валентин Андреевич, Smyntyna Valentin A.) 152, 225, 229, 299, 301–307
- Сминтина Олена Валентинівна 126, 127, 311
- Смирнов В. А. 308
- Смичок Л. М. 297
- Смірнов О. М. 293
- Смола Сергій Сергійович 140
- Смольська Аделаїда Костянтинівна (Смольська Аделаїда Константиновна) 24, 97, 296
- Смольянінова Світлана Петрівна 126
- Снежкін Ю. Ф. 47
- Снігур Людмила Анатоліївна 67
- Соколовська Зоя Миколаївна 131
- Соколянський Марк Георгійович 296
- Солов'єв Юрій Іванович 295
- Сорокіна Ксенія Ігорівна 42
- Спасов Л. 297
- Стадницький Николай Григорьевич 277
- Стайков А. І. 290
- Станко Володимир Никифорович (Владимир Никифорович) 100, 124, 126, 298, 302
- Становський Олександр Леонідович 129
- Степанова О. С. 289, 290
- Степанова Тетяна Валеріївна (Stepanova T. V.) 215–218
- Стефанчук Руслан Олексійович 80
- Стеценко М. Р. 161
- Стоїчкова Л. 100
- Стойко-Радиленко Николай Михайлович 293
- Стойловський Володимир Петрович 219–222
- Столетов Олександр Григорьевич 293
- Стороженко Елеонора Олександрівна (Элеонора Александровна) 108, 109, 308
- Стоянова Тетяна Володимирівна 85
- Стрельцов Євген Львович (Евгений Львович) 113, 155, 250, 252
- Стрій Людмила Іванівна 103, 104
- Строганов Олександр Іванович 136
- Суранова Зінаїда Парфенієвна 293
- Сурова Катерина Едуардовна 62
- Суровцева Олена Володимирівна (Елена Владимировна) 303, 307, 309
- Сушинський Богдан Іванович 42, 301
- Сытник Константин Меркурьевич 295
- Сьора Т. Я. 287
- Тараненко Наталя Валеріївна 310
- Тарасова М. Л. 13
- Терзі Вероніка Мечеславівна 99
- Тищенко П. 282
- Ткач В. С. 147
- Ткаченко Анатолій Олександрович 199

- Ткаченко Федір Петрович (Tkachenko F. P.) **223–225**
Ткачук І. Н. 184
Толстой Алексей Николаевич 170
Томазий Христиан 213
Томак Валентин Вячеславович 148
Томсон Александр Иванович 275
Топчієв Олександр Григорович (Топчиев Александр Григорьевич) 260–261, 263–264, 295, 306
Тоцький Владлен Миколайович 304
Точидловская К. И. 286
Трампа Дональд 12
Трачевський Александр Семёнович 270
Третяков Дмитро Костянтинович 301, 312
Тринчук Е. Б. 248
Тронько Петро Тимофійович 125
Тропіна Ніна Павлівна 28
Трофименко Михайл 309
Трофименко О. Ю. 75
Труба Вячеслав Іванович (Вячеслав Іванович) 113, **226–230**, 314
Тургенєв Іван Сергєєвич 168–169
Турушкіна Н. В. 302
Турченко Яков Іванович 287
Тхорук Раїса Леонтіївна 136
Уйомов Авенір Іванович 203, 257
Указна Л. Н. 300
Уперенко Микола Опанасович (Николай Афанасьевич) 117, 295
Урсу Дмитрій Павлович 294, 305, 310
Успенський Федор Іванович 271
Устименко К. 214
Устянський В. І. 41
Утц Ріхард 74
Файтельберг Рафаїл Осипович 286, 296–297
Фащенко Василь Васильович 196, 198
Фащенко Марія Максимівна 198
Федорченко Юрій 214
Федотова Т. М. (Т. Н.) 288–289, 291, 293
Фельдман Віктор Семенович 304
Фесенко Ганна Олександрівна (Fesenko A.) 21
Фиалков Юрій Яковлевич 296
Филатов Владимир Петрович 285
Филатова С. А. 294
Филипенко А. 11
Філарет (Гумилевський) 57
Філатова Тетяна Вячеславівна 131
Філіппова Світлана Валеріївна 147
Філоненко Олександр 37
Фінклер Юрій Едуардович 72
Флоровський Антоній Васильєвич 36–37, 301
Флоровський Георгій Васильович 36–37, 61
Фомин Борис Николаевич 307
Фомин Сергей В. 292
Фукидид 256
Халанский Михайл Георгиевич 277
Харитонов Евгений Олегович 300
Харічков Сергій Костянтинович (Харичков Сергей Константинович) 206, 210
Харькова Наталя Сергіївна 147
Хаустова Ніна Дмитрівна 310
Хмарський Вадим Михайлович 42, 80, 118, 166, 170, 222, 229, 301, 306, 309–311
Хмелюк Раїса Іллівна 232, 246
Ходжаш Тамара Захарівна 305

- Холопцев Александр Вадимович 243
 Хома Наталія Михайлівна 161
 Храмов Юрій Алексеевич 294
 Царенко Петро Михайлович 225
 Цапенко Т. В. 165
 Цветков О. 290
 Цвиркун А. 235
 Ценковский Лев Семёнович 283
 Цокур Ольга Степанівна 94, **231–235**, 309
 Цуканов Борис Йосипович 87–88
 Цуканова Юлія Борисівна 88
 Чайковська І. Ф. 165
 Чайковський Микола Андрійович 313
 Чайковський Олександр Владиславович 35
 Чебаненко Елена Анатольевна 141
 Чеботар Г. О. 240
 Чеботар Сабіна Віталіївна (Chebotar S. V.) **236–240**
 Чемересюк Георгій Гаврилович 303
 Чепижко Олександр Валентинович (Чепижко Александр Валентинович, Cherpizhko O. V.) **241–244**
 Червоний Юрій Семенович (Червоний Юрий Семенович) 77, 227–229, 289
 Черевиченко В. 127
 Черкасова Світлана Олександрівна 147
 Черкез Євген Анатолійович (Евгений Анатольевич) 298, 306
 Чернега Р. П. 297
 Чернецька Юлія Іванівна 67
 Черничко І. І. 222
 Черноіваненко Євген Михайлович (Черноиваненко Евгений Михайлович) 24, 28, 68, 168, 196, 307–308, 311
 Чернявский А. В. 225
 Чернявська Тетяна Павлівна (Чернявская Татьяна Павловна) **245–248**
 Черський Юрій Йосипович 291
 Чесноков В. И. 294
 Чешун Д. В. 53
 Чижов Николай Ефимович 276
 Чиркин А. А. 50
 Чишко Віталій Сергійович 299, 302
 Чопп И. Л. 303
 Чуваков Олег Анатолійович (Chuvakov O. A.) **249–253**
 Чудновский Соломон Лазаревич 283
 Чухрій П. Г. 291, 292
 Шаповаленко Надія Миколаївна 104,
 Шатковська Марина Сергіївна 179
 Шатунов М. 283
 Шафран Леонід Мойсейович (Леонид Моисеевич) 191, 193–194
 Швайкін Станіслав Анатолійович 90
 Швебс Генрих Иванович 296–297
 Швець Галина Антонівна 304
 Шворов Сергій Андрійович 52, 54
 Шевцов Сергій Павлович (Shevtsov S. P.) **254–256**
 Шевченко В. П. 47
 Шевченко Ірина Семенівна 168
 Шевченко Ярославна Миколаївна 77, 80
 Шевчук Ігор Олександрович 107
 Шевчук М. 214
 Шевчук Тетяна Станіславівна 198
 Шепельська Ірина Володимирівна 303–304, 314
 Шептицький Андрій 58
 Шерешевський Ілля Веніамінович 289, 291

- Шишка Роман Богданович 110
Шкварець Валентин Павлович 302
Шляхова Нонна Михайлівна 28, 71–72,
136, 302, 314
Шпенцер М. 312
Штейн Віктор Морицович 281
Штокало Йосип Захарович 288, 292
Штрайх Соломон Яковлевич 280, 281
Шумило Наталя Микитівна 136
Шупта-В'язовська Оксана Григорівна
170, 303
Шутова Н. І. 44
Щасний Дмитро Сергійович 290
Щепкин Евгений Николаевич 275, 282
Щетников Василий Петрович 301
Щоголев Сергій Авенірович (Shchogolev
S. A.) **257–259**
Щур Е. 127
Юнг Наталя Володимирівна (Yung N. V.)
16
Юргевич Владислав Норбертович 272
Юргелайтіс Ніна Георгіївна 304, 314
Юрженко Олександр Іванович 292, 293
Яблонская (Машутина) Анна Григорьев-
на 135
Яворский Иван Лаврович 277–278
Яворська Вікторія Володимирівна
(Yavorska V. V.) **260–265**
Якубовський Сергій Олексійович 46, 147
Ямпольський М. М. 172
Янко Валентина Венедиктівна 244
Яремчук Оксана Василенівна 170
Ярошенко Семен Петрович 271
Ясников Александр Алексеевич 294
Ястребов Анатолій Петрович 49
Яцко Іван Якович (Іван Яковлевич)
285–286, 291, 293
Abramova Ie. Yu. 165
Aslanov Serhii K. *див.* Асланов Сергій
Костянтинівич
Biegluk-Leś Weroniki 136, 170
Borshch V. I. 147, 229, 252
Boychev I. 235
Brazauskas G. 239
Cabeza M. E. 213
Chebotar Sabina V. *див.* Чеботар Сабіна
Віталіївна
Cherizhko Oleksandr V. *див.* Чепіжко
Олександр Валентинівич
Chuvakov Oleh A. *див.* Чуваков Олег
Анатолійович
Dostliev Andrii 63
Dostlieva Lia 63
Dovgopolova Oksana *див.* Довгополова
Оксана Андріївна
Dunaieva Larisa *див.* Дунаєва Лариса
Миколаївна
Dzwonkowska G. 251
Farcas I.-M. 165
Fesenko Anna *див.* Фесенко Ганна Олек-
сандрівна
Gamarra Pierre 94
Glavatskiy K. 121
Gornyak O. *див.* Горняк Ольга Василівна
Gribincea A. 147
Gunchenko Y. *див.* Гунченко Юрій Олек-
сандрович
Gurzhiy T. 251
Czapiga Z. 28
Haran O. 229
Hausmann Guido 301

- Hegel *див.* Гегель Георг Вільгельм Фрідріх
Hrymalyuk A. 147
Hunchenko Yurii O. *див.* Гунченко Юрій
Олександрович
Jashitova V. V. *див.* Джашитова В. В.
Jonavičienė K. 239
Khromchenko O. 94
Klim-Klimaszewskiej A. 234
Kniazian M. O. *див.* Князян Маріанна
Олексіївна
Kolesnik V. O. *див.* Колесник Валентина
Олександрівна
Kolomiyets Kateryna V. *див.* Коломієць
Катерина Василівна
Kolyada Viktor I. *див.* Коляда Віктор
Іванович
Kotowska E. 28
Kondziola-Pich K. 28
Korenovskii A. A. *див.* Кореновський
Аркадій Олександрович
Korzeniowska-Bihun A. 136
Koval Ihor N. *див.* Коваль Ігор Микола-
йович
Kozak Y. 147
Kuznietsov Eduard *див.* Кузнецов Едуард
Анатолійович
Kulinskii Volodymyr L. *див.* Кулінський
Володимир Леонідович
Lachowski Tomasz 218
Leibniz *див.* Ляйбніц Готфрід Вільгельм
Lenska N. 148
Loboda Yuliia *див.* Лобода Юлія Ген-
надіївна
Lomachynska I. 178
Makarychev A. 11
Maksymenko I. 12
Malakhov Evhenii V. *див.* Малахов
Євгеній Валерійович
Malara Z. 209
Martsinko Elena E. *див.* Марцинко Олена
Едуардівна
Maslechko A. 121
Maslennikov Yevhen I. *див.* Масленніков
Євген Іванович
Mazurenko Vitalii 218
Melnyk Yurii 218, 229
Menshykov O. 21
Menshykova M. 21
Mezhuyev V. 131
Mushynska N. 94
Morozova Iryna B. *див.* Морозова Ірина
Борисівна
Mukaeljanz S. S. 311
Mykolenko Oleksandr I. *див.* Миколенко
Олександр Іванович
Nichtailova N. 209
Orlova E. U. 32
Panchenko D. Y. 121
Panchenko Inna V. *див.* Панченко Інна
Володимирівна
Pawlik A. 209
Petkov S. 251
Poberezhets Olha V. *див.* Побережець
Ольга Валеріївна
Popkov Vasyl V. *див.* Попков Василь Ва-
сильович
Pozharytska O. 165
Prieshkina Olha V. *див.* Прієшкіна Ольга
Василівна
Prokopenko O. *див.* Прокопенко Ольга
Володимирівна
Protserov Y. 21

- Radanes R. 299
Rodina Natalia V. *див.* Родіна Наталія Володимирівна
Rodríguez M. S. 213
Rokhmistrova D. V. 148
Sadchenko Elena V. *див.* Садченко Олена Василівна
Safonov Yurii M. *див.* Сафонов Юрій Миколайович
Sardaryan K. B. 225
Selivanova N. 252
Shaposhnykov K. 209
Shashero A. M. 264
Shchur Roman 218, 252
Shchelkonogov D. 131
Shengelia T. 147
Shevtsov Serhii P. *див.* Шевцов Сергій Павлович
Shchogolev S. A. *див.* Щоголев Сергій Авенірович
Skonieczny J. 209
Skrukwa Grzegorz 41
Smyntyna Valentin A. *див.* Сминтина Валентин Андрійович
Statkevičiūtė G. 239
Stepanenko O. 165
Stepanova Tetiana V. *див.* Степанова Тетяна Валеріївна
Stukalenko O. 251
Sulym O. 147
Sych V. A. *див.* Сич Віталій Андрійович
Tityar'kin A. S. 32
Tokarchuk L. 252
Tomczewska-Popowycz N. 209
Vaysfeld Nataliia D. *див.* Вайсфельд Наталія Данилівна
Vishtalenko Elena D. *див.* Вішталенко Олена Дмитріївна
Vlady S. 235
Voitseva Olena A. *див.* Войцева Олена Андріївна
Volkov Viktor E. *див.* Волков Віктор Едуардович
Voloshchuk Lidiia 218
Yakuba I. P. 225
Yung Natalia V. *див.* Юнг Наталія Володимирівна
Zacharuk T. 234
Zakharchenko V. 67
Zakharchenko N. *див.* Захарченко Наталія Вячеславівна
Zhuravlova Zinaida Yu. *див.* Журавльова Зінаїда Юріївна

Довідкове видання

**ПРОФЕСОРИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**
Біографічний довідник
У двох томах

ТОМ 2
ПРОФЕСОРИ
(2005–2020)

Упорядники:

Мурашко *Олена Сергіївна*
Пружина *Валентина Павлівна*
Самодурова *Віра Володимирівна*

Макет В. Г. Вітвицька

Підписано до друку 15.09.2020 р. Формат 70x100/16.
Ум.-друк. арк. 27,14. Зам. № 2128. Тираж 50 прим.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
(свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 4215 від 22.11.2011 р.)
65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39

